

Reservationer och förslag till

**Mål och budget
2018-2020**

**Moderaternas förslag till
Mål och budget 2018-2020
för
Södertälje kommun**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Hemställan	1
Inledning	3
Vi tar ansvar för den politiska organisationen	4
En skola för kunskap	5
Arbete i stället för bidrag	10
Medmänsklig omsorg	14
Attraktiva Södertälje	17
Företagande i Södertälje och Telgekoncernen	22
Bilaga 1 Resultatbudget	
Bilaga 2 Balansbudget	
Bilaga 3 Finansieringsbudget	
Bilaga 4 Kommunbidrag 2018 per nämnd	
Bilaga 5 Investeringsbudget	

Hemställan

Moderaternas förslag till Mål och budget 2018-2020

Inriktning och mål

1. Inriktning och mål fastställs i enlighet med Moderata Samlingspartiets förslag till Mål och budget 2018-2020.

Budget

2. Utdebitering av allmän kommunalskatt 2018 fastställs till 20,15 per skattekrona (oförändrad).
3. Resultat- och balansbudget för 2018-2020 godkänns i enlighet med Moderata Samlingspartiets förslag (bilaga 1-2).
4. Finansieringsbudget 2018-2020 godkänns i enlighet med Moderata Samlingspartiets förslag (bilaga 3).
5. Investeringsbudget för 2018-2020 godkänns i enlighet med Moderata Samlingspartiets förslag (bilaga 5).
6. Exploateringsbudget för 2018-2020 godkänns (bilaga 6 a-b).
7. Generella- och särskilda ägardirektiv för bolagskoncernen godkänns (bilaga 7)
8. Resultatbudget för bolagskoncernen godkänns (bilaga 8).
9. Styrmodellen för Södertälje kommun godkänns (bilaga 9).
10. Kommunstyrelsen ges rätten att besluta om fördelning och/eller omfördelning av samtliga centralt budgeterade kostnadsanslag under centrala poster i bilaga 1:2.

Taxor och ersättningar

11. Taxor och avgifter 2018 i Mål och budget fastställs i enlighet med bilaga 11. Vi förordar generellt mer sparvänliga taxor, lägre fasta och högre rörliga avgifter, i enlighet med Alliansens hemställan.
12. Habiliteringsersättning ("lön" till arbetstagare i daglig verksamhet) fastställs till 6,00 kronor/timme (oförändrad).

Låne- och borgensram för kommunkoncernen

Kommunen får, vid varje tidpunkt under 2018, ha utstående lån-och borgen till ett nominellt värde av högst 13 900 mkr.

13. Låne- och borgensram 2018 - kommunkoncernen (mkr)

SKF-koncernen	11 900
<i>varav verksamhetslokaler</i>	5 000
<i>varav bostadsbolagen</i>	3 100
<i>varav övriga SKF-koncernen</i>	3 800
 Syvab	147
Söderenergi AB	1 218
Täljehallen AB	31
övrig kommunal borgen	9
 Summa beviljade ramar	 13 305

Investeringsram för kommunkoncernen

14. Total investeringsram för kommunkoncernen mkr

Totala investeringsramen för kommunen och dess bolag	2018	2019	2020
Kommunen	215,2	150,7	158,1
Telge AB	1,7	1,8	1,9
Telge Bostäder	364,0	544,2	598,0
Telge Fastigheter, kommersiella	36,0	5,4	5,7
Telge Fastigheter, verksamhetslokaler	573,0	445,0	175,0
Telge Hovsjö	29,9	32,3	34,8
Telge Nät	375,7	437,2	405,6
Telge Återvinning	23,0	15,8	19,5
Södertälje Hamn	39,5	19,8	50,8
Tom Tits	6	6,3	6,7
Total Investeringsram	1 664	1 658,8	1 456,1

Övrigt

15. De övriga villkor och förutsättningar som anges i Mål och budget 2018-2020 godkänns, där de inte avviker från Moderata Samlingspartiets förslag till Mål och budget 2018-2020.

INLEDNING

Moderaterna har alltid känt ett stort ansvar för ekonomin i kommun. Vi har som mål att komma med långsiktiga förslag och lösningar som gynnar södertäljeborna.

Moderaternas budget bygger på en ansvarsfull ekonomi, nytänkande när det gäller nämndorganisationen och en stor omtanke när det gäller tryggheten i vår kommun.

Att få ett arbete, att kunna försörja sig själv, är viktiga hörnstenar i moderat politik. För att vara anställningsbar behövs en bra grund att stå på, d.v.s. skolan. Sedan är näringslivet en viktig kugge i hjulet, där arbetstillfällen skapas. För att få ut maximal kraft för arbetstagarens skull föreslår vi en ny Näringslivsnämnd. Där kan vi med största säkerhet hitta synergieffekter.

Äldreomsorgsnämnden och Omsorgsnämnden föreslår vi under samma hatt. Tekniska nämnden och Stadsbyggnadsnämnden delar redan idag kontor men har två politiska nämnder. Då många av frågorna rör båda nämnderna föreslår vi att de slås ihop till en nämnd.

Vi vill satsa på våra ungdomar och möjligheten till en mötesplats i centrum.

Tryggheten i vår kommun är väldigt viktig. Vi nås dagligen av händelser både utomlands och här i Sverige. Det kan röra sig om rena terrordåd men också om trakasserier, båda gällande kvinnor och män. Vi tycker att det är mycket viktigt att vi är medveten om vår kommuns sårbarhet. Även lokalt vill vi satsa på trygghetskameror, klippa buskar och träd och en god, fungerande belysning. Vi vill också satsa på arbetet med att förebygga psykisk ohälsa, något som är särskilt viktigt i ungdomsgruppen.

För oss är skolan en av de viktigaste frågorna. Vi vill att valfriheten ska ges till alla elever. För att kunna utnyttja den fullt ut vill vi ge alla elever busskort, om kraven uppfylls.

En viktig fråga som vi saknar i majoritetens förslag är pengar avsatt till det garage i Spinnrocken som vi kom överens om i vår överenskommelse 2016. Allianspartierna har avsatt 75 mkr 2018 och lika mycket 2019. Det är oerhört viktigt att vi löser frågan med parkeringar för bilar och framkomligheten.

Marita Lärnestad
Gruppledare

VI TAR ANSVAR FÖR DEN POLITISKA ORGANISATIONEN

En politisk ledning ska alltid arbeta för en effektiv organisation. Vårt mål är därför att införa en ny politisk organisation. Härigenom frigörs skattemedel till att stärka kärnverksamheterna, såsom förskola, skola, vård och omsorg för äldre och funktionsnedsatta.

Nämndorganisationen effektiviseras genom sammanslagning av nämnder, Hållbarhetsutskottet och Demokratiberedningen läggs ned, samtidigt som hög kvalitet garanteras till kommuninvånarna. Den nya nämndorganisationen ska träda i kraft maj 2018.

Moderaterna vill:

- Stadsbyggnadsnämnden och Tekniska nämnden slås samman till en ny nämnd – Samhällsbyggnadsnämnden.
- Omsorgsnämnden och Äldreomsorgsnämnden slås samman till en ny nämnd – Omsorgsnämnden.
- Socialnämnden kvarstår utan förändring.
- En Näringslivsnämnd inrättas för ökat fokus på att få fler människor i arbete och på näringslivsfrågor. För en bättre samverkan med näringslivet och för ett bättre företagsklimat.
- Hållbarhetsutskottet läggs ned. Hållbarhetsfrågorna prioriteras på en högre nivå med en ny nämnd – Miljö- och hållbarhetsnämnden. Socialnämnden övertar det brottsförebyggande arbetet.
- Demokratiberedningen läggs ned. Det är alla nämnders ansvar att driva demokratiarbetet framåt.

EN SKOLA FÖR KUNSKAP

Våra ledord för skolan är kunskap, valfrihet och en mångfald av aktörer. Södertäljes elever ska få bästa tänkbara start i livet.

Skolorna i Södertälje ska ha tydliga profiler, inspirera till kunskapstörst och ge förutsättningar för alla elever att utvecklas och nå kunskapsmålen. En skola med ordning och reda, där ömsesidig respekt råder.

Ledarskap vägen till framgång

Nyckeln till framgång och högre måluppfyllelse är rektorns ledarskap och insatser i skolan för att höja kvaliteten, kompetenta och engagerade lärare och deras ledarskap i klassrummet som inspirerar eleverna

Pedagogiken är central för att nå framgång i att allt fler ska gå ut skolan med godkända betyg och som lägst gymnasiebehörighet. All verksamhet ska baseras på forsknings- och evidensbaserade metoder för högre kvalitet, kunskap och kompetens.

Behörig personal

Lärarna är vår viktigaste resurs för att eleverna ska nå bra resultat i skolan. Det förutsätter behöriga lärare som ges möjlighet till regelbunden kompetensutveckling, men också fortbildning för de som inte har behörighet.

Vi tror på tvålärarsystemet, varav minst en ska vara en lärare med behörighet. Dock kan en av dem vara en fritidsledare eller socialpedagog. Det bidrar till bättre förutsättningar för eleverna att uppnå målen och ökad studiero.

Studiero och trygghet är avgörande

Skolorna ska erbjuda barn och ungdomar en trygg miljö och studiero samt en god arbetsmiljö för personalen i skolan. Att visa hänsyn och respekt mot varandra och att ta ansvar för sina studier har stor betydelse för skolgången.

Mobbning, kränkningar, trakasserier och hot är aldrig tillåtet. Det är oacceptabelt var det än sker. Det är viktigt att information ges vart barn och ungdomar ska vända sig för att få hjälp om de känner sig utsatta. Personalen har en betydande roll i det arbetet.

Satsningar inom skolan och samarbeten med ideella organisationer mot mobbning ska tillämpas för att få bukt med en otrygg skolmiljö. Skolorna ska även ha möjlighet att som sista utväg flytta på mobbaren så att den utsatta eleven inte tvingas byta skola.

Förstärk elevhälsan

Elevhälsan har ett hälsofrämjande och förebyggande uppdrag, exempelvis gällande trygghet, arbetsro och särskilt stöd. Det är huvudmannens ansvar att säkerställa att alla elever får tillgång till elevhälsa. Psykisk ohälsa har ökat kraftigt bland barn och unga det senaste decenniet. Här har skolan en viktig roll att genom lärare, kuratorer, skolsköterskor och skolpsykologer uppmärksamma elever som inte mår bra och

behöver hjälp. Hälсотillståndet för den enskilda eleven har stor betydelse för skolarbetet. För att möta behovet av fler utredningar, mer kurativt stöd, ökad studiero och nya metoder för arbetet med psykisk ohälsa förstärker vi Resurscentrum.

Handlingsplan för eventuella extrema händelser i skolan och översyn av skolbyggnader

I vår omvärld har det inträffat extrema händelser på skolor med våldsinslag, så även i Sverige. Elever ska vara trygga i skolan. Det behövs en specifik plan för hur personalen på skolorna ska hantera liknande händelser om det skulle inträffa i Södertälje. Personalen ska vara förberedd och veta vilka rutiner som ska vidtas och dessutom få möjlighet att öva. Utbildningsnämnden får i uppdrag att ta fram en handlingsplan för extrema händelser i skolan.

En översyn av skolbyggnadernas utformning ska genomföras utifrån ett trygghetsperspektiv. Det kan exempelvis innebära att identifiera antal entréer, kontrollera om det finns en tydlig reception och en översyn av hur obehöriga hindras att fritt passera in i skolan, det vill säga att identifiera olika faktorer som kan påverka tryggheten negativt i skolan. Översynen ska leda till förslag för att höja säkerheten som ska åiterrapporteras till Utbildningsnämnden.

Valfrihet, en mångfald av aktörer och aktivt val av skola ska underlättas

Vi står bakom det fria skolvalet och friskolesystemet som skapar valfrihet för våra invånare. Skolvalet möjliggör för varje elev och familj att hitta den skola och undervisningsform som passar henne eller honom bäst. Alla skolor ska vara bra skolor och hålla en hög kvalitet.

Många av Södertäljes skolor präglas av segregation och frånval snarare än positiv konkurrens. Skollagen säger att en elev ska placeras i den skola vårdnadshavarna önskar, i mån av plats. Södertälje kommun har från och med läsåret 2017/18 infört aktivt val av skola. Erfarenheter från andra kommuner, där alla vårdnadshavare måste göra ett aktivt val, är mycket goda. I kombination med att alla skolor presenterar en attraktiv verksamhetsidé/profil skapar detta en positiv tillvalseffekt i Södertälje. För att ytterligare stärka valfriheten bör busskort erbjudas om avståndskravet uppfylls.

- Erbjud alla som står i begrepp att välja F/åk 1 en katalog med information om samtliga skolor, inklusive friskolor, samt presentation av verksamhetsidé och nyckeltal.
- Erbjud varje elev busskort om avståndskravet till den valda grundskolan uppfylls.

Åtgärder för ungdomar som inte går i gymnasiet

Kommunen har ett aktivitetsansvar för ungdomar som inte har påbörjat eller hoppat av gymnasiet. Det innebär att kommunen ska hålla sig informerad om vad ungdomarna gör samt erbjuda åtgärder och skolan måste ta sitt uppföljningsansvar. Ung i Tälje och Telge Tillväxt ska fördjupa sin samverkan. Målet är att ungdomarna ska antingen återgå till studier, eller komma i någon åtgärd eller i arbete.

Samverkan mellan skolan och socialtjänsten

Vi vill se en samverkan mellan skolan och socialtjänsten i ett tidigare skede för barn och ungdomar som är i behov av insatser. Det kan handla om elever som har hög frånvaro eller som på annat sätt fångar negativ uppmärksamhet. Förebyggande insatser måste sättas in i ett tidigare skede, för att ge barnen det stöd som de behöver.

Förskolan viktig mötesplats för lärorik utveckling

Det är i förskolan som grunden läggs för barns möjligheter att lyckas i grundskolan. Förskolan ska vara rolig, trygg och lärorik. Vi vill verka för att barngrupperna i förskolan ska vara rimligt stora.

När eleverna börjar grundskolan i Södertälje ska de ha goda förutsättningar för att lyckas. Att tidigt satsa på språk- och matematikinlärning är viktigt för senare skolgång. Språket är en förutsättning för att barnet kan tillgodogöra sig kunskap och ökar möjligheten att lyckas väl i skolan och i framtiden. Detta är särskilt viktigt för barn som kommer ifrån studieovana hem eller där modersmålet inte är svenska.

När barn lämnar förskoleverksamheten för nästa skolform är det viktigt att överlämningen är metodisk för att garantera att de nya lärarna redan från dag ett känner till barnets behov och förutsättningar. Vi vill se över möjligheten att ta fram en utbildningsplan för förskoleklassen, som ett komplement till dagens läroplan.

Nej till utflyktsbussar

Under 2017 har majoriteten fattat beslut om att investera i en fjärde utflyktsbuss. Vi har sagt nej till det. Södertälje växer och nya bostadsområden byggs, i och med det kommer behovet att förskoleplatser öka. Vi vill på sikt avskaffa samtliga utflyktsbussar. Det möjliggör också att lokala småföretagare kan anlitas för att utföra samma tjänst som kommunen tidigare utfört gällande utflykter.

Stimulerande grundskola för alla elever

Moderaterna vill se en tioårig grundskola med skolstart från sex års ålder för att stärka elevernas lärande. Det innebär att dagens förskoleklass görs om till ny årskurs 1. Förskoleklassen har inte blivit den brygga mellan förskolan och grundskolan som var avsikten.

Alla elever ska lära sig att läsa, räkna och skriva under de tre första skolåren. Elever som har svårigheter med läs- och skrivsvårigheter i skolan och som behöver stöd ska få hjälp. Vi vill att elever ska kunna få särskilt stöd och anpassad extraundervisning redan i lågstadiet.

Skolan ska utformas för att möta varje elevs behov. Det innebär att stöd ska ges till elever som har behov av det samt att de högrepresterande eleverna får den utmaning och stimulans som de behöver för att bibehålla motivationen.

Skriftliga omdömen och betyg är utmärkta redskap för att elever och föräldrar på ett tydligt sätt ska kunna se om utvecklingen går åt rätt håll men också för att tidiga insatser kan sättas in. Vi vill på sikt införa betyg från årskurs tre. Undervisningsgrupper ska vara rimligt stora.

Fysisk aktivitet i grundskolan och läxhjälp

Fysisk aktivitet i skolan förbättrar hälsan och kan höja elevers studieresultat. Det kan genomföras på olika sätt och kan anpassas efter elevens förutsättningar. Vi vill införa fysisk aktivitet dagligen i grundskolan.

Vi vill införa läxhjälp i grundskolan för att erbjuda elever som behöver mer stöd i skolan läxhjälp efter skoldagens slut. Framför allt riktat till elever som riskerar att inte nå kunskapsmålen.

Lina grundskola

Vi vill att högstadiet vid Lina grundskola läggs ner och att skolan återgår till en F-6 skola. Samtidigt vill vi uppdra åt stadsdirektören att utreda om det finns behov av en ny grundskola i Lina, det vill säga om skolan ska rivas eller om det ska byggas en ny skola.

Bygg ut Vallaskolan i Enhörna

Majoriteten vill att en ny grundskola F-9 ska byggas i Enhörna. Skolan dimensioneras för cirka 600 elever och ett högstadium.

Vi vill att befintliga Vallaskolan byggs ut, att skolan utökas med ett högstadium och blir en F-9 skola. Vi vill att en ny idrottshall anläggs i anslutning till skolan med närhet till Enhörna idrottsplats. Det är mer ekonomiskt än att bygga en ny skola som riskerar att få övertaliga elevplatser.

Därtill vill vi verka för att synergier kan nås mellan skolan, den nya idrottshallen och Enhörna idrottsförenings anläggningar av fotbollsplaner, isrink, och löparspår. Det kan utvecklas till att bli ett aktivitetscentrum för idrott, hälsa och mötesplats för kommuninvånare i moderna lokaler.

Gymnasieskola med valfrihet

Gymnasieskolan förbereder elever för högre studier eller jobb antingen genom studieförberedande eller yrkesförberedande program.

Södertälje kommun ska ha gymnasieskolor med tydliga profiler för att öka attraktiviteten bland eleverna. Samtidigt står Moderaterna upp för mångfald inom skolvärlden och vi ser att det finns behov av såväl kommunala alternativ som fristående.

Ett stort misstag som majoriteten har gjort var att lägga ned Igelstavikens gymnasium. Det var en mycket populär kommunal skola, med idrottsprofil, som hade söktryck även från ungdomar från andra kommuner.

Vi är positiva till utvecklingen med gymnasieprogram som samarbetar med lokala företag och industrier. Ung Företagsamhet ska erbjudas på alla gymnasieprogram i våra kommunala skolor.

Vuxenutbildning

I dag administreras vuxenutbildningen under Arbetslivsnämnden. Vi vill att vuxenutbildningen ska lyda under Utbildningsnämnden.

Många vuxna saknar utbildning eller behöver komplettera den. Utgångspunkten för vuxenutbildningen och SFI är att fler ska ges möjlighet att närma sig arbetslivet eller vidare studier och bli anställningsbara - vägen till arbete ska kortas.

Yrkesvuxenutbildningarna bör vara anpassade till arbetsmarknadens behov och skapa möjlighet för södertäljeborna att komma snabbt i arbete. Nyanlända ska få en plats på SFI inom en månad.

Vi vill att en utredning tillsätts för att se om hela eller delar av vuxenutbildningen kan bli aktuell för en kundsvalsmodell, auktorisationsmodell. På så sätt ökar valfriheten för eleven och fler aktörer kan få utföra vuxenutbildning.

Mål

- Resultaten i förskolan, grundskolan, gymnasiet och vuxenutbildningen ska förbättras. Läxhjälp erbjuds samtliga elever i grundskolan.
- Alla elever ska kunna lära sig läsa, räkna, skriva under de första tre skolåren.
- Fler gymnasieelever ska fullfölja sin utbildning.
- Inför fysisk aktivitet dagligen i grundskolan.
- Nolltolerans mot mobbning och skolk - åtgärder ska vidtas omedelbart.
- Tryggheten för elever och personal ska öka årligen.
- All vuxenutbildning ska tillhöra Utbildningsnämnden.

Uppdrag

- Utbildningsnämnden får i uppdrag att ta fram en handlingsplan för extrema händelser i skolan.
- Utbildningsnämnden får i uppdrag att en översyn av skolbyggnaderna genomförs för att inventera skolornas byggnader utifrån ett trygghetsperspektiv.
- Utbildningsnämnden får i uppdrag att utreda om det ska byggas en ny skola i Lina.
- Utbildningsnämnden får i uppdrag att utreda om auktorisationsmodell avseende vuxenutbildningen bör införas.

ARBETE I STÄLLET FÖR BIDRAG

Moderaterna vill inrätta en Näringslivsnämnd med ökat fokus på näringslivsfrågor och arbetsmarknadsinsatser. Tillsammans med Socialnämnden är det övergripande målet att alla södertäljebor som kan ska komma i jobb och egen försörjning. Det ska alltid löna sig bättre att jobba än att leva på bidrag.

Ett starkt Södertälje startar med jobben. När fler arbetar läggs grunden för en trygg gemensam välfärd och är avgörande för tillväxt. Utanförskapet ska alltid pressas tillbaka. Det är genom jobben som integration möjliggörs.

Integration handlar även om att kunna språket, att förstå vilka regler och normer som gäller i vårt samhälle. Den enskilda har ett stort ansvar för att komma in i samhället, nyanlända vuxna ska omfattas av integrationsplikt. Det innebär bland annat att samhällsorientering bör utökas från dagens minst 60 timmar till minst 100 timmar och att ett samhällstest införs. För nyanlända vuxna som saknar fullständig grundskoleutbildning ska det ställas krav på att utbilda sig för att uppnå grundläggande färdigheter och kompetenser.

Södertäljebor som saknar arbete, utbildning eller inkomst ska hitta en väg till egen försörjning. Nämnderna har ett stort ansvar för att rusta våra invånare för jobb i samverkan med Utbildningsnämnden och näringslivet. Det ska vara särskilt fokus på personer som uppbär ekonomiskt bistånd. Samverkan med näringslivet är viktig för att södertäljebornas möjligheter till praktik och anställningsbarhet ska öka. Men inte minst för att möta företagens behov av kompetens och arbetskraft. Utgångspunkten ska vara att näringslivet är en tillgång.

På väg mot arbete i stället för bidrag

Arbetslinjen är central i Moderaternas målmedvetna politik. Att gå från utanförskap till egen försörjning bryter inte bara beroendet av bidrag, utan skapar också självständighet och frihet. Vi vill införa ett bidragstak så att det alltid lönar sig att ta ett jobb.

Arbetslösheten i kommunen ligger fortsatt på alldeles för höga nivåer. När fler människor ges möjlighet till arbete och egen försörjning stärks också våra möjligheter att utveckla vår kommun. Ett arbete ger också en gemenskap och skapar en känsla av att vara behövd.

Södertälje kommuns insatser ska riktas mot att göra människors väg in på arbetsmarknaden enklare och kortare. Samarbetet som sker i Södertälje kommun mellan olika myndigheter såsom Arbetsförmedling, Försäkringskassa och socialtjänst måste stärkas.

Försörjningsstöd – strikt arbetslinje

Det måste alltid löna sig bättre att jobba än att leva på bidrag. Försörjningsstödet ska inte vara en permanent inkomstkälla utan ett tillfälligt stöd som syftar till att få människor tillbaka till egen försörjning. Var och en har en skyldighet att ordna sin egen försörjning. Man kan inte få alla bidrag från första dagen i Sverige.

Det är viktigt att vuxna, som uppbär ekonomiskt bistånd, får hjälp att bli självförsörjande och att krav ställs på att de ska verka för det. Det är viktigt inte bara

för den enskilda och samhället, utan också för att barn som lever i familjer med långvarigt bistånd minskar risker att bli bidragberoende som vuxen. Det måste motverkas.

Nämndens främsta prioritet är att få ned försörjningsstödskostnaden ytterligare. Under 2018 ska antalet personer som är beroende av försörjningsstöd minska med 10 %, för att under budgetperioden minska med 30 %.

Det utbetalda ekonomiska biståndet har fortsatt att sjunka under 2017, dock i långsam takt. Samtidigt finns det 500-700 personer som har haft försörjningsstöd i mer än tre år under 2017. Det är oacceptabelt.

Personer som mottar försörjningsstöd ska erbjudas insatser och en individuell plan för att korta vägen till egen försörjning. Att delta i insatser är en skyldighet och ett krav. Den som uteblir från aktiviteter frånges det ekonomiska biståndet.

Personer som är beroende av ekonomiskt bistånd för sin försörjning ska, sett till individens förmåga, kopplas till erbjudande om arbetsträning, rehabilitering eller praktik inom näringslivet eller kommunen.

Hela Sverige är Södertälje kommuns arbetsmarknad och ska noga övervägas vid varje försörjningstagares möjligheter att få arbete någon annanstans i Sverige.

Hembesök för att motverka fusk och för fler i arbete

I dag erbjuds alla hembesök vid nybesök för ekonomiskt bistånd. Det erbjuds för att kunna göra en rätt och rättvis ekonomisk bedömning. Vi vill att årliga hembesök ska införas successivt under budgetperioden, för personer som haft försörjningsstöd under en längre tid. Hembesök är ett viktigt verktyg för att dels kunna ge rätt stöd till dem som är i behov av försörjningsstöd och dels för att identifiera fusk.

Arbetsplatsförlagd SFI och praktik

Språket är vägen in i det svenska samhället. När elever har läst färdigt SFI (svenska för invandrare) finns det stor risk att språket tappas under tiden som personen går sysselsatt. För att motverka det krävs att kommunen samverkar med företag för att erbjuda praktikplatser och att kommunen och bolagen gör detsamma. Vi vill även se en lösning där elever får möjlighet att kombinera arbete med SFI, det vill säga att eleven kan få lära sig svenska på arbetet. Det för att stärka kopplingen mellan SFI och arbetsmarknaden för nyanlända.

Socialt ansvarstagande för de mest utsatta

Södertälje kommun ska sträva efter flexibla lösningar för att stärka den enskildas resurser att leva ett självständigt liv. Insatserna ska vara av god kvalitet och utformas utifrån individens förutsättningar och med respekt för självbestämmande och integritet.

I Södertälje ska barn och ungdomar få den hjälp och det stöd de behöver från kommunen när vuxna sviktar i sin vård och omsorg. Vid placeringar av vuxna och barn ska alltid kvalitén och dokumenterade resultat prioriteras.

Inför volymavstämningar inom barn och ungdom

Vi vill införa volymbaserad resursfördelningsmodell inom barn och ungdom i stället för dagens modell som är anslagsbaserad. Med en volymbaserad modell skulle det innebära att resurser fördelas utifrån beräknad volym, det vill säga att Socialnämnden ska få ersättning per placering för barn och unga enligt Socialtjänstlagen (SoL) eller Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU). Det innebär att när Socialnämnden får ökad belastning, det vill säga att när fler barn eller ungdomar behöver hjälp och placeras, ska nämnden kompenseras. Volymavstämningar finns idag i skolan.

Familjecentraler – stöd till familjer

Moderaterna står bakom beslutet att inrätta två familjecentraler i kommunen. En av dessa centraler har startat sin verksamhet i Geneta. Det är en mötesplats för blivande föräldrar, föräldrar och barn upp till sex år. Här ges stöd till familjer gällande föräldraroll, barnet och familjerelationen. Det finns en öppen förskola och barn- och mördavård samt kurator. Den första centralen ska utvärderas innan den andra centralen upprättas, för att dra lärdomar och också för att anpassa kommande familjecentral.

Våld i nära relationer och förebyggande arbete

Moderaterna anser att insatser för att motverka våld i nära relationer är en angelägen och viktig fråga. Varje gång någon utsätts för våld, är en gång för mycket. Ingen ska behöva utsättas för våld eller förtryck.

Öka den uppsökande verksamheten

Vi vill förstärka arbetet kring missbrukssituationen i Södertälje centrum, både förebyggande och direkta insatser, genom att se över den uppsökande verksamhetens personalbemanning.

Mål

- Vägen till arbete ska kortas och antal hushåll med försörjningsstöd ska minskas med 10 % under 2018, sammantaget 30 % under budgetperioden.
- Andelen barn, ungdomar och vuxna som återaktualiseras inom socialtjänsten ska minskas med 5 % årligen.
- Nöjd kund index (NKI) avseende serveringstillstånd ska öka. Riktlinjerna för tillstånd ska följas.
- Arbeta aktivt med regelbundna kontroller för att undvika missbruk av ekonomiskt bistånd.
- Arbeta aktivt för att bryta utanförskapet och öka sysselsättningen genom att använda hela Sverige som arbetsmarknad.
- Andelen barn och ungdomar som får stöd i form av institutionsplaceringar ska minskas årligen, vård och behandling ska i första hand ske inom öppenvården.
- Antalet barn som behöver samhällets stöd ska minskas genom tidiga insatser i samverkan med kommunala samt externa verksamheter, exempelvis genom familjecentraler.

Migration

Moderaterna vill att migrationspolitiken i Sverige ska vara långsiktigt hållbar. Migrationspolitiken måste utformas med hänsyn till det stora flyktingmottagande vi haft och de omfattande integrationsproblem vi har. Vi vill ha en permanent skärpt asyllagstiftning. Tillfälliga uppehållstillstånd ska fortsatt vara huvudregel, det ska vara tydliga krav på att försörja sig själv och sina anhöriga samt tydliga krav för att bli svensk medborgare.

Det ska vara skillnad mellan ja och nej i asylprocessen. Den som nekats uppehållstillstånd i ett slutligt beslut ska så snart som möjligt återvända till sitt hemland. Här behövs en större tydlighet. Om inte återvändandet fungerar riskerar omfattande skuggsamhällen med social utsatthet, brott och illegalt arbete skapas.

Vi ska också arbeta för ett större samarbete i migrationspolitiken i Norden. På EU-nivå ska Sverige driva på för att dagens EU-gemensamma asylsystem på längre sikt ersätts med ett nytt kvotflyktingssystem.

Fler återtagandeavtal med andra länder måste komma på plats. Möjligheten till förvar bör användas i större utsträckning och förvarsplatserna bör bli betydligt fler.

Lagstiftningen ska skärpas så att det inte, som i dag, går att ansöka om asyl på nytt efter fyra år, eftersom det tidigare avslagsbeslutet preskriberats efter fyra år. Antalet inre utlänningskontroller behöver öka.

Flyktingmottagande i Södertälje

Södertälje måste vara tydlig med de utmaningar som finns. I dag är det en stor brist på enkla jobb, boende och chanser till en god integration i kommunen.

En nyanländ person som kommer till Södertälje har en betydligt mindre chans till att snabbt få ett värdigt liv, än om de skulle bosätta sig i en kommun som har bättre förutsättningar. Tidigt i processen måste information ges om var i Sverige de får störst chans till ett värdigt liv och där möjligheten till arbete och boende är större.

Moderaterna stödjer Södertälje kommuns förslag om Värddigt Eget Boende (VEBO). Förslaget innebär att det ska finnas tydliga regler om hur ett boende ska få se ut för nyanlända. Det är kommunens socialtjänst som ska avgöra om boendena är värdiga.

Mål

- Utveckla idén om Värddigt Eget Boende (VEBO).
- Arbeta aktivt för att genom arbetslinjen nå en positiv sysselsättning och integration.
- Sysselsättningsgraden ska öka.

MEDMÄNSKLIG OMSORG

Moderaterna vill slå samman nuvarande Omsorgsnämnden och Äldreomsorgsnämnden till en ny nämnd – Omsorgsnämnden.

Omsorgsnämnden ska ansvara för vård och omsorg för personer med funktionsnedsättningar, daglig verksamhet, boende och boendestöd, hemtjänst, äldreboenden, bostadsanpassning, färdtjänst, demensvård.

Moderaternas politik utgår från att alla ska ha möjlighet att delta i samhället utifrån sina egna förutsättningar. Insatserna ska vara av hög kvalitet och utformas utifrån individens förutsättningar och med stor respekt för integritet och självbestämmande.

Digitalisering ett måste

Vi står inför utmaningen att allt färre ska försörja allt fler, samtidigt som kraven på väldfärd kommer öka. Här kan digitalisering medverka till att möta behovet. Välfärdsteknologin ska prioriteras inom omsorgerna för att underlätta både för kunden och för utföraren. Teknologin kan exempelvis vara kameraövervakning, digitalt rapporteringssystem och andra digitala stöd som effektiviserar verksamheten.

Inför LOV på sikt för LSS-boende

Personer med psykiska problem samt funktionsnedsatta ska ges det stöd i form av anpassat boende och dagligverksamhet som lagstiftningen kräver inom sex månader från ansökan. Boendeplanen ska följas.

Den enskildes valfrihet inom omsorgen för personer med psykiska funktionshinder ska stärkas genom ett brett utbud av aktörer som utför professionella, sociala och sjukvårdande insatser med hög kvalitet. Därför vill vi på sikt införa LOV (Lag om valfrihetssystem) inom LSS-boenden (Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade).

Daglig verksamhet

Daglig verksamhet innebär sysselsättning och aktivitet för personer med funktionsnedsättning/LSS-beslut och kan innebära alltifrån sensitivitetsträning till hantverk, djurvård och mediearbete. Verksamheten ska erbjuda stimulans, utveckling och meningsfullhet, men på sikt kanske även leda till arbete.

I dag hänvisas personer med funktionsnedsättning framförallt till kommunal daglig verksamhet. Kommunen har dock mängder med enskilda avtal med externa utförare, men det är svårt att skapa jämlikhet och jämförbarhet för brukarna. Vi menar att såväl brukare och utförare som förvaltning skulle tjäna på ett kundvalssystem, där alla utförare konkurrerar till samma pris. Förslaget är kostnadsneutralt, men genererar på sikt besparingar sett till erfarenheter från andra kommuner.

Trygg äldreomsorg med stor valfrihet

Södertälje ska vara en bra kommun att åldras i. Det innebär att äldre ska ha en rimlig ekonomisk situation samt känna trygghet, gemenskap och delaktighet i samhället. Även som äldre ska man ges friheten att själv bestämma när man vill komma ut i friska luften, äta och vila.

Äldre ska få en likvärdig service, vård och omsorg av god kvalitet oavsett var man bor. Den enskildes valfrihet ska stärkas genom ett brett utbud av aktörer, som utför professionella, sociala och sjukvårdande insatser med hög kvalitet.

Äldre ska kunna välja hur de vill bo

Att själv bestämma hur man vill bo är en central del av äldres självbestämmande, precis som det är för varje människa. Därför vill vi att personer över 85 år själva ska få bestämma hur de vill bo utan krav på biståndsbedömning.

Hur äldres boendeönskemål ser ut kan förändras över tid. Det behövs därför en mångfald av boenden anpassade för äldre med eller utan vårdbehov i såväl centrumlägen som i ytterområden. Attraktiva boenden för seniorer som lever ett aktivt liv, mellanboenden för äldre som söker ett tryggare boendealternativ, och boenden för äldre som har ett vårdbehov.

Kommunens utredning om framtidens trygghetsboende måste skyndas på. Allt fler av våra äldre efterfrågar en form av mellanboende, ett tryggare boende men som i dagsläget inte har ett biståndsbedömt beslut om äldreboende.

Riktig valfrihet för våra äldre

Vi vill tillsammans med Alliansen återinföra LOV (Lag om valfrihetssystem) inom hemtjänst från och med november 2018. Därmed slår vi vakt om de äldres rätt att välja utförare av stöd och service i hemmet. Samtidigt är vi tydliga med att det krävs en kvalitetssäkring och en gedigen kravlista vid certifiering av hemtjänstföretag. För att minimera risken för att oegentligheter ska uppstå vill vi inrätta en oberoende kvalitetsenhet.

Boendeplanen ska följas med hjälp av externa aktörer

Bristen på boenden för äldre är ett stort problem. Det är inte acceptabelt att äldre som känner sig ensamma och otrygga tvingas bo kvar hemma.

Boendeplanen ska noggrant följas och revideras för att tillgodose det verkliga behovet med hjälp av externa aktörer. Kommunen ska erbjuda markanvisningar till intresserade företag som vill bygga nya äldreboenden som drivs i deras regi och där kommunen kan avtala om platser.

Inför LOV för vård- och omsorgsboende på sikt

Moderaterna vill på sikt införa valfrihet i vård- och omsorgsboenden för äldre. Ytterst handlar det om kvalitet och om brukarens rätt att välja utförare men också möjligheten att välja ny utförare om man inte är nöjd.

Minska äldres ensamhet – fler mötesplatser/gemensamma måltider

Vi föreslår, tillsammans med Alliansen, att mötesplatserna runt om i kommunen för våra äldre ska få stöd och gärna utvecklas i samarbete med ideella föreningar. Ett axplock populära verksamheter är Villa Drömkåken i Hagaberg, Lunaträffen i centrum samt Ljungbacken i Järna kommundel. Lunchserveringen utgör för många äldre en betydelsefull mötesplats och gemensamma måltider gör gott för hälsan och livsglädjen. Vi föreslår att det organiseras tillfällen där äldre både tillagar och äter maten tillsammans. Personer med hemtjänst ska en gång i veckan erbjudas skjuts till gemensamma måltider.

Mottagningskök vid nybyggnation

Maten är viktig för hälsan, livsglädjen och är en viktig del i många äldres liv. Därför vill vi att mottagskök ska finnas på nya vård- och omsorgsboenden som byggs. Äldre ska ges möjlighet att kunna baka i köket, om lusten infinner sig. Det ska finnas flera rätter att välja på inom äldreomsorgen och hemtjänsten.

Mål

- Boendeplanen ska fullföljas med hjälp av externa aktörer.
- Återinför LOV inom hemtjänst från och med november 2018 och på sikt inom vård- och omsorgsboenden för äldre samt LSS.
- Varje nybyggnation inom äldreomsorgen ska innehålla ett mottagningskök.
- Personer äldre än 85 ska själva, utan krav på biståndsbedömning, få bestämma hur de vill bo.

ATTRAKTIVA SÖDERTÄLJE

Moderaterna vill slå samman dagens befintliga nämnder – Tekniska nämnden och Stadsbyggnadsnämnden - till en ny nämnd Samhällsbyggnadsnämnden. Vi vill införliva hållbarhetsutskottets frågor i en ny nämnd - Miljö- och hållbarhetsnämnden.

Södertälje ska vara en ren, snygg och trygg kommun – fri från klotter och skadegörelse. Södertälje ska byggas genom nytänkande, öppenhet och i dialog med invånare och företag.

En levande stadskärna möjliggörs med en mångfald av butiker, kultur, nöjen och tillgänglighet även för bilburna besökare. För att höja attraktiviteten till city ska det finnas en central ställplats för husbilar, exempelvis vid gästhamnen. Det ska därtill finnas möjlighet för bussparkeringar nära stadskärnan.

Attraktiva boendemiljöer och bostäder ska utvecklas och byggas, såväl på landsbygden som i staden. Företag som har planer på att etablera sig eller expandera, ska erbjudas detaljplanerad och byggklar mark.

Vi ska på ett bättre sätt ta tillvara och utveckla Södertäljes strategiska läge, som ett logistiskt nav, i Mälardalen. Vi ligger centralt till för tåg-, bil- och sjötrafik. Bra och tillgängliga kommunikationer skapar möten och möjliggör tillväxt men är samtidigt förutsättningen för en expansiv arbetsmarknad.

Bostadsmarknad för alla och fler bostäder

Bostadsbyggandet ska utgå från människors behov och efterfrågan. I Södertälje ska finnas bostäder som passar såväl unga som äldre i alla stadier av livet.

Bostäder med blandade upplåtelseformer - hyresrätt, bostadsrätt eller äganderätt – är en viktig del för att utveckla bostadsmarknaden. Fler bostäder behöver byggas för att kunna starta flyttkedjor. Attraktiva områden ska utvecklas, bebyggas och staden förtätas. Det finns många områden i Södertälje som kan exploateras, i synnerhet vattennära lägen.

Plan- och byggprocessen måste gå snabbare. Handläggningstider måste kortas genom bättre service, det vill säga genom att kunden inom en vecka ska få besked om ärendet ska kompletteras.

Norra stadskärnan

En ny pulserande stadsdel ska växa fram med bostäder, akademi och näringsverksamhet i norra stadskärnan. En viktig målpunkt i byggandet är fastigheten Gjuteriet (Separatoren) vid Tom Tits. Det kan exempelvis vara en bra plats för en etablering av en saluhall, med en stor möjlighet att bli en arena för internationell matupplevelse, för såväl besökare som södertäljebor. Det kan också vara en alternativ plats för kommunens konsthall.

För ökad trygghet

Kommunen ska erbjuda en attraktiv och trygg miljö att bo, leva och verka i. Parker, gatumiljöer och andra offentliga platser ska utformas och underhållas omsorgsfullt för ökad trygghet. Södertälje, inklusive stadsdelarna och ytterområden, på allmän plats ska vara ren och fri från skräp. Det kräver allas engagemang och att attityden förändras. En ren stad bidrar till ökad trygghetskänsla.

Det ska kontinuerligt genomföras trygghetsinventeringar för att identifiera otrygga miljöer. Åtgärder kan till exempel handla om mer belysning i mörka passager och att

buskar tas bort eller beskärs. Utgångspunkten bör vara att övergångsställen bör övervägas vid nya projekt i stället för gångtunnlar.

Platser där terrorhandlingar kan utgöra ett hot mot allmänheten ska säkerheten höjas, exempelvis genom fordonshinder och kameraövervakning. Därigenom minimeras risken eller konsekvensen av en attack.

Områdesindelad gatu- och parkskötsel

I dag sköts all renhållning av gatumiljöer och parker av Södertälje kommun. Renhållningen håller låg kvalitet, då det fortsatt finns mycket skräp kvar på gator främst i centrum. Det ger dessutom en negativ bild av Södertälje, för boende och turister. Stadskärnan ska delas in i geografiskt avgränsande områden, där yttre skötsel läggs ut på entreprenad och upphandlas med tydligt specificerade krav på renhållning.

Transporter och vägunderhåll

Transportlösningar går hand i hand med bebyggelse och det ska finnas ett långsiktigt miljötänkande bakom alla nysatsningar. Gångvägar, cykelbanor, kollektivtrafiklösningar och parkeringsplatser ska vara en viktig del i planeringen av all nyproduktion.

Stråken till stadskärnan ska vara attraktiva med väl fungerande kollektivtrafik, och gång- och cykelvägar. Bilen ska också få utrymme, inte minimeras till ett hot. Vi får inte glömma att bilen är här för stanna och att fordonstekniken går framåt. För många kan bilen vara ett måste för att få ihop livspusslet eller för att kunna arbeta.

Södertälje har ett kraftigt eftersatt underhåll av det kommunala gatu- och vägnätet. I snitt bör minst 10 % av gatunätet asfalteras varje år. Därtill tillkommer underhåll av exempelvis potthål och kantsten. Vi vill att standarden på Södertäljes vägar höjs.

Mål

- Södertälje ska vara en ren, snygg och trygg kommun.
- Medborgarna ska känna sig trygga i det offentliga rummet.
- Yta för byggklar mark för företag ska årligen öka och göras tillgänglig för nya etableringar.
- Exploateringsområden för bostäder och företag ska öka årligen.
- Förbättra tillgänglighet och bemötande vad gäller hantering av bygglovsärenden samt förkorta handläggningstiden.
- Utveckla centrala staden för ökad trygghet, exempelvis ljusare passager, öppnare grönområden och fler bostäder.

Miljö och hälsa

Grunden för en moderat miljöpolitik är teknikutveckling, marknadsekonomiska verktyg och samarbete. Vår politik ska vara långsiktig och varje skattekrona ska investeras så att den ger maximal utdelning i form av minskade utsläpp, renare miljö och stabila ekosystem. Vi har ett ansvar mot kommande generationer att ta hand om vår miljö på ett hållbart sätt.

Moderaterna ser tillväxt som en förutsättning för en långsiktigt hållbar miljö och forskning och innovation är en viktig del i det. Ett bra exempel i Södertälje är den satsning på hållbar utveckling som sker genom Södertälje Science Park.

Att säkerställa tillgången till parker, skog och andra grönområden samt att bevara skyddsvärda miljöer är viktigt för både hälsa och natur. Samtidigt måste det alltid finnas en balans mellan olika intressen.

Södertälje har en fantastisk närhet till naturen som vi värnar. Varje aktualisering av nya reservatsbildningar måste noga övervägas, för att det inte ska hämma tillväxten för ett område, hindra bostadsbyggande.

För att undvika att naturreservat bildas på felaktiga grunder bör kommuner bara få inrätta naturreservat med godkännande av regeringen eller av regeringen utsedd myndighet. Dessutom bör tidigare inrättade naturreservat lättare kunna upphävas.

Södertälje kommun är framgångsrik i sitt arbete med ekologiska livsmedel. Vi vill dock se en utveckling med mer närodlat i våra verksamheter för att främja landsbygden och dess näringar lokalt i Södertälje.

Miljöfrågan är komplex och innehåller allt från bullerstörningar, utsläpp till den globala klimatförändringen och övergödningen av haven. Det är viktigt att vara uppmärksam för långsiktiga konsekvenser av satsningar som görs i dag. Här krävs engagemang från alla medborgare. Ska vi lyckas i miljöfrågan måste vi hitta ett sätt där alla är delaktiga och kreativa.

När Södertälje kommun bygger nya skolor, äldreboenden eller fastigheter för annan kommunal verksamhet bör modern energiteknik användas.

Mål

- Södertälje kommun ska med utgångspunkt i översiktsplanen verka för en hållbar utveckling.
- Av Södertälje kommuns livsmedelsinköp ska 10 procent vara närodlat inom Mälardalsregionen.

Kulturliv och aktiv fritid på rättvisa villkor

Södertälje ska vara en aktiv stad, med ett rikt idrotts- och kulturliv. Södertälje ska också vara en kommun som inbjuder till aktiviteter och mötesplatser i det offentliga rummet, där våra södertäljebor kan känna sig trygga.

Södertälje ska ha ett kulturliv som tilltalar såväl södertäljebor som besökare. För oss är det viktigt att kulturarvet tryggas, exempel på detta är Torekällberget. Södertälje ska också ha ett brett idrottsliv, där olika sporter bör få möjlighet att verka.

Det är bra att kommunen undersöker en alternativ plats för motoranläggningen Tuvängen. Likaså bör kommunen slutföra uppgiften, som initierades för flera år sedan, gällande översynen att etablera ett ridcenter på östra sidan.

Tillfälliga kulturarrangemang, teateruppsättningar och musikupplevelser, ska komplettera kommunens utbud. Vi vill stimulera utvecklingen av att kultursektorn ska hitta privata finansieringskällor till kulturprojekt.

Kulturföreningarna ska samverka mer med varandra, exempelvis genom samnyttjande av lokaler. Södertälje Teateramatörer (STA) har sedan de blev av med Sagateatern eftersökt en lokal som kan inrymma en teatersalong (scen och sittplatser) så att de kan visa sina föreställningar. Vi vill säkra teaterns fortsatta framtid i Södertälje genom att investera i en lokal som inrymmer en teatersalong, och som kan användas av STA och andra intresserade. När avtalen med Oktoberteatern löper ut vill vi inte förnya dessa avtal.

Skolan har en central roll som kulturförmedlare. Elever ska ges chansen att ta del av undervisning kopplad till kulturupplevelser. Det kan utjämna villkoren för elever från studieovana hem där språket sätter hinder.

Litteratur och film är en viktig kulturbärare, också som symboler för det fria ordet och tryckfriheten. Tidig kontakt med litteraturen kan lägga grunden till ett framtida brett kulturintresse. Filmutbudet i Stadshuset bör utökas till att inrymma fler föreställningar för barn, utöver dagens visningar under lov. Det bör även ges möjlighet till filmvisningar under helgerna året runt.

I grundskolan skapas förutsättningar att starta och befästa ett läsande. Därför är det centralt att våra elever får tillgång till bra skolbibliotek och att läsandet blir en naturlig del i undervisningen. Det är också viktigt att skolbiblioteken utvecklas mot mer digitala medier.

Stadsbiblioteket är en av kommunens viktigaste kulturinstitutioner och ska ligga i framkant. Det ska utvecklas till att bli självklar mötesplats för alla. Biblioteket ska bli mer publikt och därför vill vi öka tillgängligheten genom att hålla öppet på söndagar under sommaren. Vi ser gärna att volontärer kan vara med på biblioteket.

Kommunfullmäktige har antagit en biblioteksplan med tillhörande strukturplan. I syfte att stödja de vällovliga ambitionerna i dokumentet, inte minst en utveckling av folkbiblioteken i kommundelarna och en satsning på barnlitteratur, tillför vi verksamheten ytterligare resurser 2018.

Moderaterna vill verka för fler mötesplatser för unga. För att ge våra ungdomar de bästa möjligheterna för att lyckas senare i livet måste politiken också se ungdomarnas behov av goda mötesplatser och bra förebilder. Vi ser ett behov att undersöka en central mötesplats i Södertälje, där alla kommunens ungdomar kan träffas och umgås.

I dagsläget finns ingen bra mötesplats i centrala Södertälje för ungdomar. Behovet av ett Ungdomens hus är stort. Stadshuset står allt som oftast tomt på kvällar och helger. Vi ser gärna att Södertälje Stadshus kan bli en arena för ett Ungdomens hus. Tanken är att fritidsgårdspersonalen, enligt ett ambulerande schema, ansvarar för aktiviteten i Stadshuset.

Barn och ungdomar ska ha tillgång till olika aktiviteter för att ha en fysisk aktiv fritid. Flick- och pojkaktiviteter ska ges samma förutsättningar när det gäller träningstider samt ekonomiska bidrag.

Vi avsätter medel till förstudier avseende en ny idrottshall till såväl Mölnboskolan som Vallaskolan.

Mål

- De skolor som inte har en fungerande idrottshall ska prioriteras vid satsningar.
- Rikta bidrag huvudsakligen till barn och ungdom upp till 18 år.
- Fördela hall- och plantider på lika villkor för flickor och pojkar, likväl breddidrott framför elitidrott.
- Privata alternativ ska främjas.

FÖRETAGANDE I SÖDERTÄLJE OCH TELGEKONCERNEN

Södertäljes företagsklimat måste bli bättre. Enligt Svenskt Näringslivs företagsranking ligger Södertälje på plats 211 av 290 kommuner. Det är ett tydligt kvitto på att mycket utvecklingsarbete återstår.

Tillsammans med Alliansen bedömer vi att det krävs ett batteri av åtgärder för att förbättra företagsklimatet, bland annat vill vi att förvaltningen ska utarbeta en konkurrenspolicy, pröva en modell för utmaningsrätt inom tre kommunala verksamheter och ta fram tjänstegarantier inom ramen för sin service till företagare och kommuninvånare.

Det kan konstateras från senaste rankingen att servicen från kommunen är starkt förknippad med hur företagarna upplever företagsklimatet i sin helhet. Kommunens service till företag måste förbättras, framför allt gällande bemötande och handläggningstider. Servicen har betydelse för företagens etablering och expansion.

Vi måste arbeta mer aktivt för att utveckla samarbetet och dialogen mellan kommunen och företagen i Södertälje. Det ska vara lätt att etablera och starta företag här. Det innebär att det behövs mer detaljplanerad företagsmark. Kommunen måste aktivt arbeta med att möjliggöra att fler företag vill etablera sig och skapa arbetstillfällen i Södertälje.

Ett fungerande företagsklimat är en grundförutsättning för ett välmående samhälle och för integration, välfärd och arbete. Vi vill ge stadsdirektören i uppdrag att ta fram ett handlingsprogram under 2018 för att Södertälje ska nå topp 30 på Svenskt Näringslivs företagsranking 2020.

Södertälje kommun bör alltid vara steget före och bättre än våra grannkommuner på att locka hit företag. Samtidigt ska vi också vårda och underlätta för de företag som redan är etablerade. Där är vi inte i dag.

I grunden måste det ske en attitydförändring bland såväl tjänstemän som politiker när det kommer till företagande i Södertälje. Vi måste även se till att det finns byggklara tomter för de företag som vill etablera sig i kommunen. Det ska finnas färdiga områden i hela kommunen där företag kan etablera sig.

Politiken ska vara en grund för att möjliggöra för företagare att lyckas i Södertälje. Kommunen ska inte driva företag som konkurrerar med det lokala näringslivet utan i stället ska fokus vara att skapa förutsättningar för företag och invånarna att lyckas själva.

Mål

- Södertälje kommun ska arbeta utifrån ett kundperspektiv.
- Service och bemötande till företagen ska årligen öka med 10 %.
- Handläggningstider ska kortas och följa riktlinjerna.
- SKLs Nöjd kund index ska årligen öka.
- Södertälje kommun ska klättra i Svenskt Näringslivs företagsranking med minst 50 placeringar 2018, för att 2020 nå topp 30.
- Ha byggklara tomter för företag inom olika branscher som vill etablera sig på olika platser i kommunen.

Telgekoncernen

Södertälje kommun har en omfattande bolagskoncern. Moderaterna anser inte att vi ska sälja bolag av rent ideologiska skäl men där det är en god affär för kommunen

och skattebetalarna är vi inte främmande för att avyttra bolag eller ta in delägare e. Exempel på sådana bolag är Södertälje Hamn och Telge Hovsjö.

Vi vill sälja stadsnätet till en seriös spekulant. Vår bedömning är att en privat aktör kan bättre sköta den servicen i framtiden. Köparen ska vara beredd att ta över kommunens åtaganden om allas rätt till fiber 2022.

Under 2018 vill vi att Telge Tillväxt fördjupar samverkan med Ung i Tälje. Det är en åtgärd för att fler unga som varken jobbar eller studerar ska komma i sysselsättning och närma sig arbetsmarknaden eller studier.

Telge Fastigheter äger fastigheten Lunahuset är en galleria. Moderaterna delar uppfattningen att den bör avyttras snarast.

Koncernen ska förvaltas med krav på effektivitet, god ekonomisk avkastning, hållbarhet och uppfyllelse av de mål som ägarna ålägger bolagen.

Vi tar ansvar för stabila finanser och att kommunkoncernens låneskuld ska minska. Vi vill därför amortera minst 50 miljoner kronor på låneskulden under 2018. Södertälje har, trots försäljningar, fortfarande en av landets högsta skulder per invånare. Kommunkoncernens skuldsättning uppgår i dag till knappt 8 miljarder kronor.

Mål

- Koncernens soliditet ska långsiktigt vara på en stabil nivå.
- Telge AB ska amortera sin låneskuld.
- Telge AB ska avyttra bolag och mark för att minska låneskulden.
Telge Fastigheter ska avyttra egendom och även mark som ej ska exploateras.
- Kommunala bolag ska inte konkurrera med den privata marknaden.

						Bilaga 2
						1(2)
RESULTATBUDGET - Mål&Budget 2018-2020						
(Mkr)		<i>boksl 16</i>	Budget 17	M&B 18	M&B 19	M&B 20
Från verksamheterna		-4 831,0	-5 303,0	-5 465,8	-5 584,0	-5 746,0
Avskrivningar		-98,0	-100,0	-100,0	-100,0	-100,0
Verksamhetens nettokostnader		-4 929,0	-5 403,0	-5 565,8	-5 684,0	-5 846,0
Allmän kommunalskatt		3 548,0	3 713,0	3 823,0	3 945,0	4 106,0
Inkomstutjämnning		984,0	1 024,0	1 092,0	1 116,0	1 152,0
Kostnadsutjämnning		323,0	333,0	318,0	305,0	308,0
Regleringsbidrag/-avgift		-3,0	1,0	14,0	43,0	65,0
Strukturbidrag		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunal fastighetsavgift		139,0	139,0	152,0	152,0	152,0
LSS-utjämnning		217,0	222,0	221,0	223,0	225,0
Slutreglering kommunalskatt föreg år		4,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Slutreglering kommunalskatt innevar år		-19,0	-29,0	-17,0	0,0	0,0
Tillfälligt statsbidrag för högt flyktmottagande		56,0	0,0	0,0		
Byggbonus		27	0	0,0		
Välfärds miljard		0,0	106,0	82,0	58,0	35,0
Summa intäkter		5 276,0	5 509,0	5 685,0	5 842,0	6 043,0
Ränteintäkter		252,0	7,0	5,0	5,0	5,0
Räntekostnader		-242,0				
Överföring från Koncernbolaget		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utdelning från Koncernbolaget		9,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Borgensavgifter/låneramsavgifter		51,0	47,0	46,0	46,0	46,0
Summa finansnetto		70,0	54,0	51,0	51,0	51,0
Resultat		417,0	160,0	170,2	209,0	248,0
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		417,0	160,0	170,2	209,0	248,0
Årets resultat exkl jmf störande poster		239,0	110,0	115,2	169,0	193,0

Specifikation till posten "Från verksamheterna" i resultatbudgeten					Bilaga 1
					2(2)
Nämnder	Bokslut-16 (mkr)	Budget 2017	M&B 2018	M&B 2019	M&B 2020
Järna kommundelsnämnd	-183,8	-174 089	-136 848		
Hölö-Mörkö kommundelsnämnd	-88,0	-86 565	-72 248		
Vårdinge-Mölnbo kommundelsnämnd	-41,8	-41 535	-35 755		
Enhörna kommundelsnämnd	-71,1	-63 041	-52 684		
Näringslivsnämnd	-88,4	-147 523	-55 341		
Omsorgsnämnd	-714,1	-709 581	-1 416 491		
Socialnämnd	-700,8	-682 651	-711 747		
Överförmyndarnämnd	-8,0	-8 545	-9 515		
Utbildningsnämnd	-1 923,6	-1 963 164	-2 242 269		
Kultur- och fritidsnämnd	-198,2	-191 547	-210 603		
Samhällsnämnd	-11,5	-13 401	-117 096		
Miljönämnd	-10,2	-11 586	-12 203		
KS/Kommunstyrelsens kontor	-244,6	-250 305	-279 884		
KS/Politisk ledning	-70,8	-70 020	-76 750		
Revision	-1,9	-2 200	-3 000		
Summa nämnder	-4 357	-4 415 753	-5 432 434	-5 375 901	-5 423 398
Centrala poster					
Statsbidrag maxtaxa förskola	29,7	29 791	24 209	24 209	24 209
Kvalitetssäkringsmedel	5,0	5 012	4 956	4 956	4 956
Stadsbidrag extratjänster	0	4040	4040	4040	4040
Exploatering	130,9	50 000	50 000	40 000	55 000
Exploatering/utveckling stadskärnan	-4,4	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Reavinster	45,2	5 000	5 000	5 000	5 000
Intern ränta för anläggningstillg	-0,5	0	0	0	0
Pensioner	-85,8	-119 000	-135 200	-173 500	-190 400
KS oförutsedda	0,0	-2 500	0	-5 000	-5 000
Anslag ÄO för utförd	0,0	0	0	0	0
Anslag för lokalkompensation	0,0	-35 165	-49 009	-77 500	-119 700
Komp kapkostn för invest i kommunen	0,0	-18 000	-14 500	-30 000	-46 500
Anslag för pers med funktionsnedsättn	0,0	-35 000	-35 000	-60 000	-85 000
Övr kostnader och intäkter	1,3	0	0	0	0
Särskilda medel utsatta stadsdelar	0,0	0	0	0	0
Förstärkt schablon, prestationsbaserad	10,7	0	0	0	0
Schablonintäkter - ersättning för	86,0	102 000	75 100	60 100	49 400

etableringsinsatser					
Digitalisering - för att klara framtidens välfärd	0	0	-10000	-10000	-10000
Prioriterade yrkesgrupper	0	0	-8000	-8000	-8000
Genomförda deponiarbeten	0,0	-12 000	-6 000	-17 000	-10 000
Framtidens äldreomsorg, arbetsvillkor	0	0	-8000	-8000	-8000
Framtidens äldreomsorg, arbetsmetoder	0	0	-2000	-2000	-2000
Ny verksamhet Socialnämnd	0,0	-2 000	0	0	0
Reservanslag befolkningsökning	0,0	-30 000	-20 000	-45 000	-70 000
Resurser stadsdelsutveckling					
Tillfälliga hyresintäkter	3,0	3 000	0	0	0
Samordnad varutransport	0,0	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Ändamålsenlig och effektiv verksamhet sk	0	-3000	0	0	0
Förebyggande insatser barn och ungdomar	0	-1000	0	0	0
Effektivisering inom KSK 1,5%			5000		
Volymavstämning Barn och ungdom			-3000	0	0
Effektiviseringar	0,0	0	0	38 000	77 000
<i>Summa centrala poster</i>	<i>221,1</i>	<i>-69 822</i>	<i>-133 404</i>	<i>-308 695</i>	<i>-422 995</i>
Summa nämnder och centr poster	-4 136	-4 485 575	-5 565 838	-5 684 596	-5 846 393
Avgår: Avskrivningar	96,2	100 000	100 000	100 000	100 000
Summa "från verksamheterna"	-4 040	-4 385 575	-5 465 838	-5 584 596	-5 746 393

BALANSBUDGET - Mål&Budget 2018-2020		Bilaga 2	
(Mkr)			
	Budget	Budget	Budget
TILLGÅNGAR	2018	2019	2020
Immateriella tillgångar	3	3	3
Materiella anläggningstillgångar			
Mark o byggnader	1 221	1 346	1 479
Maskiner och inventarier	150	150	150
Leasingtillgångar	15	15	15
Bidrag statl infrastruktur	17	16	15
Finansiella anläggningstillgångar	12 150	12 532	12 953
Summa anläggningstillgångar	13 556	14 062	14 615
Exploatering	80	80	80
Förråd	2	2	2
Fakturafordringar	45	45	45
Övriga fordringar	370	343	302
Likvida medel	300	300	300
Summa omsättningstillgångar	797	770	729
SUMMA TILLGÅNGAR	14 353	14 832	15 344
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Ingående eget kapital	3 856	4 020	4 201
Periodens resultat	170	209	248
<i>varav Social fond</i>	24	24	24
<i>utnyttjande av social fond under året</i>			
Summa eget kapital	4 026	4 229	4 449
Pensioner	360	400	450
Löneskatt	87	97	110
Summa avsättningar	447	497	560
Långfristiga lån	9 006	9 234	9 465
<i>varav kortfristig del av långfristig skuld</i>	1 100	1 200	1 300
Långfristiga skulder	2	2	2
Långfristiga leasingskulder	10	10	10
Investeringsbidrag	105	105	105
Kortfristiga skulder	750	750	750
Kortfristiga leasingskulder	7	5	3
Summa skulder	9 880	10 106	10 335
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	14 353	14 832	15 344
<i>Soliditet</i>	<i>28,0%</i>	<i>28,5%</i>	<i>29,0%</i>

						Bilaga 3
FINANSIERINGSBUDGET - Mål&Budget 2018-2020						
(Mkr)						
			Not	2018	2019	2020
Årets verksamhet						
Årets resultat				170	209	248
Avskrivningar				100	100	100
Nettoreavinster				-5	-5	-5
Upplösn statlig infrastruktur				1	1	1
Förändrad kapitalbindning				0	0	0
Förändring pensionsavsättningar inkl löneskatt				27	50	63
Kassaflöde från verksamheten				293	355	407
Investeringar						
Investeringar materiella				-295	-225	-241
Investeringar immateriella						
Investeringar finansiella						
Försäljning av anläggningstillgångar				10	17	16
Kassaflöde från investeringsverksamheten				-285	-208	-225
Medelsbehov att finansiera				8	147	182
Finansiering						
Förändring långfristiga fordringar	1			-337	-382	-421
Extern upplåning				329	235	239
Förändring av likvida medel				0	0	0
1)	Telgekoncernen ingår.					

Kommunbidrag 2018 per nämnd	Bilaga 4
Järna kommunaldelsnämnd	
Kommunbidrag 2017	136 444
Avgår till påsen för pedagog verksamhet (inkl 30-timmarsbarnen)	-91 210
Flytt av kostnad för skolskjuts till UN	-2 432
Kapitalkostnadskompensation, S-dir 24/4 2017 §53	24
	42 826
Uppräkning 0,9%	385
<i>Delsumma</i>	43 211
Resursfördelning till pedagogisk verksamhet	93 637
Kommunbidrag 2018	136 848
Hölö-Mörkö kommunaldelsnämnd	
Kommunbidrag 2017	73 399
Avgår till påsen för pedagog verksamhet (inkl 30-timmarsbarnen)	-46 937
Kapitalkostnadskompensation, S-dir 14/12 2016 §101	5
Lokalkostnadskompensation, S-dir 20/12 2016 §108	-493
Flytt av kostnad för skolskjuts till UN	-3 232
	22 742
Uppräkning 0,9%	205
<i>Delsumma</i>	22 947
Resursfördelning till pedagogisk verksamhet	49 301
Kommunbidrag 2018	72 248
Vårdinge-Mölndal kommunaldelsnämnd	
Kommunbidrag 2017	35 460
Avgår till påsen för pedagog verksamhet (inkl 30-timmarsbarnen)	-22 102
Flytt av kostnad för skolskjuts till UN	-930
Kapitalkostnadskompensation, S-dir 24/4 2017 §53	4
	12 432
Uppräkning 0,9%	112
<i>Delsumma</i>	12 544
Resursfördelning till pedagogisk verksamhet	23 211
Kommunbidrag 2018	35 755
Enhörna kommunaldelsnämnd	
Kommunbidrag 2017	52 281
Avgår till påsen för pedagog verksamhet (inkl 30-timmarsbarnen)	-36 862

Flytt av kostnad för skolskjuts till UN	-1 607
Kapitalkostnadskompensation, S-dir 24/4 2017 §53	6
	13 818
Uppräkning 0,9%	124
<i>Delsumma</i>	<i>13 942</i>
Resursfördelning till pedagogisk verksamhet	38 742
Kommunbidrag 2018	52 684
Näringslivsnämnd	
Kommunbidrag 2017	168 998
Lokalkostnadskompensation, S-dir 20/12 2016 §108	-1 167
<i>Delsumma</i>	<i>167 831</i>
Uppräkning 0,9%	1 510
Flytt av vuxenutbildning	-114 000
Kommunbidrag 2018	55 341
Omsorgsnämnd	
Kommunbidrag 2017	1 391 719
Lokalkostnadskompensation, S-dir 20/12 2016 §108	-300
Nytt boende Björkmossen (mars - december)	9 200
Avgår för ny fördeln v-het 48, LSS	-626 232
Återföring "Överföring HSL i boende och daglig verksamhet LSS"	-8 400
<i>Delsumma</i>	<i>765 987</i>
Uppräkning 0,9%	6 894
Lokalkostnadskompensation Wijbacken, S-dir 12/10 2017 §109	1 781
Ökade intäkter äldreomsorg	-2 000
Anslag för LSS-insatser	643 029
"Gemensamma måltider"	500
Mötesplatser för äldre	1 000
Ny nämndsorganisation	-700
Kommunbidrag 2018	1 416 491
Överförmyndarnämnden	
Kommunbidrag 2017	9 430
Uppräkning 0,9%	85
Kommunbidrag 2018	9 515
Socialnämnden	
Kommunbidrag 2017	714 063

Lokalkostnadskompensation, S-dir 20/12 2016 §108	255
Delsumma	714 318
Uppräkning 0,9%	6 429
Uppsökande verksamhet	1 000
Minskat försörjningsstöd	-10 000
Kommunbidrag 2018	711 747
Utbildningsnämnden	
Kommunbidrag 2017	2 070 697
Avgår till påsen för pedag verksamhet (inkl 30-timmarsbarnen)	-907 524
Avgår till påsen för pedag v-het (kommungem)	-372 210
Intäktskrav barnomsorgsavgifter	51 933
Avgår: Anslag för modersmål	-34 894
Avgår: Anslag för gymnasieskolan	-353 534
Avgår: Anslag för grundsärskolan	-48 777
Avgår: Anslag för gymnasiesärskolan	-22 801
Avgår: Anslag för lokaler andra huvudmän	-38 989
Kapitalkostnadskompensation, S-dir 14/12 2016 §101	105
Lokalkostnadskompensation, S-dir 20/12 2016 §108	2 459
Återföring - Tom tits köp av tjänster	-5 000
Flytt av kostnad för skolskjutsar från kommundelsnämnder	8 201
Delsumma	349 666
Uppräkning 0,9%	3 147
Anslag för modersmål	35 551
Anslag för gymnasieskolan	352 111
Anslag för grundsärskolan	47 191
Anslag för gymnasiesärskolan	23 461
Anslag för lokaler andra huvudmän	43 523
Resursfördelning till pedagogisk verksamhet	936 240
Resursfördeln till kommungem pedag v-het	389 312
Intäktskrav barnomsorgsavgifter	-51 933
Flytt av vuxenutbildning	114 000
Kommunbidrag 2018	2 242 269
Kultur- och fritidsnämnden	
Kommunbidrag 2017	203 068
Bibliotek Hovsjö, helårseffekt	1 250

Grafikens hus, helårseffekt	600
Lokalkostnadskompensation, S-dir 20/12 2016 §108	424
Kapitalkostnadskompensation, S-dir 24/4 2017 §53	201
<i>Delsumma</i>	<i>205 543</i>
Uppräkning 0,9%	1 850
Hyreskomp Hovsjö bibliotek	210
Folkbiblioteken	1 000
Mötesplats centrum	2000
Kommunbidrag 2018	210 603
Samhällsbyggnadsnämnd	
Kommunbidrag 2017	115 328
Kapitalkostnadskompensation, S-dir 14/12 2016 §101	427
Flytt av ansvar för skogsskötsel och viltvård KF19/12 §224	-532
Kapitalkostnadskompensation, S-dir 24/4 2017 §53	618
<i>Delsumma</i>	<i>92 306</i>
Uppräkning 0,9%	1 043
Håll Södertälje rent	1 000
Ny nämndorganisation	-1 000
Flytt av stadsbyggnadsnämnden	23 747
Kommunbidrag 2018	117 096
Miljönämnden	
Kommunbidrag 2017	11 912
Återföring "Åtgärda syrebrist och fiskdöd i Måsnaren enl EU:s ramdirektiv"	-250
Återföring "Åtgärder för ängs- och hagmarker enligt miljöprogrammet"	-100
Flytt av ansvar för skogsskötsel och viltvård KF19/12 §224	532
<i>Delsumma</i>	<i>12 094</i>
Uppräkning 0,9%	109
Kommunbidrag 2018	12 203
KS/kommunstyrelsens kontor	
Kommunbidrag 2017	269 981
Lokalkostnadskompensation, S-dir 20/12 2016 §108	2 998
Återföring beslutsstöd	-1 000
Återföring dokument- och ärendehantering	-750
Växthuset, ansvaret ut i förvaltningen	-1 300

Lägre kostnad för inköpstjänster	-1 300
Kapitalkostnadskompensation, S-dir 24/4 2017 §53	830
<i>Delsumma</i>	269 459
Uppräkning 0,9%	2 425
Trygghetsskapande instser	5 000
Kanalåret 2018	500
Hållbar arbetshälsa	500
Oberoende enhet för kvalitetsuppföljning	2 000
Kommunbidrag 2018	279 884
KS/politisk ledning	
Kommunbidrag 2017	73 481
Avgår: anslag för Södertörns Brandförsvarsförbund	-43 426
<i>Delsumma</i>	30 055
Uppräkning 0,9%	270
Södertörns Brandförsvarsförbund Uppräkning 2,3%	44 425
Anslag för riksdagsval	2 000
Kommunbidrag 2018	76 750
Revisionen	
Kommunbidrag 2017	2 500
Uppräkning enligt äskande	500
Kommunbidrag 2018	3 000
Summa Kommunbidrag 2018	5432434

BUDGETRAMAR PER NÄMND 2018-2020

KS/KF investeringar	År 2018	År 2019	År 2020
Arbetslivsnämnden	-	-	-
KDN Enhörna	-	-	-
KDN Hölö-Mörkö	200	-	-
KDN Järna	-	-	23 500
KDN Vårdinge-Mölndal			
Kommunstyrelsen*	56 350	21 450	13 000
Kultur- & Fritidsnämnden	33 000	10 000	3 000
Miljönämnden	-	-	-
Omsorgsnämnden	1 000	-	1 000
Socialnämnden	200	-	-
Stadsbyggnadsnämnden	-	-	1 800
Tekniska nämnden	76 000	75 000	80 000
Utbildningsnämnden	12 300	8 200	7 700
Äldreomsorgsnämnden	5 100	50	50
KS Markeringsbelopp	21000	21000	21000
Totalsumma	205 150	135 700	151 050
Nämndinvesteringar	År 2018	År 2019	År 2020
Arbetslivsnämnden	300	300	275
KDN Enhörna	800	800	800
KDN Hölö-Mörkö	600	600	600
KDN Järna	2 400	2 400	2 400
KDN Vårdinge-Mölndal	500	500	500
Kommunstyrelsen	2 900	2 900	3 000
Kultur- & Fritidsnämnden	2 800	2 800	2 800
Miljönämnden	-	-	-
Omsorgsnämnden	1 250	500	500
Socialnämnden	800	800	800
Stadsbyggnadsnämnden	-	-	-
Tekniska nämnden	68 450	69 200	69 125
Utbildningsnämnden	7 000	7 000	7 000
Äldreomsorgsnämnden	2 200	2 200	2 200
Totalsumma	90 000	90 000	90 000

Lokaler (investeras av TF)	År 2018	År 2019	År 2020
Arbetslivsnämnden	-	-	-
KDN Enhörna	-	-	-
KDN Hölö-Mörkö	-	-	-
KDN Järna	-	-	-
KDN Vårdinge-Mölndal	-	20 000	19 000
Kommunstyrelsen**	72 700	72 610	61 750
Kultur- & Fritidsnämnden	117 000	132 000	10 000
Miljönämnden	-	-	-
Omsorgsnämnden	6 000	13 000	24 000
Socialnämnden	-	-	-
Stadsbyggnadsnämnden	-	-	-
Tekniska nämnden	75 000	75 000	-
Utbildningsnämnden	232 800	119 390	45 250
Äldreomsorgsnämnden	69 500	13 000	15 000
Totalsumma	573 000	445 000	175 000
<i>*inkl KS markningsbelopp</i>			
<i>** inkl underhållsinvesteringar i lokaler (inkl arenorna)</i>			

5.3.4 Projekt som bygger ram för KS/KF investeringar <i>tkr</i>	År 2018	År 2019	År 2020
KDN Enhörna	0	0	0
Ny väg till skola			
KDN Hölö-Mörkö	200	-	-
Sandfickor för vinterväghållning			
KDN Järna	0	-	23500
Gestaltning Järna			
Cirkulation vid Rönnv/Lövensv			
GC-väg mot Nykvarn			
Ishall Järna			
Kommunstyrelsen	56 350	21 450	13 000
Nya datorer			
Nätutrustning			
Plattformsbyte (MS 365)			
Trådlösa nät			
Kameraövervakning			
Kultur- och Fritidsnämnden	33 000	10 000	3 000
GF-hallen inventarier			
Utveckla Måsnaryd			
Södertälje IP			
Omsorgsnämnden	1000	-	1000
Inventarier Murarbasen			
Inventarier nytt gruppboende ~2020			
Socialnämnden	200	-	-
BoU Fridaberg och Nätverkslaget			
Stadsbyggnadsnämnden	-	-	1800
Digitaliseringsplan			
Tekniska nämnden	76000	76000	81000
Almnäs vägar			
Cirkulationsplatser			
Digitalisering fortsättning			
Exploateringsvägar			
Fastanäs camping			
Gästhamnen			
Södertälje City i samverkan*	35000	35000	35000
Trygghet, säkerhet och miljö med extra medel för	3000	3000	3000
Utbyggnad VA, Näsets udde			
Verksamhetsanpassning av stadshuset			

Utbildningsnämnden	12300	8200	7700
Förskola (fd) Mariekällskolan			
Förskola Södra Södertälje			
Förskola Viksbergs			
Förskola Östertälje			
Grundskola (fd) Mariekällskolan			
Grundskola Viksberg och Viksberghallen			
Grundsärskola Rosenborgskolan			
Anpassningsåtgärder			
Äldreomsorgsnämnden	5100	50	50
Inventarier Björkmossen			
Inventarier Kryddans dagverksamhet			
Inventarier nya hemtjänstlokaler			
KS Markeringsbelopp	21000	21000	21000
GC-vägar enligt GC-planen			
Trygghet, säkerhet och miljö (KDN)			
Väganslutningar till nya byggnationer			
Totalsumma	205150	136700	152050
Totalsumma budgetperiod	493900		
Genomsnittlig årsfördelning	164633		

5.3.5 Projekt som bygger ram för verksamhetslokaler <i>tkr</i>	År 2018	År 2019	År 2020	Förstudie
KDN Enhörna				
Grundskola och idrottshall Enhörna			X	
KDN Järna				
Lokaler Järna (Futurum mfl)			X	
KDN Vårdinge-Mölndal				
Mölndal idrottshall				X
Kommunstyrelsen				
Arenornas underhåll	X	X		
Campus Telge/Science Park	X			
Investeringar brandskyddsanordningar	X	X	X	
Reinvesteringar lokaler (TF)	X	X	X	
Reserv lokaler ^s	X	X	X	
Parkeringshus	X	X		
Kultur- och Fritidsnämnden				
Fotbollshall/tält Västergård				X
Fritidsgård Bårsta	X	X		
GF-hallen	X	X		
Teaterlokal Orionkullen	X	X		
Torekällberget				X
Nytt baus (klart 2028)				X
Omsorgsnämnden				X
Gruppbostad 2019 LSS 6 platser				X
Gruppbostad 2020 LSS 6 platser				X
Omflytt daglig verksamhet	X	X		
Utbildningsnämnden				
Förskolan Sabeln				X
Förskola Södertälje Södra (420 barn)				X
Förskola Glasberga				X
Förskola Körsbärets- och Satelliten				X
Förskola ombyggnad (fd) Mariekällskolan		X	X	X
Förskola förstudie Ronna				X
Förskola Viksberg	X			
Förskola Östertälje	X	X	X	
Grundskola ombyggnad (fd) Mariekällskolan		X	X	X
Grundskola tillbyggnad Soldalaskolan	X			
Grundskola Viksberg och Viksberghallen	X			
Grundsärskola Rosenborgskolan	X			
Anpassningsåtgärder	X	X	X	
Totalsumma	573 000	445 000	175 000	

2017-10-27

Liberalernas förslag till
Mål och budget 2018-2020
för Södertälje kommun
Frihet måste försvaras!

www.sodertalje.liberalerna.se

INNEHÅLL

Reservation Liberalerna Mål och budget och Taxor och avgifter	3
Hemställen Liberalerna	4
1. SAMMANFATTNING	6
2. INLEDNING	8
3. DRIFTBUDGET	11
3.1 Förskola	11
3.2 Grundskola och gymnasium	12
3.3 Äldreomsorg	16
3.4 Stöd och service till funktionshindrade	20
3.5 Social omsorg med arbetslinje	21
3.6 Miljö och stadsbyggnad	25
3.7 Näringsliv och arbetsmarknad	34
3.8 Kultur och fritid	37
3.9 Övrigt	41
4. FINANSIERING	44
4.9.1 SAMMANSTÄLLNING	48
5. INVESTERINGSBUDGET	49
6. VERKSAMHETSMÅL	51

KOMMUNSTYRELSEN

2017-10-27

RESERVATION

Ärende 7

MÅL OCH BUDGET SAMT TAXOR OCH AVGIFTER 2018 – 2019

Ärende/beslut

Kommunstyrelsens majoritet har i dag beslutat att föreslå kommunfullmäktige att anta förslag till Mål och budget 2018 - 2020 samt taxor och avgifter.

Liberalernas bedömning

Liberalernas "skuggbudget" utgår från förvaltningens underlag, som har en omslutning på cirka 5,5 miljarder kronor. Vårt budgetförslag är i balans och de extra satsningarna på främst skola och socialt förebyggande insatser på 75 miljoner kronor motsvaras av ökade intäkter och minskade utgifter. Allt finansieras genom minskad låneskuld och lägre räntekostnader tack vare försäljningar av kommunal egendom, mer konkurrensprövning, effektivare upphandlingar samt ökad samverkan mellan Södertälje kommun och Telgekoncernen.

Liberalernas förslag till beslut

Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige

1. bifaller Liberalernas förslag till Mål och budget 2018 - 2020 samt Taxor och avgifter enligt Liberalernas förslag.
2. bifaller Alliansens gemensamma hemställan i anslutning till Mål och budget 2018 -2020.

Södertälje den 27 oktober 2017

Mats Siljebrand (L)

KOMMUNSTYRELSEN

2017-10-27

Ärende 7

HEMSTÄLLAN

MÅL OCH BUDGET 2018 – 2020

KF-mål och indikatorer

1. Kommunfullmäktiges mål och uppdrag fastställs i enlighet med Liberalernas Mål och budget 2018 - 2020.

Budget

2. Utdebitering av allmän kommunalskatt 2018 fastställas till 20,15 kronor per skattekrona.
3. Resultat- och balansbudget för 2018-2020 godkänns i enlighet med Liberalernas förslag.
4. Finansieringsbudget 2018-2020 godkänns i enlighet med Liberalernas förslag.
5. Investeringsbudget för 2018-2020 godkänns i enlighet med Liberalernas förslag.
6. Exploaterings för 2018-2020 godkänns i enlighet med Liberalernas förslag.
7. Generella- och särskilda ägardirektiv för bolagskoncernen godkänns.
8. Resultatbudget för bolagskoncernen godkänns enligt Liberalernas förslag.
9. Styrmodellen för Södertälje kommun godkänns.
10. Kommunstyrelsen ges rätten att besluta om fördelning och/eller omfördelning av samtliga centralt budgeterade kostnadsanslag under centrala poster i bilaga 1:2.

Taxor och ersättningar

11. Taxor och avgifter 2018 i Mål och budget fastställs i enlighet med bilaga 11 under förutsättning av beslut i tekniska nämnden och Liberalernas förslag. Vi förordar dels generellt mer sparvänliga taxor, lägre fasta och högre rörliga avgifter, enligt Alliansens gemensamma hemställan.
12. Habiliteringsersättning ("lön" till arbetstagare i daglig verksamhet) fastställs till 6,00 kronor/timme.

Låne- och borgensramen för kommunkoncernen

Kommunens får, vid varje tidpunkt 2018, ha utestående lån och borgen till ett nominellt värde av högst 13 900 mkr.

13. Låne- och borgensram 2018 – kommunkoncernen (mkr)

Summa beviljade ramar **13 305 mkr**

14. Total investeringsram för kommunkoncernen mkr, enligt Liberalernas förslag.

2018	2019	2020
1 708,5	1 708,5	1 631,1

Övrigt

15. De övriga villkor och förutsättningar som anges i Mål och budget 2018 – 2020 godkänns, där de inte strider mot Liberalernas förslag till Mål och budget.

1. SAMMANFATTNING

1.1 Mer valuta för skattepengarna

Sund ekonomi är en förutsättning för hög kvalitet på kommunens kärnverksamheter. För att nå dit måste Södertälje vårda och utveckla sitt varumärke och bli en mer attraktiv kommun. Vi har 24 000 inpendlare och 12 000 utpendlare varje vardag. Det borde vara tvärtom, att jobba i hektiska Stockholm, men bo och betala skatt i natursköna Södertälje. Men då behöver vi erbjuda inbjudande bostäder för unga och gamla, skolor med hög kvalitet och trygghet från brott. Dessutom vill vi lyfta Södertälje som hemvist för ett dynamiskt näringsliv.

1.2 Liberalerna satsar, säljer och sparar

Liberalerna presenterar i sitt förslag till Mål och budget 2018-2020 för Södertälje kommun såväl satsningar, effektiviseringar som omfördelningar. För att kunna minska lånebördan och skapa en ekonomi i balans krävs konkurrensprövning, som kan ge både bättre och billigare verksamhet, effektivare upphandlingar, samordningsvinster mellan kommunen och bolags-sfären samt försäljning av allmännyttiga bostäder, kommersiella fastigheter och stadsnätet. Likaså är det önskvärt att öppna för externa ägare i hamnen och Tom Tits Experiment AB. ”Koncernbidraget” uppgick tidigare till ett par hundra miljoner årligen, öronmärkta i nästkommande budget. Men den bokföringstekniken är numera överspelad. Nu styr resultatet utdelningen, inte planekonomiskt önsketänkande, då bidragen i praktiken var lånade pengar. De senaste åren har kommunkoncernen amorterat nästan två miljarder kronor på låneskulden, som nu ligger på cirka 8 miljarder kronor. Trots detta återfinns Södertälje bland de högsta belånade kommunerna i landet – sett till antalet invånare. Avbetalningen har skett genom försäljningar av såväl bostäder inom Telge Bostäders bestånd som kommunala aktiebolag. Telge Kraft AB såldes med god vinst, något som Liberalerna drivit länge. Och varuhuset Kringlan återfinns numera på försäljningslistan, även detta ett Liberalt förslag. Investeringsnivån är dock fortsatt hög och låneskulden väntas därför uppgå till drygt 10 miljarder 2019. Detta genererar i sin tur utgifter för räntor på flera hundra miljoner kronor, vilket innebär stora risker vid återgång till mer normala räntenivåer. Liberalernas ambition är att minska den ekonomiska sårbarheten och sänka låneskulden med närmare en miljard kronor. Detta för att kunna värna och satsa på kommunens absoluta kärnverksamheter – skola och omsorg.

Förvaltningen föreslår följande resultat; 2018 124 miljoner kronor (2,2 procent), 2019 141 miljoner (2,4) och 2020 152 miljoner (2,6). Majoriteten nöjer sig med lägre resultat; 2018 100 miljoner (1,8 procent), 2019 128 miljoner (2,2) och 2020 143 miljoner (2,4). En uppräknings med 1 procent görs för alla nämnder 2018. Skola, brandförsvar och revision undantas besparingen på 26 miljoner kronor. Effektiviseringskravet 2019 föreslås bli 65 miljoner och 2020 75 miljoner. Förvaltningen rekommenderar satsningar på digitalisering (18 miljoner) och vissa personalgrupper (8 miljoner). S-V-MP satsar extra på tvåläraresmodell (12 miljoner), fritidsgårdar (4 miljoner) och ”fältare” (3 miljoner) – en blåkopia på liberala hjärtefrågor.

1.3 Liberalernas prioriteringar för 2018

Liberalerna vill att Södertälje ska fungera dygnet runt, året runt. Kommunen måste erbjuda alternativ och möjligheter så att alla kan bo, arbeta, utbilda sig och få vård och omsorg här. Liberalernas ”skuggbudget” genomsyras av satsningar på utbildning i syfte att öka måluppfyllelsen och rusta för högre studier och arbetsmarknaden. Vi prioriterar också förebyggande insatser för unga och ökad valfrihet för seniorer. Det ska vara attraktivt att bo både i staden och på landet – med ett levande centrum, ett varmt företagsklimat och en trygg miljö för alla. Liberalerna gör 2018 en offensiv satsning på 75 miljoner kronor, se 1.3.1-1.3.5.

1.3.1 Utbildning – Återupprätta kunskapsskolan. Satsa på tvåläraarsystem. Matcha mer.

- Gör förskolans barngrupper mindre. Introducera hygienombud för friskare barn.
- Destinera resurser rakt in i klassrummen. Skolan behöver tvåläraarskap fler speciallärare, förstelärare, läxhjälp, och sommarkurser – som ökar måluppfyllelsen.
- Prioritera erfarna, utbildade och legitimerade lärare vid löneöversyn.
- Förstärk vuxenutbildningen så att fler Södertäljebor kan komplettera sina utbildningar.
- Matcha arbetsgivare och nyanlända arbetstagare för ökad etablering och integration.

1.3.2 Äldreomsorg – Ge våra seniorer mer valfrihet i boende, måltider och hemtjänst.

- Erbjud två rätter på äldreboenden och erbjud en ”laga-mat-garanti” inom hemtjänsten.
- Inför måltidsvänner, låt äldre och studenter bo gemensamt och testa japanska toaletter.
- Återbesätt heminstruktörerna för syn- och hörselskadade.
- Slå vakt om parboendegaranti, personalbemanning, mötesplatser och ”vårdvovvar”.
- Kvalitetssäkra bostadsbedömning och vårdgivare. Återinför LOV inom hemtjänsten.

1.3.3 Socialtjänst/Kultur och fritid – Gör kommunen tryggare. Förebygg socialt.

- Anställ trygghetsvakter. Tillsätt en bred kommission mot bilbränder.
- Inför en personalgaranti på fritidsgårdarna. Utbilda sommarlovsambassadörer.
- Rekrytera och behåll socialsekreterare, som prioriteras vid löneöversyn.
- Öka stödet till kvinno- och tjejjouren. Stärk rättigheterna för placerade barn.
- Starta ett Sportotek för utlåning av begagnad idrottsutrustning.
- Ansök om arrangemanget SM-veckan/sommar. Bygg lekplats i Glasberga.
- Uppgradera skolbiblioteken samt folkbiblioteken i kommundelarna.
- Påbörja arbetet för ett nytt kulturhus i Järna, som riktar sig till alla ådrar.
- Utveckla Torekällberget och slå vakt om fornfynd när city förtätas och förnyas.

1.3.4 Miljö och stadsbyggnad – Gör trafiken säkrare. Utveckla Slussholmen. Håll rent.

- Erbjud attraktiva bostäder för unga, barnfamiljer och äldre – i staden och på landet.
- Utveckla Slussholmen/Lotsudden till Södertäljebornas nya gröna vardagsrum. Värna om gröna kilar i hela kommunen och gör Kusens backe till naturreservat.
- Håll Södertälje rent. Gör del av Gågatan rökfri och pröva mobil återvinningsstation.
- Minska de skadliga partikelhalterna i centrum. Led om genomfartstrafiken i Järna.
- Bygg sammanhängande cykelstråk, såväl inom som mellan kommunens tätorter.
- Verka för parkeringsregler som gynnar boende, besökare och butiksägare i centrum.
- Asfaltera mer och underhåll våra gator bättre för att förhindra kapitalförstöring.

1.3.5 Näringsliv – Förbättra service och bemötande. Upphandla stadshusrestaurangen.

- Inför tjänstegarantier för bygglov och alkoholtillstånd. Service och tillsyn ska utföras rätt och i tid, annars pengarna tillbaka till den sökande.
- Konkurrenspröva kommunal verksamhet – den kan bli både bättre och billigare. Bjud in privata aktörer genom utmaningsrätt. Upphandla Stadshusrestaurangen.
- Frigör mark att etablera på, minska kommunens upplag och verkstad i Moraberg.
- Anlägg Truckstop Telge i Almnäs/Stockholm Syd – logistikcenter ger arbetstillfällen.

1.4 Så här räknar vi

Liberalernas ”skuggbudget” utgår från förvaltningens underlag, som har en omslutning på ungefär 5,6 miljarder kronor. Det innehåller pris- och löneuppräknings med 1 procent och en generell besparing på 0,76 procent – utom för skola, brandförsvar och revision. Vårt förslag är i balans och de extra satsningarna om 75 miljoner kronor, varav 38 på utbildning, motsvaras av ökade intäkter och minskade utgifter. Allt finansieras genom minskad låneskuld och lägre räntekostnader tack vare försäljningar av kommunal egendom, mer konkurrensprövning, effektivare upphandlingar samt ökad samverkan mellan Södertälje kommun och Telge AB.

LIBERALERNAS FÖRSLAG TILL MÅL OCH BUDGET 2018 – 2020

2. INLEDNING

2.1 Socialliberal värdegrund

Liberalerna är ett idéparti, med socialliberalismen som ideologisk grund. Marknadsekonomi är den säkraste vägen till välstånd och det enda ekonomiska system som går att förena med demokrati. En fri marknad måste dock kompletteras med politiska beslut, som kan överbrygga klyftor och skapa ekonomisk stabilitet (enligt Bertil Ohlin, ordförande i före detta Folkpartiet 1944 – 1967). Sverige ska vara ett generöst land för flyktingar. Södertälje ska sträva efter att bli ett föredöme i sin mångkulturella dräkt. Samtidigt ska vi ställa krav, på språkkunskaper och arbetsinsatser. Det får inte bli allmänt accepterat att arbetsföra lever på bidrag under lång tid.

2.2 Arbetslinjen

Genom politiska beslut skapas incitament för nyanlända flyktingar att söka sig till orter där det finns arbete och bostäder. Arbetslinjen gäller från dag ett, med skyldighet att söka jobb även utanför sitt egentliga kompetensområde och i hela landet.

2.3 Prioritera skola och omsorg

Utifrån vår liberala värdegrund föreslår vi att Södertälje kommuns kärnverksamheter prioriteras. Vi satsar på en trygg barnomsorg, en skola för kunskap och arbetsro, en värdig omsorg om våra äldre med stor valfrihet och förebyggande sociala insatser för barn och unga.

2.4 Hellre reserver än lån och reverser

Välfärdssamhället vilar på ett framgångsrikt näringsliv. Södertälje behöver skapa ett bättre klimat för entreprenörer och företagare. Då kan också kärnverksamheterna hålla jämna steg med utvecklingen. En sund ekonomi förutsätter resultat som ger kommunen handlingskraft för att möta förändrad demografi, internationella kriser samt sviktande skatteintäkter utan dramatiska nedskärningar – hellre reserver än lån och reverser.

2.5 Hela Södertälje ska leva

Södertälje är mycket mer än bara staden, här finns också den tydliga orten Järna och en levande landsbygd i Hölö, Mörkö, Mölnbo och Enhörna. Vi bejakar att medborgarna i hela kommunen ska få komma till tals och få den service som de har rätt till. Vi tror på decentraliserade kommundelsnämnder, där beslut fattas nära medborgarna.

2.6 Feminism utan socialism

På Liberalernas initiativ har kommunen instiftat ett jämställdhetspris, som tilldelas enskild, organisation eller företag som fört jämställdheten framåt. Kvinnor tvingas ofta ta strid på två fronter, den ena mot traditioner och förlegade könsroller, den andra mot radikal feminism. Liberalerna står för feminism utan socialism, där det är fritt fram för eldsjälarna att starta förskolor och vårdföretag, där ansvar och nöjda kunder ger återbäring i form av samhällets förtroende och ekonomisk stabilitet.

2.7 Gör Södertälje tryggare för kvinnor – Stoppa våldet

Övergripping mot kvinnor har många ansikten. I bakgrunden finns drogmissbruk och bräckliga sociala nätverk, som gisslat enskilda individer och samhället i generationer. I vår tid har patriarkatets handlingar nått bortom allt förstånd. Morden på Fadime Sahindal och Pela Atroshi skakade om Sverige. Motivet stavas heder med far och bröder som gärningsmän. Det måste upprättas

en handlingsplan för kommunens alla verksamheter med riktlinjer för agerande vid misstanke om hedersrelaterad problematik och våld och hot i nära relationer. Stärk stödet till alla utsatta kvinnor, även dem som har en funktionsnedsättning eller ett missbruk. Uppmärksamma flickor med självskadebeteende tidigt och erbjud professionell hjälp.

2.8 Plantera ett minnesträd för Pela och Fadime

Den 21 januari 2017 var det 15 år sedan Fadime Sahindal 26 år gammal blev brutalt mördad av sin far i Uppsala. Fadime hade strax innan framträtt i TV och hållit tal i riksdagen där hon engagerat lyft frågan om hedersrelaterat våld och förtryck. Pela Atroshi blev bara 19 år. Hon bodde i Farsta där hon studerade. Sommaren 1999 följde hon med familjen till den gamla hemorten i irakiska Kurdistan. Pela hade haft pojkvän i Sverige och fadern och hans bröder ansåg att Pela genom sin livsstil vanärat familjen. Hennes livs släcktes av en kula inför ögonen på sin yngre syster Breen, som rådigt slog larm till svenska myndigheter. Ett bärande inslag i kampen mot hedersvåld är att hålla minnet av de drabbade levande, att tala om de kvinnor och män som mist livet i hederns namn. För att komma ihåg Pelas, Fadimes och andras kamp mot patriarkatet vill Liberalerna skapa en minnesplats. Den bör ligga centralt där människor vistas och rör sig, gärna i Stadsparken eller på Stora torget. Genom att plantera ett träd, som med tiden växer sig stort och ståligt, kan vi värdigt uppmärksamma 15-årsdagen av Fadimes död. En tillhörande plakett ger nödvändig bakgrundsinformation. Liberalerna vill samtidigt instifta en årlig minnesstund för att påminna oss om förekomsten av hedersrelaterat våld och förtryck i samhället – och att fenomenet måste bekämpas.

2.9 Gör Södertälje tryggare att leva i – Motverka extremism

Södertälje bör ta fram en handlingsplan för hur kommunen på både kort- och lång sikt kan arbeta förebyggande mot våldsbejakande extremism. Arbetet bedrivs med fördel tillsammans med andra kommuner, myndigheter och organisationer och den statliga samordnaren.

2.10 Gör Södertälje tryggare att leva i – Kommission mot bilbränder

”Nya bilbränder i natt.” Tyvärr börjar vi avtrubbas efter alla svarta rubriker i LT. Denna utveckling är naturligtvis oacceptabel, för både den enskilde människan som drabbas hårt i sin vardag och hela samhället. Oavsett bakomliggande orsaker – såväl enkla som mer komplexa – måste den negativa trenden brytas. Kommunen, räddningstjänsten och polisen samlar sig mot bilbränderna. Det är utmärkt. På agendan står insatser från väktare och nattvandrare, större engagemang hos fastighetsägare, ökad dialog med ungdomar genom fältassistenter och fritidsgårdspersonal samt stöttning av föräldrar och boende från säkerhetsavdelningens sida – fler ska våga kliva fram och ta ansvar. Bastantare garageportar, kraftigare belysning och fler övervakningskameror i all ära, det som också krävs är mobilisering av civilsamhället och de goda krafterna, som föreningar organisationer och församlingar, och inte minst – om uttrycket tillåts – eldsjälarna. I syfte att påvisa allvaret i situationen har Liberalerna i föreslagit att vi sluter upp bakom en nollvision för bilbränder i Södertälje. Tyvärr har de rödgröna inte måktat med att göra ett sådant hoppingivande uttalande gentemot Södertäljeborna. Liberalerna beklagar detta.

Vi vill därför ta nästa steg och föreslår att en bred kommission i syfte att komma tillrätta med fenomenet tillsätts. Kommunen är sammankallande och knyter till sig berörda aktörer. Uppdraget består i att analysera situationen och återkomma med skarpa åtgärder. Finansiering av utredning och vissa insatser bör ske av parterna och om kostnader inte ryms inom ordinarie budgetram äskas medel från det ekonomiska resultatet för 2017.

2.11 Gör Södertälje tryggare att leva i – Inför trygghetsvakter

Människors känsla av otrygghet har ökat enligt den senaste nationella trygghetsundersökningen (NTU) från Brottsförebyggande rådet (BRÅ). Det är också vanligare att kvinnor känner sig otrygga än att män gör det. Detta hämmar många människor i vardagen. Eftersom det tar tid att utbilda poliser vill Liberalerna anlita trygghetsvakter. Det är ordningsvakter som på kommunens uppdrag är synliga i olika stadsdelar och på tider då otryggheten upplevs som allra störst. Vakterna ersätter på intet sätt poliser, men erfarenheten visar att deras närvaro har en betydande förebyggande effekt. **Ökad kostnad 2 miljoner kronor.**

2.12 Låt även Södertälje få "Attachéväska R. W."

Konstverket är en portfölj i brons av den typ som diplomaten Raoul Wallenberg använde under sin heroiska kamp för att rädda judar undan förintelsen i Ungern. Genom ett exceptionellt civilkurage lyckades han utfärda svenska skyddspass innan han försvann under mystiska omständigheter. Södertälje har en lång tradition som fristad för människor som flytt från krig och konflikter. Liberalerna menar att kommunen är en värdig kandidat att föräras "Attachéväska R. W." – gärna i Stadshusets entréhall.

2.13 Solidarisk flyktingmottagning

Flyktingtillströmningen hösten 2015 saknade motstycke i Sveriges historia. Människor drevs på flykt undan krig och förföljelse i Mellanöstern och mottagandet slog alla rekord. Det som varit vardagsmat för Södertälje i över tio år blev ett bryskt uppvaknande för övriga kommunsverige. Det svenska mottagningssystemet blev mer likt det i övriga EU genom en blocköverskridande överenskommelse, med tillfälliga uppehållstillstånd, kvotflyktingar och ensamkommande barn och ett utökat försörjningsansvar vid anhöriginvandring.

Alla Sveriges kommuner ålades också att dra sitt strå till stacken i mottagandet, vilket Liberalerna i Södertälje välkomnade. Liberalerna har fått gehör för åtgärder som leder till fler människor i jobb och utbildning, som lägre trösklar in på arbetsmarknaden, yrkesskola och RUT-avdrag. Likaså har vi krävt att staten ekonomiskt kompenserar kommuner, som i likhet med Södertälje, har tagit ett mycket stort ansvar i flyktingmottagningen, något som också skett genom riktade statsbidrag. Vi står också bakom kommunens modell för "Värdigt eget boende", VEBO. Den innebär att om en asylsökandes bostad saknar korrekta hyreskontrakt och/eller döms ut av socialtjänsten ska Migrationsverket omedelbart erbjuda ett anläggningsboende. I Liberalernas förslag till Mål och budget 2018-2020 återfinns en rad insatser inom utbildning och socialtjänst, som syftar till att så långt som möjligt möta kommunens problem och möjligheter inom flyktingmottagning och integration.

2.14 Tillsammans skapar vi framtidens Södertälje

Liberalerna är redo att ta ansvar för Södertäljes framtid. Vi vill ge möjlighet för fler människor att påverka och bygga upp sin framtid. I den globala värld vi lever i ska Södertälje förbli en öppen och tolerant kommun där alla människor, oavsett bakgrund, får förutsättningar att bygga sin egen personliga framgång.

Mångfald är en tillgång, för både näringslivet och den offentliga sektorn. Samtidigt skapar vi tillsammans den kommun, det land och den värld vi vill leva i.

3. DRIFTBUDGET 2018

I det följande presenteras Liberalernas prioriteringar. Om ingen specificerad summa anges förutsätts insatsen ske inom fastställd ekonomisk ram.

3.1 Förskola (Liberalerna – Ökad kostnad 8 miljoner kronor)

3.1.1 Inledning

Föräldrar ska kunna välja barnomsorg och påverka verksamheten. Barngrupperna får inte bli för stora och personaltätheten ska garantera såväl kvalitet, valfrihet som trygghet. Liberalerna betonar gärna vikten av språkutveckling och språkträning i förskolan, en bas inför skolstarten. Alla barn ska få utvecklas som de vill, oavsett existerande könsstereotyper. Vi vill att alla pedagoger och förskolor aktivt arbetar med genuspedagogik.

3.1.2 Kundvänlig kö

Familjer som behöver ska få barnomsorg snabbt. Vårt mål är att en plats erbjuds inom en månad. Köplaceringsreglerna ska anpassas efter föräldrarnas behov och önskemål. Vi vill ha en kö, som klarar svängningar i efterfrågan. Man ska kunna anmäla intresse när barnet är sex månader och önska behovsdatum upp till fyra månader framöver. Ett webbaserat system gör så att man

kan följa sin ansökan och situationen på de förskolor som önskats i första hand. Man ska kunna tacka nej utan att straffas med backning i turordningen.

3.1.3 Uppmuntra alternativ inom barnomorgen

Efterfrågan på barnomsorg är stark. Det är angeläget med nya platser i alternativa former, gärna familjedaghem och öppna förskolor som Barnens hus. Liberalerna uppmuntrar profilering. Exempel på "profildagis" är förskolor med skogsmulle som förebild, inriktning mot naturvetenskap, språkutveckling och lekfull engelska eller Remida, där barnen lär sig återvända allt mellan himmel och jord och göra konst av skrot. Kostnaderna ryms inom ram.

3.1.4 Färre barn i förskolans grupper

Trenden mot allt större enheter, med många avdelningar och fler barn per personal. Vi vill minska antalet barn i grupperna och förstärka personalstyrkan genom att rekrytera fler behöriga förskollärare och barnskötare. Det är också angeläget med kontinuerlig fortbildning. De pedagogiska måltiderna, då personalen äter tillsammans med barnen, gör yrket mer attraktivt och ska därför vara avgiftsfria. Vi anslår därför extra medel i syfte att förbättra kvaliteten inom barnomsorgen. **Ökad kostnad 8 miljoner kronor.**

3.1.5 Hygienombud i förskolan

Kostnaderna för vård av sjuka barn slår rekord. I Göteborg har man prövat Hyfs, Hygiensjuksköterskor i förskolan. Tid och pengar satsades på att tvätta barnens händer, torka inventarier och köpa extra handskar och pappershanddukar. Eftersom förskolebarn varje år drabbas av uppemot åtta infektioner bedömer vi att det finns

både mänskliga och samhällsekonomiska vinster att hämta även i Södertälje. Utred därför behovet av hygienombud, inte minst genom att kartlägga orsakerna till barnens frånvaro.

3.1.6 Stoppa barnaga genom upplysning

Larmrapporterna har duggat tätt från skola, socialtjänst och domstolar om ökad förekomst av misshandel av barn och unga i hemmen. Alla barn har rätt till en trygg uppväxt utan aga eller andra kränkningar. Liberalerna vill därför att kommunen verkar för ökad upplysning om lagstiftningen på området, mer samarbete med barnavårdscentralerna (BVC) i dessa frågor samt information till föräldrarna på temat, till exempel när barnen börjar förskolan och vid utvecklingssamtal

3.2 Grundskola och gymnasium (Liberalerna – Ökad kostnad 30 miljoner kronor)

3.2.1 Inledning

Två stora utmaningar väntar svensk skol – att vända trenden med sjunkande resultat och att på bästa sätt möta alla nyanlända barn och unga. Men om skolan misslyckas, så kommer Sverige att misslyckas. Och det omvända; om skolan lyckas, då lyckas Sverige. Lärarjobbet är förmodligen Sveriges viktigaste yrke. Men kommunaliseringen knäckte lärarnas status. Lönerna sjönk, obehöriga anställdes och fortbildningen blev ett minne blott. Alliansregeringen genomförde fyra stora reformer för att öka yrkets attraktionskraft: legitimation, förstelärare, ny utbildning och höjda löner genom statens försorg. Besluten har gett avtryck. Inte minst har söktrycket till lärarhögskolorna ökat.

Ämneskunskaper är avgörande i undervisningen. Flummiga ideloger påstår att faktakunskaper spelat ut sin roll – man kan ju ”googla” sig till lärdom. Men det är att bita sig själv i svansen. För att kunna tänka kritiskt, dra slutsatser och vara kreativ krävs fakta. Eller uttryckt så här; för att tänka utanför boxen behöver man veta hur en box ser ut.

Lärarens roll i klassrummet måste stärkas, med kunskapen i fokus. För att öka ämneskunskaperna och utveckla metodiken föreslår Liberalerna en gigantisk vidareutbildning. En ettårig betald fortbildning på universitet i ett eller flera ämnen tillsammans med ämnesmetodik måste bli ett självklart inslag för alla legitimerade pedagoger under en yrkeskarriär. Skolans huvuduppgift är ge kunskap. Det förutsätter att lärarna behärskar sina ämnen och konsten att undervisa. Liberalernas mål är att stegvis lyfta svensk skola tillbaka till absolut världsklass.

3.2.2 Aktivt val av skola – ökad integration

Integration kräver verktyg. Aktivt val av skola – men med förtur till den närmast belägna skolan – är ett av dem tillsammans med en generös tillämpning av skolskjutsreglerna. Erfarenheter från andra kommuner, där alla vårdnadshavare måste göra ett aktivt val, är synnerligen goda. I kombination med att skolorna presenterar en attraktiv verksamhetsidé och profil når vi en positiv tillvals- och integrationseffekt. På Liberalernas och alliansens initiativ introducerar kommunen aktivt skolval i grundskolan inför läsåret 2017/18, där även friskolorna ingår i utbudskatalogen efter våra propåer. Den ökande kostnaden hänförs till en ökad användning av SL-kort. **Ökad kostnad 3 miljoner kronor.**

3.2.3 Utveckla ”profilskolor”

Grundskolorna i stadsdelarna Ronna, Geneta och Hovsjö bör utvecklas mot ”profilskolor”, som utrustas med attraktiva program samt välbetalda och kompetenta lärare. Koncept är från USA och syftet är att minska segregationen, då barn i och utanför bostadsområdet väljer sin skola för att den är bra, inte bara nära. Skolor som fungerar som ”magneter” ökar också valfriheten genom undervisningens inriktning

3.2.4 Allt börjar med en bra skola

Utvärderingar visar att svenska elever halkar efter i kärnämnen svenska, engelska och matematik. Södertäljes skolor behöver en rejäl läsa-skriva-räkna-satsning, redan från tidiga år och riktad rakt in i klassrummen. Syftet är att öka kvaliteten i undervisningen och elevernas måluppfyllelse. Här presenteras en palett av åtgärder för att erbjuda ett förstärkt pedagogiskt stöd. **Ökad kostnad 17 miljoner kronor.**

- **Tvåläraresystem – bygg ut**

Det tvåläraresystem som utvecklats i flera av Södertäljes grundskolor har visat sig vara en framgångsfaktor för att nå bättre arbetsmiljö, flexibilitet under lektionstid, stöd till elever och i slutändan måluppfyllelse. Konceptet med två undervisande lärare i en något större klass bör därför med de vunna goda erfarenheterna utvecklas och implementeras på fler skolor. Huvuddelen av Liberalernas satsning under punkt 3.2.4 går till ett vidareutvecklat tvålärareskap.

Vi ser gärna fler utvecklingslärare, kvalificerade pedagoger som bland annat kan arbeta som mentorer, till exempel för nyexaminerade kolleger. Informationsteknikens snabba utveckling och tillämpning i undervisningen pekar också på ett behov av stödjande IT-pedagoger.

- **Speciallärare, läxhjälp och lovskola**

De elever som har svag kunskapsgrund ska erbjudas stödundervisning. Anställ speciallärare, med fokus på de tidigare åren. Läxhjälp ska erbjudas i skolorna och kan till exempel skötas av högskolestuderande och seniorer, gärna pensionerade lärare. Men även läxjour via telefon och Internet bör prövas. ”Erfarenhetslärare”, det vill säga välutbildade personer med lång yrkeserfarenhet, kan tillföra mycket, inte minst när nyanlända ökar efterfrågan på olika utbildningsinsatser. Skolorna bör också hålla öppet under loven för elever som vill ta igen försummade kunskaper. Elever som behöver särskilt stöd i sin språkutveckling i grundskolans tidigare år ska erbjudas sommarkurser med inriktning på att läsa, skriva och räkna. Måluppfyllelse och trivsel vid genomförda sommarskolor kan sammanfattas med ett ord – succé.

- **Matte-, språk- och studiecoacher**

I naturorientering och matematik har svenska elever svårt att hänga med sina konkurrenter. Man behöver inte flyga till Kina eller Japan för att se skillnader – det räcker med att ta färjan till Åbo. Om Sverige och Södertälje ska delta i högteknologisk tävling måste vi erbjuda bästa tänkbara stöd i bland annat matematik. Det kan ske via mattecoacher på nätet, dit eleverna kan vända sig med uppgifter av varierande svårighetsgrad. Skolan kan också pröva språkcoacher i samarbete med näringslivet, kontakter som är mycket utvecklande. Elever som skolkar löper ökad risk att hamna i missbruk och kriminalitet. I syfte att upptäcka och motverka olovlig frånvaro kartlägger studiecoacher elever i riskzonen. Detta sker i dialog med föräldrar och barn, som motiverar ”hemmasittare” att återvända till skolan.

- **Elevhälsovård**

Behoven växer och elevhälsan arbetar under hårt tryck. Vi vill därför förstärka bemanningen av kvalificerad och efterfrågad personal, till exempel kuratorer, vid Resurscentrum.

- **Skolakut/mobilt team**

Skolan är stundtals en stökig arbetsplats. För elever med starkt störande beteende inrättades på alliansens initiativ en skolakut, där verksamheten fungerat mycket bra och utvecklats till ett mobilt team och insatser på respektive skola. Det är angeläget att följa upp elevernas studiegång med stödundervisning i mindre grupper när de återvänder till sin ordinarie skola.

- **Stimulera läslusten**

Alla elever ska uppmuntras att läsa mycket och ofta, gärna spänningsromaner. Läsning kan också stimuleras genom att kombinera nytta med nöje – att se en film eller göra studiebesök. Vi föreslår att skolorna ska kunna ge en skönlitterär bok i gåva några gånger under årskurs 4 till 9. För att främja barns nyfikenhet vill vi att de ska få lite hjälp på traven att upptäcka den litteratur som passar allra bäst för just dem. Skolbiblioteken ska få en garanterad bemanning av bibliotekariéer, som professionellt kan vägleda barnen på deras läsodyssé. Ett annat sätt att egga läslusten är att ge alla sexåringar lånekort med enkel information om vad biblioteket kan erbjuda. Vi föreslår ett ”låtsaslånekort”, som barn och föräldrar lätt kan byta ut mot ett ”skarpt” vid nästa besök på Stads- eller kommundelsbiblioteket.

- **Skriftliga omdömen**

Skriftliga omdömen ges från år 1 och betyg från år 6. Syftet är att så tidigt som möjligt få grepp om elever, som har läs- och skrivsvårigheter eller dyslexi. Dessutom vill vi införa ordningsomdömen i terminsbetygen, dock inte i slutbetygen.

- **Lördagsgymnasium**

Vi vill hålla gymnasieskolorna öppna även på lördagar, valfritt för- eller eftermiddagsspass. Syftet är att ge de elever som behöver lite extra skjuts i studierna i något lugnare former.

- **Rektor – pedagogisk ledare**

Rektorer måste få större möjligheter att leda och inspirera lärarna i skolans huvuduppgifter; undervisning och fostran. Skolans högsta ledare måste avlastas av byråkrati och ges tid att stödja sina lärare i arbetet för kunskap och arbetsro. Rektor kan delegera uppgifter, dock inte ansvar.

3.2.5 Motverka mobbning – även på nätet

Skolan ska vara en trygg och säker arbetsplats. Om en allvarig situation ändå kräver att en elev måste byta skola så är det mobbaren som ska flyttas – inte offret. Till tryggheten hör också rätten till fräscha toaletter och ”mjuka” skolgårdar som lockar till lek och spel. Vi vill också uppmuntra skolorna till att utbilda i humanistiska värderingar. Alltför ofta händer det att invånare utsätts för olika former av hatrelaterade attacker. Det kan handla om elever som mobbas för att de bär på en symbol för en etnisk minoritet eller unga som trakasseras för sin tro. Ibland kan det gå överstyr med misshandel och grova kränkningar. Oavsett anledning så är dessa handlingar oförsvarbara. Därför måste det ske ett kontinuerligt arbete med värdegrundsfrågor. Kommunen kan med fördel engagera frivilligorganisationer. Fler vuxna är välkomna till skolan, gärna i form av ”klassfarfar”, som kan vara en god förebild och samtalspartner. Ett annat sätt att visa upp de goda exemplen är att låta idrottsklubbar medverka med sina ”stjärnor” under temadagar. Nätmobbning är idag den mest omfattande typen av trakasserier. Det kan vara eleven själv, en kompis eller någon annan som utsätts för bilder, nedlåtande kommentarer eller hot på nätets chattsajter. Sådana fasoner ska kunna rapporteras till skolledningen. Med e-post och sms kan det bli mycket lättare att anmäla mobbning då eleverna förblir anonyma.

3.2.6 Utred behovet av en teckenspråklig grundskola

Liberalerna vill undersöka möjligheterna att starta en integrerad teckenspråklig grundskola i Södertälje. Det skulle innebära en ökad service och kvalitet för våra hörselskadade elever och sänkta kostnader för skolskjutsar och skolgång i andra kommuner.

3.2.7 Utbilda lärare i tvåspråkighet

Det är en styrka att Södertälje är mångkulturellt. Men det kräver resurser till undervisning i språk. EU har ett brett program för pedagogisk verksamhet, varför kommunen bör ansöka om ekonomiskt stöd för utbildning av lärare i tvåspråkighet. Det är också angeläget att ta tillvara nyexaminerade lärare med kulturell dubbelkompetens.

3.2.8 Inför syriska som B- och C-språk

Många södertäljebor har etnisk och språklig bakgrund från länder utanför Europa. Det är därför motiverat att införa syriska som B- och C-språk i Södertäljes skolor, som alternativ till andra främmande språk, till exempel tyska, franska och spanska.

3.2.9 Starta en spetsklass på gymnasiet

Vi behöver bli bättre på att uppmuntra studiemotiverade elever. På gymnasiet har vi länge haft specialklasser i idrott, musik, dans, drama och andra konstnärliga uttryck. Nu är det dags för spetsklasser även i teoretiska ämnen. Södertälje skulle kunna söka för ett gymnasieprogram med maritim profil, eftersom i stort sett all sjöfartspersonal rekryteras utanför kommunen.

3.2.10 Introducera privatekonomi på schemat

Vi ställs dagligen inför viktiga plånboksfrågor och bombarderas av erbjudanden. SMS-lånen har exploderat och sätter många, inte minst ungdomar, i skuldfällan. Det behövs kunskap om räntor, aktier och sparande för att hålla ordning på sina personliga finanser. En obligatorisk kurs i privatekonomi i gymnasiets slutfas vore en värdefull grundplåt till att undvika blindskären inför vuxenlivets utmaningar och frestelser och att hamna i "Lyxfällan" på TV.

3.2.11 Låt förberedelseklasserna göra comeback

Skolverket har utrett hur nyanländas kunskaper bättre ska kartläggas för rätt placering i lägre årskurser, hur vi kan erbjuda extra undervisning och hur statistiken ska ge en mer rättvis bild av elevernas resultatutveckling. Nya riktlinjer för mottagande av nyanlända barn och unga har slagit sönder de väl fungerande förberedelseklasserna. Numera är det den tuffa verkligheten i ordinarie klass från dag ett som gäller. Systemet med förberedelseklasser bör successivt återinföras.

3.2.12 Samlat grepp på skollokalerna

Vänstermajoritetens lokalkarusell snurrade allt snabbare med elever och ekonomi som de stora förlorarna. Till slut drog en blocköverskridande överenskommelse i nödbromsen och krattade manegen för en parlamentarisk investeringsberedning och en hållbar skolorganisation. Fornbackaskolan och Oxbackaskolan räddades, Mariekällskolan återställs successivt till grundskola och det blir en ny F-6-enhet i Viksberg, med invigning senast läsåret 2018/19.

3.2.13 Städning av skollokalerna

Städningen av kommunens offentliga utrymmen i allmänhet och skolans lokaler i synnerhet kostar mångmiljonbelopp årligen. Städbranschen är pressad av tuffa upphandlingar, där personalen ibland kommer i kläm. Liberalerna vill därför att nya upphandlingar av städtjänster, av utbildningskontoret via Telge Inköp AB, garanterar anständiga anställningsvillkor.

Vi vill också pröva möjligheten att rektor vid någon eller några skolor erhåller ansvar för rengöringen av klassrum och korridorer, med antingen egen eller inhyrd personal. Resultatet av dessa försök utvärderas därefter.

3.2.14 Fröken och magister blir master

Forskande lärare är en av hemligheterna bakom förbättrade resultat på några skolor i landet. Syftet är dels att öka måluppfyllelsen, dels att bygga undervisningen på vetenskap. Forskning bedrivs i de egna klassrummen, diskuteras vid seminarier och

elevernas studieresultat förbättras. Det genomsnittliga meritvärdet ökade, liksom andelen nior som klarar gymnasiespärren, från 85 till 95 procent. Vi vill pröva ett liknande projekt här.

3.2.15 Hög lärarlönerna och skapa karriärvägar

Engagerade och välutbildade lärare är nyckeln till elevernas framgång. Lärare ska kunna utveckla sin yrkesroll och göra karriär. Skolan behöver både ambitiösa akademiker med djupa ämneskunskaper och slitvargar med socialt hjärta. Löneutvecklingen har äntligen vänt efter att ha varit sämst jämfört

med alla andra kommunanställda. Nu finns karriärvägar för lärare som väljer att stanna kvar i undervisningen. Nya befattningar är förstelärare och lektorer, för vilka staten tar notan för lönepåslagen. Liberalerna prioriterar höjningar av erfarna lärares löner i den öronmärkta lokala lönepoten.

3.2.16 Stärk elevernas framtidschanser

Se särskild satsning på specialpedagogik och yrkes- och studievägledning i syfte att rusta eleverna för fortsatta studier och arbetsmarknaden i de fyra allianspartiernas gemensamma budgethemställan. **Ökad kostnad 10 miljoner kronor.**

3.3 Äldreomsorg

(Liberalerna – Ökad kostnad 7,5 miljoner kronor)

3.3.1 Inledning

Äldreomsorgen måste ha resurser för att ge Södertäljes seniorer en värdig ålderdom. Detta förutsätter en fungerande hemtjänst med valfrihet och ett brett utbud av såväl vård- och omsorgs-, trygghets- som seniorboenden.

Rätten att bo kvar hemma så länge man önskar kräver medel för boendeanpassning. Par som levt tillsammans hela vuxenlivet ska inte tvingas att gå skilda vägar när en av dem behöver särskild omsorg. Då ska det finnas plats för båda i en ny bostad.

3.3.2 Öka valfriheten inom hemtjänsten och inrätta en kvalitetsenhet

Liberalerna står upp för LOV (Lagen om valfrietssystem). De missförhållanden som tidigare uppdagades berodde inte på ett feltänkt riksdagsbeslut. Det handlade snarare om kommunens egna tillkortakommanden vid bedömning av de enskildas behov i kombination med bristande kontroll av de olika aktörerna inom hemtjänsten. För oss liberaler är det självklart att utförare av hemtjänst som uppfyller gällande kravspecifikation ska kunna verka på en fri marknad, där kommunen och privata eldsjälar konkurrerar på samma villkor. En mer robust biståndsbedömning, med både grundlig kvalitetssäkring och tydlig uppföljning, behövs för att stävja fusk och undermålig vård. Vi satsar därför ett par miljoner kronor utöver den ekonomiska ramen på uppbyggnad av en oberoende kvalitetsenhet. På så sätt knyter vi samman valfrihet för de äldre med sann entreprenörsanda, ofta i kvinnlig regi. Vi konstaterar också att dagens fem privata aktörer inom hemtjänsten, upphandlade enligt LOU (Lagen om offentlig upphandling), alla har nöjdare brukare och håller budget bättre jämfört med den kommunala verksamheten. Vi förvånas därför över majoritetens beslut att öka den kommunala egenregins del av marknaden till 60 procent och samtidigt begränsa antalet externa utförare från fem till fyra från och med november 2018. **Ökad kostnad 2 miljoner kronor.**

Biståndsbedömningen för personer över 75 år ska göras mer flexibel, helst avskaffas. Vård- och omsorgsboenden bör också kunna erbjudas i enskild regi. Fler behövs, såväl i centrala staden som i de yttre kommundelarna, till exempel i Vårdinge-Mölnbo. Vi vill förädla livskvaliteten med mini-SPA, där miljön ramas in av konstgjord sandstrand, ljumma vindar, digital fågelsång, gassande sollampor och en fondvägg som för känslorna till den grekiska övärlden mitt i smällkall nordanvind, förslagsvis vid Artursberg och Glasberga. Vi välkomnar därför att majoriteten äntligen har satt ned foten och avsatt medel för att utreda och förhoppningsvis också förverkliga morgondagens "servicehus".

3.3.3 Verka för trygghetsboenden

Liberalerna har drivit på för införandet av "mellanboenden", främst för personer som inte är i behov av vård dygnet runt, men som inte vill eller kan bo kvar hemma. Trygghetsboenden ska kunna erbjudas även av privata fastighetsägare, inte bara Telge Bostäder. Kostnaden för den enskilde måste vara rimlig. Vi verkar för senior- och trygghetsboenden i hela kommunen.

3.3.4 Marknära bostadsrätter

Pigga seniorer vill gärna välja bort arbetskrävande villor och trädgårdar, men ändå bo kvar på markplanet i hemtrakten. Åtskilliga egnahemsägare har god ekonomi och klarar av att byta bostad utan lån. De villor som blir lediga ligger i många fall nära skolor och förskolor och är efterfrågade av barnfamiljer. Det finns privata aktörer som specialiserat sig på att bygga den här typen av bostäder. Konceptet borde kunna passa såväl staden som kommundelarna.

3.3.5 Lansera en "Laga matgaranti" inom hemtjänsten

Måltiden är kanske det mest centrala i många seniorers liv. Att få känna doften av livsmedel i det egna köket, att få höra skramlet av kastruller, att få delta i matlagningen, ja det ökar både aptit och välbefinnande. Erfarenheter från övriga landet visar att konceptet är uppskattat och behöver inte betyda extra kostnader. God och näringsrik kost samt trivsamma måltider är i högsta grad en kvalitetsfråga inom äldreomsorgen. Liberalerna vill därför utreda, kostnadsberäkna, pröva och utvärdera ett erbjudande till alla brukare inom den kommunala hemtjänsten, som beviljats bistånd med måltider, att få maten tillagad i det egna hemmet. Vidare vill vi införa ett valfrietssystem för matleveranser inom hemtjänsten samt garantera att det alltid finns två rätter att välja mellan på kommunens vård- och omsorgsboenden.

Ökad kostnad 2 miljoner kronor.

3.3.6 Värna mötesplatser för äldre

Inom äldreomsorgen hänger hoten mot förebyggande insatser ständigt i luften och inte minst de värdefulla mötesplatserna för seniorer. Vi slår vakt om Lunaträffen i centrum, mötesplatserna i Bergvik och Grusåsen; Ikoro i Hovsjö, Ljungbacken i Järna samt Villa Drömkåken i Hagaberg för nydiagnostiserade demenssjuka. Hemtjänsten besöker många ensamma äldre, som behöver komma till mötesplatserna och kanske få en stunds måltidssamvaro. Personalen bör därför ha en broschyr att sätta i händerna på våra seniorer, som visar var de kan söka gemenskap. **Ökad kostnad 1,5 miljoner kronor.**

3.3.7 Tillgodose behoven av tvåspråkiga avdelningar

Äldre med invandrabakgrund behöver få sina önskemål tillgodosedda med vårdavdelningar där det finns personal som behärskar flera språk. Mariekällgården har en enhet med finsk kompetens. För andra språkgrupper bör planeringen ta hänsyn till efterfrågan.

3.3.8 Garantera parboende

”Tills döden skiljer er åt” är en strof i vigselakten. Här finns ingen fotnot om att kommunen kan överpröva detta löfte. Par som levt tillsammans hela livet ska inte tvingas att gå skilda vägar när en av dem behöver särskild omsorg. Då ska det finnas plats för båda i den nya bostaden till en marginell extrakostnad. Liberalernas tidigare vallöfte om parboende är nu lag.

3.3.9 Vovvar i vården

Positiva hälsoeffekter av husdjur är omvittnade, inte minst när hundar vistas hos gamla människor. Sällskapsdjur minskar behoven av medicinering, vilket ger humanare vård och lägre kostnader. På demensboenden dämpas oro och ångest. Att klappa en hund gör att må-bra-hormonet oxytocin utsöndras i hjärnan. Jyckar är lycka. På vårt initiativ har vårdhunden

Charlie anställts och fler hundar utbildas för tjänstgöring inom äldreomsorgen.

3.3.10 Utöka korttidsplatserna vid Artursberg

Kommunen har avvecklat platser för korttidsboende vid Artursberg, avsedda för medicinskt färdigbehandlade patienter vid Södertälje sjukhus. Därför tvingas patienter vara kvar i en stressig sjukhusmiljö istället för att skrivas ut och tillfriskna. Som lök på laxen måste kommunen betala stora summor för dem som tar upp plats och kräver extra personal inom sjukvården – efter läkares beslut om utskrivning. Dagens situation är ohållbar, vi behöver bättre samordning mellan landstinget och kommunen och fler korttidsplatser i kommunal regi.

3.3.11 Internet för seniorer

Många av oss håller idag kontakt med nära och kära via Internet. Skype, Twitter och Facebook har blivit självklarheter i vardagen, men här tenderar äldre att hamna på efterkälken. Boende vård- och omsorgsboenden bör ha tillgång till IT, vilket ökar möjligheterna till att hålla kontakt med släkt och vänner. Personalen bör också utbildas för att kunna bistå vid ”språnget ut i cyberrymden”. Inget kan ersätta det nära, fysiska mötet, men ett videosamtal är bättre än inget alls. Kommunen bör ha ambitionen att de som önskar vid våra boenden och besökare vid våra mötesplatser ska ha tillgång till nätuppkoppling. Här kan Seniornet vara behjälpligt.

3.3.12 Heminstruktörer för syn- och hörselskadade

Äldre drabbas ibland av nedsatt syn och hörsel. Vi vill därför återbesätta två tjänster för heminstruktörer för seniorer med syn- och hörselproblem. **Ökad kostnad 0,5 miljoner kronor.**

3.3.13 Friskvårdspeng för 80+

Seniorena i Södertälje är en stor resurs som på olika sätt har bidragit och fortfarande bidrar till det gemensamma bästa. Att stimulera aktiviteter för människor med lång livserfarenhet kommer garanterat att betala sig i form av bättre hälsa och välbefinnande. Liberalerna föreslår därför att en friskvårdspeng på 500 kronor om året ska erbjudas alla över 80 år (3 939 personer per den sista augusti 2017). Ekonomiska begränsningar får inte hindra motion och fysisk träning, som enligt forskningen är ren och skär förebyggande hälsovård. Ett förslag om fria broddar till alla över 70 år har avslagits av kommunstyrelsen, men det preventiva arbetet i syfte att minska fall- och halkolyckor bör utvecklas. **Ökad kostnad 1 miljon kronor.**

3.3.14 Äldrepedagoger och Silviasystrar

Äldrepedagoger främjar fysisk, psykisk och social hälsa hos Malmös seniorer. Pedagogerna planerar, organiserar och leder meningsfull dagverksamhet. Vidare samordnas anhörigstöd och kontakter mellan dem som bor hemma eller på vård- och omsorgsboenden. Vid sidan av äldrepedagogen borde kommunen också ha tillgång till en Silviasyster, med kvalificerad utbildning i demensvård. **Ökad kostnad 0,5 miljoner kronor.**

3.3.15 Låt studenter och äldre bo tillsammans

På ett äldreboende i Nederländerna har en grupp studenter fått gratis rum och kök mot att de utför enklare sysslor. Motprestationen är att ungdomarna umgås, deltar i allehanda aktiviteter och samtalar med de äldre motsvarande 30 timmar i månaden. Upplägget har varit mycket lyckat och flera äldreboenden har följt efter. Vi vill pröva konceptet även i Södertälje.

3.3.16 Pröva måltidsvänner inom äldreomsorgen

Kävlinge har lanserat begreppet ”måltidsvänner”. Kommunen har samverkat med den ideella sektorn, där frivilliga besökt äldre en gång i veckan för gemensamma måltider hemma eller på någon av de allmänna seniorrestaurangerna – utan extra kostnader för någon part. Då modellen innehåller många värdeskapande delar – civilsamhället bjuds in, olika aktörers styrkor kommer till nytta och ensamma äldre tycker att både maten och livet smakar bättre – vill vi göra ett motsvarande försök inom Södertäljes äldreomsorg.

3.3.17 Inför en larmgrupp inom hemtjänsten

1 500 pensionärer har i dag den extra trygghet som ett larm på armen innebär. Men när larmet går kan uttryckningarna ske på ett säkrare sätt. Den som beviljats insatser inom hemtjänsten har bestämda klockslag när besöken ska ske. För de flesta är det viktigt att personalen ringer på dörren vid den uppgjorda tidpunkten. Vid larm måste två personer rycka ut för att hjälpa den akut behövande. Men det innebär att andra brukare kommer i kläm. Den väntetid som uppstår är olycklig för alla parter. Pröva därför en särskild ”larmgrupp”, som tar hand om de akuta hembesöken. Då kan vi erbjuda brukarna en ännu tillförlitligare och tryggare service.

3.3.18 Starta pilotprojekt med japanska toaletter

Att bli äldre kan medföra minskad makt i vardagen och inskränkningar i den personliga integriteten. Samtidigt kan modern teknik öka välfärd och valfrihet. En så kallad japansk toalett assisterar användaren med såväl automatisk upp- och nedfällning av lock som tvättning och torkning av intima kroppsdelar. Vårdtagaren kan klara huvuddelen av toalettbestyren på egen hand. Personal kan ändå behövas, bland annat vid av och påklädnad. Pröva och utvärdera japanska toaletter vid något nytt och befintligt vård- och omsorgsboende – med de boendes samtycke. Vi avsätter 2 miljoner kronor i investeringsbudgeten. Se punkt 5.13.

3.4 Stöd och service till funktionsnedsatta (Liberalerna – Ökad kostnad 0,5 miljoner kronor)

3.4.1 Inledning

Människor, som tidigare varit isolerade och hänvisade till allmänt godtycke, fick i och med LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionsnedsatta) rätt till ett värdigt liv och möjlighet att delta i samhället på lika villkor. I

egenskap av arbetsgivare för sina personliga assistenter ska man ha fullständig delaktighet vid rekrytering och anställning – vem som anställs, hur schemat läggs upp och vad man behöver hjälp med. Vi vill också satsa på pröva-på-boenden för vuxna funktionsnedsatta. Den uppsökande verksamheten inom psykiatri och dagverksamhet måste fortsätta att utvecklas.

3.4.2 Slå vakt om LSS och personlig assistans

Varje människa ska ha frihet att bestämma över sitt eget liv. Liberalerna har därför varit pådrivande i flera viktiga frihetsreformer för personer med funktionsnedsättning, reformer som nu hotas av den rödgröna regeringen. LSS och rätten till personlig assistans – som Liberalerna var tillskyndare av – har inneburit stora kliv framåt i arbetet för full delaktighet och jämlikhet för funktionsnedsatta. Tusentals människor – som varje dag är beroende av olika stödsatser – har numera ett reellt inflytande över sina liv. Men nu hotas detta av den rödgröna regeringen, som krasst vill sänka kostnaderna för personlig assistans. En utredning ska titta på hur det personliga stödet kan begränsas när det gäller antal användare och timmar. Direktiven är oroväckande, inte minst för de cirka 300 personer i Södertälje kommun som har assistans. De riskerar att fråntas sin service eller få den kraftigt begränsad. Signaler har gått till Försäkringskassan om att skära ned på hjälpen. Personlig assistans innebär förutom ett värdigt liv också att människor kan arbeta och betala skatt samt att deras anhöriga kan delta fullt ut på arbetsmarknaden. Att fungera som assistent är dessutom ett vanligt första jobb och en väg in i yrkeslivet. Det är viktigt med ett fortsatt förtroende för LSS. Regler och kontroller bör inriktas mer på att avslöja oseriösa aktörer och kriminell verksamhet än att detaljreglera och strama åt för individer som har ett faktiskt behov av denna hjälpinsats. Bidragsbrott i alla former ska beivras, men får inte bli ett svepskäl för att försämrare för alla som använder stödet så som det ursprungligen var tänkt. Regeringen måste omedelbart ändra utredningens uppdrag och stoppa Försäkringskassans åtstramningar. LSS är ingen ”tycka-synd-om-lag” eller en möjlighet för staten och kommunerna att vara ”snälla”. Det är en lagstiftning som i grunden handlar om en sak – mänskliga rättigheter.

3.4.3 Inrätta en tillgänglighetskonsult/-rådgivare

På Liberalernas initiativ har hörslingorna i våra kommunala lokaler fått fast serviceschema. För att göra offentliga miljöer mer tillgängliga för människor med funktionsnedsättning anser vi att tjänsten som tillgänglighetskonsult/-rådgivare ska återinrättas. Denna befattningshavare kan gärna ha personlig erfarenhet av funktionshinder. En angelägen uppgift är den förestående omdaningen av Gågatan. Tidens tand har gått hårt åt beläggningen på flanörstråket. Lösa gatstenar och partier som ”satt sig” vållar problem för fotgängare, med eller utan rollator, och rullstolsburna. Även möbleringen i form av bodar, bänkar och olika installationer hindrar stundtals framkomligheten. Här vilar ett tungt ansvar på både fastighetsägare, kommunen och Centrumföreningen att skapa ett inbjudande och tillgängligt offentligt rum – för alla.

Ökad kostnad 0,5 miljoner kronor.

3.5 Social omsorg med arbetslinje (Liberalerna – Ökad kostnad 9,5 miljoner kronor)

3.5.1 Inledning

Liberalernas socialliberala idéarv manar till ansvar för människor på samhällets skuggsida. Frivilligorganisationer som Brottsofferjouren, Blåbandsrörelsen, Lions och Rädda Barnen kompletterar på ett utmärkt sätt kommunens insatser. En metod i syfte att skapa ekonomisk stabilitet hos socialnämnden är att göra volymavstämningar för vårdplaceringar i delårsboks slut, med upplägget inom den pedagogiska verksamheten som förebild.

3.5.2 Gör Södertälje tryggare för barn

Varje barn som placeras har rätt till en egen socialsekreterare, med självständig ställning i förhållande till familjehemmet eller institutionen. Lagen säger att socialsekreteraren ska besöka barnet minst två gånger om året, men det bör ske en gång i kvartalet eller ännu oftare vid behov. Familjer med barn ska inte kunna vräkas. **Ökad kostnad 2 miljoner kronor.**

3.5.3 Gör Södertälje tryggare för unga – Anställ fler fältassistenter

Fältassistenter jobbar med unga mellan 12 och 18 år och arbetar uppsökande i hela kommunen. De besöker skolor, fritidsgårdar, föreningar och är aktiva på sociala medier. Samarbetet med föräldrar, väktare och polis ger en god helhetsbild av ungdomarnas vardag. Här finns ett bra stöd för ungdomar som riskerar att hamna snett. Vi vill förstärka de förebyggande insatserna med två nya tjänster. **Ökad kostnad 1,5 miljoner kronor.**

3.5.4 Mer vård på hemmaplan

Vård på institution är en dyr lösning för barn och ungdomar med beteendestörningar eller svåra hemförhållanden. Dessutom kan kvalitet och resultat ifrågasättas. Mer vård på hemmaplan är en både mänsklig och ekonomisk framtidsinvestering. Enligt Socialstyrelsens rapport, "Multisystemisk terapi (SMT) för ungdomar med allvarliga beteendeproblem", sparas på två år 50 000 kronor per placering enligt Socialtjänstlagen och Lagen om vård av unga (LVU). Stockholm har med stor framgång prövat SMT i bostaden hos familjer med sociala problem. Vi ser många återfall i destruktiv livsstil för både yngre och äldre drogmissbrukare. Ett alternativ för dessa människor är att behandlas i ett kommunalt alternativ på hemmaplan med kompetens och kunskap. Det pressar priserna och underlättar anpassning till ett normalt liv.

3.5.5 Höj anslaget till brottsoffer-, kvinno- och tjejjouren

Mäns våld mot kvinnor i nära relationer är i många stycken ett fördolt trauma i det moderna samhället. Lag och tillämpning sviktar kring begrepp som "hjälpplöst tillstånd", "heder", "samtycke" eller kanske bara "interna familjeangelägenheter". Antalet anmälda brott och fällande domar speglar inte hela vidden av problemet, något som kallas mörkertal. Att hjälpa brottsoffer är ett effektivt sätt att förebygga återkommande illgärningar. I samverkan med Salem och Nykvarn har Södertälje en etablerad verksamhet för utsatta kvinnor och yngre tjejer, som drivs på ideell bas. Lokalt är arbetet inriktat på individnivå med skyddade boenden och handfast stöd i vardagssysslorna. Men det behövs fler eldsjälar, inte minst på helger. Liberalerna sätter stort värde på dessa sociala entreprenörer, som borde belönas med betydligt större kommunalt anslag. **Ökad kostnad 1,5 miljoner kronor.**

3.5.6 Arbete istället för bidrag

Insatser som leder till arbete istället för bidrag bromsar kostnaderna för försörjningsstöd. Samarbetet med Arbetsförmedlingen och externa aktörer bör utvecklas. Vi ska bli bättre på att utvärdera. Där vi lyckas bäst ska vi satsa mest. Liberalerna vill också ställa krav på att tjänster och

entreprenader som upphandlas ska ha ett betydande inslag av arbeten utförda av praktikanter, lärlingar och arbetsföra med försörjningsstöd. Här har vi skördat framgång då sociala klausuler numera återfinns i inköspolicyn. Vi ser gärna att Svenska för invandrare (Sfi) upphandlas, men helst till minst 50 procent. Det är angeläget att varva studier i svenska med praktik. Då kan en grund läggas för anställning eller fortsatt studier, som banar väg för inträdet på arbetsmarknaden och egen försörjning. Oroväckande många ungdomar hamnar mellan stolarna. I Södertälje beräknas 1 500 unga stå utan jobb eller utbildningsinsatser. Dessa försörjer sig i huvudsak på tre sätt; snälla föräldrar, svartjobb eller annan kriminalitet. Nu görs en kraftfull insats för att fånga upp gruppen i samverkan mellan kommunen, landstinget, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Syftet med Ung i Tälje är att lotsa fram vilsna förmågor till en positiv arbetsgemenskap och vidare till anställning eller utbildning. Ungdomar ska inte hänga i parken, de ska sköta den.

3.5.7 Pröva ”Bostad först” mot hemlöshet

Inte störa, inte glömma hyran, inte dra på dig skulder och du måste träffa en stödperson en gång i veckan. Det är enkla regler i modellen ”Bostad först” för att ge människor på livets skuggsida en andra chans i livet och som framgångsrikt prövats i Stockholm. Även här brottas vi med social utslagning, missbruk och hemlöshet. Vi bevittnar inte bara det klassiska ”A-laget”, utan också vilsna, men knappast lastgamla, män och kvinnor, som hellre tar svängen om Systemet än Arbetsförmedlingen. Vi ser gärna ett motsvarande försök i Södertälje och föreslår tre platser för bostadslösa i arbetsför ålder. **Ökad kostnad 1,5 miljoner kronor.**

3.5.8 Förebygg missbruk i centrum

Kommunen har svårt att komma åt missbruket av alkohol och droger på olika platser i stadskärnan. För att lyckas i detta arbete krävs mer förebyggande insatser tillsammans med fastighetsägare, polis, väktare och volontärer. Våra medarbetare med titel ”Uppsökare” på ryggen behöver bli fler, då de spelar en nyckelroll för att stötta yngre män och kvinnor i farozonen. Effektivisera kommunens resurser för det förebyggande arbetet bland barn och ungdom genom bättre intern samverkan, där en nämnd ska ha ett tydligt samordningsansvar. Det behövs även en mer inbjudande plats än entrén i Lunagallerian – en mötespunkt med fika, dusch och möjlighet till återhämtning. Vi vill också se stödpersoner för rehabilitering, som kan visa vägen genom boendekedjan till eget hushåll utan droger.

Ökad kostnad 1,5 miljoner kronor.

3.5.9 Ge sociala investeringsfonden en andra chans

En social investeringsfond har inrättats i syfte att stödja förebyggande insatser för barn och ungdomar, om totalt 24 miljoner. Dessvärre blev regelverket en kakafoni av motstridiga paragrafer om återbetalningsplikt kryddat med obegripliga kopplingar till det ideella civilsamhället. Hittills har endast medel för en familjecentral i Geneta beviljats ur fonden. I enlighet med folkhälsoprogrammet är fokus på nyanlända barn. Det är socialnämnden som beviljats finansiering ur fonden. Socialnämnden och utbildningsnämnden har också sökt medel för att nå och aktivera ”hemmasittande” barn och unga. Liberalerna vill öka fondens möjligheter att göra nytta, genom att öppna för ideella krafter att söka medel för egna initiativ.

3.5.10 Verka för ett liv bortom pappmuggen

Fattiga EU-medborgare söker sig till Södertälje för att tigga på gator och torg. Det är en ohållbar utveckling – för både samhället och individen. Situationen förklaras av utanförskap och främlingsfientlighet i hemländerna. Vi accepterar aldrig att diskriminering och fattigdom leder till att desperata människor lämnar sina närmaste för att tigga pengar utanför ICA och Coop. Liberalerna arbetar för att färre ska leva i sådan nöd att sista utvägen för att klara försörjningen är att be om allmosor i Sverige. Vi har en agenda för en lösning. Backa upp hjälporganisationer som Röda korset, Hjärta till Hjärta och Rädda Barnen. Ta medel ur biståndsbudgeten till aktörer som seriöst arbetar på plats. Stötta expertutbyte kring utbildning, socialtjänst och jobbskapande åtgärder. EU-kommissionen behöver agera tuffare så att öronmärkta miljarder verkligen används för att bekämpa fattigdom och utanförskap. Skärp kontrollen av att man lever upp till de mänskliga rättigheterna. Inför sanktioner när länder sviker unionens grundläggande värden. Sverige måste fortsätta att ta initiativ för ett brett europeiskt samarbete mot antiziganism. Härbärgen och annan hjälp ska erbjudas här, men får inte bidra till att människor fjättras vid tiggeri. Socialtjänstens insatser bör riktas till EU-medborgares barn. Men undvik åtgärder som bidrar till att ännu fler människor söker sig hit för att tigga. Ungdomar har rätt till utbildning och därför måste skolgången säkras i hemlandet. För sjukvård gäller samma princip som för papperslösa – akutvård. Polisen ska kunna avhysa tillfälliga, ohälsosamma och olagliga boenden – men med respekt för den enskildes värdighet och integritet. Det ska heller inte vara tillåtet att tjäna pengar på människor som vädjar om slantar. Här kräver vi en vassare lagstiftning. Genom att agera med värdighet här och kräva åtgärder där kan vi angripa orsakerna till de här sociala tragedierna.

3.5.11 Bryt omhändertagandementaliteten på HVB/stödboenden

Migrationsverkets handläggningstider för asylärenden ökar och människor lever i ovisshet flera år innan de får besked. En väntan på fulla asylboenden är frustrerande och negativ för individen och kostsam för samhället – möjligheterna till människors integration minskar. Parallellt med åtgärder för att korta väntetiderna måste den destruktiva inaktiviteten under asylperioden motarbetas. Alltför många boenden drivs utifrån en omhändertagandementalitet där människor inte anses förmögna att kunna laga sin egen mat eller utföra vardagssysslor. Liberalerna tror på individens förmåga att kunna ta ansvar för sin egen tillvaro genom överenskommelser om städning av gemensamma utrymmen, matlagning och annat praktiskt. Exempel i media visar att barn på vissa asylboenden har tillgång till lekrum bara några timmar i veckan på grund av personalbrist. Det rimliga vore att föräldrar tillsammans tar detta ansvar. Asyltiden bör användas som förberedelse för ett eventuellt fortsatt liv i Sverige. Migrationsuppgårelsen slog fast att svenskundervisning och samhällsorientering ska ges tidigt. Asylsökande, såväl yngre som äldre, måste i större utsträckning aktivt involveras i mottagandet och från första början få möjlighet till sysselsättning. Detta kan kommunerna delvis påverka. Principen bör vara att boende vid Södertälje kommuns Hem för vård eller boende, HVB, och stödboenden så långt möjligt ska involveras i de dagliga sysslorna.

3.5.12 Tidigarelägg samhällsorientering för ensamkommande unga

Det är viktigt att ensamkommande barn och unga så snabbt som möjligt får en tillvaro präglad av trygghet och sammanhang, kontakt med skolan och möjlighet till fritidsaktiviteter. Idag omfattas inte ensamkommande unga av regler om samhällsorientering, men det finns starka behov av att se till att alla får utbildning i hur det svenska samhället fungerar. Detta är angeläget ur flera perspektiv. Det handlar dels om att utbilda i demokratiska värderingar och hur det svenska samhället är organiserat, dels om att ge kunskap om individens rättigheter och skyldigheter, inte minst när det gäller jämställdhet och flickors och kvinnors rättigheter. Informationen bör också ges till barn och unga som placeras hos anhöriga.

3.5.13 Gör villkoren tryggare för ensamkommande unga

Ensamkommande barn och unga har rätt till en trygg och god start i Sverige med väl fungerande boende, skola och kontakt med socialtjänsten. Men en kartläggning från kommunerna i Stockholms län visar att det krävs bättre ordning på de ensamkommande flyktingbarnens situation. 63 procent av ungdomarna, som anvisas kommunerna, placeras ofta runt om i länet. Kommunen som barnet faktiskt bor i har ansvar för att barnet går i skolan, medan kommunen som barnet anvisats har det långsiktiga ansvaret enligt socialtjänstlagen. Flera kommuner har inte ens koll på var de anvisade barnen placerats. Vidare vet inte alla huvudmän hur många ensamkommande som andra kommuner har placerat hos dem. Därmed finns en uppenbar risk att barnen inte får det stöd som de har rätt till.

Södertälje har ansvar för cirka 100 ungdomar. Av dem är hälften placerade i boenden utanför våra gränser. Det saknas färsk statistik över barn som är placerade här av andra kommuner. Liberalerna menar att Södertälje bör ta hela ansvaret för de ensamkommande som sökt sig hit – allt talar för att det är både bättre för barnen och billigare för skattebetalarna. Liberalerna föreslår därför att Södertälje tar fram en handlingsplan för de ensamkommande barnen och säkerställer att de också bor, går i skola och har kontakt med socialtjänsten här.

3.5.14 Starta en anhörigskola

En anhörigskola har som syfte att ge råd och stöd till personer som lever tillsammans med alkohol-, narkotika- eller spelmissbrukare. En sådan verksamhet behövs i Södertälje, gärna i samverkan med landstinget och grannkommuner. **Ökad kostnad 0,5 miljoner kronor.**

3.5.15 Öka antalet hembesök

Vi vill se fler och ännu bättre betalda socialsekreterare, som har ledningens stöd i arbetet med att förebygga social utslagning och som kan göra hembesök. Likaså behövs fler handläggare inom öppenvård för barn och unga. Det ska också finnas möjlighet till deltidsförsörjning och därmed kunna arbeta utan att för den skull få mindre pengar i handen. Hembesök i anslutning till alla nya biståndsärenden har visat sig framgångsrikt med både bättre kvalitet i besluten och ökad rättvisa. Även kollegiegranskning minskar kostnaderna för försörjningsstöd.

3.5.16 Förstärk kompetensförsörjningen inom socialtjänsten

Socialtjänsten går på knäna på grund av hög arbetsbelastning och personalomsättning. Ska våra mest sköra invånare kunna erbjudas adekvat stöd samtidigt som duktiga medarbetare stannar kvar måste förändringar ske snabbt. Enligt en studie vill en av fyra socialsekreterare sluta. Endast en av 24 av våra nybakade sekreterare säger sig vilja jobba vidare i Södertälje. Det är ett underbetyg till kommunen som attraktiv arbetsgivare. Men vi är inte överraskade, då många socialsekreterare vittnar om gigantiska ärendebalanser per anställd.

Liberalerna ser med oro på hur Socialdemokraterna kör en av välfärdssamhällets viktigaste funktioner i botten. Vi efterfrågar ett starkare ledarskap från Södertälje kommun, i egenskap av både arbetsgivare och ansvarig för ett av våra tyngsta välfärdsområden.

Här är fem handfasta tips för att vända trenden: 1. Satsa på spetskompetens. Ett karriärs- och kompetenshöjande system liknande förstelärarna inom lärarkåren, med såväl högre utbildning som lön, skulle skapa en mer rättssäker socialtjänst. Här kan erfarna socialsekreterare stötta nyutbildade kolleger. 2. Prioritera löneökningar för kommunens socialsekreterare – utbildning ska löna sig. Det är angeläget för att behålla erfarna medarbetare. 3. Förbättra arbetsmiljön. Genom trygga arbetsförhållanden kan vi öka kontinuiteten, bromsa personalomsättningen och få en effektivare myndighetsutövning. 4. Inför traineeprogram.

Utveckla ett utslussningsprogram för nytexaminerade socionomer, som får en handledare att arbeta bredvid det första halvåret. Då kan vi klara rättssäkerhet och kvalitet, samtidigt som den nytexaminerade får en gedigen praktisk erfarenhet av jobbet. 5. Använd nya forskningsidéer. Förvaltningen bör inleda ett samarbete med akademien kring forskning i syfte att tidigt implementera senaste rön och evidensbaserade behandlingsmetoder. Vi säkerställer därmed att kommunen ständigt granskar, utvärderar och utvecklar sin egen verksamhet. Resignera inte, utan ställ socialtjänsten på fötter igen. **Ökad kostnad 1 miljon kronor.**

3.6 Miljö och samhällsbyggnad (Liberalerna - Ökad kostnad 2 miljoner kronor)

3.6.1 Inledning

Gränsöverskridande miljöproblem behöver en internationell agenda, där EU spelar en central roll, men även lokalt kan vi göra mycket för att minska klimatpåverkan. En genomtänkt strategi för miljö och teknisk verksamhet ska göra Södertälje attraktivt för boende och kommersiell verksamhet med hjärterum för turister i husbil och exotiska food trucks.

3.6.2 Förnya stadskärnan

Södertäljes stadsmiljö fick under några decennier genomgå stora förändringar, från en idyll till en stad i världen. Hela centrumkvarter revs och ersattes av funktionella klossar. Nya bostadsområden växte upp utan känsla för skönhet och trivsel. Med perspektiv på denna utveckling måste kommunen vårda den fysiska miljön bättre. Gör Kusens backe till ett naturreservat, inte parkeringsgarage eller motorled. Den nya slussbron i sydläge skapar förutsättningar för att bevara Vänortsparken

och utveckla Slussholmen/Lotsudden som stadsnära och tillgängliga rekreatiomsområden.

Förnyelsen av Inre Maren och angränsande partier ska ske varsamt. Högst upp på önskelistan står omdaning av kvarteren Tellus och Lyran. I Tellus vill vi dels flytta tillfarten till Kringlangaraget – vilket vi äntligen fått gehör för, dels ersätta ”förargelsens hus” (betongdäcket för parkering) med kommersiella lokaler, publika utrymmen gärna i form av ett kulturhus för alla åldrar och gärna också attraktiva bostäder. Lyran mellan Gamla Flickskolan och Hebbevillan ser vi gärna några ”stadsvillor”, som inte hindrar den fysiska och visuella kontakten med kanalen och Kusens backe.

Orionkullen är ett kulturhistoriskt landmärke och nya byggnader i omedelbart grannskap måste anpassas så att slänterna, själva kullen och dess bebyggelse behåller sina särdrag i centrumflanörens blickfång. Tyvärr innebär den fastställda detaljplanen för kvarteret Orion att Södertäljes eget Akropolis får brutal närkontakt med det nya bostadskomplexet. Samtidigt kommer den karaktäristiska och syrebringande lindallén i Ekdalsgatans fond att bli offer för motorsågarna.

Bitvis känns Nygatan lika död som Köpmangatan, en plats som för tankarna till ett vindpinat Östberlin under det kalla kriget. Esplanader, mysiga butiker, grönska och en krympt Oxbacksled skulle onekligen pigga upp stadsbilden. Vid tvärgatorna mot Gågatan ser vi hellre butiker och bostäder istället för lastkajer. En hängande trädgård på Kringlan och ett svävande glastak över Politikertorget kan förstärka upplevelsen av ett ombonat centrum, gärna också lite färg på Mälarbron, bättre ljus i stadshustunneln och effektbelysning av parkourparken.

3.6.3 Ge Slussholmen/Lotsudden ett ansiktslyft

Liberalerna har lämnat ett gediget förslag på hur Slussholmen/Lotsudden kan utvecklas och höja stadens attraktionsvärde när ombyggnaden av slussen är klar. Liberalerna vill göra området till en plats som ger glädje för både invånare och besökare. Södertälje är en stad mellan sött och salt, en strategisk knutpunkt mellan Östersjön och Mälaren. Vi vill göra något extra av vår unika position som "kanalstad". Ta vara på stadens spännande historia. Visa kanalens och kurortens historia i ett museum. Beskriv slussning i modeller. Låt kringelgummor – och kringelgubbar – saluföra klassiska kringlor. Bygg bryggor utmed Inre Maren och anlägg ett promenadstråk samt "Playa del Maren" med sandstrand, kurbad och basänger. Hyr ut småbåtar. Skapa Södertäljebornas "Central Park", med byggnader som ger möjlighet till verksamhet året om, gärna i spännande arkitektur som glashus eller växthus. För att det ska bli en riktig oas kan en djärv idé vara att göra Slussholmen bilfri. Med det menar vi att motorfordon åker över den nya slussbron, via Lotsudden över till västra sidan av Maren och ansluter till gatunätet där. Vi vill med vårt förslag sticka ut och sticka upp. Södertälje har ambitionen att skapa ett attraktivt centrum där människor rör sig, handlar, bor och arbetar. Eftersom det inte finns så många lediga ytor måste den nya bebyggelsen skjuta i höjden. Varför inte planera för ett bostadshus längst ut på udden i form av Telge Fyr? Finansiering sker inom ramen för stadskärneprogrammet.

3.6.3 Mer kultur och mindre asfalt vid Marenplan Inre Maren är en av Södertäljes mysigaste platser med vatten, kommers, krogar och kultur, inte minst Oktoberteatern. Här finns också skönhetsfläckar i form av betongdäck och bilparkering på första parkett. I stadens hjärta borde det vara mer grönt och kultur, mindre asfalt och trafik.

Liberalerna föreslår att Strandgatan omvandlas till ett kulturstråk, inramat av naturens alla färger i blomsterarrangemang och lummiga träd. Torghandeln är en omistlig del av stadens själ och bidrar till gemyt och trivsel. Liberalerna välkomnar fler dagar och platser för knallarna, gärna med en julmarknad på Marenplan.

3.6.5 Sätt stil på ströget – funktionsanpassa

Vi vill ge Gågatan en nödvändig ansiktslyftning. Analyser visar att handeln skulle gynnas av en tydlig passage för flanörer istället för dagens två. Vidare vore det på sin plats med mysigare belysning och möblering med enhetligt utformade bänkar, soffor, bodar, markiser och skyltar. Sist, men inte minst, tillgänglighet och framkomlighet för funktionsnedsatta måste prioriteras, till exempel genom en mer vänlig och halksäker ytbeläggning.

Det är A och O att föra samtal med Centrumföreningen, Handelskammaren och fastighetsägarna i dessa aktuella frågor. Låt gärna ”Södertälje city i samverkan” öppna en digital förslagslåda på sodertalje.se så att intresserade Södertäljebor kan delta i utvecklingen.

3.6.6 Gör del av Gågatan till rökfri zon

Tobaksrök och drivor av fimpar i centrala staden är ett gissel för många. Åtminstone en uteservering har infört rökförbud inom sitt hägn. Den är välbesökt med nöjda kunder. Låt oss därför göra vårt populära strög ännu trivsammare genom att införa en rökfri zon mellan Stora Torget och Ekdalsgatan. Tillsammans med Centrumföreningen och fastighetsägarna kan vi lyfta vår gemensamma miljö. För att lyckas krävs bred information och utplacering av strategiska askkoppar. Rökfritt gör flanörstråket mer attraktivt för shopping och upplevelser. För övrigt skulle en fimpsug bli en välsignelse för Södertäljes centrala platser.

3.6.7 Strandpromenader för alla sinnen

Tänk Södertälje i sommarskrud med två trivsamma promenadvägar på var sin sida om kanalen, som kan erbjuda Södertäljebor och besökare massor av intryck och upplevelser. Fräscha upp miljön med belysning, bänkar, papperskorgar och information om stadens natur och historia. Allt naturligtvis anpassat för funktionsnedsatta. Promenadstråken kan bli ännu mer personliga genom att låta Södertäljeborna sponsra egna parkbänkar. Under sommaren kommer vi att kunna slå oss ned på Playa del

Maren, stranden mitt i staden, ett förslag som ett enhälligt fullmäktige ställt sig bakom. Vi har även lanserat centralt husbåtsboende. Pontonbron mellan Lotsudden och Borgmästarudden är en välsignelse för fotgängare och cyklister. Medaljens baksida är att fritidsbåtar, drakskepp och restaurangfartyg portas från Marens inre. Vi förordar en vacker, välvd gång- och cykelbro med fri passage för mindre båtar. I stort sett hela Liberalernas önskelista förverkligas och finansieras, förutom Marenbron, av Sjöfartsverket när kanalen och slussen byggs om.

3.6.8 Trampa till Tälje

Traditionella stadsvandringar med olika teman är populära. Med inspiration från världsmetropoler lanserar vi ett nytt koncept – att se Södertälje från cykelsadeln. Grundidén är cykeluthyrning med tillhörande utrustning kombinerat med utflykter i Kringelstan under sakkunnig ledning.

Vi behöver också fullfölja arbetet med skapa sammanhängande gång- och cykelstråk, både i centrum och mellan kommunens tätorter – inte minst mellan Södertälje och Järna. I dag möter cyklisten rena skräckupplevelsen på den tungt trafikerade Tvetavägen eller i korsningen Järnagatan/Lovisinsgatan i city. Även väderskyddade och låsbara cykelställ vid strategiska målpunkter krävs för att cykeln ska bli ett alternativ till bilen vid arbetspendling. För en snabbare utbyggnad av angelägna gång och cykelvägar i kommunen avsätter vi 10 miljoner extra i vår investeringsbudget. Se punkt 5.3.

3.6.9 Tillsätt ett skönhetsråd

Kommunen befinner sig i ett skede, där stadskärnan i allmänhet och Maren i synnerhet ska förnyas, samtidigt som de yttre kommundelarna växer. Här skulle vi kunna få god hjälp av ett fristående rådgivande organ, som kan bevaka frågor som rör arkitektur, stadsbyggande och naturmiljö utan hänsyn till kortsiktiga ekonomiska intressen. Liberalerna välkomnar det privata initiativet ”Vårda Södertälje” i denna anda.

3.6.10 Anställ en stadsträdgårdsmästare

Ett trivsamt centrum förutsätter att vi sköter våra park- och grönområden. För att stärka detta uppdrag behövs en stadsträdgårdsmästare mm. **Ökad kostnad 1 miljon kronor.**

3.6.11 Gör Södertälje mer välstadat – Håll rentkampanj

Vår kommuns fantastiska förutsättningar måste tas tillvara betydligt bättre. Då krävs bättre centrumstädning, parkskötsel samt underhåll av gång- och cykelvägar – framkomlighet krävs även under snörika vintrar. Att påbörja sandupptagning tidigare på våren vore en ynnest för både cyklister och fotgängare och leder till minskade halter av skadliga partiklar i stadsluften. Det handlar också om att förändra beteendet hos Södertäljebor, där vi alla måste ta ansvar och föregår med gott exempel att inte skräpa ned och att i högre grad använda våra retur- och återvinningsstationer. En rent och välstadat Södertälje betyder också ett tryggare Södertälje. Vi avsätter 1 miljon kronor för en kampanj på flera språk för en renare och fräschare kommun. Telge Tillväxt gör sitt bästa för att städa undan vintern och våra parkarbetare gör vår fint, men hur är samarbetet med skolor och ideella krafter egentligen? Elever och föreningsmedlemmar som plockar skräp på allmänna mot en blygsam ersättning är välkommet för både miljö och föreningskassa. Att rusta upp hundrastgårdarna gör staden både renare och tryggare. **Ökad kostnad 1 miljon kronor.**

3.6.12 Inför pantrör i miljöns tjänst

Det är A och O att vi Södertäljebor ändrar attityd till nedskräpning. Vi måste inse vikten av det egna beteendet, inte minst som förebilder för barn och unga. Det är inte okey mot vare sig medmänniskor eller miljö – och faktiskt olagligt – att lämna kvar de trista resterna efter en picnic i det gröna. Liberalerna vill på olika sätt underlätta för att hålla Södertälje välstadat. Vi slår här ett slag för pantrör. Principen för dessa är att någon, som inte vill eller kan ta med sig förpackningen, lämnar den urdruckna PET-flaskan eller dryckesburken i ett rör, direkt monterat på papperspellen. En förbipasserande får sedan möjlighet att kila till affären och panta flaskan eller burken. Härmed uppstår en vinn-vinnsituation, dels tjänar miljön på det, dels någon alert medborgare, som kan stoppa en extra slant i sparbössan. Vi föreslår att kommunen i samverkan med förpackningsindustrin förser lämpliga papperskorgar i både centrala staden och kommundelarna med pantrör.

3.6.13 Pröva en mobil återvinningscentral

Vi skrattar hjärtligt åt ”återvinningstalibanen” vid returstationen i komedin Solsidan. Men att underlätta insamling och återbruk gör oss alla till ”miljönärer”. En mobil återvinningscentral är något som Sundbyberg prövar i syfte att förenkla för medborgarna att bli kvitt sina grovsopor. Flera kvällar i månaden kan man lämna skrymmande avfall via mobila insamlingsenheter på olika adresser runt om i staden. Ambitionen är att fungera som den stationära centralens förlängda arm. Sedan tidigare finns också ”Returkassen”, där man erbjuder hämtning vid dörren av kemikalier och elektroniska prylar. Och så ”ReTuren”, som är ett system med ambulerande återvinningsstationer. Tjänsterna är avgiftsfria och inbakade i avfallstaxan. Södertälje ligger i framkant när det gäller hållbarhetsarbete. Vi införde för fjorton år sedan de gröna påsarna för matavfall, som sorteras ut på Tvetaverket. Innehållet omvandlas till biogas vid Himmerfjärdsverket. Numera erbjuds även fastighetsnära källsortering, för både egna hem och flerfamiljshus. Förutom Tveta driver Telge Återvinning Returen i Moraberg. Anläggningarna är dock inte tillgängliga för alla Södertäljebor. Och som bekant uppstår titt som tätt problem med kylskåp, soffor, tjock-TV och färgburkar, som dumpas i moder natur eller i bostadsområdena. Låt oss därför utreda och gärna pröva såväl ”Returkassen” som ”ReTuren” och en mobil återvinningscentral.

3.6.14 Ladda med laddstolpar

Med fler el- och hybridbilar behövs fler laddningsstationer. Liberalerna har föreslagit 30 stycken i staden och de yttre tätorterna. Fullmäktige har varit med på noterna, men facit var länge magert. Men den 4 november 2014 invigdes äntligen den första publika laddstolpen. Efterfrågan på hybrider och elbilar har ökat markant i och med supermiljöbilspremien. Nu är det upp till bevis för majoriteten i Södertälje att stå upp för sina miljöpolitiska ambitioner.

3.6.15 Förbättra luftkvaliteten på Turingegatan

Larmrapporterna kring skadliga partiklar duggar tätt. Liberalerna har bland annat föreslagit moderna trafikhanvisningssystem och att Oxbacksleden bantas till en esplanad. I avvaktan på större vägombyggnader och kringfarter är omedelbara insatser på Turingegatan nödvändiga. Vi föreslår ny beläggning samt bättre

dammbindning genom ökad renspolning och sandsopning. Likaså behöver vi se över trafikflödena mellan trafikkarusellen i Moraberg och Dalparksmotet. I syfte att förbättra miljön genom ökad information till kommuninvånarna i allmänhet och bilisterna i synnerhet vill vi utveckla sodertalje.se för aktuell miljöinformation och komplettera infartsskylten i Moraberg med en funktion som upplyser trafikanterna om när partikelhalterna når ohälsosamma nivåer i centrala Södertälje. Då rekommenderas trafikanterna att istället välja Saltskogs respektive Wasa trafikplatser. Inför även en ”grön våg” på Turingegatan, Oxbacksleden/Ängsgatan. Vi borde också överväga en begränsning av tunga ekipage på aktuell sträcka under den mest intensiva rusningstiden. Konsekvenserna av ett dubbdäcksförbud på delar av Turingegatan bör belysas ur flera perspektiv, framförallt miljömässiga men även samhällsekonomiska och praktiska. Gatan tar idag ansenligt utrymme i anspråk och ger ett ogästvänligt intryck. Den bör därför begränsas och lämna plats för såväl cykelbanor som växtlighet. Generöst med bladverk är ett effektivt sätt att fånga upp hälsovådliga partiklar. Genom att plantera tåliga träd på sidor av gatan och skapa en välkomnande allé kan vi lyfta det estetiska mötet med citykärnan.

3.6.16 Däcka över E4/E20 vid Hagaberg

Motorvägen E4/E20 genom Hagaberg bildar ett öppet och fult sår i stadsbilden och utgör en mullrande pulsåder genom en tidigare idyll. Snart väntar också Sagoleden parallellt med motorvägen mellan Moraberg och rondellen i Hagaberg. I samband med de förestående investeringarna i både riksvägar och lokalgator vill vi att det görs bot och bättring efter framfarten på 1960-talet. Utred därför en överdäckning av avsnittet Grödingevägen/Erik Dalbergs väg och Höglundsvägen/Solvägen i samarbete och samfinansiering mellan staten, privata aktörer och kommunen. Resultatet blir en bättre miljö och estetik och som bonus möjlighet att skapa ett antal attraktiva bostäder bara ett stenkast från centrum. Låt detta bli en viktig pusselbit i den strukturplan som arbetas fram för stadsdelen.

3.6.17 Klokare parkering för ett livskraftigt centrum

Att tillgodose efterfrågan på parkeringsplatser stärker centrumhandels konkurrenskraft. Två timmars gratis parkering i parkeringshusen på lördagarna är ett vällovligt initiativ från Centrumföreningen. Liberalerna står bakom den blocköverskridande överenskommelsen från 2016 om parkeringstal – ett generellt tal om 0,7 p-plats per nybyggd lägenhet i centrum – p-tider och p-taxor. Men Liberalerna förbehåller sig rätten att även i fortsättningen uppmuntra bilisterna att ställa bilen en bit utanför stadskärnan genom lägre taxor på externa parkeringsplatser och på sikt verka för helt avgiftsfri markparkering på lördagar. Nedan redovisas de viktigaste punkterna i parkeringsstrategin för centrum.

Parkeringsavgifter. I samband med parkeringsstrategin beslutades lades ett uppdrag om att utreda avgiftsfri parkering under vissa delar av året. Det kan handla om fler dagar med två timmars avgiftsfri parkering i p-garagen, införande av p-skiva under sommaren och ”gratis” buss till centrum på helger. Avgiftsbelagd tid på utomhusparkeringar i centrum begränsades till 08.00 – 18.00 på vardagar, 08.00-16.00 på lördagar och avgiftsfritt på söndagar.

Boendeparkering och parkeringsköp. Parkering för boende ska i första hand inrymmas i de nya bostadsfastigheterna där det är tekniskt och ekonomiskt möjligt. Vid parkeringsköp ska långsiktighet garanteras genom avtal, men bör inte inrymma en majoritet av p-utbudet.

Parkeringsnorm vid nybyggnation. När nya bostäder byggs i stadskärnan ska genomsnittlig p-norm 0,70 gälla för respektive objekt. Differentierade p-tal innebär lägre tal för mindre lägenheter och högre tal för större lägenheter, enligt modellen: 1:a 0,35 p-plats, 2:a 0,55, 3:a 0,85 och 4:a 1,05.

Flexibla parkeringslösningar. Det pågår en utveckling i Sverige när det gäller hållbara transportmedel. Till exempel kan bilpooler och låncyklar i ett centrumnära läge med god kollektivtrafik möjliggöra full rörlighet utan eget biläggande. Ett flexibelt p-tal kan vara möjligt om det kompletteras med nya intressanta och väl fungerande lösningar för de boende.

Parkeringshus. Nya parkeringsanläggningar brådskar. För det över blockgränsen överenskomna parkeringshuset i kvarteret Spinnrocken måste byggstart gälla 2018. Vi håller vad vi lovar och avsätter i vår investeringsbudget 75 miljoner kronor för det nya garaget. Ökad kommunal rådighet över Lunagaraget utreds. Det behövs också ett bättre system för boendeparkering, som inte ökar avgifterna på platser bortom stadskärnan. Likaså bör antalet p-platser för funktionsnedsatta inventeras och vid behov utökas. Provisoriska parkeringsplatser, på skolgårdar och torg, i kvarteret Mörten invid spåren och på kajen i Mälarhamnen, bör öppnas, inte minst i samband med stora ”köphelger”. Se punkt 5.12.

3.6.18 Gör Södertälje tryggare i trafiken

Trafikmiljö och fordon måste utformas så att små misstag inte leder till döden eller allvarliga personsador. Liberalerna vill ha krocksäkra lyktstolpar på infartslederna och göra insatser vid olycksdrabbade övergångsställen. En bättre trafikultur vid Centralplan med respekt för rådande trafikregler vore välkommen, likaså att trafikljusen vid Gågatan synkroniseras. En tryggare utfart från Bergaholmsvägen mot Stockholmsbacken har säkerställts på vårt initiativ. Vidare är det nödvändigt

att binda samman gång- och cykelvägarna dels mellan Järna och Södertälje, dels mellan Höглоft och Axa Sports Center. Likaså behövs ett säkert gångstråk inför invigningen av Björkängs förskola i Ritorp och ett övergångsställe på Saltskogsvägen vid Stålhamraskolan.

Underhåll våra gator och vägar bättre. Vintrarna går hårt åt Södertäljes gator och gång- och cykelvägar. Potthålen blir så många, så urgröpta och så vassa att de innebär uppenbara säkerhetsrisker. Vi behöver öka underhållet av våra gator och vägar för att undvika ren kapitalförstörelse. Annars riskerar kommunens värdegrund ”Medborgaren först” att bli lika ihållig som Södertäljes gator. Vi gör därför en extra satsning om 10 miljoner kronor på asfaltering och underhåll i investeringsbudgeten. Se punkt 5.14.

3.6.19 Gör Södertälje city säkrare – ”Supergumma”

Liberalerna har tillsammans med övriga allianspartier pekat på behovet av trygghets- och säkerhetsåtgärder som en del i det så kallade Södertäljelyftet. Verkligheten är numera sådan att vi behöver inventera tänkbara fysiska platser där terrorhandlingar kan hota Södertäljeborna, men även minimera såväl risken som konsekvensen av en attack. Här kan kringelgumman, en supergumma i storlek XXL, fylla en viktig funktion. Utgå från originalet och ”pumpa upp” trafikhindret så att det i sin nya skepnad blir redo att möta dagens utmaningar – svårforcerade stopp vid livsfarlig framfart. Här krävs robusta konstruktioner med smarta förankringar. Parkvägen ansatt av framrusande fyrhjulingar och Gågatans entréer är exempel på tjänstgöringsplatser. Stiliga och säkra supergumma blir också iögonfallande inslag i stadsbilden och ett tillskott i marknadsföringen av Kringelstan. Vi avsätter 2 miljoner kronor i vår investeringsbudget för dessa trafik hinder. Se punkt 5.15.

Kringelgumma i dag, ”Supergumma” i morgon?

3.6.20 Samordna mer mellan kommunen och Trafikverket

Olyckan på motorvägsbron på midsommarafton satte frågan om bättre samordning mellan kommunen och Trafikverket i blyxtbelysning. Med bättre framförhållning, dialog och alternativa väganvisningar kan förhoppningsvis trafiken löpa långt smidigare med större förståelse hos resenärerna och en inte fullt så igenkorkad stadskärna som ”mardrömsommaren 2016”.

3.6.21 Bygg bort bostadsbristen

Stockholms län är en av de snabbast växande regionerna i Europa. Södertälje är inget undantag, förutom att större delen av inflyttningen sker från andra länder, för vilka vi behöver bereda värdigt eget boende, VEBO (Se även punkt 2.10 Flyktingmottagning). Men vi har också 24 000 inpendlare varje vardag, som valt bort närheten till arbetsplatsen. De flesta av dem befinner sig mitt i livet, är välutbildade och har goda inkomster, som vi gärna skulle vilja debitera 20,15 kronor i kommunalskatt. Kommunen behöver sätta fart på bostadsbyggandet i attraktiva lägen, gärna nära vattnet och naturen, men ändå med goda kommunikationer och gångavstånd till kultur och kommers i centrum. Vi ser gärna en mångfald i bostadsutbudet, alltifrån tomter för självbyggeri till hyres- och bostadsrätter i varierade former. Högkvalitativa skolor är naturligtvis A och O för locka inpendlare att slå ned sina bopålar i Kringelstan.

Bristen på bostäder för studenter, barnfamiljer och seniorer gör en rad reformer angelägna. Ta bort hämmande regler och förenkla planbestämmelser, men förbättra också konkurrensen och skapa långsiktiga villkor. Det byggs för lite och köerna är för långa. Människor utan socialt kapital/kötid lyckas inte etablera sig på hyresmarknaden. Och saknas finansiellt kapital har man heller inte råd att köpa, bostadskarriären tar stopp. Det är nödvändigt att förändra hyressättningen av nybyggda lägenheter. Det måste bli attraktivare att bygga och förvalta hyresrätter. Liberalerna kräver därför att planprocesserna kortas, skadliga bostadsskatter sänks, byggkostnaderna minskar, studentlägenheter byggs, strandskyddet mjukas upp, bruksvärdessystemet reformeras och hyressättningen görs friare vid nybyggnation. Samtidigt behövs åtgärder för att stärka de boendes situation. Det handlar om att dels förbättra förutsättningarna för de ekonomiskt mest utsatta hushållen, dels öka konsumentmakten för hyresgäster. Bostadstillägget ofta avgörande för att lyfta ekonomiskt svaga grupper över fattigdomsgränsen. En målgrupp är pensionärer med låga inkomster, som har små marginaler när hyran är betald. Bostadsbristen är ett allvarligt hinder för Sveriges tillväxt; unga tvingas bo kvar hemma, ”årsrika” kan inte byta till anpassade boenden och nyanländas dröm om att komma in i samhället försenas. Medan regeringen står vid sidan och tittar på föreslår Liberalerna skarpa åtgärder för fler bostäder och en bättre fungerande bostadsmarknad.

3.6.22 Gärna ”Kanalstaden” – men med måtta

Tältet, nästgårds Sydpoolen, exploaterades lyckosamt med bostäder. Men den före detta ridhustomten ligger fortfarande för fäfat. I kvarteret Sporren kan ett förnämligt bostadsområde växa fram. Liberalerna välkomnar därför att en detaljplan gått ut på samråd, dock med våra medskick att exploateringsgraden är alldeles för hög (här utfärdar vi en miljonprogramsvarning), att gestaltungsfrågorna måste ägnas extra omsorg och att det generella parkeringstalet bör vara minst 0,7, det vill säga 0,7 bilplats per lägenhet (i remissutgåvan 0,6). Även Igelstatomten i Östertälje har alltför länge varit en styggelse, där kommunen och dess bolag slagit knut på sig själva genom en intern överklagandeprocess. Till glädje för alla parter är nu knuten löst, liksom den segslitna frågan om sanering. Här finns allt man önska; sjöutsikt, goda kommunikationer inklusive egen järnvägsstation, närhet till arbetsplatser, och flera skolor. En bomässa på området skulle kunna väcka nationellt intresse. Vi noterar vidare att ”Bovieran” med vinterträdgård för seniorer närmar sig byggstart i Brunnsäng. Här har Liberalerna lanserat en bättre trafiklösning för bostadsområdets in- och utfart.

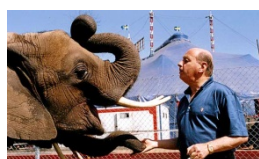
3.6.23 Ostlänken kan öppna spår till Hölö-Mörkö

Den blivande Ostlänken öppnar nya möjligheter för pendeltåg till Hölö. Inom en inte alltför avlägsen framtid kan tåg trafikera både Hölö och Vagnhärad i Trosa på gamla stambanan.

3.6.24 Förvandla pelarskog till pelarpark

Mäktiga brobyggen och ett komplicerat trafikmaskineri har förvandlat porten till Södertälje Södra till ett ogästvänligt ingenmansland. Låt oss ta vara på områdets kvaliteter och förvandla den överskuggande infrastrukturen till en fördel. Rensa slanter och planteringar. Förstärk kontakten med kanalen med utsiktsplatser. Rusta gång- och cykelvägar. Gå vidare med stensättning av ytorna under brovalven. Avsluta med effektbelysning och läcker färgsättning av bärande brokonstruktioner. Sjöfartsverket, Trafikverket och kanske Grafikens hus är naturliga samarbetspartners när det kommer till planering, genomförande och finansiering.

3.6.25 Cirkus i dag, i går och i morgon

Festplatser, dansbanor och biografer har fått stryka på foten för bostäder, butiker och parkeringar, vilket försvårat för cirkusar och tivolin att gästspela. Vi uppskattar att även i framtiden få njuta av det magiska påbudet ”stöörsta mööjliga tystnad” för clowner och akrobater. Kommunen bör därför säkerställa mark för allehanda burleska evenemang, inte minst på Fågelkärret vid IP.

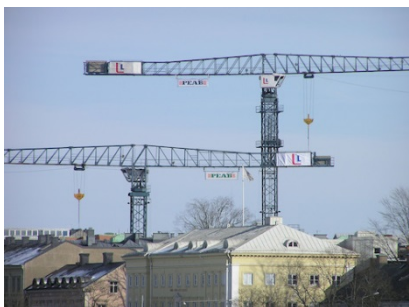
3.6.26 Skapa zoner med lägre strålning

Mobiltelefonin har skapat nya perspektiv på miljöfrågorna. Det handlar både om att skydda naturvärden och att motverka riskerna för överexponering av strålning. Liberalerna hävdar försiktighetsprincipen. Masterna ska placeras utifrån miljöhänsyn och i samverkan mellan operatörer. Ompröva tillstånd vid konflikt mellan miljökonsekvenser och teknisk utveckling. Vi slår vakt om den ”strålningsfria zonen” för elöverkänsliga i Molstaberg, Vårdinge-Mölndal.

3.6.27 Sikta även på utmärkelsen årets husbilsvänligaste kommun

Södertälje har i sitt destinations- och varumärkesarbete ambitionen att stärka besöksnäringen och förmå fler bilister på E4/E20 att göra en avstickare till Kringelstan. Vi har ett omvitnat strategiskt läge, starka besöksmål och en förnämlig gästhamn, som mycket väl kan vidareutvecklas till en populär hamn även för farkoster på hjul. Husbilsfolket är en köpstark grupp och ett antal ställplatser i Järnvägshamnen med tillhörande faciliteter torde vara investeringar som snabbt betalar igen sig. Kommunen siktar via ”City i samverkan” på den åtråvärda titeln ”Årets stadskärna”. Genom att bredda processen kan vi också kandidera till utmärkelsen ”Årets husbilsvänligaste kommun”.

3.7 Näringsliv och arbetsmarknad

3.7.1 Öka intäkterna från exploatering

Södertälje behöver nya företagsetableringar. Ett dynamiskt näringslivsklimat kräver en kommunledning som både bokstavligt och bildligt bygger vägar istället för farthinder, som är snabb att öppna dörren när intressenterna knackar på och som bejakar vår mångkulturella profil. Planlagd mark ska vara stapelvara, inte beställningsobjekt. Tillstånds-ansökningar ska handläggas raskt med tjänstegaranti.

Tyvärr har grönvästern förbrukat väl mycket energi på detaljregleringar, med den tidigare handelspolicyn som vapen. Dagligvaruhandel vid till exempel Järna trafikplats kan ge området en vitamininjektion. I ett rutinärende tog majoriteten överraskande strupgrepp på sitt eget skötebarn, handelspolicyn. Det gällde en konsekvensutredning för ny dagligvaruhandel i Moraberg, där ett tydligt avsteg gjordes från då gällande policy. Det aktuella beslutet tillsammans med den senaste översiktsplanen innebar handelspolicyns svanesång. Var och hur etableringar sker styrs i symbios mellan marknadens utbud och kundernas efterfrågan, inte av politiska dekret. Intresset för Moraberg är ”brännhett” och både Ica Maxi och Biltema etablerar sig nu här. Mycket talar för Almnäs arbetsplatsområde som ny hemvist för logistik längs E20 med trafikplats Almnäs som nav. Här finns också plats för både nya och gamla företag, som vill växa. Genom en intensifierad marknadsföring (Se punkt 3.7.2) kan vi öka exploateringsintäkterna och skapa nya jobb. Vi beräknar ökade försäljningsintäkter om 10 miljoner kronor. Se punkt 4.5 Finansiering.

3.7.2 Fördel Södertälje

Södertälje har guldläge som förstahandsval när skrymmande verksamheter lämnar huvudstaden. Det kan handla om partihandeln i Årsta, slakthuset i Enskede, godshanteringen i Värtan och bränsledepån på Djurgården. I samband med omställningen bör vi uppmärksamma vårt unika geografiska läge i Mälardalen. Starta omedelbart en kampanj på temat ”Fördel Södertälje” på motorvägsskyltar, www.sodertalje.se samt i morgon- och fackpress. Gör utskick till branschorganisationer och berörda företag i regionen. Låt inte detta gyllene tillfälle gå förlorat. Almnäs och Brandalsund var framme och nosade Täby galopp, men diskvalificerades före finalloppet. Se där, man måste vara på banan för att hitta in i vinnarhålet.

3.7.3 Sätt företagaren först

Företagskansli. Företag ska bemötas på ett positivt sätt av kommunen. Södertälje har redan en företagslots, nu vill vi ta nästa steg och inrätta ett företagskansli – som gärna får ledas av en entreprenör med egen näringslivserfarenhet. Låt kansliet utvecklas enligt ”One Stop Shop-modellen” för näringsidkarnas ärenden till kommunen. En god början har vi i Kontaktcenter.

Utmaningsrätt. Liberalerna uppmuntrar alternativa driftsformer. Om en extern aktör uppger sig kunna driva en kommunal verksamhet bättre och/eller billigare ska kommunen vara lyhörd och pröva detta i en offentlig upphandling. Utmaningsrätt ger återbäring genom kostnadsfri genomlysning av den egna organisationen och kan leda till nytänkande inom verksamheten.

Tjänstegaranti. Det behövs också en generell tjänstegaranti, både hos verksamhet i egen regi och hos utmanande aktörer. Den innebär att ärenden ska avgöras snabbt och effektivt inom en bestämd tid – vid försening får den förfördelade kostnadsrabatt.

3.7.4 Truckstop Telge

Kapellskärningar mot tunga ekipage med värdefull last är ett växande problem. Ett truckstop i Södertälje enligt Liberalernas modell kan sätta punkt för de kostbara brotten. Bortåt 65 parkerade långtradare utefter E4 och E20 genom Södermanland plundras varje år på gods som hemelektronik och tobak. Truckstop Telge handlar om en större parkering för långtradare, som hägnas in och kameraövervakas. Därmed blir det betydligt svårare att lägga vantarna på attraktiva varor, som betingar anseende värden på den svarta marknaden. Vårt koncept innefattar också faciliteter som toaletter, duschar, försäljning av drivmedel och mat samt andra förnödenheter för ”vägens riddare”. Vi har flera trafikplatser i kommunen, som skulle motsvara önskemålen på en lastbilsdepå; Järna, Syd, Moraberg och inte minst Almnäs. Numera nås det före detta regementsrådet gesvint tack vare den nya trafikkarusselen. Här ruvar ett gemensamt utvecklingsprojekt med Nykvarn och Peab för logistik – kaxigt marknadsfört som Stockholm Syd. Tillsammans kan vi kratta manegen för ett regionalt nav för anslutning av landsvägsskepp från när och fjärran. Fördelarna är uppenbara; ”cut and grab-stölder” förhindras, åkarnas behov tillgodoses, nya arbetstillfällen skapas och hårda miljökrav uppfylls. Alla vägar bär till Södertälje. Låt oss slå mynt av detta faktum och med draghjälp av Truckstop Telge bli det ledande logistikcentret söder om huvudstaden.

3.7.5 ”Hotspot Snäckviken”

Ett nät av så kallade Hotspots växer fram i Stockholm. Etablering har skett i Farsta och planeras i Hagastaden och i Kista. Tanken är att flera intressenter delar på kostnaderna för allt som krävs när nya tjänster och produkter ska introduceras på marknaden. Hotspots riktar sig främst till personer som har en affärsidé och funderar på att lämna sin anställning för att starta ett företag. Det går bra att jobba hemifrån, men drop-in-

arbetsplatser kan erbjuda vitamininjektioner. Konceptet innefattar arbetsplatser och mötesrum vid behov, liksom egen postadress, tillgång till IT och möjligheter till avkoppling och fika. Detta rimmar mycket väl med utvecklingsplaner för AstraZenecas före detta lokaler för forskning och administration i Snäckviken. Kommunens skriande behov av företag inom tjänstesektorn talar också starkt för Hotspot Snäckviken. Till detta kommer synergier med Tom Tit, KTH och framväxten av en stadsdel med inkubatorer, forskare, studenter, kårhus, bostäder – och gärna en biograf.

3.7.6 Fler ungdomar i jobb

Ungdomarna kommer ofta i kläm på arbetsmarknaden. En orsak är svag anställningsbarhet till följd av bristande kunskaper. En annan är hinder för oerfarna adepter att få en ärlig chans till egen försörjning. Vi har fokuserat på LAS (Lagen om anställningsskydd) och ingångslöner. Det stora problemet är egentligen inte den första lönenivån, som löper under en relativt kort tid, utan ingen lön alls, försörjningsstöd och ovissa framtidsutsikter. Kommunen har ett arbetsgivaransvar, som borde öppna för nya idéer och villkor i en snabbt föränderlig värld. Vi vill att kommunen verkar för minst 150 nya ungdomsjobb per år, med avtal inom industrin och handeln som förebild. Detta ska ske genom fördjupat samarbete med arbetsmarknadens aktörer via ungdomsavtal. Här är facken med på noterna, men majoriteten i Södertälje har svårt att ta till sig denna moderna upplaga av äkta Saltsjöbadsanda. Liberalernas tidigare förslag att ställa krav på ett antal praktikanter/trainees vid större upphandlingar återfinns numera i Telges ägardirektiv.

3.7.7 Att ställa krav är att bry sig om – Vässa arbetslinjen

Det ska löna sig att arbeta. För att utveckla arbetslinjen behövs utvärdering av gjorda insatser. Där vi får ut mest ska vi satsa mest. Syftet med kommunens insatser är att sätta fler människor i jobb. Att ställa krav är att bry sig om.

Den som är arbetsför ska vara skyldig att söka och ta anvisat jobb i hela landet och inom flera branscher. Det är dock rimligt att försörjningsstödet till viss del kan behållas vid kortare anställningar. Det ska aldrig behöva bli mindre i plånboken för att man väljer tillfälligt jobb framför bidrag. Idag kan arbetsgivare anställa en nyanländ flykting till subventionerad lönekostnad där personen parallellt använder en del av sin tid till språkundervisning.

3.7.8 Vuxenutbildning för snabbare etablering

Det är angeläget att den som vill får möjlighet att komplettera sina studier för att kunna söka vidare till andra utbildningar eller komma närmare arbetsmarknaden. Att skaffa sig en utbildning på gymnasienivå eller att slutföra gymnasiestudierna är av största vikt i ett kunskapssamhälle. Erfarenheten visar att slutbetyg från gymnasieskolan är en avgörande faktor för jobb. Dessvärre har många nekats att studera vid vuxenutbildningen, eftersom majoriteten inte avsatt tillräckliga budgetmedel. Det har medfört att den gymnasiala vuxenutbildningen prioriterats ned i Södertälje.

Liberalerna anser att fler Södertäljebor som söker till vuxenutbildningen ska antas jämfört med i dag. Visserligen är det inte obligatoriskt för kommunen att tillhandahålla vuxenutbildning på gymnasienivå. Men då efterfrågan är stor finns det goda skäl att tillmötesgå detta behov. En del studerande kanske bara behöver komplettera en kurs i matematik, medan andra behöver gå flera kurser. Vår strävan är att fler kommuninvånare ska fullfölja en gymnasial vuxenutbildning och därmed komma närmare riktiga jobb och klara egen försörjning. Förvaltningen föreslår inför 2018 20 miljoner extra till insatser som syftar till ökad egen försörjning – gymnasial yrkesutbildning/eftergymnasiala utbildningar, yrkes-svenska, fokus på validering och arbetsplatsförlagda aktiviteter – vilket vi bejakar.

3.7.9 Genomlys kommunen och koncernen för ökad integration

I Södertälje har ungefär halva befolkningen invandrarbakgrund. Vissa har bött här i flera generationer, andra är nyanlända. Åtskilliga har invandrat från Finland och andra delar av Europa, men merparten har utomeuropeisk härkomst. Bland dem finns en stor variation av utbildningsnivå, socioekonomi och historia. Men den gemensamma nämnaren är att de vill skapa sig en framtid här. Integrationsfrågorna är mer angelägna än någonsin och kanske viktigare än på någon annan plats i Sverige. Detta särskilt med tanke på de senaste årens nytillkomna Södertäljebor, som anlänt på grund av ofärd i vår omvärld. Om den största utmaningen i livet för dessa människor var att fly till Södertälje är den näst största utmaningen att komma in på den svenska arbetsmarknaden och bli integrerade i samhället. Hur Södertälje kommun möter den här frågan är avgörande för vår stads utveckling och sociala sammanhållning. Här är det viktigt att kommunen och koncernen som arbetsgivare går i bräschen för en rättvis och dynamisk arbetsmarknad. Det kräver en palett av arbetslivs- och integrationsinsatser, dels när det gäller att identifiera nya jobbkatégorier för nyanlända som inte lyckas komma in på arbetsmarknaden, dels satsningar på kompetensbaserad rekrytering för likvärdiga möjligheter till karriär. En fråga som bör sättas under lupp är hur väl organisationen lyckas anställa utrikes födda, särskilt personer med utomeuropeisk bakgrund, på chefspositioner. Reflektera gärna över hur jobbbannonser utformas. Det handlar i slutändan om att bättre ta vara på den kompetens som finns i Södertälje och att kommunen ska gå i bräschen som en inkluderande arbetsgivare.

3.7.10 Utbilda unga ambassadörer för sommarstaden Södertälje

Liberalerna vill växla upp marknadsföringen av sommarstaden Södertälje. Utbilda unga sommarlovsambassadörer, som ”ute på stan” kan göra reklam för både okända smultronställen och populära besöksmål.

Södertälje har stolta anor som badort och knutpunkt. Besöksnäringen växer och Kringelstan kan under sommaren erbjuda ett smörgåsbord av aktiviteter och attraktioner. Marknadsför i "gammelmedia", på nätet och i Södertäljebyrån. "Certifierade" sommarjobbande ungdomar skulle bli ett trevligt komplement i arbetet med att "sälja staden". Genom att röra sig ute på gator och torg kan de göra "direktreklam" för allt spännande som timar runt om i kommunen – och lotsa turisterna till rätt begivenhet. Förutom klassiker som Tom Tits Experiment och Torekällberget finns ett varierat utbud; från Marcus Wallenberghallen till Kulturhuset i Järna, från kanalombyggnaden till framväxande Science Park, från fotbollscup till trampbåtar, från 1800-talsveckan till Södertäljefestivalen och från att bara strosa runt Inre Maren till att ströva i natursköna Brandalsund. Informationsdriven passar väl in i kommunens satsning på betald feriepraktik och kan rikta sig mot såväl äldre högstadieelever som yngre gymnasieungdomar. Utbildning i historia, lokalkännedom, besöksmål och inte minst bemötande står med fördel stadsmuséet, Södertäljebyrån och Destination Södertälje för. Vi har många platser för våra ambassadörer – gärna i klatschiga t-shirts och jackor prydda med stadsvapen och kringlor – att utgå ifrån. Konceptet syftar till att både bredda marknadsföringen av sommarstaden Södertälje och erbjuda våra ungdomar kunskap om Kringelstan och värdefull feriepraktik.

3.8 Kultur och fritid

(Liberalerna - Ökad kostnad 7 miljoner kronor)

3.8.1 Inledning

Liberalerna värnar kulturarvet. Vi är stolta över Luna kulturhus, Torekällberget, Kulturhuset i Järna, Oktober-teatern, Enhörna teaterförening och Södertälje teateramatörer. Via stadsvandringar, guidade eller på egen hand, kan vi lära känna stadens historia. Nya Snäckviken kan främja Södertälje som kultur- och kunskapsstad och vi ska inte ge upp spaningen efter en kommersiell biograf.

3.8.2 Garantera personalbemanningen på fritidsgårdarna

Fritidsgårdarna är nödvändiga och kan förebygga social utslagning, busliv, gängbildningar och kriminalitet. Vi behöver engagerad och kompetent personal och ett väl fungerande samarbete med föreningsliv, polis, "fältare" (se 5.3), nattvandrare, föräldrar och skola. Det är så vi spränger "Lilla Jönssonligan", den svans unga som dras till de hårda grabbarna.

Vi föreslår en personalgaranti på fritidsgårdarna, som säkerställer en rimlig nivå på bemanning och öppethållande på varje enhet.

Ökad kostnad 3 miljoner konor.

3.8.3 ”Hellre en unge på plan än på stan”

Kommunen ska ha en generös inställning till ungdomsverksamhet inom föreningslivet, ”Hellre en unge på plan än på stan”. Här gör både stora och små föreningar imponerande insatser för att hålla igång tusentals flickor och pojkar med alltifrån scouting och frimärkssamling till fotboll, basket, simning, ishockey och ridning. Kommunen ska uppmuntra och stödja utvecklande fritidsaktiviteter, samtidigt som vi ställer krav på att föreningarna ger flickor och pojkar lika villkor och ställer upp för socialt förebyggande insatser, som nattvandring och fadderverksamhet. Långfärdsskridskor på Måsnarens plogade is vore till glädje för alla åldrar. Och funktionsnedsatta måste kunna vara med i olika verksamheter efter egna förutsättningar. Föreningsstödet har setts över i syfte att göra det mer rättvist och pricksäkert gentemot kommunens prioriterade grupper.

3.8.4 Ett Fryshus värmer

Ett fryshus i Södertälje skulle ge möjlighet för alla ungdomar att samlas på en och samma plats med olika aktiviteter under ett tak; klättervägg, musik, konst, teater, samtal och fik. Inte minst skulle denna mötesplats kunna bidra till integration. Vi ser gärna även ett centrum för kultur i Inre Maren med gott om plats för alla åldrar. Ett Fryshus värmer gott. Samarbetet med Basketbollklubben visar att vi är på rätt väg. SBBK har tagit över Tälje- och Rosenborgshallen mot ett i gengäld kraftigt utökat ansvar för olika ungdomsverksamheter. Mötesplats Täljehallen påminner om hur Fryshuset i Stockholm en gång växte fram.

3.8.5 Starta ett Sportotek

Oavsett om det kickas boll på playan i Rio eller planen i Ronna ger fysisk aktivitet mängder av mervärden; hälsa, gemenskap och mångfald. Regelböckerna inom idrottsvärlden är universella. Det ger utövarna fantastiska möjligheter att umgås på lika villkor. Språket, som betonas i de flesta andra sammanhang, är på rinken eller ridstigen inte lika avgörande. Därför har sportaktiviteter en inneboende kraft att riva murar mellan individer och grupper. Genom kulturell integration tillägnar sig utövarna grundläggande värden som tolerans och mångfald. En ökad förståelse kring olika normer kommer hela samhället tillgodo. Strukturell integration leder till att dörrar öppnas till andra arenor i samhället, till exempel inom skolan, arbetslivet och föreningssektorn. Individen stärker sina möjligheter att övervinna utmaningar och att lyckas, samtidigt som konflikter tonas ned och risken missförstånd minskar. Tyvärr har inte alla barn och unga möjlighet att idrotta då det i många fall är förknippat med höga kostnader. Det handlar om anmälningsavgifter, resor till och från träning och tävling och inte minst utrustning som numera är ett måste. Även i en välmeriterad idrottsstad som Södertälje kan detta utestänga ungdomar från givande fritidsaktiviteter. Det är synnerligen olyckligt, då barnfetma och övervikt, liksom rökning, förekommer oftare här jämfört med övriga länet. Folkhälsoprogrammet fokuserar just på goda levnadsvanor och innehåller flera förslag som kan främja fysisk lek och rörelse hos våra yngre medborgare. För att utjämna de socioekonomiska skillnaderna poängteras också aktiviteter som krattar manegen för plånboksvänligare vardagsmotion. Vi backar helhjärtat upp den här ambitionen och föreslår att kommunen i samarbete med eldsjälar, föreningar, organisationer och näringsliv bygger upp ett Sportotek. Det fungerar som ett traditionellt bibliotek, men istället för böcker, tidskrifter och digitala medier lånas alltifrån skridskor och skidor till racketar och ridstövlar ut. Syftet är att i tidiga år stimulera fysisk aktivitet och lätta familjernas ibland tunga ekonomiska börda för fritidsaktiviteter. Till vårt koncept hör att olika aktörer erbjuds att skänka nödvändig utrustning och/eller att sponsra nyinköp. Sportoteket administrerar, fixar i ordning och lånar ut prylarna, gärna ”urvuxna” och begagnade, som återbrukas och skänker ny glädje.

Ökad kostnad 0,5 miljon kronor.

3.8.6 Garantera ett öppet stadsbibliotek med mångfald

Våra bibliotek utgör basen för det kommunala kulturutbudet och vi har ett mycket väl fungerande stadsbibliotek i Luna kulturhus. Vi vill utveckla verksamheten i samarbete med folk- och skolbiblioteken. Stadsbiblioteket ska ha ett brett basutbud och tillgodose olika språkgruppers och funktionsnedsattas behov av god litteratur.

Luna är stadens mest besökta arena och fungerar som mötesplats med utställningar och forskning. Många invånare i Södertälje har assyriskt/syrianskt ursprung med mångtusenårig bakgrund. Kommunen bör känna ansvar att utveckla en assyrisk/syriansk avdelning i Stadsbiblioteket. Huvuduppgiften ska vara att samla skrifter och böcker samt berika kunskapen om kultur och historia.

Vi anslår 1,5 miljoner kronor i syfte att påskynda genomförandet av biblioteksplanen, vidareutveckla folkbiblioteken i kommundelarna samt satsning på barnlitteratur och den assyriska/syrianska avdelningen på Stadsbiblioteket. Och självklart ska vårt kulturella vardagsrum hålla öppet på söndagar. **Ökad kostnad 1,5 miljoner kronor.**

3.8.7 Lyft Torekällberget

Torekällberget är ett levande 1800- och 1900-tal. På Liberalernas och alliansens initiativ har stadsmuseet fått ett årligt miljonbidrag. Mer sponsring är alltid välkommen. Då kan vi finansiera utställningar som även skildrar efterkrigstidens händelser, speciellt den epok då centrum bytte skepnad, från små trähus till tidsandans stora betongblock på 1960- och 1970-talen - den omvälvande citysaneringen. Det är också dags att bredda Bergets

uppgifter med nya perspektiv, främst idrottens och kanalens.

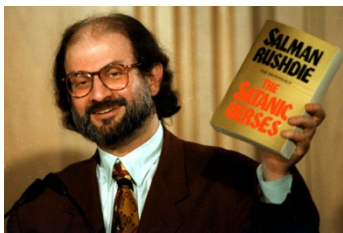
Fler besökare kräver promenadvänligare trappor och gångstråk, liksom bättre skyltning både från motorvägarna och inne i staden. Vi beklagar att många sköna verksamheter inte ryms i budgetramen, till exempel digitalisering av samlingar, kulturhistoriska program och skolverksamheten, som satts på sparlåga.

Här borde det också finnas ett café med en liten avdelning för människans bästa vän – hunden, och varför inte en miniatyrjärnväg av samma slag som glädde barnen på en tidigare medborgardag i Stadshuset? Finansiering sker huvudsakligen inom kultur- och fritidsnämndens ekonomiska ram tillsammans med sponsorer. Även den gamla stadens torg kan betydligt oftare fyllas med allehanda aktiviteter, till exempel loppmarknader och andra populära event – förutom den traditionella julmarknaden. **Ökad kostnad 1 miljon kronor.**

3.8.8 Slå vakt om Södertäljes kulturarv

Förnyelsen av city leder till omfattande ingrepp i stadsbilden, men blir samtidigt ett eldorado för arkeologin. Utgrävningarna i kvarteret Venus blev mäkta populära hos Södertäljeborna med fullsatta visningar tre dagar i veckan. Här fascinerade en eldstad från järnåldern. Vidare lämningar från främst 1600- och 1700-talen, bland andra en källargrund, diverse mynt och en dåtida tandborste. Endast en bråkdel av de förväntade fornyfynden kommer att bevaras åt eftervärlden. Liberalerna vill därför att kommunen utreder de praktiska och ekonomiska förutsättningarna för att i stadsmuseets och stadsantikvariens regi bevara och ställa ut fynd från de kommande arkeologiska utgrävningarna.

Ökad kostnad 0,5 miljon kronor.

3.8.9 Fristad för förföljda författare

Svenska PEN-klubben har en lista över hotade, fängslade och mördade författare, med runt 1 000 namn. Liberalerna vill att Södertälje ska ansluta sig till nätverket av europeiska städer som erbjuder skydd åt hotade författare genom att ställa upp med bostad och uppehålle under ett par år. I gengäld bidrar författarna till ett stärkt kulturliv. På så vis slår vi vakt om yttrandefriheten. Finansiering sker inom ram.

3.8.10 Använd föreningar och församlingar i flyktingmottagningen

Aldrig har så många människor varit på flykt undan krig, konflikter och nöd sedan andra världskriget. Eftersom många flyktingar har söker sig till Södertälje är behovet av kontaktpersoner, faddrar, coachning, läxhjälp, fritidsaktiviteter och nätverk hos ideella krafter stort. Utveckla konceptet med språkcaféer, som idag bedrivs av bland andra kyrkor och Hagabergs folkhögskola, i syfte att underlätta inträdet i samhället och på arbetsmarknaden.

3.8.11 Ansök om att arrangera SM-veckan/sommar

SM-veckan arrangeras av Riksidrottsförbundet (RF) i samarbete med berörda specialidrottsförbund (SF) och värdstaden. Sveriges Television (SVT) är sändande bolag. Syftet med SM-veckan är att under en veckas tid i slutet av juni och början av juli genomföra svenska mästerskap i olika idrotter i en och samma stad. Exempel på idrotter är simning, styrkelyft, tennis, tyngdlyftning, judo, bågskytte, bangolf, streetbasket och handigolf. SM-veckan är öppen för RF:s medlemmar, 70 specialidrottsförbund, vilka representerar upp emot 250 olika idrotter och grenar. Många människor ska kunna ta del av Sveriges bästa idrottsutövare på plats, i media och framför TV:n. Ambitionen är att vara en idrottslig folkfest i värdstaden. Borås fick arrangera SM-veckan 2014. Det var mycket lyckat och därför fick staden äran att även arrangera 2017 års SM-vecka. Södertälje är en idrottsstad med många duktiga profiler i många idrotter. Det finns kompetens och förutsättningar för arrangemanget. Att anordna SM-veckan på sommaren i Södertälje skulle lyfta staden, gynna det lokala näringslivet och stärka stadens varumärke som en av Sveriges främsta idrottsstäder. En uppskattad kostnad för evenemanget är 5-7 miljoner kronor, som huvudsakligen finansieras av sponsorer. Det får kommunen trefaldigt tillbaka genom näringslivets ökade intäkter tack vare arrangemanget. Vi anslår medel för en förstudie. **Ökad kostnad 0,5 miljon kronor.**

3.8.12 Låt en superkringla pryda södra stadporten

Låt en Södertäljekringla i jätteformat pryda den snart renoverade gång- och cykelbron vid trafikplats Syd. Här kan vi på ett spektakulärt sätt välkomna alla trafikanter som dygnet runt rullar in mot Södertälje och regionen. Och varför inte på spannets motsatta sida önska välkommen åter till Kringelstan? Genom att samtidigt inbjuda till en tävling om kringlans utformning – är det ett ”bakverk” med djärva grepp eller klassisk design som gäller? – skruvar vi upp intresset och engagemanget rejält kring varumärket och besöksmålet Södertälje. Vi avsätter 0,5 miljon kronor för superkringlan i vår investeringsbudget. Se punkt 5.16.

3.9 Övrigt

(Liberalerna - Ökad kostnad 4,5 miljoner kronor)

3.9.1 Öka frisknärvaron

Sjukskrivningar till följd av försлитningsskador, utbrändhet och livsstil är ett växande samhällsproblem. Södertälje kommun har varit på rätt väg, men nu ser vi hur sjuktalen rakar i höjden och lägger sig en bra bit över fullmäktiges mål om 5 procent. Arbetsmiljön för varje anställd måste ses över och individanpassade friskvårdsinsatser erbjudas. Vi har

studerat det så kallade korttidsfrånvaroprojektet och dess slutsatser kring bland andra stress och rökning som betydelsefulla faktorer i den här problematiken. Vi följer också noga det treåriga projekt Hållbar arbetshälsa, riktat mot de verksamheter som i dag uppvisar de allra högsta sjuktalen, och de kontroll- och utvärderingsstationer som lagts in under resans gång. Tillsammans måste vi målmedvetet arbeta för en högre frisknärvaro hos kommunens medarbetare. På Liberalernas initiativ finns en friskvårdspeng motsvarande 2 000 kronor per anställd och år. Den vill vi slå vakt om. Vår kamp för en rökfri kommunkoncern har också burit frukt. Tidigare avslog en majoritet i kommunfullmäktige vårt förslag om rökfri arbetstid. Men de rödgröna har glädjande nog svängt i frågan och infört det snarlika rökfri arbetsmiljö.

3.9.2 Dagar att uppmärksamma

Folkligt, festligt och fullsatt! Ända sedan den spektakulära invigningen 2008 har medborgardagen i stadshuset varit ett populärt arrangemang. I comebacken 2014 bevistade 3 000 Södertäljebor det ”öppna huset” betecknas som en succé. Ett sprudlande föreningsliv visade upp sig, underhållning bjöds såväl ung som gammal och tillfälle gavs att möta både tjänstemän och förtroendevalda över en kopp kaffe. Via opinionsyttringar och förhandlingar räddade Liberalerna Medborgardagen. Som bonus fortsätter vi också att fira Internationella kvinnodagen i mars och slå vakt om och fem-i-tolvtraditionen den 5 december. Och till slut kunde också jämställdhetspriset – instiftat på Liberalernas initiativ – delas ut.

3.9.3 Informera om kommunismens illdåd

Under 1900-talet har kommunistiska diktaturer gjort sig skyldiga till ohyggliga brott mot de mänskliga rättigheterna. Behovet är därför stort om upplysning om de illdåd som skett i kommunismens namn. Känner vi inte till hela historien om dessa grymheter kan liknande fasor upprepas i framtiden. Ansvar för att motarbeta detta ligger på oss demokrater och humanister. Liberalerna föreslår en informationskampanj om kommunismens ogärningar.

3.9.4 Seyfomonument

Det är ett önskemål från en stor del av Södertäljes befolkning att vi hedrar offren för Svärdets år vid tiden för det Ottomanska rikets sönderfall 1914 – 1915. Liberalerna ser gärna ett monument nu när 100 år passerat sedan de fruktansvärda händelserna. Utformning och placering bestäms i samråd med organisationer som företräder berörda folkgrupper. Vi anser att det finns lagrum för ett ideellt finansierat monument på en plats som kommunen upplåter.

3.9.5 Rusta för kulturturism

Tom Tit, Sydpoolen, Torekällberget och de antroposofiska verksamheterna i Järna är populära utflyktsmål för folk från när och fjärran. Det toppas med en magnifik gästhamn, där man kan tanka både motor och mage – ibland till levande musik i solnedgången. Även skutan kan få ett skrovsmål i form av automattvätt, som gör vattenlinjen kvitt från alger och blåmusslor. Här kan du också förtöja båten och ta pendeln till huvudstaden. Vi slår ett slag för att cykla runt mellan sevärdheterna. Vi har också regelbundet lyft frågan om plats för husbilar. Men det behövs förstås bredare insatser för att göra Södertälje till turistort och där vi hoppas få draghjälp av Destination Södertälje och varumärkesarbetet. Vi kan inte konkurrera med medelhavets sol och stränder, bar- och badliv, även om den blivande parken på Lotsudden skulle kunna inrymma en bit playa för solbad. Men vi har Kringelfestival och levande historia på Berget, flera kreativa teatrar och annat vi kan göra torrskodda. Rusta Södertälje för kulturturism, med marknadsföring av evenemang via riksmidia, nätet och skyltar vid motorvägarna och i staden.

3.9.6 Lös upp Södertäljepropen

Nålsögat Södertälje var vid mitten av förra seklet ett gissel för trafikanterna till och från huvudstaden. Riksettans dragning och en förbifart var ett trätoämne under decennier. Stadens styrande ville leda den växande trafikströmmen utanför stadskärnan medan köpmännen förespråkade paradgatan. Stadsplanearkitekten Fritz Voigt gick i början på 1950-talet på handlarnas linje. Men den förre stadsarkitekten Birger Borgström presenterade en spektakulär idé; led trafiken via Sofiehill, tänga Kusens backe och ta språnget över kanalen till Nyköpingsvägen. Tanken var dock långt före sin tid och förslaget hamnade i papperskorgen. Först i slutet av decenniet fick Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen upp ögonen för den ökända "Södertäljepropen." Några år senare stod motorvägen klar, men tog snöpligt slut i Jakobsdal, sedermera Moraberg. Skarpsynta förare kunde dock ana en fortsättning. Nu var det bråttom, trafiktrycket ökade lavinartat. Till slut spikades i allt väsentligt Borgströms "utopi". Hösten 1962 drog det mäktiga vägprojektet igång. Bastanta pelare bar upp lyftbroarna av stål, som normalt vilade på en segelfri höjd av 26 meter, men vid öppning nådde vattendomens 42 meter. Vintern 1965 väntade det första spannet på ett kritiskt moment – lansering över kanalen – och redan till midsommar invigdes den första etappen med pompa och ståt. Nu var flaskhalsen ett minne blott. Men den 13 maj 1990 inträffade det som inte får hända – och vi fick en déjà vu-upplevelse av svunna tider. Efter 25 år i tjänst drogs motorvägsbron med ålderskrämpor. Maskineriet hade trilskats vid en broöppning och vid stängning slog nödstoppet till. Stressad personal slutförde jobbet manuellt. Plötsligt släppte bromsarna och det ena spannet störtade ned okontrollerat. Enligt Murphys lag var samtidigt det andra avstängt för underhåll. Innerstaden korkade igen och "Södertäljepropen" var åter ett faktum. En "Meccanobro" räddade situationen. Och inget ont som inte för något gott med sig – haveriets krattade manegen för Saltsjöbron. Men på midsommaraften 2016 inträffade så det som gjorde förra sommaren till en mardröm. En långtradare i södergående fil dundrade in i lyftbrons känsliga balksystem. Efter det första dygnets kaos anade vi vidden av olyckan; utdragna reparationer och förödande inverkan på trafiken i hela Mellansverige. Först den 22 augusti var ordningen återställd – för den här gången.

Vad lär vi då av detta? Ja, det behövs bättre och snabbare information till trafikanterna om akuta störningar och alternativa färdvägar. Vidare måste säkerheten uppgraderas; använd kövarningsanläggningen vid broöppning, montera skyddsportaler, förbättra belysningen, hindra föremål från att ramla ned och sänk hastigheten på själva överfarten. Tidigarelägg även bytet till lyftbroar med tre körfält. Sist men inte minst, en ny förbindelse över eller under Södertälje kanal måste ovillkorligen läggas in i den statliga infrastrukturplaneringen.

3.9.7 Se över riktlinjerna för bostadsuthyrning

Bostadsuthyrningen i Södertälje fungerar inte alltid optimalt ur individens perspektiv idag. Telge Bostäder AB tillämpar en orättvis modell vid värdering av nya hyresgäster och deras betalnings-förmåga. Försörjningsstöd ses som en garanti för Telge Bostäder och godkänns alltid så länge biståndet täcker hyran. Men samma summa som förvärvsinkomst räcker inte till när man gjort avdrag för skatt, kostnader för eventuella barn och riksnormen. Det resulterar i att den person som försörjer sig själv, men av olika anledningar ekonomiskt inte når hela vägen fram, missgynnas mot någon som har fullt försörjningsstöd. Det är inte ovanligt att socialtjänsten anpassar storleken på försörjningsstödet till faktisk hyresnivå, utan någon övre begränsning. Det är snarare kutym och får konsekvensen att för dem med försörjningsstöd kan inkomsten öka så att de klarar av högre hyror. Samtidigt riskerar den som arbetar, men inte når upp till inkomstkravet, att nekas aktuell bostad. Vi vill därför att riktlinjerna för bostadsuthyrning ses över i syfte att den som har ambitionen att försörja sig själv, men ekonomiskt inte når hela vägen fram, inte ska missgynnas mot någon som uppbär fullt försörjningsstöd.

3.9.8 Gör Södertälje tryggare att verka i – Besegra brottsligheten

Samhället får aldrig ge vika för sociala strukturer med egna lagar och normer. Svart ekonomi, beskyddarverksamhet, våld och hot binder samman den undre världens aktörer. Vittnen skräms till tystnad, vilket leder till att rättsstaten sätts ur spel. Genom en massiv insats från rättssamhällets goda krafter har Södertälje blivit en av landets tryggaste städer. Kommunens uppgift är att via skolan och fritidsaktiviteter rusta barnen med kunskaper och värderingar som leder till rätt val av livsstil. Det är bättre att besitta egen kåk än att sitta på kåken.

3.9.9 Oförutsett

Mål och budget är det styrinstrument kommunfullmäktige sätter i händerna på Södertäljes förtroendevalda i nämnder och styrelser. Vid årets slut ska saldot helst vara noll, då har alla skött sina fögderier enligt ritningarna. Men frågan är om det finns några normala verksamhetsår. Trots ett synnerligen gott resultat i bokslutet för 2016, är det på sin plats med en ekonomisk buffert för oförutsedda händelser. **Ökad kostnad 2,5 miljoner kronor.**

4. FINANSIERING

(Ökade utgifter/minskade intäkter 75 mkr. Minskade utgifter/ökade intäkter 75 mkr)

4.1 Inledning

Den tidigare alliansregeringen skötte statsfinanserna enligt nationalekonomins ABC. Men nu går vi med den röd-gröna regeringen in i en ny fas av skattehöjningar, till exempel på sparande, drivmedel och flygresor, signerad en rödgrön minoritetsregering. Glädjande nog lyckades alliansen stoppa en rad skadliga skattehöjningar på arbete och företagande. Ökade generella statsbidrag välkomnas, liksom ökade medel till kommuner som tagit ett exceptionellt ansvar i flyktingmottagningen. Men smolket i glädjebägaren är att det sker under en högkonjunktur, när staten snarare borde samla i ladorna inför bistrare tider.

Förvaltningen föreslår följande resultat; 2018 124 miljoner kronor (2,2 procent), 2019 141 miljoner (2,4) och 2020 152 miljoner (2,6). Majoriteten nöjer sig med lägre resultat; 2018 100 miljoner (1,8 procent), 2019 128 miljoner (2,2) och 2020 143 miljoner (2,4). En uppräknings med 1 procent görs för alla nämnder 2018. Skola, brandförsvar och revision undantas besparingen på 26 miljoner kronor. Effektiviseringskravet 2019 föreslås bli 65 miljoner och 2020 75 miljoner. Förvaltningen rekommenderar satsningar på digitalisering (18 miljoner) och vissa personalgrupper (8 miljoner). S-V-MP satsar extra på tvåläraresmodell (12 miljoner), fritidsgårdar (4 miljoner) och "fältare" (3 miljoner) – en blåkopia på liberala hjärtefrågor.

För sjukfrånvaron är kommunfullmäktiges mål 5 procent, men den har dessvärre stigit över 7 procent. Ett flerårigt projekt, "Hållbar arbetshälsa", syftar till att bryta den negativa trenden.

Liberalerna presenterar i sitt förslag till Mål och budget 2018-2020 för Södertälje kommun såväl satsningar, effektiviseringar som omfördelningar. För att kunna minska lånebördan och skapa en ekonomi i balans krävs konkurrensprövning, som kan ge både bättre och billigare verksamhet, samordningsvinster mellan kommunen och bolagssfären samt försäljning av bostäder, kommersiella fastigheter och annan kommunal egendom. Likaså är det önskvärt att öppna för externa ägare i både hamnen och Tom Tits Experiment.

De senaste åren har kommunkoncernen amorterat flera miljarder på låneskulden, som nu ligger på cirka 8 miljarder kronor. Trots detta är Södertäljebona, med skulden utslagen per invånare, bland de högst belånade i landet. Avbetalningen har kunnat ske genom försäljningar av såväl bostäder inom Telge Bostäders bestånd som kommunala aktiebolag. Telge Kraft såldes förra året med god vinst, något som Liberalerna drivit länge. Och varuhuset Kringlan kommer att säljas under hösten 2017, även det ett liberalt förslag. Men investeringsnivån är fortsatt hög och låneskulden väntas enligt förvaltningen stiga kommande år. Detta genererar i sin tur utgifter för räntor på flera hundra miljoner kronor, vilket innebär stora risker vid återgång till mer normala räntenivåer. Liberalerna har därför ett uttalat mål att minska den ekonomiska sårbarheten och sänka låneskulden med närmare en miljard kronor. Detta för att värna kommunens absoluta kärnverksamheter, skola och omsorg. "Koncernbidraget" uppgick tidigare till ett par hundra miljoner årligen, öronmärkta i nästkommande budget. Den bokföringstekniken är dock överspelad. Nu styr resultatet utdelningen, inte planekonomiskt önsketänkande, då bidragen i praktiken var lånade pengar.

Liberalernas "skuggbudget" utgår från förvaltningens underlag, som har en omslutning på cirka 5,6 miljarder kronor och ett resultat på 124 miljoner kronor (164 miljoner inklusive så kallade jämförelsestörande poster) jämfört med majoritetens 100 miljoner (150 miljoner).

Vårt förslag genomsyras av satsningar på utbildning inom både ungdomsskolan och vuxenutbildningen, förebyggande sociala insatser för unga och seniorer, en stadsmiljö med människan i centrum och som värnar om gröna kilar samt ett varmare företagsklimat.

Liberalerna välkomnar att förvaltningen förefaller ha haft våra senaste budgetalternativ för ögonen, då man föreslår 20 miljoner extra till insatser – ”nycklar” – som syftar till ökad egen försörjning, som gymnasial yrkesutbildning, yrkesvenska, fokus på validering och arbetsplatsförlagda aktiviteter vilket Liberalerna naturligtvis bejakar.

Liberalerna gör för 2018 gör en budgetsatsning på **75 miljoner kronor**. Vårt förslag är i balans och våra satsningar motsvaras av ökade intäkter och minskade utgifter. Allt finansieras genom lägre räntekostnader från försäljningar, mer konkurrensprövning, effektivare upphandlingar samt ökad samverkan mellan Södertälje kommun och Telgekoncernen.

4.2 Oförändrad skatt 2018 – men sänk gärna skatten på sikt

Liberalerna lovar inte någon skattesänkning 2018 från dagens 20,15 kronor, men på sikt bör skatten pressas ned till nivå med omkringliggande kommuner.

4.3 Öka konkurrensprövningen

Liberalerna föreslår mer konkurrensprövning av olika verksamheter, alltifrån äldreomsorg till personal- och löneadministration. Arbetslivsnämnden ska upphandla 40 procent av svenska för invandrare (SFI), en andel som gärna kan uppgå till 50 procent. Detta ger både högre kvalitet och lägre kostnader. Vi ser gärna att kommunen avvecklar sin fordonsverkstad och frigör attraktiv etableringsbar mark i Moraberg. Vi bör inte heller driva restaurangen i Stadshuset i egen regi utan lägga ut den på entreprenad. **Minskad kostnad 18 miljoner kronor.**

4.4 Öka försäljningsintäkterna

Här redovisar vi våra aktuella försäljningsuppdrag inom den kommunala bolagssfären.

4.4.1 Telge Bostäder AB och Telge Hovsjö AB

Liberalerna har i tidigare ”skuggbudgetar” i första hand föreslagit att Telge Bostäders hyresgäster erbjuds att köpa sina lägenheter och i andra hand att bostäder säljs till seriösa aktörer på fastighetsmarknaden motsvarande 25 procent av beståndet. Vi har på senare år återfört huvuddelen av ränteintäkten på försäljningarna till företaget. I dag har vi ett annat läge, då vänstermajoriteten hör sammat våra krav på försäljningar i syfte att dels finansiera renovering av miljonprogrammet, dels nybyggnation.

Enligt företaget självt har man nu nått en gräns, efter att snart ha avyttrat 1 000-talet lägenheter, där det inte är lika ekonomiskt fördelaktigt att fortsätta försäljningarna eftersom fastigheter som bidrar till ett positivt kassaflöde kan bli aktuella. Liberalerna har bifallit investeringen i 130 lägenheter på ”Stockholmsberget” i Grusåsen, som huvudsakligen finansieras med egna medel. Vidare ställde vi oss bakom en omfattande modernisering av beståndet i Fornbacken, men där kostnaderna under resans gång rakat i höjden och nu ligger på svindlande 416 miljoner kronor. Vi har krävt en opartisk utredning om vad som gått snett och om det har begåtts några oegentligheter i den omfattande renoveringsaffären. Självklart måste projektet göra halt när etapp 1 är klar.

Vi är positiva till en aktiv fastighetsportfölj, inte minst inom Telge Hovsjö AB, där en försäljning av radhus fått klartecken av fullmäktige, men som ännu inte genomförts. Vi håller dörren öppen för ytterligare försäljningar inom både Telge Bostäders och Telge Hovsjös bestånd till seriösa bostadsföretag, som avser att verka under lång tid i Södertälje. Försäljningsintäkterna återinvesteras i respektive bolag.

4.4.2 Telge Fastigheter AB

Vi föreslår en successiv försäljning av bolagets kommersiella fastighetsbestånd, i första hand Lunagallerian och varuhuset Kringlan, ”flaggskeppet”, som hösten 2017 bjuds ut till försäljning. Men även andra fastigheter, som Flundran på Bangatan, och den före detta stormarknaden i Södra är intressanta objekt. Eftersom vi inte räknar med den stora Kringlan-fastigheten uppskattar vi värdet till totalt 600 miljoner kronor. Vårt förslag innebär en minskad upplåning och en positiv ränteeffekt om 13,4 miljoner kronor (snittränta 2,24 procent). Vi kalkylerar med ett halvårsresultat. **Positiv ränteeffekt 6,7 miljoner kronor.**

4.4.3 Telge Nät AB

Liberalerna stod inte bakom beslutet att bygga upp ett stadsnät i kommunal regi. Vi förordade istället att det skulle skötas av privata aktörer på marknaden. Trots att Telge Nät mot avgift upplåter stadsnätet för alla intressenter, har den riktiga succén uteblivit. Nätet har dragits med höga investeringskostnader, driftstörningar och ojämn utbyggnadstakt, inte minst i glesbygd. Det bokförda värdet har dessutom skrivits ned med 100 miljoner kronor. Tiden är nu mogen att sälja denna verksamhet hos Telge Nät till en seriös spekulant. Det uppskattade värdet är mellan 300-400 miljoner kronor. Vi beräknar försäljningssumman till 350 miljoner. Förslaget innebär en minskad upplåning och en positiv ränteeffekt om 7,8 miljoner kronor (snittränta 2,24 procent). Vi kalkylerar med en halvårseffekt. **Positiv ränteeffekt 3,9 miljoner kronor.**

4.4.4 Telge Kraft AB

Verkligheten sprang ifrån den ursprungliga tanken med Telge Kraft. Liberalernas har en rad år föreslagit att det välskötta och finansiellt stabila bolaget borde avyttras. Detta har också hörtsammats av den socialistiska majoriteten. Försäljningen av bolaget slutfördes i slutet av förra året. Köpeskillingen, som av affärsmässiga är sekretessbelagd, översteg förväntningarna.

4.4.5 Södertälje Hamn AB, Tom Tits Experiment AB och Almnäs

Flera kommunala aktiebolag är mogna för att bjuda in nya ägare med friskt kapital. Det gäller närmast den konjunkturkänsliga hamnen och Tom Tit, där en återgång till stiftelseform för upplevelsecentret bör studeras då det kan attrahera nya intressenter. Vi vill också undersöka möjligheten att sälja hela eller delar av det före detta militära övningsområdet i Almnäs till en professionell fastighetsutvecklare. Här är förutsättningarna idag ytterst gynnsamma tack vare att arbetsplatsområdet numera har direkt anslutning till motorväg E20.

4.4.6 Farsta gård

Egendomen Farsta gård inköptes av Södertälje kommun på 1960-talet för att säkerställa Södertäljebornas tillgång till ett friluftsområde med badmöjlighet i samband med att Södertälje havsbad gick i graven och omvandlades till hamn. Herrgårdsbyggnaden användes under lång tid för interna kurser och konferenser. För några år sedan genomfördes en genomgripande upprustning och handikappanpassning för miljonbelopp. Efter att gårdens trotjänare pensionerats har dock verksamheten lagts i malpåse. Det är uppenbar kapitalförstöring varför anläggningens framtid snarast måste utredas och en försäljning av hela eller delar av fastigheten övervägas.

4.5 Ökad exploateringsintäkterna

Vi beräknar en större intäkt vid försäljning av exploateringsbar mark. Se punkt 3.7.1.
Ökad intäkt 10 miljoner kronor.

4.6 Minska energiförbrukningen

Växthuseffekten med omfattande naturkatastrofer på många håll i världen har gjort energiförbrukningen till en ödesfråga. Liberalerna driver linjen att det ska löna sig att spara energi i fastigheter och teknisk försörjning. Vid prisjusteringar ska detta ske på den rörliga delen i våra taxor. **Minskad kostnad 2,4 miljoner kronor.**

4.7 Effektivisera upphandlingarna

En fortsatt samordning mellan koncernen och kommunen bör leda till kostnadsreduceringar av upphandlingar för miljardbelopp. Det kan handla om material- och varuinköp, telefoni, vaktmästeri, transporter, fakturahantering och annan support och administration. Telge Inköp AB bildades i syfte att minska kostnaderna för alla kommunala förvaltningar och bolag, alltifrån gem och papper till asfalt och nya skolor. Skolornas osynkroniserade inköp av nödvändig men dyr IT-utrustning och den låga avtalstroheten inom omsorgsverksamheten satte behovet av uppstramning i blyxtbelysning. Här krävs ytterligare kunskap och kompetens hos förvaltningar och bolag om marknaden. **Minskad kostnad 14 miljoner kronor.**

4.8 Slimma kommunkoncernen

Kommunal organisation är i grunden helt opersonlig. ”Medborgaren först” – politikerna är inte ens nämnda i Södertäljes värdegrund, som också omfattar ”Respekt för individen” och ”Mer än förväntat”. Ändå vill en del ledande politiker ha sina egna lekstugor. När vi avvecklat miljöutskottet fick vi hållbarhetsutskottet på halsen. Vi vidhåller att miljöfrågorna ska ligga hos miljönämnden, framgår inte det av namnet? Vi välkomnar sparsamhet i den politiska organisationen. Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, nämnder och bolagsstyrelser bör kunna ställa in ett och annat sammanträde med tunna ärendelistor, där inga vitala intressen sätts ur spel. Slutför arbetet med att digitalisera ärendehantering och sammanträdeshandlingar. Se även över rutinerna för kommunikation, PR och HR. Fortsätt att koordinera kommunens och Telges personalavdelningar, nu är till exempel ett gemensamt lönesystem i drift och löneutbetalningarna synkroniseras till den 25:e i månaden. Telge AB har organiserat om koncernen i fyra bolagskluster. Ett affärsområde för fastigheter (Telge Bostäder, Telge Fastigheter och Telge Hovsjö), ett för infrastruktur (Telge Nät och Telge Återvinning), ett för energi (Telge Kraft och Telge Energi) samt ett för de övriga bolagen. Detta bedöms kunna sänka kostnaderna radikalt och generera synergier i storleksordningen 40 miljoner kronor per år. **Minskad kostnad 20 miljoner kronor.**

4.9 Sammanräkning

Liberalernas förslag till Mål och budget 2018 – 2020 är i balans. Våra extra satsningar genererar ökade utgifter på 75 miljoner kronor jämfört med förvaltningens ekonomiska underlag. Det motsvarar summan på våra ökade intäkter och minskade utgifter. Av den totala satsningen går 38 miljoner oavkortat till förskolan och grund- och gymnasieskolan. Vi finansierar detta genom lägre räntekostnader och högre ränteintäkter från försäljning av mark,

kommersiella fastigheter och stadsnätet, ytterligare konkurrensprövning, energihushållning, effektivare upphandlingar och lägre inköpskostnader samt en mer slimmad kommunkoncern med ökad samverkan mellan Södertälje kommun och Telge AB.

4.9.1 Resultat-, finans och balansbudget

Sammanställning driftbudget Liberalerna, miljoner kronor

Ökade utgifter/minskade intäkter	2018 Mkr
2.11 Kommunala trygghetsvakter	2,0
3.1.4 Färre barn i förskolans grupper, fria pedagogiska måltider	8,0
3.2.2 Aktivt val av skola	3,0
3.2.4 Tvålära modell mm	17,0
3.2.16 Stärk elevernas framtidschanser	10,0
3.3.2 Valfrihet inom hemtjänst och kvalitetsenhet	2,0
3.3.5 Laga-mat-garanti	2,0
3.3.6 Mötesplatser för äldre	1,5
3.3.12 Friskvårdspeng för seniorer	1,0
3.3.13 Äldrepedagoger och Silviasystrar	0,5
3.3.14 Heminstruktörer för syn- och hörselskadade	0,5
3.4.3 Tillgänglighetskonsult/-rådgivare	0,5
3.5.2 Stärkta rättigheter för placerade barn	2,0
3.5.3 Fler fältassistenter	1,5
3.5.14 Anhörigskola	0,5
3.5.5 Höjt anslag för brottsoffer-, kvinno- och tjejjouren	1,5
3.5.7 Bostad först mot hemlöshet	1,5
3.5.8 Förebyggande insatser mot missbruk	1,5
3.5.16 Kompetensförsörjning, socialtjänsten	1,0
3.6.10 Stadsträdgårdsmästare	1,0
3.6.11 Håll Södertälje rent	1,0
3.8.2 Personalgaranti på fritidsgårdarna	3,0
3.8.5 Sportotek	0,5
3.8.6 Stads- och folkbibliotek	1,5
3.8.7 Torekällberget	1,0
3.8.8 Kulturarv och fornfynd	0,5
3.8.11 SM-veckan/sommar	0,5
3.9.9 Oförutsett	2,5
5.17 Investeringar (kalkylränta 5 procent)	6,0
Totalt	75,0 miljoner kronor

Minskade utgifter/ökade intäkter	Mkr
4.3 Ökad konkurrensprövning	18,0
4.4.2 Telge Fastigheter AB, försäljning kommersiella fastigheter (ränteeffekt 2,24 procent, halvår)	6,7
4.4.3 Telge Nät AB, försäljning stadsnät (ränteeffekt, halvår)	3,9
4.5 Större exploateringsintäkt	10,0
4.6 Energieffektivisering	2,4
4.7 Lägre upphandlingskostnader	14,0
4.8 Slimmad kommunkoncern	20,0
Totalt	75,0 miljoner kronor

+

5. INVESTERINGSBUDGET 2018-2020 (Liberalerna – Ökad kostnad 43 miljoner kronor)

5.1 Främja spontanidrott

För att möta efterfrågan på bör det med små medel gå att skapa träningsytor på skolgårdar, i anslutning till parker, idrottsplatser och sporthallar. Detta ska givetvis ske i samarbete med föreningar och berörda förvaltningar. Spontanidrottsplatserna med konstgräs i Hovsjö, Fornhöjden, Brunnsäng och Ronna är succéer, där det är knöckfullt med ungar till långt in på kvällarna. Vi avsätter medel för att framgångssagan för de fria lekarna ska få en fortsättning. **Investeringskostnad 4 miljoner kronor.**

5.2 Cykelkafé vid kanalen

Det saknas idag en mötespunkt för cyklister, där man under sommarhalvåret har möjlighet att lufta ringarna och få enkelt fix utfört. Man ska kunna ställa ifrån sig sin cykel under bevakning, få tips och råd om utrustning, säkerhet, cykelvägar och attraktioner i kommunen, gärna till kaffe och räkmacka. Det skulle passa vid den gamla brovaktarstugan vid Stora torget. Kostnaden ryms i stadsförnyelsen.

5.3 Fler sammanhängande cykelstråk

För att underlätta för gående och funktionsnedsatta att passera över till exempel Nygatan och Birkavägen vill vi anlägga upphöjda och säkra övergångsställen. Myllret av vägmärken kan distrahera trafikanter. I holländska Drachten har man reducerat antalet skyltar med färre olyckor som följd, prova gärna detta i Södertälje. Komplettera fysiska hastighetsdämpande åtgärder med digital information om hur fort bilisterna kör, med blinkljus vid hastighetsöverträdelse. Testa detta vid trafikbelastade Tavestaskolan och på Rönnvägen i Järna. Vi måste också minska utsläppen från fossila bränslen och uppmuntra hälsofrämjande fysisk aktivitet genom sammanhängande gång- och cykelbanor, både i centrala staden och mellan kommunens tätorter. Det är hög tid att förbättra cykelstråket utmed Genetaleden och mellan Järna och Södertälje. **Investeringskostnad 10 miljoner kronor.** Se även punkt 3.6.8.

5.4 Lekplats i Glasberga

Glasberga är en populär stadsdel med stor inflyttning. Det har medfört ”växtvärk”, där vissa efterfrågade funktioner saknas. En sådan är en detaljplanelagd, allmän lekplats för områdets många barn. Vi öronmärker 2 miljoner kronor för genomförandet tillsammans med Glasbergabolaget. **Investeringskostnad 2 miljoner kronor.**

5.5 Motorvägsskyltar även i Järna och Hölö

Den västra infarten vid Axa Sports Center/Scanarinken har fått en välgörande ansiktslyftning, medan den norra vid Moraberg fortfarande ger ett sorgligt intryck. Motorvägsskyltarna vid E4/E20 finns nu på plats, men vi efterlyser såväl bättre underhåll som motsvarande information vid Järna och Hölö. **Investeringskostnad 1 miljon kronor.**

5.6 Kulturhus i Järna centrum

Många Järnabor har framfört önskemål om ett eget kulturhus, en möteplats med utbud och verksamhet för alla åldrar. Vi anslår därför ett markeringsbelopp för antingen en ombyggnad av Futurum eller en ny byggnad i centrala Järna. **Investeringskostnad 8 miljoner kronor.**

5.7 Rusta Nykvarnsvägen

Nykvarnsvägen i Järna är olycksdrabbad, varför bygget av en säkrare vägsträcka enligt fastställd detaljplan bör förberedas under 2017. **Investeringskostnad 2 miljoner kronor.**

5.8 Glasa in fotbollsläktaren

Syrianska FC och Assyriska FF kämpar på dotbollsplanen, medan publiken sviker huvudläktaren som fått skamfilat rykte av kyla och vind. Det bör ligga på Telge Fastigheter, klubbarna och sponsorerna att göra matcherna till inbjudande familjefester. Ett sätt är att glasa in kortsidorna på den stora läktaren. **Investeringskostnad 1 miljon kronor.**

5.9 Väderskydda skateparken

Det vore ett lyft för skateparken att få ett väderskydd. Däremot har vi hörsammats om belysning för mörka kvällar. En toalett är också önskvärd, nu när platsen även inrymmer en parkourbana. Allt förutsätter finansiell medverkan av ägarna till grannen Sydpoolen.

5.10 Montera solfångare på Stadshuset

Vårt folkliga och futuristiska stadshus kan också främja energi-snåla lösningar för uppvärmning och ventilation. Ett rejält kliv in i framtiden vore att utrusta kontorshuset och stadsscenen med solpaneler - ett miljövänligt tillskott i gestaltningen. Här lyfter vi både estetiken och sänker energikostnaderna. Telge Fastigheter AB finansierar.

5.11 Energieffektivisera

Att spara energi är en god investering i miljö och klimat. Hoten mot våra livsbetingelser är globala, men med lokala insatser drar vi vårt strå till stacken. Kommunen bör se om sitt (sina) hus genom att isolera och installera modern teknik. **Investeringskostnad 2 miljoner kronor.**

5.12 Parkeringshus, centrum

Se punkt 3.6.17. **Investeringskostnad 75 miljoner kronor.**

5.13 Japanska toaletter

Se punkt 3.3.18. **Investeringskostnad 2 miljoner kronor.**

5.14 Öka gatuunderhållet.

Se punkt 3.6.18. **Investeringskostnad 10 miljoner kronor.**

5.15 Supergummor

Se punkt 3.6.19. **Investeringskostnad 2 miljoner kronor.**

5.16 Superkringla

Se punkt 3.8.12. **Investeringskostnad 0,5 miljon kronor.**

5.17 Sammanställning investeringsbudget Liberalerna, miljoner kronor

Objekt/Ökade utgifter	2018 Mkr	2019 Mkr
5.1 Spontanidrott, fortsatt utbyggnad	4,0	
5.3 Cykelstråk	10,0	10,0
5.4 Lekplats, Glasberga	2,0	
5.5 Motorvägsskyltar	1,0	
5.6 Kulturhus, Järna	8,0	
5.7 Rusta Nykvarnsvägen	2,0	
5.8 Fotbollsarenan, huvudläktare	1,0	
5.11 Energieffektivisering	2,0	
5.12 Parkeringshus, centrum	75,0	75,0
5.13 Japanska toaletter	2,0	
5.14 Ökat gatuunderhåll	10,0	10,0
5.15 Supergummor	2,0	
5.16 Superkringla	0,5	
Totalt	119,5	95,0 miljoner kronor

6. VERKSAMHETSMÅL 2018

Mål 6.1

De verksamheter som fungerar bättre i annan regi än kommunens, ska inte bedrivas av kommunen.

Mål 6.2

Årets löpande driftintäkter ska minst täcka årets kostnader, avskrivningar och räntor. Kommunens investeringar ska finansieras till minst 75 procent med egna medel.

Mål 6.3

Södertälje kommun ska fortsätta försäljning av kommunala fastigheter och konkurrensutsatta bolag.

Mål 6.4

Södertälje kommun ska under mandatperioden uppfylla "FN:s standardregler om delaktighet och jämlikhet för människor med funktionsnedsättning".

Mål 6.5

Mångkulturell kompetens ska räknas som en merit vid tjänstetillsättningar inom kommunen och koncernen på ledande nivåer.

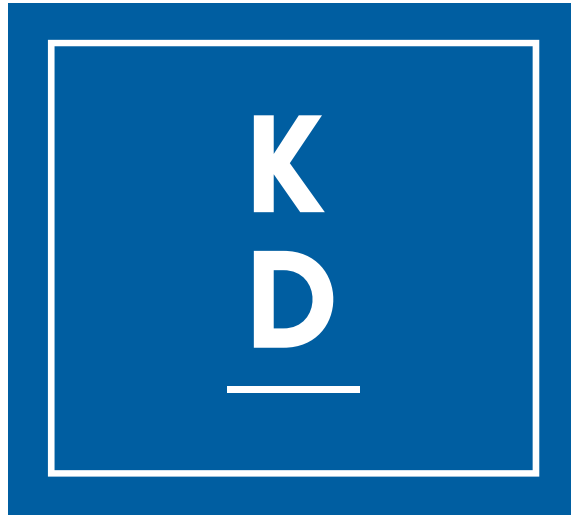

Budgetdebatt i Stadshusets plenisal Demokratien måndagen den 27 november 2017 med start 09.00. Välkomna!

Återupprätta välfärden

Förslag till mål & budget 2018-2020

Från bidragskommun till arbetarkommun

SÖDERTÄLJE

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
2. Kristdemokraternas hemställan	4
3. Ekonomi.....	6
4. Telge AB och ägardirektiv.....	7
5. Näringsliv	8
6. Stärk familjerna	9
7. Tid för varje barn	10
8. Skola – förberedelse	11
9. Åldras med värdighet	13
10. Med lika förutsättningar – för en kommun där funktionsnedsättningar inte är ett handikapp	14
11. Det sociala ansvaret	15
12. Kultur och fritid för livskvalitet	17
13. En kommun för miljömässigt hållbar utveckling	18
14. Stadsplanering för trivsel och trygghet	19
15. Från bidrag till arbete	20
Resultatbudget, bilaga 1	21
Sammanfattning av Kristdemokraternas budgetalternativ.....	23

1. Inledning,

Från bidragskommun till tillväxtkommun

Svensk ekonomi går bra, Södertäljes ekonomi är likaså stark. Efter en ovanligt lång och djup lågkonjunktur går ekonomin nu på högvarv. Finanskrisen och den efterföljande lågkonjunkturen var historiskt omfattande och djup, den internationella återhämtningen var därför förhållandevis långsam. Det som kännetecknar en högkonjunktur är att jobben blir fler och skatteintäkterna större.

Trots den höga tillväxten och dagens konjunktur präglas svensk ekonomi i allmänhet och Södertäljes i synnerhet av obalanser. Arbetsmarknaden kännetecknas av en ökad tudelning – av de som har jobb och de som står allt längre från arbetsmarknaden för var dag. En högkonjunktur likt den vi är inne i brukar normalt sett leda till att de som står längst bort från arbetsmarknaden får möjlighet att etablera sig, men trots det gynnsamma läget ser vi en fortsatt tudelning. Där andelen arbetslösa till övervägande del är utrikes födda och personer utan gymnasieutbildning.

I mångt och mycket handlar det inte i första hand om resurser, det är snarare nya reformer och politiskt tänkande som gör skillnad. Mentaliteten i en kommun som Södertälje måste vara att gå från att vara en bidragskommun till att bli en tillväxtkommun. Grupper har svårt att ta sig in på arbetsmarknaden på grund av höga trösklar orsakade av låg flexibilitet på arbetsmarknaden, växande kompetenskrav och få jobb med lägre kvalifikationsefterfrågan. Många fastnar i ett långvarigt bidragsberoende.

Ett annat område som kräver mer av rätt politik än mer av ekonomiska muskler är skolan. Skolans huvuduppgift är att förmedla kunskap och förbereda barn och unga för vuxenlivet. Skolan ska bygga på, och förmedla vidare, de värden och dygder som är centrala för ett gott liv och ett gott samhälle. De länder som har barn och unga som uppvisar höga resultat – åskådliggör just en kultur där skolan får vara en plats för studier och värderingsskapande. Generellt sätt så finns det ett direkt samband mellan studentens ambition, studiemotivation och prestation. Vi har dessvärre misslyckats med skapa en kultur där våra elever saknar det självförtroende som krävs för att lyckas att nå sina uppsatta mål. Men att vända trenden är ingen omöjlighet – med rätt fokus på kärnverksamheter, som innebär att lyfta fram skolledare, lärare och ingjuta förtroende bland våra elever nås högt uppsatta mål.

Att åldras med värdighet är ett viktigt mål för ett välfärdssamhälle. Omsorg och respekt för den äldre generationen är bland det viktigaste måttet att mäta hur ett samhälle mår. Ingen ska vara ängslig över att bli äldre. Ålderdomen är något vi ska se fram mot, ett aktivt fritt liv, tillsammans med vänner och familj. Och när krämporna gör sig påminda, då ska det finnas lättillgänglig vård om omsorg. Kristedemokraterna värnar därför de äldres oberoende och inflytande – inte bara över sitt eget liv utan även i samhället i stort.

Alla politiska beslut bör analyseras utifrån vilka konsekvenser de får för familjer och nära relationer. I den lilla gemenskapen familjen utgör ges möjlighet att ge och möta kärlek, omtanke och förståelse, men också ställas inför krav och att ta ansvar. Familjen svarar på människans absolut djupaste behov – behovet att bli sedd och att inte vara utbytbar. Därför betonar vi att politik ska utgå från att stötta och inte styra familjen, allt för att hitta möjliga lösningar för de många olika och skiftande behoven.

David Winerdal

Gruppledare Kristdemokraterna Södertälje

2. Kristdemokraternas hemställan

Kristdemokraternas förslag till kommunfullmäktiges beslut

Inriktning och mål

1. Inriktning och mål fastställs i enlighet med Kristdemokraternas förslag till Mål och budget.

Budget

2. Utdebitering av allmän kommunalskatt för år 2018 fastställs till 20,15 kronor per skattekrona.
3. Resultatbudget för 2018-2020 godkänns i enlighet med Kristdemokraternas förslag.
4. Resultatbudget för SKF-koncernen godkänns.
5. Investeringsbudget för 2018-2020 godkänns i enlighet med Kristdemokraternas förslag
6. Exploaterings- och stads kärnebudget för 2018-2020 godkänns i enlighet Kristdemokraternas förslag.
7. Generella- och särskilda ägardirektiv för bolagskoncernen godkänns.
8. Resultatbudgeten för bolagskoncernen godkänns enligt Kristdemokraternas förslag.
9. Styrmodellen för Södertälje kommun godkänns
10. Kommunstyrelsen ges rätten att besluta om fördelning och/eller omfördelning av samtliga centralt budgeterade kostnadsanslag under centrala poster (bilaga 1:2)

Taxor och ersättningar

11. Taxor och avgifter 2018 i Mål och budget fastställs i enlighet med Alliansens hemställan.
12. Habiliteringsersättning ("lön" till arbetstagare i daglig verksamhet) fastställs till 6,00 kronor/timme (oförändrad).

Låne- och borgensram för kommunkoncernen

Kommunens totala utstående låne- och borgensramen för 2018 får vid varje enskilt tillfälle uppgå till ett nominellt värde av högst 13 900 mkr.

13. Låne- och borgensram 2017 - kommunkoncernen (mkr)

SKF-koncernen	11 900,0
<i>varav verksamhetslokaler</i>	<i>5 000,0</i>
<i>varav bostadsbolagen</i>	<i>3 100,0</i>
<i>varav övriga SKF-koncernen</i>	<i>4 800,0</i>
<i>Synab</i>	<i>147,0</i>
<i>Söderenergi AB</i>	<i>1 218,0</i>
<i>Täljehallen AB</i>	<i>31,0</i>
<i>övrig kommunal borgen</i>	<i>9,0</i>
Summa beviljade ramar	13 305,0

14. Total investeringsram för kommunkoncernen mkr

Investeringar	2018	2019	2020
Kommunen	215,2	150,7	158,1
Telge AB	1,7	1,8	1,9
Telge Bostäder	364,0	544,2	598,0
Telge Fastigheter, kommersiella	36,0	5,4	5,7
Telge Fastigheter, verksamhetslokaler	498,0	400,0	350,0
Telge Hovsjö	29,9	32,3	34,8
Telge Nät	375,7	437,2	405,6
Telge Återvinning	23,0	15,8	19,5
Södertälje Hamn	39,5	19,8	50,8
Tom Tits	6	6,3	6,7
Total Investeringsram	1 589	1 613,5	1 631,1

Övrigt

15. De övriga villkor och förutsättningar som anges i Mål och budget 2018-2020 inklusive bilagor samt nedanstående uppdrag till kommunstyrelsen godkänns, där de inte strider mot Kristdemokraternas förslag till Mål och budget.

3. Ekonomi

God kommunal ekonomi är en förutsättning för människor att bygga goda relationer, känna trygghet och underlättar för människor att gå från bidrag till arbete.

Vi anser att det är betydelsefullt att den ekonomiska politiken används för att stötta möjligheterna till familjernas självbestämmande och det civila samhällets ställning. Det är i sin tur en grund för fungerande mellanmänniskliga relationer. Genom en välfungerande kommunal ekonomi kan vi också satsa resurser på välfärd vilket ökar tryggheten.

Vi vill skapa förutsättningar för en god tillväxt och ett företagsklimat som står sig väl i den globala konkurrensen. Just nu i en brinnande högkonjunktur är det viktigt att överskott och kommunala vinster investeras i att fler människor går från bidrag till ett meningsfullt arbete.

Kristdemokraterna vill att

- Södertälje kommun ska drivas med bästa möjliga service och kvalitet men samtidigt undvika för högt skatteuttag av medborgarna
- Södertälje kommun ska se till att värdegrunden ”medborgaren först, respekt för individen, mer än förväntat” genomsyrar all kommunal verksamhet
- Södertälje kommuns välfärdstjänster ska levereras med en mångfald av utförare
- Södertälje kommun inför en oberoende kvalitetsenhet för all vård och omsorg
- Södertälje kommun ska för sina anställda erbjuda rätt till heltid, men möjlighet till deltid
- Kommunen ska eftersträva jämställdhet - att betala lika lön för lika arbete
- Södertälje kommun ska vid beslut om taxor och avgifter göra en konsekvensanalys av hur detta påverkar hushållens ekonomi
- Södertälje kommuns taxor (miljö- och VA) bör belöna sparsamhet (högre rörlig andel och lägre fast andel – förhållandet 80 % -20 % är ett långsiktigt mål)
- Södertälje kommuns taxor bör även belöna skötsamhet (dyra uppföljningskostnader ska framför allt drabba misskötsamhet)
- Södertälje kommun bör eftersträva att nya investeringar finansieras av egna medel
- Södertälje kommun bör överväga upphandling av nya skolor, äldreboenden och andra tjänster

4. Telge AB och ägardirektiv

Med en sammanhållen koncern kan synergier tas tillvara för att öka effektiviteten. Telge-koncernens funktion är att ge medborgarna service och hög trivsel.

Kommunfullmäktige måste vara en ansvarsfull ägare till koncernen. Vi vill ha ett väl genomarbetat och formaliserat regelverk för hur de kommunägda bolagen ingår i kommunens verksamheter i sin helhet.

Tydliga ägardirektiv ska vara formulerade för att nogsamt framhålla såväl syfte som mål för de olika verksamheterna. Telge-koncernen har en betydelsefull roll i kommunens totala ekonomi.

Kristdemokraterna vill att

- Det ska införas en ägarpolicy, som parallellt med konkurrenspolicyn principiellt reglerar konkurrensen samt definierar vilken typ av bolag koncernen kan och ska driva
- Sälj fler kommersiella fastigheter och amortera på skulden för intäkterna
- Södertälje kommun och Telge AB ska sträva efter blandade upplåtelseformer i olika bostadsområden, varför delar av Telge Bostäder bör erbjudas till ombildning
- Rationalisera driften i Telge Nät, för att slippa en årlig oplanerad chockhöjning av VA-taxorna
- Fler lägenheter ska tillgänglighetsanpassas och därefter användas ändamålsenligt
- Söka nya, och fler fastighetsägare som vill etablera sig i Södertälje
- Telge-koncernens arbetssätt ska präglas av öppenhet, om inte affärsmässighet eller sekretess kräver annat. Information till medborgarna och media skall vara en naturlig del i verksamheten.

5. Näringsliv

Skapas förutsättningar för entreprenörskap och kreativitet kommer anställningarna. Velfärd kan inte politiker skapa, det som skapar utrymme för mer resurser till vård, skola och äldreomsorg är ett näringsliv i tillväxt. Där människor lämnar bidragsberoende och kommer i arbete, och på så sätt genererar mer velfärd. För sig själva, men också för samhället i stort. Politiken ger förutsättningar för en ökad velfärd.

Det är bland de små och medelstora företagen som en stor del av sysselsättningarna skapas i Södertälje. Det är också viktigt att lyfta fram aspekten att nya företag bidrar till en värdefull mångfald förutom skatteintäkter till kommunen.

De senaste åren har många kommuner sprungit om Södertälje när det gäller att skapa ett gott näringslivsklimat. Det vill vi ändra på. De företagare som vågar och tar risker för att utveckla sin verksamhet är alltför viktiga för Södertäljes framtid. Vi menar att ett gott bemötande och en förstående attityd för företagarens vardag är en nyckel till ett växande näringsliv.

Vi menar att Södertälje måste gå från bidragskommun till tillväxtkommun.

Kommunen får aldrig någonsin misstänkas konkurrera med det privata näringslivet.

Kristdemokraterna vill att

- Antar som målsättning att Södertälje ska toppa listan av näringslivsvänliga kommuner i regionen
- Södertälje kommuns välfärdstjänster ska levereras med en mångfald av utförare
- Näringslivsarbetet i Södertälje ska prioriteras i kommunorganisationen
- Södertälje kommun ska utfärda fler och tydligare tjänstegarantier för kommunens service, med tydligt besked om hur medborgare eller företagare kompenseras när servicen brister
- Södertälje kommun ska korta de kommunala handläggningstiderna inom fler områden
- Det ska vara enklare för mindre företag att göra affärer med kommunen, varför fler större upphandlingar bör delas upp och förenklas
- Södertälje kommun ska tillhandahålla mer etableringsklar mark på olika platser
- Södertälje kommun uppdrar till förvaltningen att utarbeta en konkurrenspolicy
- Södertälje kommun uppgraderar handläggarnas utbildning gällande bemötande och service

6. Stärk familjerna

”familjen är den naturliga och grundläggande enheten och har rätt till samhällets och statens skydd”. (Ur FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna)

Människan föds in i ett sammanhang med nära relationer. Vi har alla, även om det naturligtvis kan variera något, ett behov av andra människor och vi är i olika faser av livet så svaga att vi är helt beroende av andra. Familjen är en naturlig gemenskap stipulerar FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna – det innebär att familjen binds samman av skyldigheter och rättigheter, där omsesidig kärlek och trohet är av avgörande betydelse för barnen och samhällets framtid.

Familjen behövs för att människor ska kunna växa och må bra. Den behövs för att barnen ska få omsorg och fostran i en kärleksfull miljö. När familjen fungerar är det en tillitsfull gemenskap som skänker trygghet och stabilitet i en ständigt föränderlig omvärld. Fungerar inte familjen som en trygg bas fungerar inte heller samhället. I vårt budgetalternativ har familjen därför en central roll.

När familjen sviktar är det kommunens uppgift att socialt och ekonomiskt stödja familjen att kunna utföra sina uppgifter och skyldigheter.

Vi förstår att svenska barn mår sämre än vad de vid en ytlig anblick har det. Vi har aldrig haft det så bra utifrån en materiell standard, ändå försämrats barn och ungas psykosomatiska hälsa de senaste decennierna. Men ett uppskruvat tempo i livet där de nära relationerna blir lidande märks också av i vårt sällsliv. Vi behöver alla få en grundtrygghet, där vi värderas för dem vi är – inte det vi presterar eller kan erbjuda. Sett från en sådan aspekt är familjen ovärderlig för oss människor, för samhället, för Södertälje.

Alla politiska beslut måste analyseras utifrån vilka konsekvenser de får för familjen och de nära relationerna. Alltifrån hur det påverkar ekonomin, balansen mellan arbete och fritid, tid tillsammans och barns förutsättningar för ett gott liv. De politiska besluten ska med andra ord – utgå från familjen.

Kristdemokraterna vill att

- Att förebyggande arbete utgår från ett familjeperspektiv
- Alla familjer ska på sikt garanteras tillgång till en familjecentral
- Alla familjer ska erbjudas särskild hjälp från stödteam vid kris och separation
- Alla nyanlända familjer ska erbjudas kontaktfamilj i Södertälje, i samarbete med civilsamhället
- Familjer med barn som har särskilda behov ska erbjudas stöd i ett tidigt skede utan lång väntetid

7. Tid för varje barn

Familjer har varierande behov, barn är enskilda individer med unika egenskaper – det innebär att föräldrar måste ges möjlighet att själva utforma strukturerna för barnomsorgen inom sin familj. Förskola och barnomsorg ska vara ett stöd för familjen i dess ansvar för barnens fostran, utveckling och växande.

Förskoleverksamheten ska präglas av god kvalitet där det ska finnas personal med både pedagogisk och omvårdande kompetens. Pedagogernas administrativa börda måste ständigt utvärderas för att frigöra så mycket vuxentid som möjligt. Leken som pedagogisk metod är viktig, inte minst för språkutvecklingen.

Varje förskola ska ha tillräckligt med resurser för att varje barns behov tillgodoses.

Barnomsorgspengen är ett kommunalt bidrag till enskild godkänd förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet. Kristdemokraterna vill att även de föräldrar som själva står för omsorgen för sina barn ska få del av barnomsorgspengen.

Kommunen ska sträva efter att erbjuda ett barn pedagogisk omsorg istället för förskola eller fritidshem om barnets vårdnadshavare önskar det. Pedagogisk omsorg kan drivas i enskild eller kommunal regi. Pedagogisk omsorg är ett uttryck för pluralism och mångfald. Och borde vara en självklarhet för en stad som Södertälje med den flora av olika kulturer vi hittar här.

Kristdemokraterna vill att

- Valfrihet och mångfald ska erbjudas inom barnomsorgen i Södertälje
- Gruppstorleken ska alltid anpassat efter sammansättning av barn
- Föräldrar som önskar få mer tid med sina barn, som går ned i arbetstid, ska kunna få finansiell ersättning.
- Familjedaghem ska kunna erbjudas barn med specifika behov som till exempel allergier.
- Fler öppna förskolor ska erbjudas för hemmavarande med barn
- Förskolepersonalens administrativa börda ska minskas, så att de får mer tid för barnen
- Föräldrar ska enklare kunna ta del av barnomsorgspengen
- All verksamhet med barn ska bemannas med personer med relevant utbildning
- Betona och uppmärksamma kommunens fyramånadersgaranti
- Betona lagen om pedagogisk omsorg, utifrån den lagstiftning som finns
- Inför barnbokbussar

8. Skola – förberedelse för vuxenlivet

Skolutbildningen i Södertälje ska vara tillgänglig för alla, och av högsta kvalitet. För elevernas skull men också för jobben, välfärden och sammanhållningen. Föräldrarna ska veta att barnen har lärt sig något nytt i en trygg skolmiljö när de kommer hem från skolan.

Skolan har ett bildningsuppdrag. Skolan ska bygga på, och förmedla vidare, de värden och dygder som är centrala för ett gott liv och ett gott samhälle.

Välutbildade och skickliga lärare är den enskilt viktigaste faktorn för en bra skola. Läraren behöver för att fungera som pedagog uppbackning från föräldrar och elever. Skolan ska värderas utifrån studiemiljö, där det råder möjlighet att inhämta kunskap. Det innebär att läraren aktörighet ska upprätthållas gemensamt och att eleverna respekterar varandra och skolledning. Skolmiljön är som det så ofta sägs – ”den andra pedagogen”. Med det menas att arbetsro är ett måste för barn och unga för att lärandet ska vara tillgänglig för alla.

Den specialpedagogiska kompetensen ska ge stöd för en god lärandemiljö, inte minst för barn i behov av särskilt stöd.

Att välja skola ska fortsatt vara en rättighet, och varje skola – såväl kommunal som fristående – bör profilera sig för att bidra till en god konkurrens. Idag väljer många föräldrar bort skolor snarare än att elever och föräldrar väljer den skola de anser vara bäst för barnet. Mångfalden av skolor ger eleven möjligheter till en utbildning som passar just henne eller honom och skolvalet ska därför vara ett aktivt val för alla. Inte bara teoretiskt utan det ska i praktiken vara obligatoriskt för alla föräldrar att engagera sig i barnens skolgång.

Vi vill att Södertäljes elever ska ha ett stort självförtroende. Att äga kunskap är ingen allmän rättighet - men att få inhämta kunskap är en grundläggande och viktig rättighet, det är en avgrund mellan dessa synsätt. Eleverna i Södertälje ska veta att genom egen ansträngning kan de nå uppsatta mål och styra sin egen tillvaro. Höga förväntningar är upphov till drivkrafter vi alla känner till. Likaså vet vi väl vad som händer då människan lever utan tilltro och förhoppningar. Den som tror på sig själv har mycket vunnet, den som från börjar ser sig själv som en förlorare har tidigt en brant uppförsbacke. Rimliga förväntningar och krav på våra elever är således lika nyttigt som drivande.

Just jag kan lyckas! Det är en attityd som ska prägla varje skola, elev och skolpersonal i Södertälje. Elever fyllda av självförtroende där de inser att de har möjlighet att påverka sina studier och sina resultat.

Kristdemokraterna vill att

- Elever som inte uppnår målen i kärnämnen ska erbjudas stödundervisning
- Elever i behov av särskilt stöd ska få tidigt stöd och ha garanterad tillgång till smågrupper och speciallärare efter vad som passar eleven bäst
- Södertälje kommun ska ta ett krafttag för att öka arbetsron i klassrummen
- Lärarnas fokus ska vara undervisning och det administrativa arbetet ska minska
- Södertäljes skolor ska upprätta ett ansvarskontrakt mellan elev, föräldrar och personal
- Ett ökat inslag av idrott och rörelse ska provas i Södertäljes skolor, då det finns ett samband mellan fysisk aktivitet och resultat i övriga ämnen
- Skolfritids ska förstärkas med fritidspedagoger och samarbete med föreningslivet
- Södertälje kommun bör göra en översyn över skolornas tillgänglighet

- Fler lärlingsutbildningar för gymnasieåldrarna ska erbjudas och utvecklas i samarbete med lokala näringslivet
- Södertälje kommun ska sträva efter att få en platsförlagd förskollärarytbildning till Södertälje, för att på sikt förstärka den pedagogiska kompetensen i förskolorna
- Viss SFI-undervisning ska familjeanpassas så att även föräldralediga kan delta
- Erbjud varje elev busskort om avståndskravet uppfylls, avståndskravet ska vara anpassat till valet av skola, inte basplacering
- Utredda SFI-undervisningens mål och dess uppfyllelse
- tillför Resurscentrum ytterligare medel för förstärkt elevhälsa
- Att underlätta för fler vuxna i skolan – exempelvis genom samarbete med det civila samhällets ideella organisationer.
- Att införa en elevhälsogaranti som ger en elev rätt att inom ett dygn få kontakt med elevhälsövården.
- Att inrätta ett barnrättsombud/barnombudsman som ska arbeta för att stötta elever och föräldrar som inte får den hjälp och stöd i skolan som de har rätt till, exempelvis vid mobbing eller särskilt stöd.
- Att kräva att skolorna i Södertälje i sin årliga kvalitetsredovisning redovisar hur de arbetar för att förankra skolans värdegrund och motverka mobbing
- Södertälje kommun ska fastställa att nolltolerans ska gälla mot mobbing och kränkande behandling
- Kontinuerlig översyn av skolornas tillgänglighetsanpassning
- Södertälje kommun ska ha en inkluderande inställning till särskolans verksamhet

9. Äldras med värdighet

Ett samhälle kan i hög grad bedömas utifrån kriterier som respekt, tillvaratagande och omsorg av den äldre generationen. Alla ska kunna åldras värdigt och tryggt i Södertälje. Det är ett ytterst angeläget mål.

Äldre ska kunna leva ett aktivt liv, med bibehållet inflytande över sin vardag och i samhället. Oberoendet är viktigt för oss alla livet genom. Det aktiva livet för äldre bör inte, i likhet med alla andra, utgå från vård och sjuktillstånd. Ålder är ingen sjukdom. De äldre är en resurs att ta vara på, därför är det viktigt med en genomtänkt plan för hur samspelet mellan generationer ska utformas. Det friska åldrandet är viktigt att fånga upp. Där gemenskaper och senior verksamhet måste utformas utifrån de äldres önskemål och behov.

Inom de närmaste åren kommer trycket på äldreomsorgen öka i Södertälje kraftigt, då antalet äldre blir fler, och en bättre planering och långsiktighet behöver finnas. Behoven varierar över tid, och tillgängliga bostäder med möjlighet till gemenskap är något många efterfrågar – så kallade trygghetsboenden, där det finns möjlighet till gemenskap och viss tillgång till personal.

Vi vill införa en kvalitetsenhet som oberoende granskar kvaliteten inom både kommunal och privat äldreomsorg, och som förhindrar alla former av fusk och brister. Kvaliteten utvecklas av konkurrens. Därför bör alla aktörer som kan erbjuda vård och omsorg av hög kvalitet välkomnas – såväl ideella, privata som offentliga. Förberedelser ska under året göras för att återinföra Lagen om valfrihetssystem.

Kristdemokraterna vill att

- Södertälje kommun inför en kvalitetsenhet för att oberoende granska och säkerställa god vård inom såväl kommunal som privat och ideell äldreomsorg
- Valfriheten för äldre ska stärkas parallellt med att en kvalitetsenhet växer fram
- Förberedelser ska göras inför att hemtjänsten från och med 1 november 2018 upphandlas enligt LOV
- Förenklad biståndsbedömning ska införas
- Hög ålder ska betraktas som bedömningskriterium i kommunens biståndsbedömning
- Språkkunskaper och kulturell kompetens ska användas strategiskt för att skapa mervärden för den enskilde
- Nya vård- och omsorgsboenden ska erbjudas med olika profil
- Införa friskvårdsinsatsen ”Gemensamma måltider”, inklusive transport till befintliga matställen men och organiserad gemensam matlagning.
- Värna våra mötesplatser för äldre, både kommunala och ideella alternativ.
- Södertälje kommun bör prioritera fortbildning för personalen
- Beslutet att flytta till ett särskilt boende, trygghetsboende eller äldreboende ska vara den enskildes – inför därför en äldreboendegaranti för dem över 85
- Säkerställ tydliga kvalitetskrav gällande de äldres kost. Även med kriterier för allsidighet och inte minst smak och estetik.
- Erbjud boende som ej är biståndsbedömt
- Värdighetsgaranti – lyfta frågor som utevistelse, mat och social samvaro.
- Fler trivselsvårdar
- Lyfta fram det fördelaktiga med ”pedagogisk lunch”
- Södertälje kommun inför språkavdelningar på boenden

10. Med lika förutsättningar

En funktionsnedsättning blir ett hinder för den enskilde först om samhället inte förmår att kompensera bristerna. Personer med funktionsnedsättning hindras stundtals från att delta i samhällslivet på lika villkor. Graden av funktionsnedsättning är inte statisk, utan snarare ett resultat av samhällets förmåga eller oförmåga att möta personer med funktionsnedsättning.

Insatser måste anpassas så att de motsvarar olika förutsättningar och behov. Bemötande, vård och behandling ska erbjudas på lika villkor till alla – oavsett personliga förutsättningar. LSS är en betydelsefull reform som på ett avgörande sätt har förbättrat levnadsvillkoren för dem som omfattas av lagen. Det handlar om rättigheter och det är angeläget att hålla fast vid att handläggningen ska vara rättssäker. Den största frihets- och delaktighetsreformen, LSS, för personer med funktionsnedsättning som någonsin har genomförts i vårt land är värd att värna och utveckla. För vi vill ha ett samhälle där vi kan räkna med varandra och där alla räknas.

Psykisk ohälsa tillhör den kategori funktionsnedsättningar vars yttringar inte alltid syns. Särskilt viktigt är att arbeta mot de fördomar och skamkänslor som i alltför stor utsträckning präglar attityderna till psykisk sjukdom. Många personer med funktionsnedsättning erbjuds endast daglig verksamhet som sysselsättning, fastän arbetsförmåga kan finnas helt eller delvis. Ersättningen handlar om några få kronor per timme men ger inte tillgång till försäkrings- eller pensionssystem. En tillgänglig arbetsmarknad är viktig och även personer med funktionsnedsättning måste ges möjlighet att provas mot den ordinarie arbetsmarknaden. Det handlar om allas rätt att arbeta 100 % - av den egna förmågan!

Kristdemokraterna vill att

- Södertälje ska hamna i topp när det gäller tillgänglighetsmätningar
- Södertälje kommun ska föregå med gott exempel genom att anställa fler personer med funktionsnedsättning samt utarbeta en strategi för att öka antalet anställningar
- Kommunens anställda ska ges utbildning för att bättre bemöta människor med funktionsnedsättning
- Förbered ett kundvalssystem inom daglig verksamhet inför 1:a januari 2019
- Södertälje kommun i sin bostadsförsörjningsplan ska ha en tydlig ambition för att säkerställa fullvärdiga bostäder för personer med funktionsnedsättning, för att undvika onödig väntan och höga vitesbelopp.
- Timersättningen i daglig verksamhet ska på sikt höjas väsentligt, vilken nivå bör utredas
- Södertälje kommun aktivt ska arbeta för att fler sociala företag, dvs företagskollektiv som anställer människor med arbetshinder, ska bildas och gynnas
- Södertälje kommun ska förbättra sin handläggning i funktionshindersfrågor
- Värna och utveckla LSS-reformen

11. Det sociala ansvaret

Den sociala omsorgen ska utgå från människans behov av små, naturliga gemenskaper, främst familjen. De sociala insatserna ska stödja där det brister och stimulera de positiva krafter som finns hos varje person samt visa på det personliga ansvaret för ett bra resultat.

Solidaritetsprincipen motiverar till gemensamt ansvar för alla människor. Politiken ska vara medborgarnas företrädare, inte minst för de mest utsatta. Alla ska ha möjlighet att leva ett tryggt och värdigt liv. Offentlig, ideell och privat verksamhet ska komplettera varandra. Sociala insatser ska präglas av respekt för den personliga integriteten och ge förutsättningar för inflytande och delaktighet för såväl vuxna som barn. Barn som inte är trygga hemma är de mest sårbara och utsatta i samhället, och de behöver allt stöd och skydd de kan få. I allt socialt arbete ska kommunens värdegrund lyftas fram – vi är till för våra medmänniskor.

Ett strategiskt förebyggande arbete är en förutsättning för att minska risken för unga att hamna i kriminellt sällskap. En trygg uppväxt påverkar barns och ungas livsval. Grova kriminella ungdomsgång har blivit allt vanligare de senaste tio åren. Gängkulturen utvecklas främst i områden där föräldrarna känner svag samhörighet med samhället och där andelen ensamföräldrar är hög. Familjens positiva roll för barns och ungas utveckling är obestridlig. En god familjepolitik är alltid en grundläggande förutsättning för ett fungerande brottsförebyggande arbete.

Det alkohol- och drogförebyggande arbetet är en viktig uppgift. Över cirka 400 000 barn lever enligt Folkhälsoinstitutet i förhållanden där båda eller någon av föräldrarna har ett riskbruk eller missbruk av alkohol eller droger. Alltför många ungdomar har tidigt negativa livsstilsvanor som måste brytas. Här behövs ytterligare utvecklad samverkan mellan skola och socialtjänst liksom med föräldrar och det civila samhället.

I Södertälje finns många med ett långvarigt bidragsberoende. Det sociala arbetet ska utgå från att förebygga och hjälpa dessa människor att komma ur sitt beroende. Att fokus ligger på att gå från försörjningsstöd till intjänad lön.

Kristdemokraterna vill att

- Södertälje kommun har en bred samverkan med ideella och privata verksamheter för stödverksamhet
- Den fortsatta ökningen av anmälningar av barn som far illa kräver stora resurser och måste uppmärksammas.
- Södertälje kommun ska bedriva ett aktivt alkohol-, spelmissbruks- och drogförebyggande arbete
- Södertälje kommun ska göra insatser för att upptäcka och förebygga misshandel och våld i nära relationer
- Kommunens uppsökarteam får kompetensförstärkning, mot bakgrund av den kraftiga ökningen av tiggare samt att logi samordnas
- Södertälje kommun ska bibehålla arbetslinjen inom socialtjänsten
- Kommunens arbete med ekonomisk rådgivning och skuldsanering ska öka för att människor ska gå från långvarigt bidragsberoende och skuldsättning
- Södertälje kommun utökar arbetet med sociala insatsgrupper, som hjälper unga att bryta med kriminella nätverk

- Kommunen stödjer en avhopparjour tillsammans med polisen och det civila samhället som kriminella kan vända sig till för att lämna sitt kriminella liv
- Att kommunen ska öka sitt arbete med bekymringssamtal, det vill säga att tidigt följa upp kriminellt beteende hos mycket unga förövare i samarbete med föräldrar och skola
- Tillför socialnämnden ytterligare medel för en utökad uppsökande verksamhet
- Social arbete som syftar till att hjälpa individen att gå från bidragsberoende till självständigt arbete

12. Kultur och fritid för livskvalitet

Södertälje är en kultur- och idrottsstad med ett rikt arv att förvalta. Stadens stora kultur- och fritidsutbud har enorm betydelse. Kulturen har en enande kraft i vårt mångkulturella och pluralistiska samhälle.

Kulturen bidrar till att skapa förståelse och respekt över gränser oavsett livsåskådning. Det är emellertid inte det offentliga som ska utföra verksamheten, däremot ska politiken i samverkan med föreningslivet skapa förutsättningar för att erbjuda Södertäljes medborgare ett rikt och varierande kultur- och fritidsliv. Det är viktigt att kultur aldrig blir ovanifrån-politik, utan bärs utav kärnan av utövande.

Det goda livet krävs relationer och gemenskap. Det är vad vi stundtals kallar för själsliga och andliga dimensioner. Att värna det inre livet är lika självklart som att garantera människans materiella behov. Genom kulturen förverkligar sig människor sig själva genom andra. Genom kulturen utvecklas människan, genom att nyfikenhet skapas och det själsliga livet får möjlighet att blomstra. Forskningen har tydligt visat att kulturella upplevelser gör människan fysiskt friskare.

Kulturutbudet ska kännetecknas av mångfald och tillgänglighet för alla. Oavsett ålder, kön, etniskt ursprung, livsåskådning eller funktionshinder ska Södertäljeborna ha stor frihet i att ta del av och utöva kultur- och fritidsaktiviteter – framför allt barn och unga.

Kristdemokraterna vill att

- Kultur- och fritidsverksamheten framför allt ska drivas inom ramen för civilsamhället – det vill säga studieförbund, föreningslivet, kyrkor och organisationer – inte av Södertälje kommun
- Mer öppna lokala fritidsgårdar
- Fritidsgårdarna ska profileras mer och öka sitt utbud gentemot tjejer
- Södertälje kommun bör införa ambulerande barnbokbussar, med start i de särskilt utsatta bostadsområdena
- Södertälje kommun bör återinföra föreningsdriven svenskundervisning för språksvaga
- Sambandet mellan kultur och hälsa ska tas tillvara genom ökade inslag av kulturaktiviteter på äldreboenden
- Vid planläggning av nya bostadsområden ska Södertälje kommun planera ytor för spontanidrott
- Tillför kultur- och fritidsnämnden och kommunalstyrelsen ytterligare medel i syfte att förverkliga biblioteksplanen.

13. En kommun för miljömässigt hållbar utveckling

"Hållbar utveckling" är ett begrepp som står för en utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov.

Genom att betona generationsperspektivet återspeglar denna definition mycket väl en av de principer som är grundläggande för ett förhållningssätt till miljön, den så kallade förvaltarens principen. Med detta menas att människan är förvaltare av - och inte herre över - skapelsen. Det ger oss människor ett speciellt ansvar. Vi ska agera med en långsiktig helhetssyn med respekt för vår samtida omgivning och kommande generationer.

Kommunen har en nyckelroll i arbetet att bygga ett samhälle där skadlig miljöpåverkan minimeras. Där energin är förnyelsebar, trafiksystemen hållbara, bostadsmiljöerna sunda och naturresurserna tas tillvara utifrån ett kretsloppstänk.

Elbilar har en stor utvecklingspotential. Det är därför viktigt att se över möjligheten att äga och köra med el. Laddstolpar och alternativa sätt att ladda är följaktligen angeläget att satsa på. Investeringar som gör elbilar attraktivt för hushåll och företag är goda investeringar utifrån ett miljöperspektiv.

I dag har allergier blivit ett allt större folkhälsoproblem. Därför behöver inomhusluften i våra skol- och förskolelokaler kontinuerligt förbättras och förskolor provas enligt konceptet "giftfri förskola".

Luftkvaliteten i centrala Södertälje på sina håll är tidvis undermålig. Partiklar med en diameter mindre än 10 mikrometer, PM10, har uppmätts på mycket höga nivåer på vissa hårdtrafikerade vägar i Södertälje. Det bör fortsätta utredas vilka åtgärder som kan vidtas för att förändra partikelhalten.

Kristdemokraterna vill att

- Samåkningslösningar av olika slag bör uppmuntras för att ta sig både till och från Södertälje, då kommunen präglas av både in- och utpendling till resten av länet
- Ge förutsättningar för fler elbilar med uttänkt strategiska investeringar
- Cykelvägsnätet ska anpassas så att fler barn och unga kan röra sig lätt i Södertälje
- Södertälje kommun ska ha en strategi för ökad energieffektivisering i egna fastigheter
- Upphandling av ekologiska livsmedel till förskolor och äldreboenden i Södertälje kommun ska delas så att fler lokala leverantörer kan leverera
- Arrangera en större anti-nedskräpningskampanj
- Södertälje kommuns taxor (miljö- och VA) bör belöna sparsamhet (högre rörlig andel och lägre fast)
- Södertälje kommuns taxor bör även belöna skötsamhet (dyra uppföljningskostnader ska framför allt drabba misskötsamhet)

14. Stadsplanering för trivsel och trygghet

Hur städer och samhällen planeras och gestaltas spelar stor roll för hur de utvecklas och upplevs. Den goda staden planeras för långsiktig kvalitet och hållbarhet – ekonomiskt, socialt och ekologiskt. När bostäder, arbetsplatser och kommersiella aktörer kan samverka i ett och samma område skapas mångfald, folkliv och mötesplatser. Den upplevs tryggare och områdena lever en större del av dygnet.

Kristdemokraterna anser att utvecklingen av Södertälje centrum är avgörande för hur Vi vill vara med och skapa ett finrum i centrala Södertälje – en plats att bjuda med såväl familj som gäster till och som visar det bästa staden har att erbjuda.

Bostäder ska planeras för olika människors behov. Hyresrätter, bostadsrätter och ägarlägenheter ska blandas och små lägenheter planeras i samma hus som större lägenheter. Förskolor, skolor och boenden för äldre och funktionsnedsatta ska finnas med tidigt i planeringen. Trygghetsanalyser behöver göras för att bostadsområdena ska kännas trygga dygnet runt. Belysning, växtlighet och trafikflöden spelar stor roll i det arbetet. Bostadsplanering ska synkroniseras med säker trafikplanering och goda möjligheter till cykel-, gång- och kollektivtrafik. Planprocesserna bör utformas så att de blir så smidiga som möjligt och samtidigt inkluderar medborgaren att tycka till – inte minst våra barn och unga.

Kristdemokraterna vill att

- Södertälje centrum ska bli ett attraktivt finrum att vistas i
- Nedskräpningskampanjer fortlöpande ska hållas på flera språk, för att få bort framför allt fimpar
- tekniska nämnden och Telge Återvinning AB ska ta fram system för askkoppar och papperskorgar i centrum
- Barn och unga ska ges större delaktighet i hela Södertäljes planprocess
- Planprocesserna ska präglas av smidighet och medborgarengagemang
- Utbudet och blandningen av olika bostadsformer ska vara brett och möjlighet ska finnas för fler människor att köpa sin hyresrätt
- Tillgången till planlagd mark ska öka och synliggöras, så att fler företag har möjlighet att etablera sig i Södertälje
- kommunen samarbetar med polisen för trygga områden och en utvecklad nattvandring
- Södertälje kommun bör genomföra trygghetsvandringar med olika grupper medborgare (äldre, unga kvinnor etc) på olika platser för att utreda var insatser behövs
- Södertälje kommun ska planera för att ta bort hinder och göra staden mer tillgänglig för alla
- Fri torghandel
- Utreda möjligheten till kallbadhus
- Öka tryggheten genom att utöka antalet trygghetsvårdar
- Anpassa belysning för olika typer av ändamål

15. Från bidrag till arbete

Uppgiften att skapa förutsättningar för ekonomisk tillväxt, som ger fler jobb och ökad välfärd är en av de viktigaste uppgifterna för dagens politik. En framgångsrik arbetsmarknadspolitik främjar företagande och ett fungerande utbildningssystem. Med fler sysselsatta kan fler försörja sig själva och därmed få mer makt över sina liv. Med fler sysselsatta skapas också resurser för att förstärka samhällsekonomin och därmed värna välfärdssystemen så att de som bäst behöver samhällets stöd också kan få detta. Tillväxt genom solidaritet och arbetslinje.

Många människor i Södertälje saknar arbete. Det rör sig om äldre, personer med ohälsa eller funktionsnedsättningar och personer med saknad kompetens. Dessutom finns det stora grupper unga och personer med utländsk bakgrund som har svårt att komma in på arbetsmarknaden. Att bekämpa ungdomsarbetslösheten är en av de viktigaste utmaningarna vi har i Södertälje. Kommunen behöver också ta ett större ansvar i att anställa personer med funktionsnedsättning.

Kristdemokraterna vill att

- Södertälje kommun ska ha en pådrivande roll för samverkan mellan olika aktörer för att fler ska gå från arbetslöshet
- Nyanlända familjer bemöts som en helhet och har tillgång till en samlad myndighetsportal för att öka tryggheten och påskynda integrationen i samhället
- Södertälje kommun bör återinföra föreningsdriven svenskundervisning för språksvaga
- Södertälje kommun bör införa mötesplatser för nyanlända i föreningsregi
- Södertälje kommun inför fler praktikplatser för att fler ska få in en fot på arbetsmarknaden
- Gymnasieskolan, liksom hela grundskolan, ska bli mer inriktad på entreprenörskap och att starta företag
- Södertälje kommun ska föregå med gott exempel i att anställa personer med funktionsnedsättning, språksvårigheter eller annat arbetshinder
- Incitament ska skapas för försörjningsstödstagare att ta extrajobb, inte göra det olönsamt
- SFI-undervisningen ska i högre grad kunna kombineras med praktik på företag i Södertälje
- SFI-undervisningen ska anpassas så att även föräldralediga kan delta

								Bilaga 1
								1(2)
RESULTATBUDGET - Mål&Budget 2018-2020								
(Mkr)	Boksl 16	Budget 17	M&B 18	KD M&B 18	M&B 19	KD M&B 19	M&B 20	KD M&B 20
Från verksamheterna	-4 831	-5 303	-5 485	-5 485	-5 624	-5 624	-5 795	-5 795
Avskrivningar	-98	-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100
Verksamhetens nettokostnader	-4 929	-5 403	-5 585	-5 585	-5 724	-5 724	-5 895	-5 895
Allmän kommunalskatt	3 548	3 713	3 823	3 823	3 945	3 945	4 106	4 106
Inkomstutjämnning	984	1 024	1 092	1 092	1 116	1 116	1 152	1 152
Kostnadsutjämnning	323	333	318	318	305	305	308	308
Regleringsbidrag/-avgift	-3	1	14	14	43	43	65	65
Strukturbidrag	0	0	0	0	0	0	0	0
Kommunal fastighetsavgift	139	139	152	152	152	152	152	152
LSS-utjämnning	217	222	221	221	223	223	225	225
Slutreglering kommunalskatt föreg år	4	0	0	0	0	0	0	0
Slutreglering kommunalskatt innevar år	-19	-29	-17	-17	0	0	0	0
Tillfälligt statsbidrag för högt flyktingmottagande	56	0	0	0	0	0	0	0
Byggbonus	27	0	0	0	0	0	0	0
Välfärdsmiljard	0	106	82	82	58	58	35	35
Summa intäkter	5 275	5 510	5 685	5 685	5 842	5 842	6 044	6 044
Ränteintäkter	252	7	5	5	5	5	5	5
Räntekostnader	-242							
Överföring från Koncernbolaget	0	0	0	0	0	0	0	0
Utdelning från Koncernbolaget	9	0	0	0	0	0	0	0
Borgensavgifter/låneramsavgifter	51	47	46	46	46	46	46	46
Summa finansnetto	70	53	50	50	50	50	50	50
Resultat	416	160	150	150	168	168	198	198
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0	0	0
Årets resultat	416	160	150	150	168	168	198	198
Årets resultat exkl jmf störande poster	239	110	100	100	128	128	143	143
Andel av skatter och bidrag			1,8%	1,8%	2,2%	2,2%	2,4%	2,4%

									Bilaga 1
Specifikation till posten "Från verksamheterna" i resultatbudgeten									2(2)
Nämnder	Bokslut-16 (mkr)	Budget 2017	M&B 2018	KD M&B 18	M&B 2019	KD M&B 2019	M&B 2020	KD M&B 2020	
Järna kommunalsnämnd	-185,0	-136 444	-137 164	-137 164					
Hölö-Mörkö kommunalsnämnd	-86,6	-73 399	-72 406	-72 406					
Vårdinge-Mölndal kommunalsnämnd	-40,9	-35 460	-35 834	-35 834					
Enhörna kommunalsnämnd	-64,1	-52 281	-52 748	-52 748					
Arbetslivsnämnd	-129,4	-168 998	-169 341	-169 341					
Omsorgsnämnd	-718,3	-712 361	-721 458	-722 458					
Socialnämnd	-722,5	-714 063	-726 747	-728 747					
Äldreomsorgsnämnd	-572,4	-679 358	-697 233	-712 733					
Överförmyndarnämnd	-9,4	-9 430	-9 515	-9 515					
Utbildningsnämnd	-1 981,9	-2 070 697	-2 127 769	-2 144 769					
Kultur- och fritidsnämnd	-201,6	-203 068	-212 153	-214 153					
Stadsbyggnadsnämnd	-11,7	-23 535	-23 747	-3 747					
Miljönämnd	-10,6	-11 912	-12 203	-12 203					
Teknisk nämnd	-83,4	-91 793	-95 137	-95 137					
KS/Kommunstyrelsens kontor	-258,5	-269 981	-276 184	-263 684					
KS/Politisk ledning	-71,6	-73 481	-76 950	-71 950					
Revision	-2,3	-2 500	-3 000	-3 000					
Summa nämnder	-5 150	-5 328 761	-5 449 589	-5 449 589	-5 489 955	-5 489 955	-5 538 424	-5 538 424	
Centrala poster									
Statsbidrag maxtaxa förskola	29,7	29 791	24 209	24 209	24 209	24 209	24 209	24 209	
Kvalitetssäkringsmedel	5,0	5 012	4 956	4 956	4 956	4 956	4 956	4 956	
Statsbidrag extratjänster	0,0	4 040	4 040	4 040	4 040	4 040	4 040	4 040	
Exploatering	130,9	50 000	50 000	50 000	40 000	40 000	55 000	55 000	
Exploatering/utveckling stadskärnan	-4,4	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	
Reavinster	45,2	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	
Intern ränta för anläggningstillg	-0,5	0	0	0	0	0	0	0	
Pensioner	-85,8	-119 000	-135 200	-135 200	-173 500	-173 500	-190 400	-190 400	
KS oförutsedda	0,0	-2 500	0	0	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	
Anslag för lokalkompensation	0,0	-35 165	-49 009	-49 009	-77 500	-77 500	-119 700	-119 700	
Komp kapkostn för invest i kommunen	0,0	-18 000	-14 500	-14 500	-30 000	-30 000	-46 500	-46 500	
Anslag för pers med funktionsnedsättn	0,0	-35 000	-35 000	-35 000	-60 000	-60 000	-85 000	-85 000	
Övr kostnader och intäkter	1,3	0	0	0	0	0	0	0	
Förstärkt schablon, prestationsbaserad	10,7	0	0	0	0	0	0	0	
Schablonintäkter - ersättning för etableringsinsatser	86,0	102 000	75 100	75 100	60 100	60 100	49 400	49 400	
Digitalisering - för att klara framtidens välfärd	0	0	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	
Prioriterade yrkesgrupper	0	0	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	
Genomförda deponiarbeten	0,0	-12 000	-6 000	-6 000	-17 000	-17 000	-10 000	-10 000	
Framtidens äldreomsorg, arbetsvillkor	0	0	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	
Framtidens äldreomsorg, arbetsmetoder	0	0	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	
Ny verksamhet Socialnämnd	0,0	-2 000	0	0	0	0	0	0	
Reservanslag befolkningsökning	0,0	-30 000	-20 000	-20 000	-45 000	-45 000	-70 000	-70 000	
Tillfälliga hyresintäkter	3,0	3 000	0	0	0	0	0	0	
Samordnad varutransport	0,0	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	
Andamålsenlig och effektiv verksamhet sk	0,0	-3 000	0	0	0	0	0	0	
Förebyggande insatser barn och ungdomar	0,0	-1 000	0	0	0	0	0	0	
Effektiviseringar	0,0	0	0	0	75 000	75 000	66 000	66 000	
Summa centrala poster	221,1	-69 822	-135 404	-135 404	-233 695	-233 695	-356 995	-356 995	
Summa nämnder och centr poster	-4 929	-5 398 583	-5 584 993	-5 584 993	-5 723 650	-5 723 650	-5 895 419	-5 895 419	
Avgår: Avskrivningar	98,0	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	
Summa "från verksamheterna"	-4 831	-5 298 583	-5 484 993	-5 484 993	-5 623 650	-5 623 650	-5 795 419	-5 795 419	

Sammanfattning av Kristdemokraternas budgetalternativ				
Kostnader anges som negativa tal och besparingar som positiva tal				
		2018	2019	2020
Satsning - kostnader				
Allainsens hemställan	Underlätta aktivt val av skola	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000
	Stärk elevernas framtidschanser	-10 000 000	-10 000 000	-10 000 000
	Förstärk elevhälsa	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000
	Satsa på folkbiblioteken och barnlitteratur	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
	Minska äldres ensamhet	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
	Gör kvalitetsuppföljningen oberoende	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000
	Öka den uppsökande verksamheten	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
	Summa	-21 500 000	-21 500 000	-21 500 000
KD hemställan	Äldresatsning	-10 000 000	-10 000 000	-10 000 000
	LSS	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
	Hwmtjänsten	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
	Bergvik	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
	Samlingsplatser	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
	Familjestöd kristeam	-500 000	-500 000	-500 000
	Familjestöd kontaktfamilj	-500 000	-500 000	-500 000
	KD-satsning elevhälsa	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
	Summa	-16 000 000	-16 000 000	-16 000 000
	Totalkostnader	-37 500 000	-37 500 000	-37 500 000
Finansiering - Intäkt				
KD hemställan	Översyn av politisk organisation	5 000 000	5 000 000	5 000 000
	Ökad exploatering	20 000 000	20 000 000	20 000 000
	KS/Kommunstyrelsens kontor	12 500 000	12 500 000	12 500 000
	Summa	37 500 000	37 500 000	37 500 000
	Nettoeffekt	0	0	0

Reservation

Kommunstyrelsen

20171027

Mål och budget 2018-2020

Vid dagens sammanträde behandlades mål och budget 2018-2020. Centerpartiet har i bifogat förslag till budget beskrivit inriktningar och mål och avvikande förslag i förhållande till majoritetens förslag.

I Centerpartiets förslag till budget fortsätter vi att lyfta viktiga frågor inom i stort sett alla kommunala verksamheter och bolags områden.

Några exempel är utökade satsningar på skolan, jämställdhetsarbetet, flickor både inom idrott/kultur och Tjejuhu set som vi föreslår blir vår nästa fritidsgård.

Vi gör många satsningar inom stadsbyggnad och miljö, vi fortsätter att prioritera cykelinfrastruktur (glädjande nog gör även majoriteten det) inte minst vill vi binda ihop våra större orter och dessutom med Rönninge, Nykvarn, Vagnhärad/Trosa. Vi satsar extra under tio år för att komma ikapp med skötsel/asfalteringen av våra gator.

I år lyfter vi också ytterligare Södertäljes största utmaning, hur får vi de flesta av de 10000 arbetslösa, 13% av den arbetsföra befolkningen, i arbete eller studier. Om vi inte lyckas nu i den starkaste konjunkturen på mycket länge väntar en katastrof bakom hörnet när nästa lågkonjunktur slår till, för människor och ekonomi.

Som vanligt är våra förslag starka för en utveckling av vår landsbygd med tätorterna Järna, Hölö. Mölnbo och Ekeby och berör flera områden. Några exempel;

I Järna föreslår vi att Fritidsgården flyttas till Ljungbacken, att Futurum rivs och att det byggs bostäder där, helst seniorbostäder.

I Hölö har vi med ute-gym, konstgräsplan i våra förslag ända tills de är byggda och att Wij vård- och omsorgsboende byggs ut till 50 lägenheter och att kommunen är med och skapar förutsättningar för centrum i Wij.

I Mölnbo handlar det på investeringssidan om en ny idrottshall och ett vård- och omsorgsboende. De här tre orterna ska enligt våra förslag ansluta sitt Vatten och avloppssystem till Himmerfjärdsverket vilket också ger en unik möjlighet att skapa en cykelled som binder ihop alla tre orterna och tar sig från Mölnbo fram till Pilkrog efter nuvarande väg 57.

I Enhörna vill vi satsa på Vallaskolan och inte en ny skola på annan plats, en ny idrotthall ingår.

Och vi håller tummen i ögat på ansvariga för att fibersatsningen ska rulla på!

Vi lyfter förstås Företagen där företagaren är en av våra hjältar och måste få en bättre företagarkommun, förbättringsområdena är flera, bemötande, snabb ärendehantering, markfrågor och inte minst kontakter och bra informationskanaler är några.

Våra nya förslag till investeringar och en fortsatt sänkning av Södertälje kommuns låneskuld finansierar vi genom nya försäljningar av mark, bostäder och riskfyllda bolag.

Skogskötsel och viltvård

När det gäller förslaget att flytta skog och viltvård till tillsyns- och myndighetsnämnden, miljönämnden var det svårt att se fördelarna med detta. Eller rättare sagt det finns inga. Efter snart ett år i den nya organisationen har vi fått bekräftat att det väl fungerande och gröna skogskötseln håller på att raseras och alla de 3000 ha skog håller på att bli ett naturreservat, där överjägmästaren heter Patrik Waldenström. Det är fortfarande mycket tveksamt att en så tydlig tillsynsmyndighet ska ta över driften av skog och mark. Ska någon samordning inom skogs- och natur/viltvården ske borde skötseln av naturreservaten flyttas till tekniska nämnden och samhällsbyggnadskontoret, där sakkunskapen och erfarenhet finns för att ansvar för detta område. De som arbetar med frågorna uttrycker det som att från att göra ett berömvärt jobb är vi nu nedprioriterade och placerade i "källaren".

Att flytta verksamheten till miljönämnden var enligt vår uppfattning helt fel. Bland annat riskerar den delen av vårt skogsinnehav som är produktionsskog att brukas med tekniker och utifrån andra intressen än som produktionsskog. Vilket troligen leder till att de inte bär sina kostnader och då inte heller bidrar med en vinst till kommunen utan att den istället kommer att innebära utökade kostnader för kommunen.

Centerpartiets förslag är att hela skogs- och naturvårdsverksamheterna inklusive naturreservaten samlas hos tekniska nämnden och organiseras på Samhällsbyggnadskontoret.

Fiber / bredband i hela kommunen

Äntligen har etableringen av fiber/bredband i hela kommunen startat på allvar och föreslår en satsning fram till 2022 (två år efter nästa val). Det är positivt men går för långsamt, vi föreslår därför att huvuddelen av satsningen ska ske 2018.

I majoritetens budget 2017 avsattes finansiering av en satsning på fiber/bredband till alla hushåll och företag i Södertälje kommun. Uppdraget läggs till Telge Nät AB.

Centerpartiet har under flera år arbetat för att kommunen ska ta ett samlat ansvar för fiberutbyggnaden i Södertälje kommun. Vi har däremot inte sagt att kommunen ska ta på sig kostnaden för finansieringen utan räknat med att anslutningsavgifter och statliga bidrag ska stå för huvuddelen av finansieringen med små kostnader för kommunen.

Beroende på att detta, i sig positiva, förslag fördröjdes av majoriteten minskar snabbt möjligheterna att finansiera och subventionera delar av utbyggnaden med statliga pengar. Därför kommer det att behövas kommunala medel. Inte bara för att finansiera investeringen och utan också för att subventionera anslutningarna till hushållen/företagen, så att de får rimliga anslutningsavgifter. Något man för övrigt redan indirekt gjort för de som hittills fått fiber från Telge Nät AB med en nedskrivning av stadsnätet med 110 mkr. Att då genomföra en subvention för tillkommande anslutningar och inte minst på landsbygden är därför logiskt.

Hur det ska gå till väcker dock en del frågor då t.ex. Telge Nät AB inte varit framgångsrika i sin utbyggnad. Varför ska de bli det i fortsättningen? Telge Nät AB är ett aktiebolag och hur säkerställer vi att styrelsen prioriterar något som inte självklart blir kommersiellt lönsamt inom rimlig tid? Initiativen från andra aktörer pågår och hur ska kommunen/Telge Nät AB möta det i samverkan så att hela kommunen verkligen blir försedd med bredband/fiber?

Våra farhågor leder fram till slutsatsen att den finansiella satsningen från kommunkoncernen tyvärr blivit nödvändig och därför ska genomföras även om vi inte tycker det är självklart vilka som genomför det i praktiken. Det finns exempel i Stockholms län på kommuner som gett bidrag i varierande storlek till fiberutbyggnadsprojekt för att få rimliga anslutningsavgifter utan att kommunen självt agerat nätbyggare.

Att få upp tempot och visa allvaret bakom satsningen är viktigt! Därför föreslår Centerpartiet att det under kommunstyrelsen tillsätts en parlamentarsikt sammansatt styrgrupp för Bredband till alla i Södertälje kommun.

Reserverar mig till förmån för Centerpartiets förslag:

Att kommunfullmäktige antar Centerpartiet förslag till mål och budget 2018-2020, vår hemställan och särskilda proposition.

Att kommunfullmäktige beslutar att anta alliansens hemställan.

Att kommunfullmäktige beslutar samordna skog, natur/viltvård och skötseln av naturreservat under Tekniska nämnden.

Att kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen inrättar ett parlamentariskt sammansatt utskott/styrgrupp för att genomföra fiber/bredbandssatsningen med målet att huvudelen av satsningen genomförs fram till och med 2018.

Tage Gripenstam, Centerpartiet

Välkommen till framtidens Södertälje och ett nytt ledarskap!

CENTERPARTIETS BUDGETFÖRSLAG FÖR SÖDERTÄLJE KOMMUN 2018-2020

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING - FÖRSLAG TILL BESLUT	4
SÄRSKILD PROPOSITION	6
VÄRDEGRUND OCH PRIORITERINGAR	8
DE EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGARNA	10
TRYGGHET, JÄMSTÄLLDHET OCH TOLERANS	10
OMSORG AV BARN OCH VUXNA	13
ÄLDREOMSORG	16
MILJÖ OCH HÅLLBAR UTVECKLING	20
UTBILDNING	27
FÖRETAGSAMHET OCH ENTREPRENÖRSKAP	35
LANDSBYGDEN	39
ARBETE	41
KULTUR OCH FRITID	43
SAMHÄLLSBYGGNAD OCH OFFENTLIG MILJÖ	46
ÄGARDIREKTIV TILL TELGE	53
SÖDERTÄLJE KOMMUN SOM ARBETSGIVARE	56
KOMMUNENS EKONOMI	58
HEMSTÄLLAN	60
TABELLER	62

Inledning

Centerpartiets idéer är resultatet av många människors långa strävan för ett rättvisare, friare och grönare samhälle.

Centerpartiets Södertälje, Trädgårdsstaden där hela kommunen lever och utvecklas på landsbygden och i staden, tillsammans. Vi ser möjligheter i Södertälje kommuns utmaningar, möjligheter till ökad jämställdhet, trygghet, mångfald, hållbarhet, företagande. I vårt Södertälje sätts barnen och utbildningen i centrum, äldre får välja och har en god kvalitet på sin omsorg, företagen trivs och näringslivet växer och mår bra. Vi ser nu på ett antal områden hur majoriteten anammar Centerpartiets och alliansens idéer och tidigare förslag – men mer behövs och därför har Centerpartiet ambitionen att stå för ett nytt ledarskap. Ett ledarskap som minskar klyvningen i Södertälje.

Mångfald är ett begrepp som i ett ord fångar mycket av det som är Södertälje. För Centerpartiet är det en av de stora fördelarna med Södertälje. Mångfalden finns överallt, i stad och på landsbygd, personer med olika bakgrunder och tillhörigheter, företagare, entreprenörer och människor med skiftande, stora och breda kompetenser. Utmaningarna är många men mångfalden är en förutsättning som ger stora möjligheter för att lyckas i arbetet med att utveckla och göra Södertälje kommun till en bra plats att leva i. Stadens utveckling är central men för att få en bra utveckling måste hela kommunen leva och då måste landsbygdens möjligheter lyftas vilket vi gör i ett särskilt avsnitt i budgeten. Ett viktigt arbete är att bygga ut fibernätsanslutning till alla i hela kommunen vi föreslår att ansvaret läggs som ett uppdrag till kommunstyrelsen som utser en politisk styrgrupp som leder arbetet med den nya efterlängtade satsningen på fiberutbyggt bredband.

En stor utmaning är fortsatt sysselsättningen och därför är ökade kontakter och nya sätt att arbeta tillsammans med näringslivet och ideell sektor absolut nödvändig. Vi bör dessutom utvidga arbetet tillsammans med olika samarbetspartner och förstärka våra kontakter på regional och internationell nivå.

Ett omfattande arbete behövs för att få fler företag att vilja vara med och ta sig an samhällets gemensamma utmaningar. När företagen är med på allvar kommer integration och sysselsättning få positiva resultat, tillväxten förstärks och vi får ett bättre samhälle att leva i och klyvningen i samhället minskar!

Våra ungdomar måste redan i skolan få lära sig att bli företagare. Kommunen behöver utveckla en bättre och bredare dialog med våra företag. Bemötandet och inställningen till företagare måste förbättras. Villkor som kan underlätta företagandet är ett måste, några exempel; förenklade regler, snabbare hantering av myndighetsärenden som bygglov och alkoholtillstånd. Se över avgiftsfloran för att minska kostnaderna för företagen och öppna för att fler entreprenörer ska kunna konkurrera om att få utföra kommunala tjänster. Vi föreslår nya taxor som är konkurrensneutrala till Stockholms stad och enligt Rättviksmodellen.

Att skapa det socialt och ekologiskt hållbara Södertälje är en annan utmaning som vi har framför oss, en utmaning vi i Centerpartiet är beredda att arbeta hårt med för att klara och därför har vi

många bra förslag i vår budget. Vi är övertygade om att använda tillväxten för att driva miljö- och klimatfrågorna är rätt väg att gå. Sverige ligger i dag i framkant i världen när det gäller klimat- och miljöarbetet. Centerpartiet startade denna utveckling i början av 1960-talet när vi la Riksdagens första miljömotion och utvecklingen har gått att göra parallellt med att välfärden växt och tillväxten varit en motor.

Inom förskolan ska kvalitet och mångfald klaras genom att tillföra resurser och hålla nere barngruppernas storlek. För att ge ALLA barn och ungdomar möjlighet att nå kunskapsmålen måste kvaliteten i grund- och gymnasieskolorna förbättras och utvecklas. Vårt krav på mer lärarledd tid för eleverna har burit frukt, till exempel införs nu succesivt två-lärarsystemet. Nu måste det förverkligas tillsammans med ett annat krav från Centerpartiet - mer rektorstid för lärarna. Rektor måste få tid att ta ett större ansvar för skolans pedagogiska resultat. Och vi föreslår att utbildningsnämnden ska stötta och rekommendera rektorer att införa senare skoldagsstart för eleverna, positiva effekter kan ses i praktiken och i vetenskapliga studier. Många saker påverkar den psykiska ohälsan bland våra barn och unga, vi föreslår som en åtgärd att låta två socialsekreterare arbeta inom en skola under ett år för att hitta metoder att stärka det elevrelaterade sociala arbetet för elever och lärare. Båda dessa förslag kommer att leda till en bättre arbetsmiljö för lärare och annan personal på skolan.

I äldreomsorgen måste kvalitet och mångfald lyftas och säkerställas för att förebygga ohälsa och värna livskvaliteten. I 2012 års budget föreslog vi att kommunen skulle införa fritt kundval fullt ut för hemtjänst i enlighet med den nya lagen om valfrihet (LOV), det är nu både genomfört och avskaffat igen. Vi var emot beslutet att avskaffa LOV och föreslår tillsammans med Alliansen att LOV återinförs i hemtjänsten, byggs ut till andra verksamheter och att en kvalitetskontroll byggs upp för att säkerställa god kvalitet på omsorgerna oavsett utförare. Valfrihet är viktigt, kombinerat med kvalitetskontroller, för att säkerställa brukarnas behov och integritet. Vi föreslår tillsammans med Alliansen att driften för nästa vård- och omsorgsboende upphandlas av en extern aktör. Andra angelägna frågor för våra äldre är god mat, måltidsmiljöer, förebyggande hälsovård och välutvecklade mötesplatser för våra äldre.

Kommunens arbete med kvalitet handlar om att utöka värdet för medborgarna. En offensiv kvalitetsutveckling bidrar till ett framgångsrikt Södertälje där varje verksamhet är en lärande organisation som ständigt utvecklas för Södertäljebornas bästa. Detta kräver insatser, samt ett ledarskap som styr processer i förbättring och förändringar. Personalen måste få en större delaktighet, ett tydligt ansvar och ledarskap. Då blir personalen vår största tillgång för att hitta nya framtidslösningar. Centerpartiet i Södertälje är av den uppfattningen att effektivisering av den kommunala verksamheten ska fortsätta för att kunna leverera hög kvalitet i alla verksamheter. Detta förutsätter att vi är öppna för det som är utmärkande för ett modernt arbetssätt. Centerpartiet står därför bakom ett fortsatt arbete för att utveckla Lean i Södertälje kommuns verksamheter. En stor del av kommunens verksamhet bedrivs av entreprenörer/företag inom alla områden från snöröjning till skolor och gruppboenden därför måste Kvalitetsutveckling också ske i samarbete med våra olika entreprenörer och systematiseras och förbättras oavsett bransch.

På denna grund föreslår Centerpartiet en budget för ett Södertälje som ger alla delaktighet, ökat självbestämmande och en god jordmån för ALLA människor att växa. Samtidigt visar vi på ett antal strategiska punkter att det finns ett tydligt alternativ till den nuvarande politiska majoriteten. Vår budget ger också förutsättningar för att skapa en bred plattform kring frågor som sysselsättning, hållbar utveckling och kvalitetssäkring av den kommunala verksamheten.

Tage Gripenstam, gruppledare

SÄRSKILD PROPOSITION

Följande förslag vill Centerpartiet ställa under särskild proposition till kommunfullmäktige:

Vi föreslår att rektorer med stöd från utbildningsnämnden/förvaltningen kan införa senare skoldagsstart för eleverna.

Vi föreslår att två socialsekreterare under ett år placeras på en skola för att bygga upp en modell för ett nära arbete med våra elever och som stöd för lärare.

Centerpartiet föreslår att regler och mallar ska tas fram för att mindre lokala företag ska kunna delta i anbudsgivningar vid kommunal/koncern upphandling.

Att kommunsstyrelsen får i uppdrag att tillsätta en politisk styrgrupp för att ta ansvar för att hela kommunen ska byggas ut med fiberanslutning snarast.

För att öka tillgängligheten för alla Södertäljebor till Södertälje kommun och bli underlätta arbetssökandes möjligheter till arbete eller egenförsörjning ska ett virtuellt kontor med information på flera språk startas och utvecklas.

Kommunen ska inleda ett brett samarbete med olika fastighetsägare för att kunna upprätta åtgärdsplan för minskning av energianvändning och följa bästa "Green Building program" vid varje ny byggnation av fastigheter.

Kostnadsfria bygglov för installering av solfångare eller solceller på fastigheter/hus ska gälla alla fastighetsägare. Kommunen ska genomföra en förstudie för att hitta lämpliga objekt att placera solfångare och solceller på i kommunen.

Södertälje ska satsa på specialkompetens och utbilda kommunens hemtjänstpersonal och erbjuda utbildning till övriga utförare som dagligen möter människor i gränslandet till demens.

Mariekällgårdens tillagningskök ska startas upp under 2018 i full skala.

Kommunen tillsammans med studieförbunden erbjuder föräldrarna utbildning med en speciell inriktning på tonårsföräldrar för att motverka hedersrelaterat våld.

Att anställa fler fältassistenter för att förstärka arbetet bland ungdomar.

En utökning av resurserna till Ungdomsmottagningen motsvarande 2 kuratorstjänster.

Skapa en åtgärdsplan för att få giftfria miljöer, få bort buller och sådant som orsakar allergier i våra fastigheter, starta med förskolor och skolor.

Åtgärder som höjer trafiksäkerheten för barnens skolvägar ska utredas i kommundelsnämnderna och tekniska nämnden och genomföras. Vi avsätter 1 mkr extra per år för detta arbete övrigt finansieras inom TN/KDN ram.

Att Centerpartiets cykelförslag beslutas och genomförs utöver majoritetens satsning.

Att under 2018 utreds förutsättningarna och effekterna av en försäljning av elnätet

Att kommunfullmäktige beslutar att slå fast att dammarna i Moraån ska vara kvar.

Att Tjejhuset får möjligheten att bli en ordinarie fritidsgård med nuvarande inriktning vi avsätter 1,5 mkr per år.

Att anta samtliga förslag i Alliansens gemensamma hemställan budget 2018-2020 vilka finansieras i denna budget.

VÄRDEGRUND OCH PRIORITERINGAR

Södertälje är en unik kommun. Tillsammans är vi 95 000 invånare i en internationellt präglad stad, en kommun mitt i en spännande utvecklingsprocess. Med en ovanlig kombination av människor med rötter i olika delar av världen. Här hittar vi internationella företag, Europas antroposofiska centrum, världshistoriska konstverk, Tom Tits Experiment, sportstjärnor, urnordiska sevärdheter, och unika naturtillgångar.

Södertälje har stora utmaningar framför sig för att kunna uppnå målen, bland dessa prioriterar Centerpartiet; skolan, att bekämpa arbetslöshet i alla sina former, att göra Södertälje till en, företagsvänligare, klimatsmart och hållbar kommun och att nolltolerans mot rasism, främlingsfientlighet och utanförskap är målet.

Vi är övertygade om att det som behövs för att bryta utanförskapet och för att möjliggöra fler och bättre jobb i Södertälje är en mer framtidsinriktad och flexibel arbetsmarknad. Vi måste också ha en öppnare syn när det gäller näringslivet i Södertälje med ett bättre bemötande av alla företag och en positiv attityd till företagande.

Dessutom är vi övertygade om att en hållbar utveckling som tar hänsyn till miljön och klimatet, och som värnar våra ekonomiska resurser och naturresurser är grunden för all bra tillväxt. Helhetsperspektivet och hållbar samhällsutveckling är två principer som genomsyrar Centerpartiets politik i kommunen. Vi har ett ansvar gentemot kommande generationer i Södertälje – Södertälje ska vara den mest klimatsmarta kommunen på alla områden.

Vi är övertygade om att Södertälje har det som krävs för att vara framtidens stad och vara en förebild i Sverige. Därför vill Centerpartiet att människor som valt att verka, leva och bo i Södertälje ska uppleva att de har makt att förverkliga sina drömmar. Vi vill stärka den enskildes möjligheter och ge goda förutsättningar för den enskilde att växa.

Vi är av den uppfattningen att det kommunala stödet ska underlätta för olika kulturområden så att de på ett enkelt och effektivt sätt når ut till många människor.

Frivilliga insatser bär upp det nätverk mellan människor som föreningslivet utgör. Deras insatser är en viktig motor för att utveckla ett livskraftigt Södertälje. Inte minst betyder de mycket för våra barn och ungdomar, för att skapa goda förebilder av vuxna som tar ansvar och engagerar sig som medmänniskor. Alltid angeläget, inte minst nu när vi upplever stora grupper som behöver vår solidaritet och en plats att förverkliga sina liv på.

Alla människor är lika mycket värda och unika. På den grunden ska kommunen främja mångfald, valfrihet och delaktighet. Kommunen ska bli tydligare i att klargöra medborgarnas ansvar, skyldigheter och rättigheter.

Vår framtidsvision är en stolt och förenad kommun med människor som jobbar tillsammans för att uppnå målet för en bättre vardag för alla. Vi sammanfattar vår framtidssyn i tre punkter nedan.

1. DET FÖRETAGSAMMA SÖDERTÄLJE

Den gemensamma välfärden förbättras i samma takt som företagsamheten i Södertälje utvecklas och fler arbeten kommer till.

I Centerpartiets Södertälje är de jobbskapande företagens ledare/ägare hjältar och entreprenörskap och företagande genomsyrar all kommunal verksamhet från förskola till bolag, från elev till tjänsteman.

Södertälje kommun ska kort- och långsiktigt arbeta för en mycket bättre kontakt med och service för företagen samt utveckla samarbetet mellan näringslivet och kommunens service och ideella sektor.

2. DET TRYGGA OCH TOLERANTA SÖDERTÄLJE

Samhället ska garantera en grundläggande ekonomisk trygghet till samtliga medborgare.

Kommunen ska alltid stimulera människor till arbete genom att förbättra och ta tillvara möjligheterna så att de kan klara sin egen försörjning.

En ökad valfrihet inom vård, skola och omsorg är en del av det trygga Södertälje där invånarna har makten över sina val och kvalitén på verksamheten.

Skolorna i Södertälje har under flera år haft svårt att nå upp till kunskapsmålen för våra barn- och ungdomar. Det är den enskilt viktigaste uppgiften att ge alla barn goda förutsättningar för att lyckas i vuxenlivet. Bli trygga och självständiga människor med alla möjligheter att förverkliga och ta ansvar för sig själva. Heroiska insatser görs av våra lärare men det behövs mer! Centerpartiet prioriterar skolan för våra barns och samhällets bästa.

Samarbetet mellan det civila samhället (föreningar, kyrkor m.fl.) och kommunen måste ökas och stärkas för att vi gemensamt ska lyckas med att bygga ett jämställt och jämlikt samhälle där alla respekteras oavsett bakgrund och får möjlighet att arbeta, försörja sig själva och utvecklas.

Centerpartiet vill införa en nollvision i kommunen mot mobbning, diskriminering, utanförskap, rasism och främlingsfientlighet.

Vi står för ett samarbete mellan alla de demokratiska krafterna i samhället och mot all sorts diskriminering av individer på grund av sin kultur, etnicitet, läggning, ålder och sociala bakgrund.

3. DET HÅLLBARA OCH MILJÖMEDVETNA SÖDERTÄLJE

I Centerpartiets Södertälje kommer kommunen att bli en förebild för hur man positivt påverkar vår livsmiljö och tar sig an klimatutmaningarna. Bland annat genom att kommunen blir bättre på att hantera gemensamma miljövärden, effektivisera regelverken och göra möjligt för människor att själva göra miljöriktiga och klimatsmarta val.

Att kunna gå, cykla och åka kollektivt är tillsammans med vattenfrågorna från bergsbäcken till Östersjön, maten och jordbruksmarkens skydd prioriterade områden.

Sedan 90-talet har en rad internationella beslut om hur vi bättre ska värna miljön på kommunal nivå antagits av den Svenska regeringen, Södertälje kommun ska anpassa dessa beslut till sina egna mål inom miljöutvecklingens alla områden, samt belöna, upplysa och informera alla invånarna så att hela vårt samhälle tillsammans kan prioritera genomförandet och gå före i arbete för en hållbar kommun.

DE EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGARNA

Södertälje kommuns ekonomi står trots goda resultat inför kommande ekonomiska utmaningar, nu gäller det att alla drar åt samma håll. Arbetslösheten är jämte skolan vårt viktigaste fokusområde och den måste bli mycket mindre, försörjningsstödet måste fortsatt minska, Lönarbetet, växthuset, måste bli en naturlig del av hela organisationens arbetssätt, varje slösad krona måste ersättas med en krona för kvalitet och god verksamhet. På köpet får vi en bättre arbetsmiljö och högre frisknärvaro, varje procent av sjukskrivningar kostar mellan 20-40 mkr/år.

Nivån på lånen sjunker men är fortsatt hög i kommunkoncernen, 8 -10 miljarder, och amorteringarna måste fortsätta. Lånen behöver minska oavsett befolkningsökningen. Nu finns det fortfarande angelägna investeringar att göra för invånarnas bästa och det är vi från Centerpartiets sida beredda att genomföra och som tidigare år finansiera genom att sälja en del av våra tillgångar.

Utmaningarna är många men vi är övertygade om att vi med bättre kvalitet kan klara både ekonomin och fortsätta amorteringarna av den stora låneskulden. Centerpartiet är ett ansvarstagande parti med fokus på invånarnas bästa.

TRYGGHET, JÄMSTÄLLDHET OCH TOLERANS

MÅNGFALD OCH INTEGRATION

Centerpartiets utgångspunkt är alla människors lika värde och rättigheter. Att hålla fast vid det är självklart i en orolig värld, där krig och miljöförstöring tvingar människor fly från sina hem. Det yttersta målet är att var och en ska kunna växa som människa och dessutom ha möjlighet att förverkliga sina drömmar. Alla människor har i grunden samma rättigheter och skyldigheter.

Centerpartiet vill ha ett samhälle som tar tillvara alla de livserfarenheter som landets invånare har och som en del har förvärvat utanför landets gränser. Ett mångkulturellt samhälle bygger på respekt för varandra och de kunskaper vi har oavsett var de har förvärvats. Det är viktigt att man inte ser invandrare som en enhetlig grupp. Alla människor har olika bakgrund och erfarenheter därmed olika behov och möjligheter.

En av våra viktigaste uppgifter är att förändra synsättet på och förhållningssättet till varandra, alla invånare i Sverige behövs för att vi ska få förmånen att fortsätta leva i ett land, som har tillväxt, utvecklas och med ett högt välbefinnande.

Interaktiv språkundervisning ska vara en del av de tjänsterna som erbjuds på det nya virtuella kontoret för målgruppen med invandrarbakgrund. Genom interaktiv undervisning har målgruppen en enastående möjlighet att på egen hand ta del av kunskapsförmedling och snabba på sin språkinläring och den är ett flexibelt alternativ som kan anpassas till individernas behov. Validering för att kunna använda de nya kunskaperna vid bl.a. ansökningar till vidareutbildning är viktigt att lösa.

DISKRIMINERING

Vi måste stärka vårt antidiskrimineringsarbete. Alla former av diskriminering måste åtgärdas och beivras. Därför förordar vi att kommunen inför en antidiskrimineringsklausul i alla våra kommunala upphandlingar. Dessutom måste den som söker en anställning bedömas utifrån sina kvalifikationer och inte efter sitt kön, religion, hur namnet stavas eller var han/hon kommer ifrån. Kommunen måste aktivt arbeta med attityd- och opinionsförändring.

HBtq

Centerpartiet är pådrivande i kampen för homo-, bi-, trans- och queerpersoners likaberättigande. Människor som älskar en person av samma kön ska ha samma rättigheter, skyldigheter och delaktighet i samhällsgemenskapen som människor som älskar en person av motsatt kön. Fortfarande drabbas homo-, bi- och transpersoner i Södertälje av ett socialt förtryck och utsätts fortfarande för våldsbrott och diskriminering, vilket är helt oacceptabelt. HBtq - perspektivet bör genomsyra hela den kommunala förvaltningens sätt att tänka och agera.

Vi vill aktivt stödja de organisationer och föreningar som hjälper homo-, bi- och transpersoner bland annat Ungdomsmottagningen, RFSL, tjejhuset, kvinno- och ungdomsjouren. Och rekommenderar speciella informationsinsatser i samtliga Södertäljes skolor, samt till olika föreningar.

VÅLD I NÄRA RELATIONER

Våld i nära relationer sker i alla kulturer och i alla folkgrupper och samhället behöver därför alltid arbeta med dessa frågor

Vi vill se mer utbildning i kommunen och skolorna av typ Machofabriken där mansrollen ifrågasätts och unga män och vuxna män ges alternativ till agerande som män, fjärran från våld mot kvinnor.

Alla skolor ska ha jämställdhetsplaner för att ge unga en större bild av könsrollernas konsekvenser och nödvändigheten av att stoppa våldet.

De ungdomar som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck står enligt Rädda Barnen ofta med ena foten i familjens kultur med långtgående kontroll av deras beteende och umgänge och med den andra foten i den svenska tonårskulturen. Vi menar att arbetet med dessa ungdomar, flickor såväl som pojkar, kräver kunskaper i kulturfrågor, tonårsutveckling och familjedynamik.

Många av föräldrarna i dessa familjer har oftast, på grund av språksvårigheter och kulturkrockar, en annan syn på sina tonåringar och deras förehavanden både under skoltid och på fritiden. Centerpartiet anser att det är viktigt att öka förståelsen i hela familjen för deras nya samhälle. Därför föreslår vi att kommunen tillsammans med studieförbunden erbjuder föräldrarna utbildning och att man utvecklar föräldraträffar/möten för att på ett pedagogiskt sätt förändra synen, ge insikt och ett nytt förhållningssätt för att hederstänkande inte ska få stå i vägen för alla elevers rätt till kunskap oberoende av kön, etnicitet, sexuell läggning och kulturbakgrund.

Tröskeln är många gånger lägre för människor att söka sig till frivilliga organisationer än till myndigheter då de utsätts för brott därför är BOJ, Kvinnojouren, Ungdomsjouren oerhört viktiga delar av vårt samhälle både förebyggande men också efter att brott skett.

Vi vill se ett tätt samarbete med dessa organisationer och kommunen samt studieförbunden och

vården såsom föräldramottagningar (MVC) och BVC samt företag i kommun. Den nystartade satsningen på familjecentraler är vi positiva till.

Centerpartiet vill att hållbarhetsutskottet och chefssamrådet för en bred samverkan för ett tryggare Södertälje ställer sig bakom den våldspreventiva metoden Huskurage.

Huskurage mål är att rädda liv.

Huskurage är en trestegspolicy för fastighetsägare och hyresvärdar och glädjande är att Telge Bostäder AB som kommunalt bostadsbolag nu har infört Huskurage som policy men Centerpartiet vill att kommunen i sin helhet ska anta policyn som en del av arbetet med att motverka våld i nära relationer.

9 kommuner och 27 bostadsbolag och 64 Brf i Sverige har redan infört huskurage med mycket goda resultat, För ett tryggare Södertälje krävs bredare och effektivare metoder så som Huskurage.

JÄMSTÄLLDHET

Enligt Centerpartiet är principen om alla människors lika rätt och värde grunden för ett jämställt samhälle. Individer ska, oavsett kön, behandlas lika, ha fria livsval och lika ansvar i samhället. För ett jämställt Södertälje måste alla vara delaktiga i processen.

En grundläggande del av skolans funktion är att främja att alla barn oavsett könsidentitet får utvecklas i sin fulla potential och stärka sin självkänsla och sitt självförtroende. Centerpartiet vill se fler riktade aktiviteter med syfte att stärka möjligheten och ge alla elever en större kännedom om könsrollernas konsekvenser och möjlighet till egna val för en jämställdhet i skolan och i elevernas fortsatta liv. En viktig aktivitet i skolan är att främja att alla barn oavsett kön får ta större plats och stärka sin självkänsla och sitt självförtroende.

Centerpartiet i Södertälje vill arbeta för att kvinnor får mer makt och inflytande i såväl offentlig som privat sektor, exempelvis genom att fler kvinnor startar och utvecklar sina företag. För att det ska kunna ske behövs kunskap hos kommunen, och exempelvis Nyföretagarcentrum och bankerna för de förutsättningar och utmaningar kvinnor som startar och vill utveckla sina företag står inför. Även förebilder och nätverk spelar en viktig roll och vi uppmanar kommunen, arbetsförmedlingen och skolor att i större utsträckning använda nätverk för att elever ska lära mer om företagande i linje med vårt mångåriga förslag om att införa schemalagd företagarbildning i skolan redan från årskurs 3. Vi vill också att kommunen går före i arbetet för att motverka våldet mot kvinnor, bland annat genom information och att utbilda myndighetspersoner.

ENSAMSTÅENDE FÖRÄLDRAR

Den ekonomiska standarden skiljer sig ofta stort mellan ensamföräldrar och sammanboende föräldrar. Det är dags att ställa nya krav på förändringar för att förbättra för ensamföräldrar och deras barn. En sådan insats är familjecentraler i bostadsområdena vi ser fram emot att fler startar under 2018.

DEMOKRATI

Att ständigt arbeta för demokratins utvecklande är viktigt. Människor måste hela tiden påminnas om allas våra möjligheter och ansvar. Vårt grundläggande ansvar för upprätthållande av allas lika rätt och värde där en folkstyrd demokrati är en viktig grund. I Södertälje kommun är det arbetet extra viktigt då vi har en mångfald av människor med olika kulturbakgrund, som kommer från länder där detta inte är självklart. Därför ser vi behoven av och vill ur stadsdirektörens budget

prioritera resurser till förvaltningen för att utöka det konkreta demokratiarbetet särskilt valåret 2018.

För att öka allas möjlighet att vara en aktiv del av demokratin behövs avsatta resurser för detta arbete inom Södertäljes förvaltning. Demokratiberedningens uppdrag som i nuläget är att öka samhällsengagemanget, utveckla nya former av medborgardialoger och öka valdeltagande och tre mycket viktiga uppdrag och valdeltagandet sjunker i kommunen och valdeltagandet skiljer sig markant mellan olika delar i kommunen.

Centerpartiet vill att Demokratiberedningens arbete förstärks genom mer och strukturerade resurser till förvaltningen. Idag är resurserna en tjänsteperson på 25 % - 60 % med mycket otydliga förutsättningar vilket är ohållbart och långt ifrån vad kommuner jämförbara med Södertälje har. Centerpartiet vill se ett förstärkt strukturerat arbete med barns demokratiska rättigheter utöver det fokus som finns på ungdomar och andra där valdeltagandet är lågt. Vidare vill Centerpartiet se en tydligare chefsstruktur inom förvaltningen kopplad till Demokratiutredningen för en mer tydlig delegering, prioritering och kommunikation. Centerpartiet vill se 2 tjänstepersoner kopplade till demokratiberedningens uppdrag och vi kan se ett behov av att utveckla beredningens uppdrag till jämställdhet och integration. Detta ryms och finansieras inom stadsdirektörens kontor, utvärderas efter valåret 2018 inför kommande satsningar.

OMSORG AV BARN OCH VUXNA

Centerpartiet i Södertälje föreslår:

Genomför 2018 en utvärdering av fritidshemmens verksamhet med syfte att säkerställa arbetsmiljö och god måloppfyllelse.

För att säkerställa att kommunen aktivt arbetar med tillgänglighetsfrågor avsätter vi 0.5 mkr/år 2018- 2020.

Vi föreslår att det ska genomföras en översyn av tillgängligheten i alla kommunala lokaler och i den kommunala gatu- och markmiljön.

Inrätta fler fältassistenter för att förstärka arbete med ungdomar och avsätter 2,0 mkr 2018 för detta.

En utökning av resurserna till Ungdomsmottagningen motsvarande 2 kuratorstjänster, 1,2 mkr

Tjejhuset har under de senaste åren varit hotat av nedläggning på grund av att Södertälje kommun inte velat ge tillräckliga bidrag. 2014/15 skapades en lösning med hjälp av Ullenhag pengar. Vi vill nu säkerställa att det blir en långsiktig lösning och föreslår att Tjejhuset blir en fritidsgård med nuvarande inriktning och verksamhet och avsätter från och med 2018, 1.5 mkr till detta i budgeten

LÅT BARNEN FÅ VARA BARN

Föräldrarnas ansvar att ta hand om sina barn är en självklar utgångspunkt för det stödjande arbete som kommunen utför. Barnens rättigheter ska hävdas med barnkonventionen som grund. Förskolan är ett stöd för föräldrar som studerar eller arbetar och ska på den grunden utformas så att den främjar det enskilda barnets utveckling.

Det utförs ett fantastiskt arbete i våra förskolor utifrån givna förutsättningar, men tyvärr tvingas barnen vistas i för stora grupper, för tidigt. Vi föreslår en fortsatt löpande utvärdering och utveckling av de nya förskole- och skolhusen så att vi inte har verksamhet i hus/lokaler med stora arbetsmiljöproblem för barn och vuxna.

Fritidshemmens betydelse för barnens utveckling är viktig. 2016 har Södertälje kommun 63 elever/fritidsavdelning och rikssnittet ligger på 40 elever/fritidsavdelning. Det är därför dags att en uppföljning och utvärdering görs av fritidshemmen för att säkerställa en god arbetsmiljö för barn och pedagoger där måluppfyllelsen blir hög och fritidshemmet något annat än en förvaringsplats.

FÖREBYGGANDE ARBETE BLAND BARN OCH UNGDOMAR OCH VUXNA

Ohälsan bland våra barn och unga visar på en oroande utveckling i hela landet. Idag har alltför många familjer som har problem av olika slag, arbetslöshet, missbruk, sjukskrivning mm. När det är svårt för de vuxna och kan det vara svårt att orka och klara att stödja barnen när de får problem.

Centerpartiet vill satsa på förebyggande insatser för att möta barn som har det svårt hemma och/eller i skolan och visar tecken på att skada sig själva eller vara på väg in i missbruk eller kriminalitet. Insatserna för personer med sociala problem är alltid viktiga men särskilt när det gäller den här gruppen. Centerpartiet föreslår därför en utökning av resurserna till Ungdomsmottagningen motsvarande 2 kuratorstjänster, 1,2 mkr. Och vi föreslår också (under skolavsnittet) att 2 socialsekreterare under ett år arbetsplatsförläggs på en skola för att utveckla en metod för nära samarbete mellan lärare, elever och socialtjänsten för att tidigt möta sociala problem och underlätta för lärarna i deras arbete och minska den psykiska ohälsan.

Den ekonomiska standarden skiljer sig ofta stort mellan ensamföräldrar och sammanboende föräldrar. Det är dags att ställa nya Krav på förändringar för att förbättra för ensamföräldrar och deras barn. En sådan insats är familjecentraler i bostadsområdena, vi ser fram emot att de börjar återinföras.

En yrkesgrupp av stor betydelse som vi särskilt vill nämna är fältassistenterna, fältassistenten som möter de som har insatsbehov eller riskerar att få dem. Fältassistenterna är en nyckelgrupp i både det förebyggande arbetet och i omhändertagandet av dem som behöver hjälp med sina problem. Samarbetet mellan kommunens verksamheter och polisen är en viktig framgångsfaktor och det ska på alla sätt uppmuntras.

DROGPOLITIK - NOLLTOLERANS MOT DROGER

Bruk av narkotika blir allt vanligare. Rapporteringen om nya farliga preparat har varit intensiv och det är enkelt för de allra flesta att få tag i förbjudna preparat. Kommunen bör söka nya vägar för att hantera detta. Det kan handla lika mycket som att skapa trygga miljöer och alternativ till drogerna som att utbilda, informera och engagera vuxna förebilder. . Nolltolerans mot narkotika ska ingå i kommunens interna arbete.

Tillgången på många narkotikapreparat har ökat kraftigt senaste åren och priserna på dessa har sjunkit, särskilt i storstadsområden. Missbruk och försäljning har sjunkit i åldrarna och väldigt många barn och unga dras in i kriminella kretsar och ges tillgång till narkotika, dopingmedel och andra hälsofarliga varor.

En stor andel av de våldsbrott som begås sker under rus av droger eller härrör till och i narkotikaverksamheten.

Därför vill Centerpartiet att det vidtas åtgärder för att i arbetet mot narkotika verka preventivt gentemot att barn och unga brukar, säljer och på annat sätt befattar sig med dopningsmedel, narkotika och andra hälsofarliga varor. Detta arbete ska implementeras i samtliga kommunala verksamheter där man kommer i kontakt med barn och unga, särskilt i skolan. Genom utbildning, alternativ fritidssysselsättning och olika sociala åtgärder kan man avhjälpa att unga befattar sig med narkotika. På sikt innebär detta att färre lider av missbruksproblematik, färre i social utsatthet, fler som är arbetsföra och en minskad kriminalitet.

VERKSAMHET FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING/VARIATION

Funktionsnedsatta är en grupp i samhället som i olika utsträckning har möjlighet att klara sig med eller utan olika typer av samhälleligt stöd. Tillgänglighet är viktigt, så viktigt att Riksdagen bestämde att 2010 skulle samhället vara tillgänglighetsanpassat för funktionsnedsatta personer. Ett mål som inte uppnåts i Södertälje.

Att ha en god samhällsplanering som underlättar de funktionsnedsattas vardag är ett krav, det gäller exempelvis kollektivtrafiken och bostadsmiljön. I Södertälje finns en omfattande problematik som visar sig i svårigheter att ta sig till exempel kollektivt från bostaden till centrum, problem med att ta sig över gator, genom parker mm. De klyftor som fortfarande finns i staden mellan individer med och utan funktionsnedsättning måste överbryggas för att förvandla Södertälje till en kommun för alla.

En annan viktig tillgänglighetsfråga är den lagstödda rätten få välja personlig assistans, vi vill arbeta med att öka möjligheten till brukarens val av gruppboende och daglig verksamhet. Här föreslår vi att LOV införs när nuvarande avtalsperiod slutar. I samtal med framförallt unga vuxna och deras föräldrar i LSS-kretsen framkommer att förväntningarna på att få leva som alla andra grusas av boenden som inte ger ungdomarna de alternativ som de efterfrågar. Då skulle LOV kunna bidra till det, när en grupp ungdomar/föräldrar hittar en aktör som kan ordna ett boende inom ramen för de bestämda avgifterna och reglerna skulle det kunna ske. Idag är det inom ramen för de LOU - upphandlade boendena nästan omöjligt.

En åtgärd vi föreslår är att det ska genomföras en översyn av tillgängligheten i alla kommunala lokaler och i den kommunala gatu- och markmiljön. Hur har vi genomfört 2010 års mål om tillgänglighetsanpassning i våra skolor, äldreboenden, kommersiella lokaler och vad behöver mer göras?

Omsorgen om funktionsnedsatta inte minst inom LSS kretsen och även till exempel unga dementa måste kvalitetssäkras, just nu finns det en oro bland framförallt nära anhöriga som tills nyligen fått lov att ta hand om sina barn och närstående. Att gå igenom en förändring där ansvaret flyttas från familjen till någon annan är ibland mycket svår för de berörda. Bland annat därför är det viktigt att kvalitetssäkra förändringar.

ÄLDREOMSORG

Centerpartiet i Södertälje föreslår:

Ge de äldre ökat självbestämmande över innehållet i sin hemtjänst utifrån sina individuella behov.

Ge möjlighet åt den äldre över 75 år att själv beställa de insatser av hemtjänsten, i form av städ, tvätt och inköp, som den anser sig vara i behov av utan biståndsbedömning

Genomför uppsökande verksamhet och förebyggande hembesök med erbjudanden om individuella samtal till kommunens alla innevånare över 75

Under 2018 ska ett nytt vård- och omsorgsboende projekteras i Mölnbo, Vårdinge kommun och att Wijbacken byggs ut med ytterligare 16 platser till totalt 50 platser 2019/20.

Mariekällgårdens tillagningskök ska startas upp under 2018 i full skala, avsätter markeringsbelopp för investering, 12 mkr.

Centerpartiet avsätter medel inom ram för anläggande av "Sinnenas trädgård" vid vård- och omsorgsboenden

Att ge Telge Bostäder AB i uppdrag och/eller öppna för annan aktör att genomföra en satsning på att bygga hyresbostäder med god tillgänglighet, möjlighet till service och social gemenskap, vi kallar det seniorbostäder. I Järna, Mölnbo, Hölö, Ekeby och Södertälje.

Leverans av kyld mat från Bergvik ska succesivt minskas inom hemtjänsten till förmån för ett mer mat lagas på plats i bostaden.

Satsning med unga i omsorgen (modell Ung Omsorg) ska utvecklas under 2018. I den att organisera besök av unga i äldreboenden kan till exempel realiseras i samarbete med vårdutbildningar och Telge Tillväxt, det senare har påbörjats. Att Telge Tillväxt får i uppdrag att 2018 pröva att i samråd med äldreomsorgen löpande bemanna vård och omsorgsboende/n, vi avsätter 0,5 mkr

Att man provar en ny form av upphandling för att testa marknaden för "serviceboende/seniorlägenheter". En upphandling där villkoren skulle sättas till vad som behövs i boendet i form av lokaler och en maximerad hyra per lägenhet och storlek och med möjlighet till ett långt engagemang för den som då är beredd att bygga och att det kombineras med våra tidigare förslag om att anamma "Norrköpingsmodellen"

Att hemtjänsten höjer kvalitén genom att skilja städning organisatoriskt från övrig hemtjänst och att vårt krav på att brukaren endast ska behöva möta max 6 personal under 6 månader införs för all hemtjänst.

RESPEKT OCH INFLYTANDE FÖR ÄLDRE

Utgångspunkten måste alltid vara äldre människors rätt till god livskvalitet. Det är helt klart att framtidens äldre själva vill ta del i och ha möjlighet att välja både vårdgivare och omsorgens innehåll. Kommunen behöver stimulera småföretagsutveckling, kooperativa och ideella lösningar.

Genom att ge personal möjlighet att starta eget, på en kvinndominerad marknad kommer fler kvinnor att bli egna företagare, kommunen kan på så sätt bidra till ett mer jämställt näringsliv. Lagen om valfrihet får dessa effekter och vi föreslår att den återinförs i Södertälje kommun. Majoriteten, S-V-Mp, har dock valt vad de kallar Södertäljemodellen.

Centerpartiet har under året återigen mött brukare och framförallt deras anhöriga som visar på stora brister i vissa delar av vår hemtjänst både kommunal och privat. Därför vill vi föreslå några åtgärder på en ovanlig detaljnivå för att bidra till en trygg hemtjänst nämligen följande:

- ändringar i arbetsscheman kommuniceras med brukaren eller anhöriga i förväg
- information ges i förväg om ny personal som ska besöka brukaren
- information om försenade eller ändrade matleveranser ska ske så snabbt som möjligt
- det finnas ett telefonnummer dit brukare eller anhöriga kan ringa och nå en person att tala med när något eventuellt inte upplevs fungera enligt plan.

Centerpartiet vill göra satsningar på områden som kommer att ha betydelse i framtiden både när gäller ekonomi och livskvalitet. De äldre som har de största behoven ska naturligtvis vara prioriterade när de gäller vård och boende.

Här liksom på andra områden gäller det att sätta den äldre i centrum och forma organisationerna flexibelt för att med respekt möta den enskildes behov. Vår kommun ser olika ut i centrala staden och utanför staden.

Utvecklingen av frivilligverksamheten behöver fortsätta. Det är ett viktigt led i bättre hälsa och välbefinnande. För centerpartiet är det angeläget att de får fortsatt stöd. Nestors verksamhet har en naturlig roll när det gäller vidareutbildning av personal och ett utbyggt stöd för anhöriga.

Studieförbunden ser vi som en självklar samarbetspart även i det här sammanhanget.

För att höja kvalitén på städningen inom hemtjänstuppdragen vill vi skilja ut den organisatoriskt från det övriga hemtjänstuppdraget, dessutom vill vi att vårt förslag om max 6 personal under 6 månader ska införas som krav för att få utföra hemtjänst i Södertälje kommun. Och för att få en fungerande verksamhet föreslår vi att kvalitetsuppföljningen stärks och blir en särskild enhet för kvalitetssäkring och kontroll av äldreomsorgen och övrig omsorg införs 2018.

VÅRD- OCH OMSORGSBOENDE I HELA KOMMUNEN

Även på äldre dagar ska delaktighet och valfrihet gälla. Det nya vård- och omsorgsboendet i Glasberga som togs i bruk december 2012 var efterlängtat.

Och inte heller det som nu byggs i Björkmossen räcker till. Ett vård- och omsorgsboende ska byggas i Vårdinge i Mölnbo, 2018 utreds lämplig plats, modell och omfattning.

Vi föreslår också att förslaget med tillbyggnad av ytterligare platser på Wijbacken i Hölö genomförs till 25 nya platser inte bara de 9 som nu färdigställts.

Vård- och omsorgsboenden måste utvecklas, eventuellt med särskilda språkgruppsavdelningar, för att möta behoven för åldrande större invandrargrupper, exempelvis med finsk,

assyrisk/syriansk och kaldeisk bakgrund. Vi ser också positivt på att boendena kan ha särskild inriktning, till exempel musik. Upphandla driften av nästa vård- och omsorgsboende efter Björkmossen med profilinriktning för att öka mångfalden.

Centerpartiet föreslår att LOV ska införas inom vård- och omsorgsboendet.

SPECIALKOMPETENS OM DEMENSSJUKDOM

Demenssjukdomar finns i alla åldrar men ökar kraftigt med stigande ålder. Cirka sju procent av befolkningen över 65 år lider av någon demenssjukdom. Det betyder att över 150 000 människor lider av en demenssjukdom. Av dem har nästan hälften Alzheimers sjukdom. Fortfarande vet vi alldeles för lite om hur personer med demenssjukdomar själva hanterar och förstår sin situation, i samspel med andra människor. Här räcker inte den medicinska forskningen till. Den fokuserar på det som är svårt och problematiskt, på det som är trasigt, och säger inte mycket om den potential som finns hos personen.

Centerpartiets vill göra en satsning även på framtidens demenssjuka. Vi vill satsa på spetskompetens - den bästa vården på specialavdelningar. Vi vill genomföra en ständigt pågående kompetens/utbildningssatsning på hemtjänstens personal som dagligen möter människor i gränslandet till demens. Till skillnad mot vad man trott tidigare kan man träna sina hjärnceller så att de håller sig friska längre. Ensamhet och passivitet är med andra ord starka riskfaktorer. Vi vill även använda ny teknik (ex GPS) för att snabbt kunna hitta en dement person som lämnat sitt boende och i sin förvirring och sjukdom ger sig utomhus oberoende av väder, klädsel och tid på dygnet. Samarbetet med Nestor är angeläget och intressant är även att utveckla verksamheter på olika mötesplatser, exempelvis Villa Drömkåken, för dem som nyligen fått en demensdiagnos.

UNG OMSORG

”Ung Omsorg” är ett bemanningskoncept som erbjuder ett nationellt omsorgskomplement till den reguljära äldre vården. Konceptet ger äldre livsglädje och energi och gör de unga intresserade av vårdarbete. Våra äldre i Södertälje skulle ha stor nytta av att träffa unga människor. Ungdomarna från Ung Omsorg ersätter så klart inte någon, utan fungerar som extra resurser utöver personalen. Vårt förslag till lösning är att engagera Telge Tillväxts ungdomar för att vara detta komplement inom äldreomsorgen under 2018 och avsätter 0,5 mkr till detta.

ÄLDRE FÅR EN BÄTTRE VARDAG I SÖDERTÄLJE

Centerpartiet vill se våra satsningar på lång sikt - på framtiden. Med det sättet att tänka börjar vi i det friska som våra äldre har och gör satsningar på rehabilitering, förhindra fallskador, aktivering och livskvalitet.

Vi vill ge alla äldre möjlighet att äta minst en måltid per dag i gemenskap med andra, till exempel genom att använda kommunens olika matsalar och skolrestauranger och även pröva att gemensamt både laga och äta maten. Maten är viktig och modellen med kyld mat ska avvecklas och där det är möjligt, ska det till de som bor kvar i hemmet vara möjligt att få tillagad mat istället för den veckoranson kyld mat som nu erbjuds. Andra modeller med köp av mat i närliggande butiker och restauranger kan prövas. Det ska finnas kök och restauranger på äldreboenden.

Bergsviks lunchrestaurang är en sådan viktig mötesplats där äldre men också andra kan mötas, äta tillsammans och umgås. En viktig verksamhet där lunchrestaurangen flera gånger hotats av nedläggning och under 2017 lagts ned. Därför föreslår vi en förstärkning av äldreomsorgens budget med 0,5 mkr för att säkerställa denna i den omfattning den har haft med serverad mat.

När det gäller tillagningskök inom äldreomsorgen är det ett stort tryck på Bergviks kök för att klara alla matleveranser och man har i princip nått taket för vad verksamheten klarar av i nuvarande lokaler. Vi vill och föreslår att Mariekällgårdens tillagningskök öppnas vilket skulle avlasta Bergvik. Det är också märkligt att kommunens största särskilda boende för äldre inte har ett eget tillagningskök utan att maten måste levereras från Bergvik.

Vardagstillvaron på våra äldreboenden ska fortsätta att förbättras. Det ska vara möjligt att få skjuts från sin bostad till gemensamma måltider. Ledsagning för promenader, ärenden och utevistelse skall bli möjlig, där kan olika initiativ som exempelvis Ung Omsorg/Telge Tillväxt vara en resurs. Trädgården är ett redskap både för rehabilitering och habilitering och den har dessutom ett terapeutiskt värde, dels för behandling men också för stimulans och aktivitet.

Centerpartiet vill ge kommunstyrelsen i uppdrag att årligen med start 2018 i samarbete med äldreomsorgsnämnden och Telge fastigheter AB färdigställa en "Sinnenas trädgård" vid ett vård- och omsorgsboende tills alla dessa har fått sin egen trädgård. Ett annat centerpartiförslag som prövats och som vi föreslår permanentas är att använda djur i äldrevården. Det har visat sig vara en stor trygghet och stimulans att kunna klappa en hund eller kela med en katt.

STÖD TILL ANHÖRIGVÅRDARE och medicinskt färdigbehandlade på sjukhus

Två tredjedelar av den totala vården utförs av anhöriga, som gör stora insatser för både enskilda och kommunen. Anhöriga måste uppmuntras och erbjudas rimliga villkor till exempel när det gäller avlastning, växelvård och tillgång till korttidsplatser.

Vi behöver fler korttidsplatser i Södertälje för att underlätta mottagningen av färdigbehandlade patienter från sjukhuset men också för att kunna erbjuda avlastning för anhöriga som vårdar sjuka i hemmet. Vi vill ju att individer ska kunna få bo hemma så länge de önskar även när de blir gamla och sjuka men då måste det också finnas korttidsplatser vi kan erbjuda som avlastning för att detta ska vara möjligt.

SENIOR, SERVICE- OCH TRYGGHETSBOENDE

Utöver vård- och omsorgsboende med kvalificerad vård och omsorg dygnet runt ska vi utveckla boenden för personer som inte är i behov av vård dygnets alla timmar. Men som av olika skäl inte vill eller kan bo kvar i sina nuvarande hem. Samtliga som önskar denna typ av boenden ska kunna erbjudas det utan biståndsbedömning. Gemensamt boende kan motverka den isolering och ensamhet som många äldre upplever idag.

Centerpartiet ser gärna att man provar en ny form av upphandling för att testa marknaden. En upphandling där villkoren skulle sättas till vad som behövs i boendet i form av lokaler och en maximerad hyra per lägenhet och storlek och med möjlighet till ett långt engagemang för den som då är beredd att bygga. Och vi har också föreslagit att kommunen blir förhyrare av allmänna utrymmen enligt det vi kallar "Norrköpingsmodellen".

Det är naturligtvis viktigt att man arbetar med att få fram riktiga Trygghetsbostäder i hela kommunen, men Centerpartiet förordar starkt att det snarast påbörjas i Järna efter det segslitna arbetet från engagerade Järnabor med flera för att förverkliga först ett kooperativt Trygghetsboende i Järna och sedan i Hölö. Detta stöds av våra motioner som handlade om att bygga Trygghetsbostäder med Norrköpings kommun som förebild och som resulterade i att det gjorts en större utredning om hur detta ska kunna lösas. Vi har också föreslagit att två olika "tomter" vid Bergsgatan i Järna ska bebyggas med denna lösning. Och att Futurum i Järna rivs och ersätts av bostäder.

FLEXIBEL BISTÅNDSBEDÖMNING,

Biståndsbedömningen till vård- och omsorgsboende ska ses över, där uppdraget är att göra denna mindre restriktiv och mer flexibel. Vi uppskattar att det behövs ytterligare 20 nya platser i särskilt boende för att tillgodose dessa behov. Biståndsmöjligheten ska anpassas till dem som är mellan gemensamhetsboende och det tyngre vård- och omsorgsboendet. Att genomföra vårt förslag att bygga nytt i Vårdinge och bygga ut Wijbacken i Hölö är del i lösningen att skaffa tillräckligt med platser. Björkmossen vård och omsorgsboende står klart 2018, redan nu måste arbetet starta för att planera nästa boende, även för det behovet kan utbyggnad i Vårdinge och Hölö bli en stötdämpare för det accelererande behovet. Nästa vård- och omsorgsboende ska upphandlas av extern entreprenör.

Om du är över 75 år vill vi minska kravet på biståndsbedömning för insatser i hemmet, städ, tvätt och inköp. Är du 90 år och äldre ska du erbjudas vård- och omsorgsboende utan biståndsbedömning om du själv väljer det.

DATORER OCH TV-SPEL FÖR ÄLDRE

Kommunen bör erbjuda nya aktiviteter, som bidrar till att äldre människor kan hålla sig i god kondition både fysiskt och psykiskt. Det är belagt att om äldre spelar dataspel kan det motverka demens. Meningen är att de äldre ska ha nytta av sitt dataspelande, som vilken pedagogisk övning som helst. Tekniken möjliggör möten mellan människor och skapar plattformar för sällskap över åldersgränser. De ska kunna skapa nya gemenskaper och komma bort från sin ensamhet. Detta ska ses som ett led i att erbjuda stimulerande aktiviteter för pensionärer på äldreboenden och mötesplatser för äldre. I Centerpartiet är vi mycket positiva till satsningen kultur 365.

MILJÖ OCH HÅLLBAR UTVECKLING

Centerpartiet i Södertälje föreslår:

Cykeln är ett viktigt trafikslag att satsa på för att komma tillrätta med trafikens påverkan på miljön. Vi utvecklar våra förslag i ett eget avsnitt längre fram.

Utveckla miljöledningssystem inom kommunen som en del i ett kvalitetsledningssystem.

Skapa 2018 en åtgärdsplan för att få giftfria miljöer, få bort buller och sådant som orsakar allergier i våra fastigheter, starta med förskolor och skolor

Genomför en ny kartläggning av bullernivåerna i hela kommunen starta i Södertälje stad och längs utsatta trafikstråk i övriga kommunen.

Satsa på framtidens kollektivtrafik och kommunen engagemang i viktiga infrastruktursatser.

Inför kostnadsfritt bygglov för installering av solfångare och solceller på alla fastigheter, samt aktivt arbeta för att hitta lämpliga objekt att placera solfångare och solceller på i kommunens eget fastighetsbestånd.

Starta en upplysningskampanj för att minska användandet av dubbdäck och att kommunen slutar att använda dubbdäck inom den egna verksamheten i enlighet med Centerpartiets förslag.

Genomför en samlad utredning och kartläggning av kommunkoncernens fastigheter enligt "EPC" – metoden för att kartlägga energieffektiviseringar. Kommunen leder arbetet i samarbete med Telge.

Har i andra fastighetsbestånd lett till energibesparingar på över 20 %, ”konsultkostnader” finansieras inom ramen för Telge Bostäder AB och Telge Fastigheter AB. Punkten finns även med under ägardirektiv.

Starta ett uppdrag för en ny miljö/livsmedel/tillsynstaxa. I de delar det berör företag ska utgångspunkten vara Rättviksmodellen och avgiftsnivåerna ska vara konkurrensneutrala i förhållande till Stockholms stad. Att förenkla regelverken utan att tumma på verksamheternas olika myndighetskrav måste vara ett ständigt uppdrag för förvaltningen. Avgifterna för tillsyn enligt miljöbalken tar inte sikte på personligt ansvar och gagnar inte den som handlar miljövänligt. Ett annat exempel är de dubbla avgifter som fotvårdare betalar jämfört med frisörer vilket inte kan vara rimligt.

Ge en tydlig rabatt på 20 % av avgifterna för miljöcertifierade verksamheter samt branschsystem för miljöcertifiering och aktivt miljöarbete som miljöhousesyn.

Södertälje skall vara en föregångare på miljöområdet och förknippas med bra miljöval. För att kunna stärka de lokala möjligheterna att agera miljövänligt och vara ett föredöme i miljöarbetet anslår vi 2 mkr extra/år. Till exempel riktad utbildning till företagare. Miljö- och hållbarhetskraven ska succesivt öka vid upphandlingar men i en takt som gör det möjligt för företagen att hinna med att förändra och utveckla sin verksamhet. (finns även under rubriken företagsamhet)

Kommunens startar ett projekt för att informera och ge incitament till fastighetsägare/handlare för att de tillsammans med producenterna ska införa ett lokalt återvinningssystem i sina lokaler till nytta för dem som inte har hushållsnära sortering.

Inför personalbilar i enlighet med det förslag vi tidigare presenterat.

Personalcykel är ett annat alternativ som ska erbjudas personalen mot bruttolöneavdrag, vanlig cykel och elcykel.

Vi föreslår att kommunen inrättar ett lånecykelsystem med hjälp av en eller flera utomstående aktörer.

Att i samband med entreprenaden att kommunal VA dras mellan Gnesta-Hölö-Järna byggs en sammanhängande cykelled.

Att det inrättas kultur/naturreseptat i Moraåns dalgång uppströms väg 57.

Att kommunen tar över ansvaret för Natura 2000 området på Oaxen och inför ett naturreseptat. Driften förstärks med 100 tkr.

Att kommunfullmäktige beslutar att långsiktigt slå fast att dammarna i Moraån ska vara kvar.

Föreslår att VA – taxan och renhållningstaxan i de delar som berör Södertälje kommunens invånare och företag fastställs av kommunfullmäktige.

Centerpartiet föreslår att det skrivs in i ägardirektiven att alla hus som byggs ska följa den senaste standarden enligt GBP eller liknande kriteriesystem med motsvarande höga eller högre krav.

Anlägg Laddningsstolpar för elbilar- och cyklar vid alla kommunala fastigheter och inför krav om laddningsstolpar vid nya exploateringsavtal.

EN KLIMATSÄKER KOMMUN

Södertälje skall vara en föregångare på miljöområdet och förknippas med bra miljöval oavsett om det gäller upphandling, planering eller verksamhet. Det är angeläget att kommunen kan erbjuda en mosaik av olika metoder. För då stärks de lokala möjligheterna att agera miljövänligt och vara ett föredöme i miljöarbetet. Vi anslår 2 mkr extra 2018 och ytterligare 4 mkr under perioden 2019 - 2020.

FOLKHÄLSAN

Södertälje kommun ska medverka till och planera för att förbättra folkhälsan. Vi ser ett tydligt behov av att förbättra folkhälsan i hela befolkningen och då inte minst för barnen. Det är många saker som påverkar folkhälsan och som vi därför måste vara rädda om och utveckla. Skolhälsovården, idrott/motion i skolan och på fritiden, maten i skola och i äldreomsorgen och föreningslivet för att nämna några. Den psykiska ohälsan har ökat särskilt bland unga, här har kommunen en viktig roll tillsammans med landstinget. Kommunen kan särskilt arbeta med de bakomliggande faktorerna i ett förebyggande arbete. Ett exempel är att vi förordar att rektorer med stöd från utbildningsnämnden/förvaltningen kan införa senare skoldagsstart för eleverna. Vi föreslår dessutom att två socialsekreterare under ett år placeras på en skola för att bygga upp en modell för ett nära arbete med våra elever och som stöd för lärare.

UPPHANDLING OCH INKÖP

Centerpartiet menar att upphandlingspolicyn behöver justeras och arbetas samman med policyn för miljövänlig upphandling till ett dokument för att få tydlighet och styrkraft. Det är angeläget att kommunen agerar aktivt som aktör på marknaden för att driva fram en miljövänlig utveckling. Samtidigt är det viktigt att kommunens egen verksamhet certifieras, annars kan det te sig orimligt att ställa de kraven på leverantörer, särskilt de mindre företagen. Kraven på de mindre företagen måste anpassas till de möjligheter som kan anses rimliga att leva upp till med en strategi om hur man steg för steg ska kunna skärpa miljökraven i upphandlingarna, då hänger alla med och vi klarar en grön omställning som både ger en bättre miljö och värnar om de lokala jobben och tillväxten.

ÅTERVINNINGSSTATIONER OCH PAPPERSKORGAR

Centerpartiet vill starkt påpeka vikten av att fortsätta utveckla och komplettera återvinningsstationerna så att det blir lätt för människor att agera miljövänligt. Nu pågår en spännande satsning med bostadsnära sortering en metod som kompletterar behovet av fler återvinningsstationer. Det är viktigt att gå vidare och utveckla hushållsnära sortering i flerbostadshus.

Att underlätta för alla att sortera och återlämna fler fraktioner på ett enkelt sätt är viktigt. Även när man bor i lägenhet och idag oftast bara enkelt kan sortera i gröna påsen och restpåsen. Ett sätt att underlätta är att det ställs ut mindre återlämningsstationer i större butiker och köpcentra, goda exempel finns till exempel i Täby kommun. Kommunens roll i detta är att informera och ge incitament till fastighetsägare/handlare för att de tillsammans med producenterna ska införa ett sådant återvinningssystem till gagn för dem som inte har hushållsnära sortering. En annan metod värd att utreda är en betaltjänst för hämtning av sorterade fraktioner, utöver trädgårdsavfall där tjänsten redan är utvecklad, som man inte själv kan transportera till närmaste återvinningscentral. (ägardirektiv till Telge Återvinning)

I årets budget föreslår vi tillsammans i alliansen att det är dags att modernisera kommunens papperskorgar i mening att underlätta och stimulera invånare och besökare att slänga sina sopor

där i stället för på marken och helst som sorterat skräp för att underlätta återvinning och vi hänvisar till våra motioner nu senast om "Moderna sopkorgar" lagd i kommunfullmäktige 28 september 2015.

INOMHUSKLIMATET

Det måste fortsatt satsas på förbättring av inomhusmiljön i skolor och förskolor den skall vara städad, gift- och bullerfri och så bra att inte ytterligare barn drabbas av allergier på grund av dåligt inomhusklimat. Vi föreslår en kartläggning med åtgärdsplan för att komma tillrätta med eventuella problem. Vi satsar 0,3 mkr 2018.

BYGG OCH BYGG OM FÖR KLIMATET

Under 2004 inledde Europeiska kommissionen Green Building programmet (GBP), en kvalitetsmärkning inom EU av energieffektiva byggnader med litet koldioxidutsläpp. Detta program syftar till att förbättra energieffektiviteten och öka integreringen av förnybara energikällor i byggnader på frivillig basis. Programmet riktar sig till företag och organisationer, offentliga och privata, som vill effektivisera energianvändningen i sina lokaler. Programmet går steget längre än energideklarationerna genom att kräva att åtgärdsförslagen i energideklarationen genomförs. Centerpartiet föreslår att det skrivs in i ägardirektiven att alla hus som byggs ska följa den senaste standarden enligt GBP eller liknande certifieringssystem med minst lika höga eller högre krav. Se även under kapitlet, samhällsbyggnad och stadsmiljö.

FRAMTIDENS TRANSPORTER

Scania, Södertäljes största företag flyttar aktivt fram positionerna för att påverka Södertäljes framtid. Scania lägger energin på att bidra med den kompetens som finns inom företaget i syfte att hitta långsiktigt hållbara och kostnadseffektiva lösningar. Målet i samarbetet med kommunen är att Södertäljes kollektivtrafik ska hålla absolut världsklass. Centerpartiet, som var initiativtagare till arbetet, stödjer samarbetet mellan Södertälje kommun, Scania, SL och Nobina.

Centerpartiet arbetar också för att transporter ska samordnas så mycket som möjligt för att minska miljöbelastningen från den trafik som kommunens verksamheter skapar. Vi är därför nöjda med att det nu startar ett arbete för samordning av transporter i Södertörnskommunerna. För att det ska vara nytta med lösningen måste det också ska underlätta för våra lokala matproducenter att leverera till exempel kött, grönsaker och rotfrukter till kommunala verksamheter.

LÅNECYKELSYSTEM

En levande stad kräver transportmöjligheter för alla. Våra förflyttningar bör ske så energisnålt och med så liten miljöstörning, som möjligt. Att förenkla för stadens invånare och besökare att välja ett miljövänligt sätt att ta sig fram i staden är positivt. Centerpartiet har under flera år föreslagit att kommunen ska arbeta för bättre cykelnät i hela kommunen även mellan våra tätorter och grannkommuner. Vi har också motionerat om att satsa på ett låncykelsystem och göra Södertälje kommun till en cykelvänlig stad. Samtidigt underlättar vi för turism och ger fler möjligheten att upptäcka fler delar av staden och kommunen.

Att öka andelen resor med cykel i förhållande till bilresor bör betraktas som ett mål i sig samtidigt som cykeln är ett bra komplement för att förenkla hela resan i kollektivtrafiken. Låncyklar är en del i att kunna uppfylla dessa mål. En låncykel fungerar på ungefär samma sätt som en stadsbuss, där alla som betalar en viss avgift får åka med. En låncykel kan vem som helst trampa iväg på och i likhet med kollektivtrafiken finns det särskilda platser där man kan hoppa på och av fordonet.

Centerpartiet satsar rejält på att utveckla cykeln som ett självklart alternativ för persontransporter, förslagen återfinns under rubriken Samhällsbyggnad längre fram i budgeten.

Vi föreslår att kommunen inrättar ett lånecykelsystem med hjälp av en eller flera utomstående aktörer.

KOMMUNANSTÄLLDA OCH MILJÖBILAR OCH CYKEL

Med syfte att påskynda övergången till miljöbilar och förnybara fordonsbränslen bör Södertälje göra en satsning för de kommunanställda lika som allt fler stora företag och andra offentliga verksamheter/myndigheter gör. Genom direkt avtal med olika företag förfogar Södertälje över möjligheten att erbjuda sin tillsvidareanställda personal att leasa miljöklassade bilar och betala kostnaden via ett bruttolöneavdrag. På så sätt uppmuntras personalen att byta ut sina äldre personbilar till nyare miljöbilar och därmed bidra att koldioxidutsläppen minskar. Dessutom bidrar det till att fler får trafiksäkrare fordon.

Personalcykel är ett annat alternativ som ska erbjudas personalen mot bruttolöneavdrag, vanlig cykel och elcykel.

KLIMATSMART - INRÄTTA MOBILITETSKONTOR

Transportfrågorna och trafikproblemen står högt både på myndigheternas samt medborgarnas agenda därför välkomnade centerpartiet tidigt förslaget i Agenda 21 programmet om att inrätta ett mobilitetsskontor. Syftet är att stimulera till bilpooler och samåkning, ge information om bästa möjliga kommunikationslösning för resenärer samt samarbeta med företagen i kommunen kring hur man kan effektivisera transporter i syfte att minska utsläppen. Erfarenheterna från andra kommuner som har satsat på detta har visat sig goda. Även informationssystem växer nu fram som underlättar reseplaneringen från dörr till dörr. Det tog lång tid för Centerpartiets ide att börja förverkligas. Nu går det allt fortare åt rätt håll. Vi fortsätter att i olika forum driva dessa för miljön viktiga frågor. Däremot vill vi inte ha tvångsanslutning till bilpooler eller hindra människor från att äga sin egen bil.

MILJÖ- VA- OCH RENHÅLLNINGSTAXORNA

Framtidens avfallshantering måste baseras på återanvändning och återvinning. Förbränning och deponering ska undvikas som sista steg i hanteringskedjan. Förbränning av "sopor" ska i princip inte ske. Nya tillstånd och utvecklingen av Tvetaanläggningen ska innebära en fortsatt kraftfull satsning på avfallssortering. Detta måste paras med tydliga krav på producenterna om ren produktion och återanvändning och återvinning. Självklart skall utgångspunkten för Tvetaanläggningen vara att försiktighetsprincipen tillämpas aktivt för att exempelvis förhindra läckage till omgivningen.

Taxorna ska utformas så att de premierar resurshushållning och de som agerar miljövänligt. Renhållningstaxan för avfallshämtning ska ändras så att det är större skillnad och mer lönsamt att sortera och återvinna sitt avfall. Behöver man tömma sitt kärl sällan eller kan samordna sig med grannen så ska det belönas med en märkbart lägre taxa. När det gäller VA - taxorna har vi under åren sagt och föreslagit att nya taxor dels ska vara rättvisa och kollektiva, vilket ska gälla alla anslutningar även i omvandlingsområdena, dessutom ska VA – taxan också bidra till att vattenförbrukningen minskar dvs. taxan ska omfördelas till att en större andel ska vara rörlig och en mindre del fast. Inte heller ska de stora företagen gynnas på bekostnad av bostadskollektivet. Centerpartiet vill införa en 80-20 regel, 80 % ska vara den rörliga avgiften och 20 % den fasta

delen. Taxorna har förändrats enligt våra förslag men det återstår en bit att gå innan målet är uppfyllt.

Centerpartiet föreslår en förnyad översyn av taxorna baserad på vad som ovan anförts. Återigen handlar det om att främja möjligheter, inte straffa invånarna eller hitta ett sätt att finansiera myndighetens ambitioner.

Avgifterna för tillsyn enligt Miljöbalken tar sikte på personligt ansvar och men gagnar inte den som agerar miljövänligt. Centerpartiet föreslår ett uppdrag om att återkomma med förslag till en förnyad taxa för miljöavgifter. Förslaget skall säkra effektivt miljöarbete, främja effektivisering av myndighetsutövandet, ta vara på personligt ansvar samt sträva efter att minska dubbelarbete. Möjligheterna att som verksamhetsutövare få välja rörlig timdebitering skall beaktas i ett nytt förslag. Det nya taxeförslaget ska utarbetas med sikte på genomförande från halvårsskiftet och väntas ge en effektiviseringsvinst inklusive minskade intäkter på 0,5 mkr från år 2018. Det nya förslaget föreslås ha sina utgångspunkter i "Rättviksmodellen"

Miljöcertifierade verksamheter samt branschsystem för miljöcertifiering och aktivt miljöarbete som miljöhousesyn eller Greppa Näringen ska ge en tydlig rabatt på 20 % av avgifterna. Rabatten kan bli överflödigt om vi har ett taxesystem som gör att det lönar sig för de som sköter sig när det inte blir upprepade besök för efterkontroller, ålägganden mm. I taxorna ska också hänsyn tas till företagens omfattning på verksamheten till exempel kan det inte vara rimligt att ett sommaröppet kafé har samma eller bara något lägre avgifter som en året runt öppen restaurang. Inte heller kan det vara rimligt med stora avgiftsskillnader för till exempel fotvårdare och frisörer.

SOLFÅNGARE

Centerpartiet i Södertälje vill att satsningen på solfångare och solceller ska bli en del i kommunens miljöarbete för att bygga ett hållbart samhälle. Därför vill vi dels att kommunen avstår att ta betalt för hantering av bygglov för både privata (genomfört) och andra aktörer som vill installera solfångare eller solceller på sina fastigheter, samt fullfölja en komplett förstudie av kommunala fastigheter för att placera solfångare och solceller på dessa.

VATTENVÅRD

Centerpartiet har föreslagit och vunnit gehör för att Södertälje kommun ska införa våtkompostering av avloppsvatten från enskilda hushåll med efterföljande hygienisering. Detta är en kretslopps-lösning som återför ca 90% av kväve, kalium och fosfor till åkermarken och som kraftigt minskar behovet av konstgödsel.

Östersjön är ett unikt innanhav. Vårt, som vi delar med många människor runt om i flera länder. Vi har ett särskilt ansvar för att göra vad vi kan för att återställa Östersjön i för kommande generationer ett gott hälsotillstånd. Därför såg vi med glädje på den stora satsning i miljardklassen som alliansregeringen gjorde i det centerpartileda miljödepartement för att rädda Östersjön och de insatser som gjorts för att öka fiskbestånden det också från ett centerpartilett landsbygdsdepartement. Och att vi tack vare centerpartiet verkar kunna stå fast vid de skärpta svavelutsläppsreglerna från EU för sjöfarten i Östersjön. Nu

gäller det att den S - ledda regeringen kan stå fast vid dessa nödvändiga satsningar.

Men det räcker inte, vi måste göra vad vi kan för att lokalt bidra till ett friskare hav. Våtkomposteringsprojektet är ett sådant. Andra viktiga insatser är inrättande av Vattenvårdsförbund där alla intressenter från lantbruket till enskilda kan vara med. Våtmarksprojekt, inrättande av vattenskyddsområden. Jordbrukets satsning på "Greppa näringen" som radikalt minskat utsläppen från jordbruket, skogsbruket, buffertzoner och att ta vara på erfarenheterna från sådana projekt och forskning som till exempel BERAS med huvudsäte i Järna och mycket mera. För Centerpartiet är det här mycket viktiga frågor. Vattnet är inte bara Östersjön utan också vårt viktigaste livsmedel och en fantastisk rekreationsplats.

Det är dags att ta ett helhetsgrepp över vattenfrågorna i sjökommunen Södertälje. Framtagandet av en vattenplan pågår vilket vi tycker är bra. Skillnaden är att i vårt förslag vill vi ta helhetsgreppet över alla vattenfrågor, där vattenskyddsområden, VA – policy och –plan och vattenvårdsförbund mm ingår som delar. En strategisk Vattenplan som hållbart säkerställer vattenfrågorna i sin helhet för vår kommun.

GRÖNT - ETT VAL FÖR SÖDERTÄLJEBORNA

Kommunen kan bli bättre på att utnyttja de mest energisnåla lösningarna. De beräkningarna som gjorts på samhällsbyggnadskontoret visar att det finns potential att spara åtskilliga megawattimmar (MVH) per år. Besparingskravet som skärptes till 3 % 2008, men i praktiken sänkts till 2 %, kräver ett starkt fokus och insatser från både brukare, de kommunala fastighetsägarna och energiproducenterna/inköparna för att lyckas. Det är uppenbart att en helhetssyn med till exempel EPC lösningar kan både finansiera investeringar för energibesparingar och ge bidrag för att klara annan upprustning av vårt samlade fastighetsbestånd.

Genom en aktiv satsning på grön energi, energisparande och ett tydligt grönt vägval i strategiska utvecklingsfrågor skapas förutsättningar att minska utsläppen av koldioxid i kommunen. Självklart krävs också ytterligare åtgärder inom trafikområdet för att minska bilismen och göra den bilism som finns mer effektiv och miljövänlig, här kan kommunen bidra genom att aktivt arbeta med åtgärder riktade till sin egen personal. Att underlätta cykling är en viktig åtgärd. Se förslag längre fram.

MILJÖINFORMATION OCH KAMPANJ PÅ FLERA SPRÅK

Genom en flerspråkig information om miljö, hushållning och hålla rent kan Södertälje kommun bidra till ett Renare och Bättre Södertälje. Syftet är att sprida information om miljö och vad man skall tänka på när man väljer att leva miljövänligt. Därför föreslår vi gemensamt med Alliansen en flerspråkig informationskampanj för ett renare Södertälje och hur vi var och en och tillsammans värnar vår miljö i vardagen och tar vårt gemensamma ansvar.

UPPLYSNINGSKAMPANJ FÖR ATT MINSKA ANVÄNDANDET AV DUBBDÄCK

Vi föreslår att kommunen startar en upplysningskampanj via bland annat hemsidan och Ditt Södertälje, för att tipsa om hur man kan köra säkert med dubbfria däck. Och att man tar bort användandet av dubbdäck på de egna fordon som används av eller hyrs in av Södertälje kommun. Vi kan tänka oss undantag för utvalda fordon inom hemtjänsten och för service som ofta körs långt ut på landsbygden, dygnet runt.

NATURRESERVAT mm

Moraåns dalgång i Järna är en fantastisk tillgång för natur och djurliv men också för rekreation för Många människor. Under det senaste året har vi från Centerpartiet i Järna uppmärksammat den vid flera tillfällen. Senast när man skulle ta bort regleringen av ån vilket skulle fördärva stora värden, syftet var att underlätta för laxfiskar att ta sig upp till Nya reproduktionsplatser. Vi har därför enats om att vi vill inrätta ett nytt naturskyddsområde som innefattar hela eller delar av Moraåns dalgång. Nedströms väg 57 är det inrättat ett naturreservat och vi föreslår att vi 2018 ska fortsätta med att skydda Moraån och vi föreslår att

nästa etapp blir längs Moraån uppströms i direkt anslutning till det nu inrättade naturreservatet. Dessutom föreslår vi att kommunfullmäktige fastslår att kommunen ska verka för att dammarna i Moraån inte rivs. Möjligen kan de kompletteras för att underlätta fiskvandring. Ett nytt initiativ från ungdomar i Järna ställer vi oss bakom, nämligen att åter utveckla den gamla badplatsen till en ny sådan. Vi har också föreslagit att Natura 2000 området beläget på Oaxen ska övertas av kommunen, vilket är ett önskemål från Oaxenborna. Vi har också föreslagit att det behövs lättnader på naturreservatet Farstanäs inom en del där campingen och havsbadet kan utvecklas. För att underlätta fiskens vandring in i Mälaren och göra Inre Maren betydligt attraktivare föreslår vi i en motion att bron på Slussholmen byggs om och att vattenregleringen flyttas till Mälarsidan av blindtarmen och att en stensättning görs som skapar en fors från kanalen till Inre Maren.

UTBILDNING

Centerpartiet i Södertälje föreslår:

Inför obligatoriskt skolval (genomfört) inför busskort till alla som uppfyller avståndskraven, 3 mkr som centerpartiet finansierar ur de 20 mkr som vi tillskjuter skolan 2018.

Förstärk elevhälsan, Fler kuratorer, skolsystrar och skolläkare på Resurscentrum föreslår centerpartiet, 2,5 mkr som centerpartiet finansierar ur de 20 mkr som vi tillskjuter extra till skolan 2018.

Vi föreslår att rektorer med stöd från utbildningsnämnden/förvaltningen kan införa senare skoldagsstart för eleverna.

Vi föreslår att två socialsekreterare under ett år placeras på en skola för att bygga upp en modell för ett nära arbete med våra elever och som stöd för lärare.

Fördelningsramen till förskolorna ökar med 10,0 mkr/år för att kunna hålla nere barngruppernas storlek.

Budgeten för grundskolan förstärks med 20 mkr 2018, 25 mkr 2019 och 40 mkr 2020 för att öka lärartätheten/lönerna och satsa på lärarna och värna mångfalden i skolutbudet. 5,5 mkr 2017 används till ovanstående riktade satsningar på obligatoriskt skolval och elevhälsan.

Skol/folkbibliotekens resurser förstärks med 2 Mkr/år 2018 – 2020.

Skolorna schemalägger företagarkunskap inom ramen för sin ordinarie undervisning och erbjuder utbildningar inom arbetsrätt, företagande, skatter, entreprenörskap mm redan i grundskolan och att det på ett enkelt sätt startar redan i årskurs 3, beprövade modeller finns.

Gymnasieutbudet kontinuerligt ses över för att motsvara efterfrågan inom t.ex. bristyrken och att de program vi erbjuder är av god kvalitet.

Trygghetssatsningar i våra skolor, så att elevernas arbetsmiljö förbättras.

Att kulturskolan får en förstärkning med 0,5 mkr/år (finns även under kulturavsnittet).

Södertälje antar den globala utmaningen och startar ett nytt internationellt gymnasieprogram där världen är både rekryteringsbas och mål för utbildningen.

Att en jämställdhetsanalys genomförs 2018 i en grundskola och i en gymnasieskola med syfte att åstadkomma en åtgärdsplan.

Att det sker en satsning på mer rörelse, motion och idrott i skolan. Anpassa skolgårdarna för mer utevistelse och fördubbla idrottstiden.

Trygga skolvägar se samhällsbyggnad

Glasberga lågstadium byggs 2018/19

Arbeta för att språkmentorer finns för språkutveckling på arbetsplatser, Södertälje kommun ska föregå näringslivet med att införa det i sina verksamheter. Försöksverksamhet finansieras inom ramen för Arbetslivsnämnden.

Att Södertälje kommun erbjuder till exempel tillsammans med folkhögskolorna sommarkurser för språkelever, SFI.

ALLA BARN HAR RÄTT ATT NÅ KUNSKAPSMÅLEN

Många barn lämnar grundskolan utan att ha nått de kunskapsmål som är grundläggande för alla barn i Sverige. Detta är ett misslyckande och som sådant oacceptabelt. Grundläggande utbildning är nyckeln till framtiden för alla och misslyckanden i skolan skapar växande sociala klyftor.

Vi anser att driftsformen är sekundär och att debatten om vinster i välfärden är att ha fel fokus. Centerpartiet vill att debatten och systemen vi formar ska driva fram kvalitet och krav på resultat och då krävs det en bättre kontroll och uppföljning av skolornas arbete, oavsett om de är kommunala, kooperativa eller aktiebolag.

Centerpartiet har antagit utmaningen från föräldrarna att Södertäljes skolor ska ge våra unga en bra start in i framtiden. Ekonomiska resurser är en viktig del för att nå resultat, men vi är övertygade om att rätt rektorer och rätt lärare betyder mest för resultatet i skolan och har därför också arbetat för att eleverna ska få mer undervisningstid med sina lärare och att rektorerna ska få bättre möjligheter att leda sina skolor för ett bättre resultat för eleverna. Rektorerna måste bli de verkliga pedagogiska ledarna och då arbeta nära sina lärare för att förbättra inläringssituationen, utveckla den och leda sina lärare mot målpuppfyllelse.

Trygghetssatsningen måste också omfatta våra skolor, så att elevernas arbetsmiljö förbättras och

studiero gäller. Att ha nolltolerans mot mobbning är något man alltid måste arbeta aktivt med.

ETT POSITIVT VAL – FLER BARNOMSORGSENTREPRENÖRER

Centerpartiet vill stärka valfriheten och hävda närhetsprincipen i barnomsorgen. Det innebär att vi välkomnar fler idéer och utförare i barnomsorgen som stärker både föräldrarnas och personalens möjligheter. Förskolan ska även i framtiden vara en av flera möjligheter för föräldrarna, ett alternativ med hög kvalitet för barnen. Vi anser dessutom att dagbarnvårdarnas roll som en fullvärdig resurs i barnomsorgen ska slås fast.

Trygghet för barnen är en stabil personalgrupp, men också en stabil och väl sammanhållen barngrupp. Barnen måste känna trygghet, vilket de inte gör när grupper och personal förändras och byts.

Vi vill att barnens rätt till en förskoleplats i sitt närområde och att förtur till syskonplats ska stärkas. Dessutom utgår vi ifrån att nuvarande regler ska gälla d.v.s. att barn till föräldralediga och arbetslösa skall ha rätt till en plats i förskolan. För att underlätta för föräldrarna ska man inte behöva lämna barnomsorgskön när man tackat nej två gånger till en plats man inte vill ha.

BARN BEHÖVER VUXNA

För att få en bra start i livet krävs att barnomsorgen satsar mer på barnens utveckling och lek än utbildning. Det måste finnas tid för alla barn, även barn med särskilda behov. Centerpartiet är övertygat om att barngrupperna inte får växa generellt i förhållande till antalet vuxna pedagoger. Alla barn måste hinna mötas av vuxna som lyssnar och respekterar dem.

Många barn behöver särskilt stöd för att kunna ta vara på sina möjligheter. Istället för att öka barngrupperna, skulle vi behöva lätta på trycket för en hårt ansträngd verksamhet. Mer stimulerad personal ger mer stimulerade barn.

SÖDERTÄLJE ETT POSITIVT SKOLVAL

Barnen måste få en god utbildning och för det krävs en engagerad, motiverad och väl utbildad lärarkår, bra lokaler och att såväl personal som föräldrar får stort inflytande och delaktighet.

Södertälje kommun måste fortsätta bygga upp en offensiv satsning för att utveckla en skola som lockar eleverna till kunskap, som stimulerar alla barn att söka den bästa av utbildningar. Föräldrarna måste känna och lita på att de gör ett klokt val när man väljer en skola i Södertälje för sina barn. Centerpartiet vill värna om föräldrarnas och elevernas möjlighet att välja skola. Även här handlar det om deltagande och aktiva val som den bästa grunden för att nå en positiv utveckling i skolan.

Alla Södertäljes barn är våra barn. Därför är det viktigt att kommunen inte skiljer på utförarna när man ska utveckla skolan, utan ser friskolorna som en lika viktig resurs som de kommunala skolorna. Alliansen har fått igenom att de finns med i skolvalskatalogen (digital) på samma villkor som de kommunala skolorna. Friskolorna tillför nya metoder och en sund konkurrens som driver kvalitet och naturligtvis ger en större valfrihet.

Alliansen förslag att det ska införas obligatoriskt skolval för att fler föräldrar ska se att de har möjligheten att välja är nu genomfört. För att det ska bli reellt föreslår vi också att om barnen

uppfyller avståndskravet och/eller farlig skolväg ska de ha rätt till busskort och att dessa förslag ska gälla alla skolor kommunala och friskolor. Vi föreslår också att Idrotts-, ungdoms- och kulturkommunen arbetar för att förlänga bussterminskorten så att de gäller till klockan 22 (nu 19) på kvällen för att underlätta för barn och ungdomar att delta i sina fritidsaktiviteter utan beroende av föräldrarna och deras bil, bra för miljön bra för ungdomarna. Vi finansierar dessa förslag 3 mkr inom vår utökning av ramen till skolan med 20 mkr 2018.

FLER LÄRARE – MINDRE GRUPPER – MER BÖCKER

Vi förutsätter att morgondagens skola finner nya former men att man värnar att fler pedagoger och andra vuxna ska finnas där alla barn är synliga och där elever med särskilda behov får nödvändigt stöd.

Inom ramen för skolsatsningen förutsätter vi att en satsning på tidig läsinlärning sker. Här har biblioteken en viktig funktion som måste kvalitetssäkra tillgången på böcker. Centerpartiet har och fortsätter att föreslå extra satsningar på skol- och folkbiblioteken i stads- och kommundelar. Vi förutsätter att lässatsningen sker i samverkan med föräldrarna, för att se till att barnen som lämnar grundskolan har tillräckliga läs- och skrivkunskaper.

DEN INTERNATIONELLA SKOLAN

Två av Sveriges största exportföretag har sitt säte i Södertälje. Under många decennier har staden varit en naturlig mötesplats för människor från hela världen. Flertalet ur folkgrupperna som anlänt till Södertälje för att jobba inom dessa industrier, har stannat för gott.

Södertälje betraktar sig idag som Sveriges internationella huvudstad med en fantastisk resurs av människor med olika kulturer och språk. Det är dags att vi ser möjligheterna i detta.

Av den anledningen vill vi ha en internationell gymnasieskola. Vi vill att den skolan ska vara öppen för elever från hela världen med inriktning på globalisering, världskultur, språk, näringsliv, handelsutbyte och klimatfrågor – mångkulturellt på riktigt.

IKT i skolan

Södertäljes skola måste få chansen att vara modern och i framkant i det pedagogiska arbetet. För att klara det behöver bland annat användandet av IT, Internet och teknik avsevärt utvecklas. Lärarna och den utrustning de kan få till sitt förfogande är avgörande för hur detta ska lyckas och bli en fördel för Södertäljes elever. Ett exempel är användandet av Smartboards som effektivt både breddat och fördjupat lärandet till fördel för eleven men också för lärarens möjlighet att bedriva en undervisning som är modern. Det förutsätter naturligtvis kompetensutveckling av lärare.

MAT MED KRAV

Centerpartiet anser att barnen ska få mat med hög kvalitet och ser gärna att skolorna även här profilerar sig. En stark kvalitetsprofil ska självfallet kunna hävdas, likväl som man även här ställer krav på Bra Miljöval och ekologiska produkter. Centerpartiet förordar att upphandling av mat sker utifrån de kriterier Sveriges Riksdag fattat beslut om, gällande till exempel lagar och regler om hur Svensk djurhållning ska vara. Vi stödjer och ser positivt på det arbete som pågår med kostenheten som motor för att få en större andel ekologisk, näringsriktig, god och närproducerad mat (konventionell och ekologisk) i våra förskolor och skolor.

FÖRNYA OCH UTVECKLA - BRYT SEGREGATIONEN

Vi vill pröva och söka de vägar som stärker barnen i de skolor som har en hög andel barn som inte klarar svenska språket. Vi vill ge skolorna möjlighet att arbeta olika för att ge barnen lika chans. Det krävs tillit, uthållighet och ökad lokal frihet att forma egna lösningar, inte bara ökade resurser för att bryta den utveckling som bara fått fortgå. Inom ramen för det av oss föreslagna utökade anslaget till skolan bör särskilda satsningar göras för att säkerställa en höjd ambitionsnivå som tidigt ger alla barn en rejäl chans! Ett förslag är att öka satsningarna på svenska språket för de som inte lever upp till målen och dessutom satsa på intensivsvenska för nyanlända elever så att de snabbt lär sig språket för att kunna delta i den ordinarie ämnesundervisningen. Svenska först sedan integration i vanlig klass.

En viktig uppgift för pedagogerna är att på ett bättre sätt än idag hitta förklaringsmodeller för hur man gör skolan relevant för eleverna. Det vill säga, få eleverna att förstå varför man ska lära sig. Ibland faller studieintresset platt när man får hålla på med ändlösa räknetal utan att förstå varför man måste lära sig det. Ingen koppling finns till den verklighet som eleven har eller ser framför sig.

Två saker att utveckla är mentorskap mellan olika årskullar och mellan högstadiet och gymnasiet och en organiserad läxläsningshjälp (kan utföras av elever för elever) och att platser för detta skapas.

Vårt nu genomförda förslag att införa obligatoriskt skolval är vi övertygade kommer att bidra till en minskad segregation.

Att Södertälje kommun erbjuder till exempel tillsammans med folkhögskolorna sommarkurser för språkelever, SFI. Det långa sommaruppehållet försämrar elevernas möjlighet till en bra språkinläring.

ENTREPRENÖRSKAP UTBILDNINGAR I GRUNDSKOLAN

Vi vill förstärka arbete som syftar till att långsiktigt förbättra företagsklimatet i kommunen. Vi ser att bilden på företagandet som komplicerat och svårt finns och behöver förändras.

För att klara detta mål ska vi redan i grundskolan undervisa i företagande och träna och utveckla ett entreprenörstänkande hos eleverna.

Därför vill Centerpartiet att skolorna schemalägger detta inom ramen för sin ordinarie undervisning och erbjuder utbildningar inom arbetsrätt, företagande, skatter, entreprenörskap mm redan i grundskolan. Vi föreslår att man i enklare former redan från årsklass 3 får pröva på företagandet. Goda exempel kan hämtas runt om i landet, till exempel har Trångsviken, Jämtland nått goda resultat.

I det här arbetet är det viktigt med ett utökat samarbete med näringslivet för att arbeta med verkliga exempel och goda förebilder.

UPPRUSTNING AV SKOLORNA

Trots stora insatser har många av Södertäljes skolor brister i studie- och arbetsmiljö för lärare och elever. Det är angeläget att kommunen kan erbjuda en mosaik av olika skolor, för att kunna stärka profilen av Södertälje som kommunen där alla barn ges chansen till god utbildning.

Vi kommer att pröva varje investeringsobjekt för sig och förutsätter att åtgärderna är lokalt motiverade utifrån verksamhetens behov. Och vi kommer att pröva alla förslag utifrån dess konsekvenser för kvaliteten och ekonomin.

Brunnsängsskolan som nu är byggd och invigd har vi tydligt sagt är för liten för områdets behov, vi investerar för att omgående bygga ytterligare en skola i området, Viksbergsskolan som antligen handlas upp under 2016 och där bygget också startat 2017, vi kan tänka oss att pröva upphandlingsmetoden men avsätter i budgeten investeringsmedel för att säkra en byggstart. Och vi föreslår att arbetet startar för att bygga en lågstadieskola i Glasberga.

Vi föreslår också att den nya skolan i Enhörna inte upphandlas utan att nödvändiga förändringar görs i Vallaskolan och att man behåller årskurs F-6 som idag och kompletterar Vallaskolan med en ny idrottshall.

GRÖNA SKOLGÅRDAR - KREATIVA LÄROMILJÖER – MER RÖRELSE

Barnen behöver omgivningar som stimulerar och utvecklar kreativiteten. För att stärka barnens inlärningsmiljö är det viktigt att öka möjligheterna till rörelse och fysisk träning. Bristen på idrottshallar och gymnastiksalar är ett klart hinder, men får inte tas som ursäkt för avsaknaden av återkommande aktiviteter som främjar barnens motorik och fysiska träning.

För att åtgärda en av bristerna när det gäller idrottshallar föreslås att uppförandet av ny idrottshall i Enhörna och i Mölnbo som vi föreslår projekteras för byggstart 2018/19. Multiarenan ser nu ut att förverkligas hade den byggts när vi föreslog det första gången 2006 hade den varit klar för flera år sedan och blivit en riktig multihall värd namnet! Nu är den nedbantad till en gymnastik- och friidrottshall och kan väl knappast kallas för multiarena/hall längre.

Vi föreslog dessutom konstgräsplaner i Järna och Pershagen 2012. När de nu är anlagda och dessutom Enhörna har en. Vill vi gå vidare och avsätter vi återigen ett maxbelopp 6 mkr för en konstgräsanläggning i Hölö 2018 och detsamma för en i Mölnbo 2019. Vi förväntar oss motprestationer från föreningslivet därför föreslår vi ett maxbelopp.

SKOLHÄLSOVÅRD OCH PSYKISK OHÄLSA

Skolhälsovården har en viktig funktion för en fungerande skola. En god elevhälsa där skolläkare, skolsköterska och kurator/psykolog är en självklar resurs för eleverna är ett måste. Vi förstärker därför resurscentrum med 2,5 mkr för att anställa ytterligare kurator, skolsköterskor och skolläkare. Se också vårt förslag om förstärkning av ungdomsmottagningen. Idag ser vi alltför många exempel på psykisk ohälsa hos våra ungdomar. Tidig och professionell hjälp för elever och föräldrar/lärare kan rädda många elevers framtid.

Vi föreslår att ett pilotprojekt genomförs där en skola får två socialsekreterare placerade på skolan för att arbeta fram en modell för ett nära samarbete för att komma tillrätta med bland annat psykisk ohälsa.

För Centerpartiet är det av yttersta vikt att förebygga och minska den psykiska ohälsan i Södertälje, allra främst bland våra barn och ungdomar. Istället för att skära ner i verksamheter som jobbar med stöd åt de som inte mår bra vill vi säkra långsiktig finansiering för dessa.

Själv mord är den vanligaste dödsorsaken för unga män och alltför vanlig även bland kvinnor. Sverige har en nollvision för själv mord, men resurserna som avsätts för det är fjuttiga jämfört med vad som satsas på nollvisionen inom trafiken. Centerpartiet vill därför att Södertälje kommun själva

arbetar aktivt för en nollvision för självmord.

Stress och prestationsångest är utbredd. I dagens uppkopplade samhälle är jämförelser med andra enklare än någonsin. Offentliga evenemang och foton gör det enkelt att se vilka som är bjudna på den där coola festen eller vem som har råd med dyr shopping eller lyxiga bruncher på stan. Skolan bör ha ett tydligare uppdrag att utbilda unga att hantera detta. Stresshantering och problematisering kring vad som är framgång, coolhet och lycka bör vara en naturlig del i exempelvis livskunskapen.

Centerpartiet är tydligt för utökad tid för idrott i grundskolan. Näringsriktig och god mat, utbyggd elevhälsa och övrigt förebyggande arbete är också viktiga delar för välmående barn och ungdomar som kan prestera bra resultat i skolan..

Fler vuxna förebilder är viktiga i de ungas liv. Centerpartiet vill jobba för fler vuxna närvarande i skolan och är villiga att pröva nya sätt för att detta ska ske. Alla sätt behöver inte kosta dyra pengar. De vuxna som jobbar med ungdomar bör också erbjudas fortbildning i hur man känner igen tecken på psykisk ohälsa och hur man kan bemöta det på ett bra sätt för att själva känna sig tryggare i att vara ett stöd.

Vi vill också ge utbildningsnämnden i uppdrag att ta initiativ till att pröva senare skoldagsstart för elevernas bästa från mellanstadium till gymnasium, dvs stötta rektorer som vill genomföra detta. Det finns både vetenskapliga studier och praktiska exempel som visar på goda resultat för både elever och lärare.

GYMNASIESKOLA FÖR FRAMTIDEN

Satsningarna som Centerpartiet gör på grundskolan är naturligtvis grunden för att stärka gymnasieskolans förutsättningar att bedriva en god undervisning.

Alla elever som väljer gymnasieutbildning i Södertälje ska känna att de erbjuds en bra kvalitet i undervisningen. Här krävs nya metoder för att möta alla elever. Utvecklingen inom gymnasieskolan måste följas med stor uppmärksamhet. Ökad lärlingsutbildning är en självklar utveckling som vi är positiva till. Och det är viktigt att man informerar de blivande eleverna om att inget gymnasieprogram utesluter högre studier om man själv vill få behörigheten.

Friskolor är en bra verksamhet som kan både komplettera och förstärka gymnasieskolan.

Trygghetssatsningen ska också komma gymnasieskolorna till del. Många skolor har problem med arbetsro under lektionstid och korridorerna upplevs som otrygga. Gymnasieskolan är en frivillig skolform och de elever som inte klarar av att uppträda så att klasskamrater och lärare får arbetsro ska kunna avvisas eller erbjudas andra alternativ för att skolan ska kunna behålla en god kvalitet på undervisningen.

Som en del i en bra arbetsmiljö för våra gymnasieelever är det viktigt att rörelse/idrott uppmuntras och schemaläggs på ett sätt som gör att alla kan (ska) delta. Gymnasieeleverna närmar sig vuxenlivet och kan därför behöva en mer individualiserad motion/träning för att grundläggande hälsa och till exempel kondition ska kunna bidra till ett bra skolresultat.

SAMORDNAD VUXENUTBILDNING

Komvux står alltid inför nya utmaningar. Dess verksamhet är betydelsefull som en del i det livslånga lärandet. Här är det viktigt att samordna resurser inom kommunen, samt utnyttja externa utbildare, studieförbund m.fl., för att inte bygga fast oss i en situation som snabbt kan bli ohållbar. Konkurrensutsättning av delar av utbildningarna kan resultera i ökad mångfald och

flexibilitet.

Södertälje har förmånen att ha fyra folkhögskolor i kommunen. Dessa statsbidragsfinansierade skolor är ett viktigt komplement i synnerhet i det nödvändiga integrationsarbetet. Den utbildning och lärmiljö de erbjuder är unik och bidrar starkt till att fler personer unga, nyanlända mfl går vidare till yrkesutbildning, högre studier och arbete. Centerpartiet ser stora möjligheter i ett väl utvecklat och utökat samarbete mellan kommunen och folkhögskolorna.

MODERSMÅLSUNDERVISNINGEN

Alla barn skall ha tillgång till god undervisning utifrån sina förutsättningar. När det gäller barn som nyligen flyttat till Sverige, föreslår vi att en del av ämnesundervisningen sker på deras modersmål i ett inledningsskede. Detta för att dessa barn skall ha en realistisk chans att komma ikapp/hänga med i sin utbildning.

De barn som kommer till Sverige med sina föräldrar lär sig ofta svenska relativt fort. Det är viktigt för dessa barn att de får modersmålsundervisning, så att de kan behålla sitt ursprungliga språk. Som vuxen är det en stor fördel att vara flerspråkig och det har samhället stor nytta av. För att ytterligare förstärka modersmålsundervisningen vill vi att kommunen samverkar med andra anordnare och erbjuder modersmålsundervisning till barnen under tider som inte inkräktar på ordinarie skoltid. En viktig sak, självklar kan man tycka, är att ge modersmålsundervisning på det språk som föräldrarna anser är deras modersmål. Ett exempel på det motsatta är att kaldéer erbjuds arabiska när de har ett eget språk, vilket inte borde ske.

SPRÅKKUNSKAPER OCH SFI

Språkkunskaper och en arbetsplats är den bästa grunden för integrering och deltagande i samhället och därför förespråkar vi ett utbildningssystem där man kan varva teori med praktik. Språkutbildningen för nyanlända måste lägga stor vikt vid praktisk tillämpning för ett gott resultat. Att kombinera skola och praktik har flera fördelar, dels får den enskilde träna sina teoretiska kunskaper i en verklig arbetsmiljö, dels får personen det svensktalande kontaktnät som nyanlända så ofta saknar.

Praktikplatsen skall vara en naturlig plats, där man kan uppleva gemenskap, överbygga ömsesidiga fördomar och kanske till och med lära sig ett nytt yrke. Utgångspunkten bör vara att förenkla inlärning av språket och tillgänglighet blir ett nyckelord i detta tankesätt. Interaktiv språkundervisning är en framgångsrik modell som har provats på andra delar i Europa och kan administreras inom ramen av Centerpartiets förslag till virtuellt kontor.

Men det som är viktigt är att den enskilde först genomgår en snabb valideringsprocess så att den erbjudna praktikplatsen motsvarar någorlunda den enskildes utbildning, erfarenheter och kompetens. Dessutom föreslår vi att introduktion och SFI-utbildning ska kunna kombineras med eget arbete, entreprenörskap och eget företag redan från första dagen. Under 2010 genomfördes en överflyttning av ansvaret för stora delar av flyktingarnas introduktion till arbetsförmedlingen, erfarenheterna visar att ansvaret borde återgå till kommunerna med full finansiering från staten något Centerpartiet föreslår på nationell nivå

Centerpartiet ser fördelar med att centralisera det som oftast kallas SFX. Fördelarna är både pedagogiskt och socialt motiverade. Att samla kompetensen gör att fler kan läsa in svenskan betydligt snabbare och med inriktning på sin yrkeskompetens, läkare, ingenjörer, mekaniker, sjuksköterskor etc. Samtidigt gynnar en centralisering att "eleverna" flyttar sin undervisning från

sina nära miljöer och blir vana att se Stockholms läns bostads- och arbetsmarknad som en möjlighet och inte bara Södertälje.

Nytt förslag, arbeta för att språkmentorer för språkutveckling införs på arbetsplatser, Södertälje kommun ska föregå näringslivet med att införa det i sina verksamheter. Försöksverksamhet 2018 finansieras inom ramen för Arbetslivsnämnden.

KULTURSKOLAN

Kulturskolan är en resurs att slå vakt om. Centerpartiet är övertygat om att de via ett uppsökande arbetssätt och lägre avgifter kan bidra till att få fler elever från socioekonomiskt svaga grupper. Vi föreslår därför att kulturskolan får en förstärkning med 0,5 mkr per år. Vi var tidigt med på idéerna om att starta El Sistema i Södertälje och ser lyckat resultat i en verksamhet som borde få möjligheter att växa.

FÖRETAGSAMHET OCH ENTREPRENÖRSKAP

Centerpartiet i Södertälje föreslår:

Effektiviseringar av central administration, en effektivare upphandling/inköp och avtalstrohet och ökad konkurrensutsättning motsvarande 32 mkr 2018 och 35 mkr 2019 och 35 mkr 2020.

När det gäller inköp av livsmedel ska vi ställa samma krav på produktionsvillkoren som vår nationella lagstiftning kräver för att stimulera lokal produktion.

LOV ska återinföras och utvecklas fullt ut och möjliggöra för företag att lämna anbud utifrån till exempel geografiska områden eller språkkompetens. Vi går vidare med vård- och omsorgsboenden.

Det ska tas fram en strategi när det gäller besöksnäring och turism i Södertälje kommun. Just nu i skrivandes stund pågår arbetet men så länge den inte är klar får den stå kvar som ett av våra krav.

Regelverk och avgifter och taxor för till exempel miljö/livsmedeltillsyn ska årligen revideras med syfte att underlätta för företagen, byråkratiskt och ekonomiskt. Inför Rättviks/Gotlandsmodellen för avgifter till företagen och anpassa avgiftsnivån till Stockholm för att skapa likvärdiga förutsättningar att konkurrera!

Södertälje kommun ska aktivt arbeta för bildandet av en kreditgarantiförening.

Mindre tomter att hyra för nystartade företag med option för att köpa

Bemötandet måste det satsas på och tiden för att få sitt ärende behandlat måste kortas

Södertälje skall vara en föregångare på miljöområdet och förknippas med bra miljöval. För att kunna stärka de lokala möjligheterna att agera miljövänligt och vara ett föredöme i miljöarbetet anslår vi 2 mkr extra/år. Till exempel riktad utbildning till företagare. Miljö- och hållbarhetskraven ska succesivt öka vid upphandlingar men i en takt som gör det möjligt för företagen att hinna med att förändra och utveckla sin verksamhet.

Uppdrar åt stadsbyggnadsnämnden att all etableringsmark i kommunen redovisas på ett samlat sätt för företagare samt att en ny plan tas fram som redovisar var, när och hur ny mark för företagsetableringar finns tillgänglig

Upphandling ska alltid utformas för att ge de lokala företagen, från små till stora, möjlighet att enkelt lämna anbud.

Uppdrar till kommunkoncernen att påskynda utbyggnaden av laddstolpar för bilar och laddplatser för cyklar.

Uppdrar till kommunkoncernen att anordna ”sopsortering” i eller i anslutning till alla kommunens fastigheter/hus.

Uppdrar i ägardirektiven Telge Inköp AB att utveckla möjligheterna för lokala mindre företag att delta i offentliga upphandlingar.

Vi föreslår också krafttag och en höjning av tempot avseende fiberutbyggnaden i kommunen se nedan under landsbygd vilket är viktigt för företagen i hela kommunen.

FÖRETAGSKLIMAT

Det är dags! Vi kan inte bortse från problemen men vi måste sluta problematisera och börja nyttja och utveckla alla möjligheter och den potential som mångfalden och alla invånare i Södertälje ger. Det är bland annat här företagsamheten startar. Hos människor med vilja, kraft, idéer, låt oss möjliggöra detta och riva de problembarriärer (språk, regelkrångel osv.) vi så lätt bygger upp.

Vi måste kontinuerligt vässa vår konkurrenskraft för att kunna behålla och öka tillväxten som skapar förutsättningar för välfärd. Genom bättre företagsklimat kan vi få fler nya, växande, lönsamma företag där fler jobb skapas. Och här är fiberutbyggnaden en viktig infrastruktursatsning för företagandet i hela kommunen.

Svenskt Näringsliv genomför varje år enkätundersökningar där minst 200 företagare i varje kommun får frågor om företagsklimatet i hemkommunen. Svaren från företagarna är tillsammans med statistiska data grunden för vår årliga kommunranking. Södertälje ligger mycket illa till i jämförelse med andra kommuner. Det krävs mer fokuserat arbete för förbättring av företagsklimatet. Dialogen mellan politiska ledningen och näringslivet bör förbättras och vi behöver skapa bättre relation mellan skolan och näringslivet. Återigen, bemötandet hos vår förvaltning är central särskilt på myndighetssidan och anpassade taxor som ger rättvisa förutsättningar att konkurrera med omkringliggande kommuner och Stockholms stad.

NÄRINGSLIVSRÅD ELLER ANDRA FORA

Inom ramen av förbättrad dialog med näringslivet behöver vi bilda fler fora, bestående av intresseorganisationer inom näringsliv, politik, förvaltning, högskola och lokala näringsidkare. De olika fora ska vara referensinstanser för att kommunen ska kunna organisera sitt arbete för ett förbättrat företagsklimat.

SERVICEUNDERSÖKNINGAR

Södertälje är medlem i Stockholm Business Alliance, SBA som fungerar som ett paraplyorgan mellan 47 olika kommuner i Stockholm och Mälardalsregionen. Vartannat år genomförs undersökningar kring den kommunala servicen inom fyra olika myndighetsområden. Vi föreslår att resultatet av den, Södertörns nyckeltalsredovisning med flera undersökningar, ska ligga till grund för ett internt arbete inom den kommunala förvaltningen i syfte att effektivisera verksamheten, samt öka tillgängligheten. Serviceundersökningen från SBA ger oss även ett verktyg för att förbättra kommunikationen med det lokala näringslivet.

FÖRETAGANDE, ENTREPRENÖRSKAP OCH KONKURRENSUTSÄTTNING

Centerpartiet har en grundläggande uppfattning som bygger på gemensamt ansvar där individen har den centrala rollen. Egen försörjning och arbetslinjen är en viktig del i vår politik. För att arbetslinjen ska kunna förverkligas och bli det verktyg som leder bort från bidrag och till egen försörjning måste företagandet och företagaren stötts. Det är dags att ge företagen det bemötande

de förtjänar, ja vi vill hjälteförklara våra företagare grunden för all välfärd.

På kommunal nivå ska vi aktivt arbeta för att underlätta för företagande på alla de sätt som det är möjligt för en kommun att göra, minska byråkrati, avgifter och ledtider för att nämna några. Centerpartiet har länge ansett att särskilda satsningar måste göras för människor som vill starta företag. Många småföretagare upplever att det är svårt att få banklån och att få en bra bankkontakt. Därför skall kommunen erbjuda särskilda resurser till exempel inom ramen för en kreditgarantiförening.

Inför Rättviks/Gotlandsmodellen för avgifter till företagen och anpassa avgiftsnivån till Stockholm för att skapa likvärdiga förutsättningar att konkurrera!

BRANSCHER, NYA OCH UTVECKLINGSBARA OCH BESÖKSNÄRINGEN

Det finns flera branscher som kan utvecklas i Södertälje, Almnäsområdet ska bli den södra porten, knutpunkten för logistikföretag tillsammans med hamnen till Stockholmsområdet, det finns goda förutsättningar att utveckla företagsamheten i branscherna kring mat och livsmedel. Och inte minst besöksnäringen, turism, som dessutom med fördel kan kombineras med mat och livsmedel.

Besöksnäringen är en av Sveriges snabbast växande näringar och utgör en betydande del av tjänstesektorn. Besöksnäringen har en inneboende handlingskraft och framtida potential. Det finns flera forskare som vågar påstå att med rätt agerande och investeringar kommer besöksnäringen att sysselsätta fler än dubbelt så många människor i Sverige 2025.

Att satsa på kultur och kulturella attraktioner är ett effektivt sätt för att kunna locka fler besökare till Södertälje och därmed skapa förutsättningar för ett större utbud av boende, handel och restauranger.

Vi är av den uppfattningen att besöksnäringen i Södertälje kommun kan utvecklas avsevärt, grundförutsättningarna finns. Här går det att förena land och stad. Besöksmålen finns med allt vad staden kan erbjuda, ett rikt restaurangutbud, vatten ända in på gånggatan, Tom Tits, Torekällberget, en avancerad skatebana, Sydpoolen, Slussholmen och Kusens Backes grönska, Kulturhuset i Järna och varför inte ett konstmuseum runt Hilma af Klints konstskatt, Skansholmens skärgårdskrog, Oaxens vandrarhem, Tullgarns slott närheten till Nykvarn och Taxinge slott och många hantverksbutiker och andra spännande och trivsamma besöksmål både på landsbygden och i staden efter till exempel Utflyktsvägen. Närheten till E4/E20, järnvägsstation, Stockholm och Skavsta flygplats skapar unikt goda möjligheter.

En satsning har skett på Utflyktsvägen, en besöksväg från Södertälje till Norrköping med utpekade besöksmål. Här finns möjligheter att få till en kraftfull ökning av turism som både skapar nya företag och arbetstillfällen, men också på ett positivt sätt bidrar till att stärka Södertäljes varumärke. Vilket i sin tur leder till att andra företag vill etablera sig här och att fler människor vill bli och förbli Södertäljebor.

Staden är dessutom av en internationell karaktär som kan komma till uttryck i form av kulturella festivaler, litterära symposium och inte minst underhållande evenemang. Med ökad besöksnäring kan vi få igång nya serviceföretag som avspeglar stadens mångfald och till exempel olika matkulturer, samt ge ett gott underlag för ökad hotellverksamhet i kommunen.

UPPHANDLING - FLER ENTREPRENÖRER

Det är angeläget att livskraftiga Södertälje tar vara på möjligheterna att främja en mångfald i näringslivet. Detta kan bland annat ske genom en medveten kommunal/koncern upphandling. Självklart skall vi följa lagarna och ta vara på gemensamma fördelar. Men vi skall också pröva den

lokala marknaden genom att forma anbuden för att öppna för mindre företag att kunna delta i anbudsgivningar, det gynnar det lokala företagen. Det är viktigt även för att vidga marknaden till nya aktörer och bidra till dynamik i näringslivet.

Allt kommunen gör idag behöver inte kommunen göra i framtiden. Samtidigt ska det som fungerar bra, inte förändras för förändringens egen skull. Självklart skall kommunens koncern inte konkurrera med ojämlika förutsättningar med privata företag, utan framförallt ta ansvar för s.k. naturliga monopol eller medverka till att öka mångfalden på marknaden där monopolliknande situationer förekommer. Centerpartiet ser pragmatiskt på denna typ av frågor, men vill tydligt ta vara på de möjligheter kommunen har till att förbättra företagsklimatet.

UPPHANDLING OCH INKÖP

Centerpartiet menar att upphandlingspolicyn behöver justeras och arbetas samman med policyn för miljövänlig upphandling till ett dokument för att få tydlighet och styrkraft. Det är angeläget att kommunen agerar aktivt som aktör på marknaden för att driva fram en miljövänlig utveckling. Samtidigt är det viktigt att kommunens egen verksamhet certifieras, annars kan det te sig orimligt att ställa de kraven på leverantörer, särskilt de mindre företagen. Kraven på de mindre företagen måste anpassas till de möjligheter som kan anses rimliga att leva upp till med en strategi om hur man steg för steg ska kunna skärpa miljökraven i upphandlingarna, då hänger alla med och vi klarar en grön omställning som både ger en bättre miljö och värnar om de lokala jobben och tillväxten.

När det gäller livsmedel ska vi ställa samma krav på produktionsvillkoren som vår nationella lagstiftning kräver för att stimulera lokal produktion.

KONKURRENSPRÖVNING - EN MÖJLIGHET

Konkurrensprövningen innebär enligt Centerpartiet en möjlighet till genomlysning, eftertanke och förnyelse av verksamheten. Det är en av flera metoder att stärka vår verksamhet genom att öka kopplingen mellan önskemål, resurser och resultat. Det är viktigt att detta arbete fortgår och utvecklas. Detta gäller såväl teknisk verksamhet som övrig, t ex den kommunala vuxenutbildningen och inom de övriga mjuka sektorerna. Skickliga myndigheter och en bra kvalitetsuppföljning är förutsättningar för att lyckas.

En konkurrensprövning som öppnar för personalen att starta eget kommer att bidra till smartare lösningar men också ett mer jämställt näringsliv med fler kvinnliga företagare. Vi ser för vår del även skäl att pröva i vad mån vi helt kan utveckla vissa verksamheter som kommunen idag svarar för. Att återinföra och utveckla LOV inom flera områden är ett sätt att göra det.

TOMTER ATT HYRA FÖR FÖRETAG MED OPTION ATT KÖPA

För att underlätta för företag att komma vidare i sin utveckling och tillväxt kan kommunen stötta på olika sätt, underlätta vid upphandlingar så att fler lokala företag kan delta, snabba upp myndighetsarbetet till exempel vid bygglovsärenden och tillståndsfrågor.

En annan fråga som Centerpartiet uppmärksammat är åtkomsten till mark. Vi vill därför föreslå att man inrättar ett system där det redan från början är överenskommet att du kan börja med ett arrende för att när företagaren önskar utlösa en i förväg uppgjord option för att köpa tomten hen har sin verksamhet på. Skälet är dels tryggheten för företagaren och kommunen men framförallt att företaget som nytt eller under tillväxt kan fokusera på förutsättningarna som krävs för att växa. Det

vill säga göra investeringarna där de bäst gynnar företagets utveckling, samtidigt som företagaren har en i förväg uppgjord option att lösa ut marken när företaget klarar att köpa tomten. Den här åtgärden bedömer vi ryms inom Tekniska nämndens ordinarie verksamhet.

"NYSTARTSZONER"

Vi hoppades att statliga nystartszoner skulle införas i Södertäljes mångmiljonprogramsområden. När det inte blev måste kommunen utveckla metoder tillsammans med andra för att få tillstånd fler företagsetableringar i dessa områden, för att öka människors möjligheter till arbete.

Områdena lyfts och fler unga kommer att få goda förebilder i personer som kommer till sitt arbete och fler som bor i området får arbete, egen försörjning. Integrationen gynnas och samhället och dess invånare mår bättre. Fler i arbete och fler som kommer ut på arbetsmarknaden är positivt för allt och alla.

LANDSBYGDEN

Centerpartiet i Södertälje föreslår:

Att en landsbygdsvision 2030 tas fram i en bred process, bo och leva på landsbygden i Södertälje kommun

Att en strategi med syfte att öka företagandet på Södertäljes landsbygd tas fram.

Att huvuddelen av den bredbands/fibersatsningen beslutad inför 2017 års budget genomförs 2018, för kommunens landsbygd och dess tätorter.

Att kommunstyrelsen får i uppdrag att ta ansvar för bredbands/fibernätssatsningen så att hela kommunen ska byggas ut med fiberanslutning (idag Telge Nät)

Att Södertälje utökar sitt stöd till Oaxens färja och att vi arbetar för trafikverket tar över färjan alternativt bygger en fast broförbindelse mellan Oaxen och Mörkö. Något Centerpartiet nu motionerat om till Riksdagen.

Att Södertälje kommun övertar Natura 2000 området på Oaxen och gör om det till ett Naturresevat.

Att god jordbruksmark inte ska tas i anspråk för exploateringar.

LANDSBYGDEN – EN VIKTIG RESURS

Södertälje måste lyfta sig ur rollen som problemkommun och ta vara på sin potential att bli en av Stockholms- och Mälarenregionens mest attraktiva kommuner att bo och verka i. Södertälje är mångfaldens ort med fantastiska människor från många länder, här finns en anrik stad med en klassisk stadskärna och rikt varierande boendemiljöer. Här finns lika klassiska stationssamhällen, lantliga byar och en levande landsbygd. Allt omgivet av en rik natur med skärgård, vackra insjöar, odlingslandskap och kuperade skogsbygder. Det är en viktig uppgift för den fortsatta samhällsplaneringen att ta vara på och utveckla de möjligheter till en attraktiv livsmiljö som detta ger.

Det är grundläggande att de som bor och verkar på landsbygden kan behålla samt förbättra sina villkor och sin livskvalité. Det är angeläget att underlätta för fler att bli landsbygdsbor och att företagsamheten får goda villkor för att etableras och utvecklas.

Nytänkande, entreprenörskap och modern teknik skapar nya möjligheter för boende, företagande och utveckling av välfärden i hela landet. I en tid av omställning har landsbygden också en avgörande roll för utvecklingen av ett hållbart samhälle, bland annat genom sin roll för produktion av mat och förnybar energi.

Centerpartiet tror på ett Södertälje där alla delar av kommunen ges möjlighet att utvecklas utifrån sina styrkor och förutsättningar. Om Södertäljes landsbygd är livskraftig blir även våra städer rikare. Därför måste en modern politik klara av att skapa bra villkor för både land och stad.

Landsbygdsvision

Landsbygdsfrågor berör många sektorer inom den kommunala verksamheten och ska alltså vara en naturlig del i den kommunala verksamheten och i kommunens strategiska utveckling.

För att behålla och attrahera människor, företag och föreningsliv, att skapa fler arbetstillfällen och att arbeta med grön omställning krävs åtgärder inte bara i staden utan också på landsbygden som skapar eller bevarar attraktiva miljöer för boende, arbete, god uppväxt, fritid, social sammanhållning samt offentlig och kommersiell service där människan är i centrum.

Centerpartiet ser att en arbetsprocess med intresserade aktörer skulle vitalisera och inspirera till nytänkande och innovation av landsbygdens möjligheter. En Landsbygdsvision som inte bara handlar om boende visar på kommunens intresse för landsbygdsfrågor och ett långsiktigt engagemang för utveckling och tillväxt utanför kommunens största tätort och är en naturlig utveckling av den antagna översiktsplanen.

För att långsiktigt kunna tillvarata landsbygdens potentialer är det därför viktigt att det finns en strategi för investeringar, utveckling och tillväxt för kommunens mindre tätorter samt kommunens kringliggande landsbygd - Centerpartiet har föreslagit i en motion och i denna budget till kommunfullmäktige att en strategi och vision för landsbygdsutveckling utarbetas.

Resurs för landsbygdsutveckling

I Centerpartiet anser vi att en viktig del i arbetet är att Södertälje kommun bidrar med insatser där det finns någon person som kan fokusera och ha ansvaret i kommunen. Det handlar om att stötta företagen på landsbygden och en utveckling av nya företag, stärka de gröna näringarna. Men också vara samordnare för övrig landsbygdsutveckling. EU bidrag är en viktig del.

Centerpartiet föreslår att det utses en tjänsteman, landsbygdsutvecklare, som har det uttalade ansvaret för detta inom Näringslivskontoret/samhällsbyggnadskontoret. Vi är övertygade att det fokus och den kompetens, uppbyggande av nätverk mm som behövs för att lyckas kräver ett utpekat ansvar och att det inte kan "smetas" ut över alla kommunala tjänstemän som arbetar med näringslivs- och etableringsfrågor mm i kommunen. 2015/16 har det blivit bättre när en tjänsteman pekats ut som ansvarig på Destination Södertälje/Näringslivskontoret.

Bredband åt alla genom anläggande av fibernät

Centerpartiet i Södertälje kommun har under flera år föreslagit och till 2017 års budget kom äntligen ett beslut om att hela landsbygden ska fibersättas och vår nya roll blir då att se till att det verkligen händer och i närtid. Telge Nät har fått kommunens uppdrag att genomföra fibersatsningen vi är tveksamma till att det är rätt att låta en av de konkurrerande aktörerna få en sådan tydlig fördel

jämfört med övriga aktörer på fibermarknaden. Därför föreslår vi nu återigen att ks/stadsdirektören får uppdraget att ta ansvar för att hela kommunen ska byggas ut med fiberanslutning.

Satsningarna brådskar om man vill använda statsbidrag eftersom vi inte vet hur långt fram bidragen kommer att finnas/räcka och efterfrågan är stor.

Centerpartiet föreslog därför tidigare till kommunfullmäktige i två motioner och denna budget att Södertälje kommun ska satsa på en landsbygdsutvecklare och att det snarast görs en särskild satsning för att alla ska ha tillgång till bredband av hög kvalitet på Södertälje kommuns landsbygd och dess tätorter.

Säkra kommunala beslut

Vi måste alltid fråga oss om ett beslut innebär fler eller färre jobb på landsbygden. Hur ett beslut påverkar företagsamheten, hur ett beslut påverkar den gröna omställningen och om beslutet gör det lättare eller svårare att leva på landsbygden.

Centerpartiet vill att alla beslut ska landsbygdssäkras, dvs. att politiken innan beslut tas, ska ta fram hur beslutet kan påverka landsbygden, positivt eller negativt. Att de beslut som fattas gagnar alla medborgare utan att göra skillnad och se till att de politiska beslut som tas blir rättvisa och väl grundade också utifrån ett geografiskt perspektiv. Det får inte vara så att vi tar beslut som gagnar tätorten och missgynnar landsbygden eller tvärtom.

Politiska beslut får ofta andra konsekvenser för landsbygden än vad de får för tätorten. Det betyder att politikens konsekvenser för de som bor utanför tätorten också måste bedömas. Det kan handla om invånarnas levnadsförhållanden, trivsel, service, hälsa, infrastruktur, tillgänglighet med mera.

Vi vill att Södertäljes landsbygd blir spjutspets för utvecklingen av Matlandet Sverige där lokala Livsmedelsproducenter har möjlighet att växa och delta i utvecklingen av mat- och miljöarbetet lokalt med konkurrenskraftiga produkter.

Oaxen har en ojämlik situation där den enda förbindelsen med fastlandet är en färja som drivs av en samfällighet. En oproportionerlig stor kostnad för Öborna jämfört med de som bor på t.ex. Mörkö. Vi föreslår att kommunen aktivt arbetar för att Trafikverket ska ta över färjan och att det prövas om en byggnation av en fast bro kan gör färjan överflödig, långsiktigt bra för Oaxen och till lägre kostnader än färjedriften. Under tiden föreslår vi enligt vår motion om färjan att kommunen ökar sitt driftbidrag till Oaxens färjesamfällighet.

ARBETE

Centerpartiet i Södertälje föreslår:

Inrätta ett virtuellt kontor enligt Centerpartiets förslag.

Starta en särskild arena för de företag som vill samverka för att lösa arbetslösheten, minska segregationen.

Södertälje kommun ansöker om att få bli ett försöksområde där arbetsförmedling kan ske av flera oberoende parter med hjälp av att en jobbpeng införs.

Telge Tillväxt får stöd för att fortsätta utvecklas, att åldersgruppen utökas till 29/30 år

Centerpartiet föreslår att Södertälje kommun anställer en person under ett år för att i en förstudie arbeta fram en större satsning på arbetsmarknads/utbildningsinsatser mellan parterna kommun, arbetsförmedling och tredje sektorn till exempel med de folkhögskolor som är placerade i kommunen. Vi budgeterar 600 tkr under 2018.

MER SAMORDNADE ARBETSMARKNADSÅTGÄRDER

Arbetsmarknadsåtgärder måste gälla alla arbetslösa, men kommunens insatser måste särskilt riktas till unga och de socialbidragstagare som idag får försörjningsstöd på grund av arbetslöshet. Det handlar naturligtvis om en stor bredd av åtgärder. Här finns behov av utbildning, terapi, psykologhjälp och mycket annat. Men om utgångspunkten är att dessa människor är fullvärdiga och behövs i vårt välkomnande samhälle, att de känner sig respekterade och värda något, inte offer som måste tas om hand. Då går det snabbare att finna vägen ut i arbetslivet.

VIRTUELLT KONTOR

Södertälje ska bygga vidare på gjorda erfarenheter av den samverkan som nu finns mellan de olika offentliga aktörerna på arbetsmarknadsområdet och avsevärt stärka näringslivets roll i syfte att samla tillgängliga resurser kring den enskilde individen, för snabbare resultat ut ur arbetslöshet.

Ett exempel på en ny åtgärd är det virtuella kontoret. Detta leder till effektiviseringar inom hela verksamheten och på sikt till minskade kostnader. För att öka tillgängligheten för alla Södertäljebor och i synnerhet underlätta arbetssökandes möjligheter till arbete eller egenförsörjning ska ett virtuellt kontor med information på svenska, engelska och arabiska, sururyo, finska med flera lämpliga språk erbjudas. Det virtuella kontoret ska innehålla information om/från flera organisationer/myndigheter såsom kommunen, Arbetsförmedlingen, Nyföretagarcentrum, osv. där besökarna ska få tillgång till bland annat följande tjänster:

- personlig rådgivning
- personlig coachning
- starta eget rådgivning
- pågående projekt
- interaktiv språkinläring

Meningen med det virtuella kontoret är att de olika instanserna ska kunna koordineras för att effektivisera sökprocessen efter information och göra den lättillgänglig på ett modernt sätt.

Besökarna ska kunna orientera sig i en virtuell värld där det finns ett flertal aktörer som idag jobbar på var sitt håll. En virtuell motsvarighet till nystartskontor, arbetsförmedling, språkinläring, endast fantasin begränsar möjligheterna. Kan Södertälje dessutom erbjuda flerspråkiga tjänster i detta virtuella rum har vi möjligheten att tillgodose behovet hos fler och bredare grupper, bl a för nyanlända invandrare. Här kan Södertälje bli föregångare för en modell och teknik som kan användas i flera delar av Sverige.

En annan fördel med modellen är att den utökar tillgängligheten även för syn- och hörselskadade. Den virtuella kommunen kommer också att stimulera intresset hos ungdomar för att delta och påverka de politiska besluten. Det virtuella kontoret kan bli den verkliga varianten av 24 timmarskontoret och så småningom inrymma praktiskt taget alla tjänster som kommunen behöver utföra själv eller tillsammans med andra. APP-världen fanns knappt när vi skrev vår motion om Virtuellt kontor nu är den här för att stanna och utvecklas!

VÄGEN TILL ARBETE - INTEGRATION

Centerpartiet anser att det bästa sättet att nå en lyckad integrering i det svenska samhället är genom jobb, jobb och jobb. Integrering via arbete är inte bara samhällsekonomiskt sunt, ur ett individperspektiv innebär det mycket mer.

Genom arbete får man språkkunskaper, kunskaper om hur det svenska samhället fungerar, man upplever gemenskap och man överbrygger ömsesidiga fördomar. Att ha ett arbete och kunna leva på sin lön ger självbestämmande, självkänsla och livskvalitet.

När människor har ett arbete kan de betydligt lättare ta makten över sina liv och skapa kontakter med andra på ett naturligt sätt. Därför är det oerhört viktigt att människor snabbt vägleds in på arbetsmarknaden under den första tiden i Sverige. Här måste vi arbeta med många olika parallella åtgärder, ställa nya krav på vår egen organisation men också på dem som idag står utanför arbetsmarknaden. Till exempel ska flyktingar kunna arbeta från "första" dagen, parallellt med språkundervisning.

För att klara detta vill vi att kommunen aktivt arbetar för regelförändringar och att vi fortsätter att öka det direkta samarbetet med näringslivet, se förslag om språkmentorer under Utbildning, och då i synnerhet de företag som har stor erfarenhet av att anställa nyanlända/invandrare.

För att lyckas måste vi få med oss företagen, företagen är nyckeln till framgång och måste "vilja" vara med för att vi tillsammans ska lyckas att få ut fler i arbete, genom praktik, språkinläring, instegsjobb och så vidare.

Att se på olika lösningar för alla de som står långt från arbetsmarknaden ett måste. Centerpartiet ser därför positivt på att kommunen aktivt själva eller tillsammans med andra aktörer såsom samordningsförbundet arbetar för fler arbetsintegrerade sociala företag i första hand riktade till den gruppen av personer som står långt från arbetsmarknaden.

Utbildning och då framförallt språkutbildning är avgörande för att lyckas med etableringen i det svenska samhället. Under det gångna året har vi fått exempel på en stor grupp kvinnor som efter att varit hemma med barnen de första 8-10 åren nu vill ut på arbetsmarknaden men hindras av bristande språk- och samhällskunskaper. Folkhögskolorna statsfinansierade grundutbildningar (grundskolenivå) är ofta väl anpassade för den här gruppen. CSN grundande men inte under tillräckligt lång tid här måste kommunen och arbetsförmedlingen med fler överbrygga detta försörjningsproblem annars visar det sig studierna avbryts och att man återgår till försörjningsstöd.

KULTUR OCH FRITID

Centerpartiet i Södertälje föreslår:

För att underlätta för föreningslivet och för att stärka deras möjligheter att arbeta förebyggande med barn och ungdomar avsätts 1,0 mkr extra/år i Centerpartiets budgetförslag.

För att stärka fritidsgårdarnas möjligheter att utvecklas som mötesplatser för barn och unga, med fler vuxna och ett förebyggande arbete avsätts 2,0 mkr extra/år i Centerpartiets budgetförslag. Ovan under det Sociala avsnittet föreslår vi dessutom en satsning på tjejhuset för att det ska blir en fritidsgårdsverksamhet för de kommande tre åren avsätter vi 1,5 mkr/år.

Inom ramen för de 2,0 mkr 2018 föreslår vi att en utvärdering/utredning genomförs om varför många fritidsgårdar har svårt att attrahera både tjejer och killar och med förslag på vad man kan göra åt det.

Att alla fritidsgårdar ska kunna satsa på Maker Space och avsätter 500 tkr till det.

Att under 2018 kartlägga behovet av upprustning av alternativt nya lokaler för våra fritidsgårdar, till exempel Tajen/Brunnsång och Rösberga/Geneta och avsätter 200 tkr till det.

Bibliotekens resurser förstärks med 2 Mkr/år 2018– 2020

Att 1 Mkr/år satsas under perioden för att stärka studieförbunden och öka samarbetet mellan studieförbunden och kommunens sociala verksamheter, föräldrautbildning, äldreboenden etc.

Förstudie/projektering av nya drottshallar i Enhörna och Mölnbo genomförs 2018, byggs 2019/20.

Att det 2018 investeras i en konstgräsplan/anläggning, professionellt utegym och hinderbana i Hölö-Mörkö kommun, 6 mkr.

Att det 2019 investeras i en kostgräsplan/anläggning i Mölnbo-Vårdinge kommun.

Järna centrum saknar en bra mötesplats, Vi föreslår en satsning på en ny mötesplats nära Järna centrum. Riv Futurum och projektera för bostäder gärna för äldre, med mötes/samlingslokaler/kommundelslokaler i bottenvåningen. Vi avsätter 12 mkr 2018-2019 för kommunens räkning.

Vi föreslår att det byggs en ny fritidsgård i anslutning till Ljungbackens IP, vi avsätter ett markeringsbelopp 1 mkr 2018 för projektering.

Att avsätta 0,5 mkr till Kulturskolan för uppsökande verksamhet.

KULTUR - EN FRAMGÅNGSFAKTOR

Det finns flera framgångsrika exempel runt om i världen där en medveten investering i sina kulturella tillgångar har ändrat trenden på sociala problem och omvandlat dem till social välfärd och därmed förbättrad självbild. Ett bra exempel är Bilbao i Spanien. En stad som utvecklades från ett krisdrabbat samhälle till ett internationellt besökscentrum. Det mest kända exempel av samverkan mellan kommun, näringsliv och kultur skedde i Londons 20-åriga planering för utveckling av Southbank, ett område med sociala och ekonomiska problem. Med Tate Modern museet i spetsen har man under en kort tid fyrdubblat det sociala kapitalet på varje krona som myndigheterna investerat i kulturen.

Investeringar i kulturlivet blir källan till andra investeringar och blir en stark bidragsfaktor till att turismen ökar och nya hotellanläggningar och underhållningsverksamhet etableras. Flera kommuner, har genom sina investeringar inom kulturella sektorn kunnat förbättra de ekonomiska villkoren för småföretag, och flera nya pedagogiska verksamheter startats. Idag erbjuder många av dessa kommuner inte bara nya jobb, men även utbildning och kvalitetsunderhållning till sina medborgare och besökare. Investeringarna av sådan art har uppmärksammats både nationellt och internationellt.

Genom upprustning av stadskärnan, har vi möjlighet att utveckla Södertälje till ett kulturcentrum som kan bli en förebild både i Sverige och i världen. Förutsättningar finns: En internationell och mångfaldig stad, närheten till Stockholm, geografisk placering osv. En modig anpassning av stadskärnans och Maren arkitektoniska planering med kultur och konst i spetsen kan bli en långvarig lösning, som gynnar staden och dess invånares självbild och välmående. En konsthall/centrum vid Maren (McDonalds) av internationell klass där Hilma af Klint är draghjälp är något vi i Centerpartiet kommer att arbeta för.

Centerpartiet har återigen vunnit, nu i frågan om att resa en staty eller liknande minnesmärke över en fantastisk Södertäljeprofil som under mycket lång tid la ned ett stort engagemang för att hjälpa andra genom att bland annat ständigt samla in pengar till det ändamålet . Vem, jo Frälsningsarméns nu sedan 7 år bortgångne Christina Sandberg.

KULTUR OCH FÖRENINGAR – LIVSKRAFT OCH LIVSKVALITET

Kulturen har möjlighet att odla goda motkrafter, ge barn och ungdomar mångsidiga uttryckssätt och stärka enskilda individer. Centerpartiet utgår ifrån att alla människor ska vara delaktiga i olika typer av kultur oberoende av vem de är eller var de bor. Vi är av den uppfattningen att det kommunala stödet ska underlätta för olika kulturområden så att de på ett enkelt och effektivt sätt når ut till många människor.

Frivilligas insatser bär upp det nätverk mellan människor som föreningslivet utgör. Deras insatser är en viktig motor för att utveckla ett livskraftigt Södertälje. Inte minst betyder de mycket för våra barn och ungdomar, för att skapa goda förebilder av vuxna som tar ansvar och engagerar sig som medmänniskor.

Centerpartiet ser studieförbunden som en viktig resurs för invånarnas personliga utveckling. De ger ett stöd för att bygga nätverk, för bildning och social gemenskap. Genom sin demokratiska form och stora frihet blir de en skola för deltagarmakt och empowerment - en viktig pusselbit för att öka medborgarnas delaktighet i livskraftiga Södertälje.

Fritidsgårdarna är ett viktigt nav i våra kommundelar och stadsdelar. Vi har med oro sett hur personal flyttats runt, skapat osäkerheter och ibland otrygghet på våra gårdar. Det är dags att börja förstärka fritidsgårdarnas möjligheter att arbeta förebyggande och som ett nav för många olika verksamheter till exempel för nattvandrare och trygghetsvårdar. I Järna föreslår vi att den nuvarande fritidsgården läggs ned, en bakgata utan sol och ljus är inget för våra ungdomar. Vi föreslår att det byggs en ny fritidsgård vid Ljungbackens IP vilket det kan utveckla både IP och fritidsgårdens verksamhet till nytta för Järna.

För att stärka fritidsgårdarnas möjligheter att utvecklas som mötesplatser för barn och unga, med fler vuxna och ett förebyggande arbete avsätts 1,5 mkr extra/år i Centerpartiets budgetförslag

Möjligheten och tillgängligheten till boklån måste utvecklas i hela kommunen. Biblioteken utgör en självklar grund till detta. Satsningen på skol-/folkbibliotek främjar den utveckling vi eftersträvar, att alla barn får nära till bra böcker. Under rubriken Utbildning föreslår vi 2 mkr/år till alla skol-/folkbibliotekens utveckling även i kommundelarna, Enhörna, Hölö-Mörkö och Mölnbo-Vårdinge.

Idrottsanläggningar är naturligtvis viktiga för att ge möjligheter för föreningsliv, spontan idrott och lek. Ur vår satsning på 3 Mkr per år vill vi rikta uppmärksamheten på tjeje- och handikappidrott. Folkhälsan kräver särskilda satsningar och en viktig del är våra idrottsanläggningar.

I Enhörna och Mölnbo föreslår vi nu projektering och byggstart 2018/19 av nya idrottshallar, vi vill också satsa på en ny konstgräsplan/anläggning och ett professionellt ute-gym och hinderbana i Hölö 2018. Vi föreslog en tidigareläggning för byggstarten av Multiarenan till 2010, nu byggs den 2018. Och i investeringsplanen markerar vi för en ny konstgräsplan i Mölnbo i slutet av mandatperioden. Finansieras bland annat av att vi inte bygger en ny F-9 skola i Enhörna utan satsar på upprustning och viss tillbyggnad av Vallaskolan inklusive föreslagen idrottshall.

KULTURSKOLAN

Kulturskolan är en resurs att slå vakt om. Centerpartiet är övertygat om att Kulturskolan via ett uppsökande arbetssätt och lägre avgifter kan bidra till att få fler elever från socioekonomiskt svaga grupper. Vi har under flera år föreslagit att kulturskolan ska få en förstärkning med 0,5 mkr per år till den uppsökande verksamheten och gör så i år också. Vi är samtidigt glada över att majoriteten har förstått det vi framfört under flera år och den taxejustering som gjordes 2014 var välkommen. Centerpartiet står fortfarande fast vid att priserna för hyra av instrument ska återställas till 2009 års nivå.

Vi var tidigt med på idéerna om att starta El Sistema i Södertälje och resultatet är mycket bra och ska utvecklas så att fler kan vara med.

FUTURUM – Stora Maräng

Handlingskraften hos majoriteten har runnit ut i sanden. Efter flera års arbete saknar fortfarande Järna centrum en välutvecklad mötesplats. Futurum och det sk projektet Stora Maräng har stått i centrum. Centerpartiet vill nu pröva att riva Futurum för att bygga bostäder gärna för äldre på platsen, nära centrum, vårdcentral, apotek och kollektivtrafik. Mötesplatsen är fortsatt viktig och kan inrymmas i den nedre delen av det nya huset. Fritidsgården flyttas enligt vårt förslag till en ny plats vid Ljungbackens IP.

SAMHÄLLSBYGGNAD OCH OFFENTLIG MILJÖ

Centerpartiet i Södertälje föreslår:

Starta kampanjen – fimpa i askkoppar eller släng hemma.

Inför ett lånecykelsystem i kommunen i samarbete med en extern aktör, starta i Södertälje stad.

Att det investeras i trygga och säkra cykelgarage vid Östertälje och Södertälje Centrums pendeltågsstationer, uppskattat antal minst 100- 200 platser per station, i investeringsbudgeten avsätter vi ett schablonbelopp av 8 mkr. (även miljöavsnittet)

En kraftig ökning av gång- och cykelplanens genomförande och avsätter ytterligare 3 mkr per år i investeringsbudgeten till detta.

Vi föreslår att man startar samarbetet med Trafikverket med att göra en separerad cykelväg hela vägen mellan Järna över Kallfors/Tveta till Södertälje.

Flytta cykelparkeringar i stadskäman och minska stöldrisken som är stor på grund av närheten till biltrafiken.

Inför en cykelparkeringsnorm vid nybyggnation, 2 säkra parkeringar per lägenhet

Sommaren 2018 utvärderas vinterväghållningen av prioriterade gång- och cykelvägar för att få ett underlag för utveckling av cyklandet året runt.

Att kommunfullmäktige beslutar samordna skog, natur/viltvård och skötseln av naturreservat under Tekniska nämnden och till samhällsbyggnadskontoret.

Använd GPS systemet för att kartlägga hur kommunens bilpark används för att kunna optimera bilanvändningen, skaffa rätt fordon, minska dubbdäcksanvändning och öka miljöbilsanvändandet.

Vi föreslår att delar av Stora Torget görs om till tillfällig parkeringsplats för att öka förutsättningar för en fortsatt levande handel och restaurangliv i den delen av centrum.

Wij - området i Hölö, bygg etapp 3 och 4 för fler bostäder 2018-2020.

Åtgärder som höjer trafiksäkerheten för barnens skolvägar ska utredas i kommundelsnämnderna och tekniska nämnden och genomföras. Vi avsätter 1 mkr extra per år för detta arbete övrigt finansieras inom TN ram.

För att säkra att ersättning skall utgå för samhällstrafik på enskilda vägar – t ex skolskjutsar, hemtjänst, renhållning avsätts 1.0 mkr till statsbidragsberättigade enskilda vägar.

Södertälje kommun ska arbeta för att bli den miljövänligaste staden avseende resor och transporter.

Jäma kdn får 500 tkr och de övriga tre kdn får vardera 100 tkr för att en tryggare, grönare och trevligare utemiljö.

Stinsträdgården i Jäma iordningställs, finansieras inom de 500 tkr

Engelska parken vid Moraån, Mora Park restaureras finansierar inom de 500 tkr

Säkra våra övergångsställen, varningssignaler, mer belysning etc. 2 mkr/år

Framtagande av en ny fullständig bullerutredning med åtgärdsplan, finansieras se tabell punkt hållbar utveckling

Att det ska tas fram en åtgärdsstrategi för bättre luftkvalitet – PM10 åtgärder finansieras se tabell punkt hållbar utveckling.

Vi föreslår att det årliga ordinarie gatuunderhållet utökas med 10 mkr/år

Vi föreslår en satsning under tio år för att komma ikapp det eftersatta gatuunderhållet med ytterligare 10 mkr/ år

Vi föreslår att frågan om en ny väg mellan Kallfors och Rönnvägen öster om Ljungbacken prövas.

Vi föreslår att kommunen arbetar för att Trafikverket ska dra väg 57 förbi Jäma i ett sydligare läge.

Att en ny bro Marenbro projekteras under 2018.

Att Futurum i Jäma rivs och ersätts med bostäder

Vi föreslår följande intäkter, exploateringar 5 mkr ytterligare,

FLER SMÅHUS - ÖKAD VALFRIHET – GRÖNA LUNGOR

Bostäder efterlyses! Så kan man sammanfatta bostadsbristen i Stockholmsregionen och Södertälje. Södertälje kommun måste förstärka de delar där man själv skapar flaskhalsar för att kunna möta de som vill bygga bostäder i Södertälje, i stora som små projekt, på landsbygden och i tätorterna. Eftersom de här uppgifterna är i stort avgiftsfinansierade så handlar det om förmågan att rekrytera och vara en attraktiv arbetsgivare men också om att använda bra konsulter och låta privata ta ansvar för större delar av plan- och bygglovsprocesser.

Centerpartiet vill stärka kommunens attraktionskraft som en god livsmiljö. Boendet är en del av detta. Vi vill gärna ha fler bostäder i vattennära lägen, men inte i de gröna lungorna, som t.ex. Tallhöjden och på Slussholmen. Särskild vikt skall läggas för att främja byggandet av fler

småhus/villor med äganderätt i Södertälje tätort. Områdenas exploateringsgrad förutsätts bli föremål för ingående prövning i syfte att höja attraktiviteten, underlätta bra miljöval och bra kollektivtrafikförsörjning. Centerpartiet är inte främmande för att bygga tätt och högt i de urbana lägen där det gynnar en bra markanvändning nära kollektivtrafik och centrum. Södertälje behöver ta vara på god mark för att förnya bostadsmarknaden. Det behövs avsevärt fler bostäder med äganderätt i kommunen som helhet och det behövs bättre tillgång till större tomter.

Vi är överens om att blandade upplåtelseformer är en viktig strategi av flera för att motverka boendesegregation och det måste därför vara vägledande vid bostadsplanering eller omdaning av områden. I Centerpartiet är vi övertygade om att Telge Bostäder AB:s dominans hindrar byggandet av fler hyresrätter. Vi behöver få in fler seriösa bostadsföretag på vår marknad. Det kommer att skapa ett nytt intresse från fler att bygga i Södertälje. Vi föreslår bland annat av den anledningen och att Telge Bostäder AB behöver nytt eget kapital för att själva bygga nytt, en större försäljning av bostadsbeståndet gärna uppdelat i till exempel 500 – 1000 lägenheter åt gången, där det styrs så att det blir fler nya men också seriösa långsiktiga fastighetsägare i kommunen.

Utbyggnaden ska bidra till att förnya Södertäljes profil och inte förstärka den gamla. Detta ska således inte bara vara ett uppdrag för Telge Bostäder AB, vi ser gärna många andra aktörer och med en aktiv konkurrenspolitik från kommunen. Självklart ska Telge Bostäder AB ha ett tydligt uppdrag att medverka i förnyelsen av bostadsmarknaden. Bland annat i byggandet av seniorbostäder se text ovan. Det är angeläget att ta fasta på de signaler som finns om boende för äldre i syfte att frigöra villor och lägenheter för unga. Bostäder för äldre kan gälla såväl i stadsdelar som t ex Fornhöjden som i Järna och i Hölö.

Att utveckla stadsdelarna är en strategiskt viktig fråga för att förbättra för de boende så att de kan känna stolthet över sina bostadsområden, med utökad service, få fler att söka sig dit och för att stärka Södertäljes varumärke internt och externt.

Hela Södertälje är attraktivt och för att svara mot efterfrågan på bostäder i Hölö, Järna och Enhörna är det viktigt att underlätta såväl för hyresrätter som för enskilt byggande på landsbygden.

Flera bostadsområden som planerats i Hölö och Järna har byggts och byggandet fortsätter. Detta underlättar för vårt och kommunens krav om utbyggnad av kollektivtrafiken och i synnerhet för ny ökad kollektivtrafik ex, pendeltågstrafik till Hölö och fler pendeltåg till Järna och anropstrafik på landsbygden.

DET OFFENTLIGA RUMMET – GE STADSTRÄDGÅRDSMÄSTAREN EN CHANS!

Det offentliga rummet har centerpartiet uppmärksammat i tidigare budgetar med extra resurser under rubrik- ett Tryggare Telge. Det har blivit allt mer uppenbart att vi valt att satsa på viktiga områden för Södertäljeborna, till exempel bättre uppfyllande av belysningsgarantin, mer gatu- och parkbelysning och bättre städning av centrum

Det som också blir allt tydligare är att hur vi utformar och sköter våra, torg, parker, grönområden och gator har stor betydelse för trivsel och trygghet. Centerpartiet gör bedömningen att för Tekniska Nämndens verksamhet gällande park och allmän platsmark görs inget tillskott utöver majoritetens budget där satsningar görs på Södertälje city utvecklingen.

När det gäller kommundelarna vill vi däremot satsa ytterligare 500 tkr i Järna och 100 tkr vardera i de övriga kommundelarna på tryggare och vackrare utemiljöer.

Anledningen till utökningen av våra tidigare förslag för Järna är att vi nu ser några projekt som

behöver förverkligas med start 2018. Stinsträdgården behöver restaureras och den Engelska parken vid Moraån behöver nu varsamt återställas.

Stinsträdgården invigdes samtidigt med Järnvägen 1862. Idag finns det gamla godsmagasinet kvar, där också stinsbostaden var inrymd, med rester av trädgården, ca 1500 kvadratmeter. Idag används magasinet av ett byggföretag, med tanke på husets kulturvärde vore det bra att komma överens med företaget om vad man kan och inte kan göra med huset. Själva trädgården är upplåten till privatpersoner utan avtal, enligt uppgift. Centerpartiet föreslår att parken restaureras och en skötselplan upprättas, då får Järnborna ytterligare en fin park i centrum.

Engelska parken vid Moraån, Mora park gäller ett liknande scenario. En mycket fin plats som redan har men kommer att få ett större rekreativvärde för ett växande Järna samhälle. Här finns samarbetspartner i Mora Park, Moraåns vänner och flera för att återställa en del av den gamla kulturbygden till ett trevligt utflyktsmål för många generationer. Till exempel skulle två gång- och cykelbroar öppna upp området och möjligheterna avsevärt. En förstudie har gjorts som visar goda förutsättningar att göra något bestående bra av platsen. Här behövs ett samarbete mellan Järna kdn, Tekniska förvaltningen, hembygdsföreningen, Moraåns vänner, Järnas ungdomar, företag m.fl. I båda projekten bör ingå att hitta samarbetspartner som är beredda att efter de skötselplaner som upprättas delta i skötsel och utveckling och bidra med resterande finansiering.

SÖDERTÄLJE SKA HA EUROPAS MILJÖVÄNLIGASTE TRAFIK

Centerpartiet var under 2008 initiativtagare till starten av ett arbete med bland annat Scania för att göra Södertälje till den miljövänligaste trafikstaden (gående, cyklister, kollektiv- och biltrafikanter).

Scania, Södertäljes största företag flyttar aktivt fram positionerna för att påverka Södertäljes framtid. Företaget lägger energin på att bidra med den kompetens som finns inom företaget i syfte att hitta långsiktigt hållbara och kostnadseffektiva lösningar. Målet är att Södertäljes kollektivtrafiksystäm ska hålla absolut världsklass. Centerpartiet, som har varit initiativtagare till det tidigare projektet, stöttar aktivt samarbetet mellan Södertälje kommun, Scania, SL och Nobina. Resultat är bland annat linjesträckningen i Södertälje tätort och linjen mellan Södertälje Syd och Astra Snäckviken där Scania testar nyheter i verklig passagerartrafik och nu ny teknik för elförsörjning av bussar.

Sedan några år berättar Scania och kommunföreträdare vid olika nationella och internationella konferenser och mässor om detta, centerpartiet har återigen gjort skillnad.

Kommunen ska aktivt arbeta för att få fler att använda kollektivtrafiken och för att kollektivtrafiken har bra och miljövänliga bussar och att Södertälje kommun långsiktigt får bättre pendeltågstrafik. Det gäller såväl till exempel att turtätheten för pendeltåget till Järna ökar. Och att få Hölöborna att använda dagens av oss införda direktbussar för att visa att underlaget finns för en framtida utbyggnad av pendeltåget. Vi måste påverka SL för att göra direktbussarna från Hölö mer attraktiva, låt dem gå rakt in till centrum på Nyköpingsvägen med stopp bara vid Scantias huvudkontor och vid det nya polishuset.

Det pågående utredningsarbetet runt hamnen kan leda till nya betydande konflikter. Centerpartiet är inte berett att vidga hamnområdets arbetsområde. Tillväxten i hamnens verksamhet måste rymmas inom det befintliga området och i samarbete med exploatören av Almnäsområdet.

GATUUNDERHÅLL OCH ERSÄTTNING FÖR SAMHÄLLSTRAFIK PÅ ENSKILDA VÄGAR

Gatornas beläggningsunderhåll har svängt under många år, oftast på en låg nivå. Arbetet på senare tid har inriktats på att åtgärda de mest bristfälliga gatorna. Det krävs en fortsatt satsning för att inte direkt förstöra nedlagt kapital. Inom ramen för gatuunderhållet ska även satsningar på det kommunala vägnätet i ytterområdena ske. Vi föreslår att en återhämtning startar genom att anslå ytterligare 10 + 10 mkr till gatuunderhåll. Så här illa och eftersatt är gatuunderhållet, i praktiken en kapitalförstörelse som blir mycket svår att återhämta:

För att bibehålla standarden på gatorna ska 5% av det totala gatunätet underhållsbeläggas varje år vilket ger 90 000 kvm/år.

Från 2003-2014 har vi inte uppnått detta mål utan vi har ett underskott på 535 000 kvm. Underskottet fördelat på 10 år ger en beläggningsvolym på 53 500kvm/år för återhämtning, därutöver ska 90 000 kvm/år läggas för att bibehålla standarden.

De under 2015 utförda beläggningarna har ett snittpris på 260:-/kvm.

*Återhämtning 10 år: 53 500 kvm x 260 kr = 13,9 Mkr/år
Bibehålla standarden: 90 000 kvm X 260 kr = 23,4 Mkr/år
Totalt: 37,3 Mkr/år*

Extra investering på 10 Mkr med en avskrivningstid på 20 år ger en kostnad på 0,5 Mkr/år + ev. internränta. Denna kostnad kommer att belasta driftbudgeten. I beläggningsvolym motsvarar 10 Mkr ca 2% av den totala gatuytan.

Kommunen har genom bidrag till Oaxen färjan klarlagt att ersättning skall utgå för samhällstrafik på statsbidragsberättigade enskilda vägar. Alliansregeringen tillförde genom centerpartiet ökat stöd till enskilda vägar vilket förstärker vårt gamla krav att återställa det kommunala stödet till dessa. Syfte är bland annat att kunna upprätthålla det finstilla vägnätet - fritt för alla.

Skogskötsel och viltvård

I 2017 års budgetbeslut flyttades skogskötsel och viltvård till miljökontoret och miljönämnden. Centerpartiet föreslog att istället skulle hela naturskötseln flyttas till Tekniska nämnden, dvs även naturreservatens skötsel. Att flytta skog och viltvård till tillsyns- och myndighetsnämnden, miljönämnden var direkt olämpligt. Och det fanns inga fördelar med detta. Det är mycket tveksamt att en så tydlig tillsynsmyndighet ska ta över driften av skog och mark. Vi ser nu efter ett års erfarenhet att vi fick rätt, verksamheten uppfattas som oorganiserad och oprioriterad och en del konstiga beslut fattas som kring till exempel viltvården där man inte är beredd att ta det ansvar som krävs enligt lag, eller ens tjänster som man faktiskt får betalt för att utföra.

Att flytta verksamheten till miljönämnden var enligt vår uppfattning helt fel. Bland annat riskerar den delen av vårt skogsinnehav som är produktionsskog att brukas med tekniker och utifrån andra intressen än som produktionsskog. Vilket troligen leder till att de inte bär sina kostnader och då inte heller bidrar med en vinst till kommunen utan att den istället kommer att innebära utökade kostnader för kommunen. Centerpartiets förslag är att hela skogs- och naturvårdsverksamheterna inklusive naturreservaten samlas hos tekniska nämnden och i samhällsbyggnadskontoret.

MINDRE BULLER

Dialogen med fastighetsägare måste intensifieras för att hitta samlande lösningar. Nu är det dags

att utvärdera den åtgärdsplan för buller som finns och göra en ny. En fullständig bullerutredning som täcker hela Södertälje kommun behöver tas fram för att vi ska veta vad vi måste göra själva men också vad vi behöver kräva av andra att göra till exempel trafikverket vid och kring våra motorvägar och järnvägar.

BÄTTRE LUFT

Luftföroreningarna och därmed PM10 problematiken ökar. Det är en utmaning för kommunen att tillsammans med andra väghållare hitta lösningar för att komma tillrätta med problemen. Vi föreslår att en åtgärdsstrategi utarbetas. Detta arbete påbörjades 2013 och vi väntar med spänning på om den kommande åtgärdsplanen är tillräcklig.

TRAFIK OCH PARKERINGSSTRATEGI FÖR SÖDERTÄLJE CENTRUM

Ända sedan 2008/9 har vi väntat på att kommunen ska kunna fastställa en Trafik- och parkeringsstrategi. Under 2014 blev det akut bråttom att få fram en sådan då nya angelägna bostadprojekt började närma sig beslut. Beslut som innebär att många markparkeringsplatser i centrum försvinner och ytterligare försvårar för handeln utan att en strategi finns för hur dessa parkeringar ska ersättas. Besluten innebär också att orimligt låga krav på p-platser i de nya husen ställs på husbyggarna, vilket minskar förutsättningarna för de kommande boende att ha en säker och egen p-plats vilket till exempel underlättar att använda alternativen i kollektivtrafiken. Nu finns det en beslutad parkeringsstrategi för stadskäman. Stora Torget måste utvecklas och lyftas för att den delen av stadskäman ska vara attraktiv. Vi föreslår i väntan på detta att delar av Stora Torget görs om till parkeringsplats för att öka förutsättningar för en fortsatt levande handel och restaurangliv i den delen av centrum.

CYKLING MÅSTE STÖTTAS OCH UPPMUNTRAS

Att cykeln framstår som ett bra alternativ till bilen står alltmer klart för alla, för Centerpartiet har det varit så länge, det var vi som lyckades få in cykeln i 2010 års RUFs. Nu är det dags att gå från ord till handling därför gör Centerpartiet kraftfulla satsningar 2018.

Behovet av cykelvägar i kommunen är stort. Dessa ska successivt byggas ut och då likväl i Vårdinge, Järna, Hölö, Enhörna som i Södertälje. I arbetet med den nuvarande och förra cykelplanen föreslog vi att alla kommunens tätorter och de närmaste tätorterna i kommunerna Nykvarn och Salem (Rönninge) sammanbinds med ett funktionellt cykelnät. Det för att erbjuda möjligheten att cykla till arbetet, till kollektivtrafikpunkter och på fritiden, cykelturismen har en potential att utvecklas i kommunen och bidra till utvecklingen av service-näringslivet i våra mindre tätorter och på landsbygden.

Vi föreslår att man startar med att göra en separerad cykelväg hela vägen mellan Järna över Kallfors/Tveta till Södertälje.

Vi avsätter 3 mkr extra per år för att öka genomförandet av cykelplanen.

Dags att öka Södertäljeborna cyklande på vintern vi föreslår att man utvärderar cykelvintern 2017/2018 för att se vad som behöver göras för öka framkomligheten utöver de prioriterade gång- och cykelvägarna. Vi tror att vinterväghållningen ska kompletteras med sop- och

saltmaskinbehandling och är beredda att finansiera det.

Centerpartiet investerar 2018 i trygga och säkra cykelgarage vid våra pendeltågsstationer, uppskattat antal minst 100- 200 platser per station, i investeringsbudgeten avsätter vi ett schablonbelopp av 8 mkr. I Malmö kommun finns det bra förebilder. Vi satsar också 1 mkr på att det 2018 ska byggas en säker cykelparkering i stadskärna där det inte ska gå att bara stanna bilen och gå ut och stjäla en cykel.

LÅNECYKLAR

I Sverige tillämpar bland andra Malmö, Örebro, Gävle och Karlstad låncyklar. Helsingborg har infört låncyklar och Oslo arbetar med ett låncykelsystem. I Stockholm fördubblar man antalet låncyklar under 2018 för att göra det lättare att fortsätta åka miljövänligt. I Göteborg har kommunen dessutom formulerat en vision för låncykel där staden bland annat vill erbjuda ”ett låncykelsystem som är öppet för allmänheten, med ändamålsenliga, säkra och bekväma cyklar”. Det mest kända exemplet är dock den s.k. bycykeln i Köpenhamn, som varit i drift sedan 1995.

Vi fortsätter envist att föreslå att Södertälje kommun ska inrätta låncykelsystem. Redan idag finns det en rad företag som erbjuder låncyklar i andra kommuner. Vi vill att kommunen ska inleda samtal med de berörda företagen och SL/Trafiknämnden för att inrätta ett låncykelsystem i kommunen.

STÖRRE INFRASTRUKTUR OCH REGIONFRÅGAN

Centerpartiet kommer aktivt att delta i arbetet för att förbättra infrastrukturen genom, till och från Södertälje. Vi vill också att Södertälje kommun ska fortsätta med detta arbete. Vi har idag ett arbetsmarknadsproblem avhängigt av brister när det gäller investeringar i spår och vägar. Nyligen byggdes det fler filer på motorvägen till Hallunda och dubbelspår mellan hamnen och centrum, men det behövs mer.

Våra företag och kommunen står inför problem när det gäller att behålla och rekrytera ny personal på grund av att infrastrukturen främst mellan Stockholm och Södertälje har problem. Här krävs gemensamma krafttag och aktivitet för att få till stånd nya investeringar. Idag står Trafikverket för 70 % av anledningarna till störningar för pendeltågen.

En viktig komponent för att lösa trafiken är att bygga Marenbron, Centerpartiet har sedan beslutet togs om att den gamla Marenbron för biltrafik skulle tas bort envist föreslagit att det ska byggas en ny bro för alla trafikslag. Nu visar den kommande Trafikstrategin att det är nödvändigt, verkligheten kommer ikapp och visa än en gång att Centerpartiet har rätt. Sommarens 2016 brohaveri visade med all tydlighet att nya lösningar och kapacitet snabbt behöver komma till stånd över kanalen. Centerpartiet har därför motionerat om detta i Riksdagen.

Dags att förverkliga Förbifart Järna, väg 57 ska enligt vår uppfattning flyttas till ett läge längre söderut än nuvarande sträckning för att åstadkomma en förbifart Järna, det är också viktigt att i det sammanhanget återigen utreda förutsättningarna för en Förbifart Mölnbo.

Landsbygdssatsningar på bredband/fibernet är ytterligare en viktig åtgärd, se landsbygdsavsnittet ovan.

ÄGARDIREKTIV TILL TELGE

SUNT ÄGANDE

Centerpartiet ser framför sig ett ägande där alla samarbetsmöjligheter ska utnyttjas men inte på bekostnad av att rågången mellan kommunen och koncernen suddas ut. Kommunen ska alltid ha den kompetens som behövs för att professionellt kunna bedöma vad kommunen köper av bolagen och att det är på konkurrenskraftiga villkor.

Centerpartiet har en klar uppfattning om att kommunala bolag inte ska konkurrera med det privata näringslivet på en sund marknad. Vi motsätter oss därför en utveckling som innebär att ytterligare konkurrensutsatta affärsdrivande verksamheter utvecklas inom koncernen.

TELGE TILLVÄXT

Telge Tillväxt AB, är ett bolag som hjälper våra arbetslösa ungdomar till arbete, behoven är stora och konceptet fungerar. Därför vill Centerpartiet att bolaget ska fortsätta med sitt uppdrag men med tillägget: Telge Tillväxt ska i sitt uppdrag särskilt hitta modellerna för hur deras verksamhet stärker och inte konkurrerar med lokala företagare. Vi ser en nisch inom äldreomsorgen där ungdomarna borde hyras in för att öka kvalitén i aktiviteterna på våra vård- och omsorgsboenden men också ge fler ungdomar chansen att få se och lära sig att detta är ett bra yrkesval. Se finansiering under äldreomsorgen. Vi föreslår också att uppdraget kan vidgas för ungdomar ända upp till 29 år.

KONCERNENS LÅN

Vi har tidigare höjt ett varningens finger för den höga lånefinansieringen, det är numera en självklarhet för alla och nu gäller det att den årliga amorteringen uppfyller två krav en reell minskning både i kronor och per invånare. På grund av försäljningar och inte genomförda investeringar har låneskulden sjunkit betydligt men vi tillhör fortfarande de kommuner som har hög låneskuld/invånare, även om det går åt rätt håll.

Centerpartiets försäljningsförslag ökar amorteringen kraftigt. Låneskulden beror på beslutade och angelägna investeringar både i bolagen samt de kommunala verksamheterna. Långsiktigt måste de icke kommersiella investeringarna ned till en nivå som ger möjligheter till en långsiktigt hållbar ekonomi.

Vi är för att vi genom olika försäljningar finansierar framtida investeringar och minskar låneskulden för att slippa kapitalkostnader men också få en lägre nivå på den riskutsättning som lån utgör. Det är dags att utreda förutsättningarna för att sälja delar av verksamheter där det går att sälja till stora belopp och till liten risk för våra invånare. Ett sådant område är infrastruktur som kräver långsiktigt ägande och inte är intressant för riskkapitalister, utred under 2018 förutsättningarna för att sälja elnätet.

Vi vill också genomföra försäljningar av Telge Kraft (avslutat), Södertälje Hamn, delar av Telge Bostäder AB och de kommersiella fastigheterna i Telge Fastighet AB. Vi föreslår att en utredning ska genomföras som belyser vilka företag som bör avvecklas/säljas med utgångspunkter i nyttan och riskerna för Södertälje invånare.

FRÅGOR AV VIKT

Under punkten, frågor av vikt, framgår att kommunfullmäktige endast beslutar om större förändringar av taxekonstruktioner. Här har vi en avvikande uppfattning gällande

renhållningstaxorna för hushållen, VA -, värme- och elnätstaxorna. Va-taxan är med den speciella lagstiftning, miljöresurs- och monopolsituation som gäller av särskilt intresse för kommunfullmäktige och det räcker inte att fullmäktige fastställer principer eller större avgiftsförändringar. Renhållnings- och elnätstaxan är också av stort intresse för invånarna som även här i princip återfinns i en monopolsituation, dessutom är taxan ett av de starkaste verktygen när man ska styra mot ett mer resurssnålt samhälle. Värmetaxorna är också av samma karaktär, här finns dock ett visst utrymme för abonnenterna att välja främst andra uppvärmningsformer. Alliansen har ett yrkande se längre fram i dokumentet.

A. ALLMÄNNA ÄGARDIREKTIV TILL TELGE

Centerpartiet i Södertälje föreslår:

- Att Om fullmäktiges beslut rörande koncernen/bolaget av någon anledning inte kan, enligt koncernens/bolagets ledning, genomföras ska detta omedelbart återsändas till fullmäktige med förklaring och förslag till åtgärd. Till exempel att en förändring av gällande bolagsordning behövs för att genomföra kommunfullmäktiges beslut.
- Att Telge AB:s revisorer kontinuerligt ska granska bolagens verksamhet för att inte konkurrensen med näringslivet ska snedvridas och för att ge underlag för en prövning av vilka verksamheter som utifrån konkurrenslagen/regler ska avyttras.
- Att Kvalitets- och miljösäkra bolagens verksamheter så att hela koncernen 2018 inför ett system med miljöcertifieringen, kvalitetscertifieringen och arbetsmiljösystemet. Bolagen har kommit långt men olika långt med detta, och erfarenheter finns nu för att slutföra införandet. Detta har under flera år varit viktigt för centerpartiet för att säkerställa kontrollen och styrningen av företagen.
- Att Genomför en utredning och kartläggning av kommunkoncernens fastigheter enligt till exempel "EPC" – metoden för att kartlägga energieffektiviseringar. Kommunen leder arbetet i samarbete med Telge. Har i andra fastighetsbestånd lett till energibesparingar på över 20 %. "Konsultkostnader" finansieras inom ramen för Telge Bostäder AB och Telge Fastigheter AB. Besparingarna finansierar inte bara investeringen utan också underhållsåtgärder i fastighetsbestånden.
- Att Under 2018 utreds förutsättningarna och effekterna av en försäljning av elnätet.
- Att Vi föreslår följande försäljningar, Södertälje Hamn, delar av Telge Bostäder AB och de kommersiella fastigheterna i Telge Fastighet AB.
- Att Vi föreslår att en utredning ska genomföras som belyser vilka företag som bör avvecklas/säljas med utgångspunkter i nyttan och riskerna för Södertälje invånare

Alliansens gemensamma hemställan 2018

- Att alla yrkanden i hemställan som berör och påverkar eller lägger till nya ägardirektiv antas av kommunfullmäktige.

B. SÄRSKILDA ÄGARDIREKTIV FÖR TELGE AB

Får i uppdrag att utreda och återkomma med förslag och konsekvenser om att renodla Telge

Fastigheter AB till att endast arbeta med kommunala icke kommersiella fastigheter.

Får i uppdrag att säkerställa organisationen internt och fortsatt utveckling av Våtkompostanläggningen i Hölö.

TELGE BOSTÄDER AB

Centerpartiet föreslår att Telge Bostäder AB får i särskilt uppdrag att under 2018 förbereda ytterligare byggande av hyresbostäder i Södertälje stad och de fyra kommundelarna med start 2018/19, prioritet på unga, unga familjer och äldre. Att bolaget 2018 startar byggande av ett samlat boende för äldre enligt vår motion (Norrköpingsmodellen), med start i Järna tätort. Boende för äldre måste prioriteras det krävs olika lösningar för att tillfredsställa de behov som finns när man vill gå vidare i sitt boende från till exempel den egna villan.

Vi vill erbjuda Telge Bostäder AB:s hyresgäster att köpa sina lägenheter. Centerpartiet föreslår att detta arbete ska fortsätta för att skapa en mångfald av upplåtelseformer i hela Södertälje.

En försäljning av upp till 50 % av Telge Bostäder AB ska förberedas och för att sedan genomföras i etapper. Den extraordinära intäkten på 1250 -2500 Mkr som kommunen beräknas få vid en delförsäljning (25 %) av Telge Bostäder AB (nettoeffekt 700 -1400 mkr) räntebortfallet ger en årlig resultatförbättring. Försäljningen ska användas till, amortering av lån, klara underhåll i befintligt bestånd och till att bygga nya bostäder.

Centerpartiet föreslår att det skrivs in i ägardirektiven att alla hus som byggs ska följa den *senaste* standarden enligt GBP eller annat system med lika höga eller högre miljökrav

Att ge Telge Bostäder AB i uppdrag att genomföra en satsning på att bygga hyresbostäder med god tillgänglighet, möjlighet till service och social gemenskap, vi kallar det seniorbostäder. I Järna, Mölnbo, Hölö, Ekeby och Södertälje.

TELGE FASTIGHETER AB

Vi vill se en successiv försäljning av Telge Fastigheters AB kommersiella fastighetsbestånd, och i första hand följande objekt; Kvarteren Flundran och köpcentra i Luna och Kringlan.

Centerpartiet föreslår att det skrivs in i ägardirektiven att alla hus som byggs ska följa den senaste standarden enligt GBP eller motsvarande system med minst samma höga eller högre miljökrav.

Att försäljningar bland annat finansierar Centerpartiets förslag till nya investeringar i kommunala lokaler och anläggningar.

SÖDERTÄLJE HAMN AB

När det gäller hamnens taxor är det viktigt att det i direktiven framgår att hamnen ska fortsätta att utveckla och tillämpa miljödifferentierade avgifter. Centerpartiet yrkar därför att detta skrivs in i de särskilda ägardirektiven för hamnen.

TELGE ÅTERVINNING AB

Utred formerna och förutsättningarna för en betaltjänst för hämtning av sorterade fraktioner.

Utveckla det fastighetsnära sorteringssystemet, till exempel slå ihop plast, sära på grön och restpåse. På sikt minskar/försvinner Södertälje kommuns eget behov av sorteringsanläggningen på

Tveta.

TELGE TILLVÄXT AB

Telge Tillväxt ska i sitt uppdrag särskilt hitta modellerna för hur deras verksamhet stärker och inte konkurrerar med lokala företagare. Utveckla kundnischen äldreomsorg och höja åldergränsen för ungdomar att delta till 29 år.

ALLA BOLAGEN

I övrigt föreslår centerpartiet att bolagen ska följa de förslag vi har i ovanstående skrivningar som berör dem, till exempel Hamnen, Telge återvinning m fl (se miljö/teknikavsnittet). De ska arbetas in i de särskilda direktiven under respektive bolag och koncernen i tillämpliga delar. Som t ex det om vård- och omsorgsboende i Vårdinge. Dessutom väntar vi på att tidigare fattade beslut om en övergripande ägarpolicy snarast utarbetas och underställs kommunfullmäktige för beslut.

SÖDERTÄLJE KOMMUN SOM ARBETSGIVARE

För att kunna möta nya behov och förutsättningar är det viktigt att alla verksamma känner att de får möjlighet att utveckla sig själva och sin verksamhet inom ramen för en realistisk budget. Det finns i dag ett flertal olika instrument för att mäta kvalitet. Vi måste lära oss att använda dessa som grund för beslut, för att ständigt förbättra kvalitén på alla nivåer i den kommunala verksamheten.

Den verksamhet som kommunen bedriver skall både anställda och medborgare känna stolthet över, känna att den är av god kvalitet utifrån de förutsättningar som finns. Satsningen på God Södertäljekvalitet inom olika områden är angelägen.

Självklart är också IT-utbyggnaden och digitaliseringen viktiga redskap i detta arbete. Kommunen bör fortsätta att aktivt verka för att säkra att alla har tillgång till modern datakommunikation och teknik.

PERSONALEN VÅR VIKTIGASTE RESURS

Södertälje måste kraftsamla för att stärka sin profil som arbetsgivare. För att förstärka medarbetarnas möjligheter att påverka sin situation skall särskilda satsningar genomföras för att få en breddad kompetensutveckling för all personal. Personalens möjligheter att utvecklas, känna arbetsglädje och trivsel är avgörande för att kunna förnya verksamheten.

Självklart är det viktigt att personalen har god kompetens för att göra sina uppgifter, att kommunen rekryterar strategiskt och efterfrågar t ex lärare med rätt utbildning. Nu är det dags att göra särskilda utbildningar för att öka kompetensen kring demens i äldreomsorgen.

Personalens roll och ansvar i det ständigt pågående förändringsarbetet för att uppnå god kvalitet inom befintliga resurser måste tydliggöras genom ökad delaktighet, tydlig ansvar och bra ledar-/chefskap. Med bland annat ökad makt över tiden och en tydlig barnvänlig profil satsar kommunen på förebyggande hälsovård. Detta förväntas leda till väsentligt ökad frisknärvaro över några år.

Det skall vara attraktivt att som småbarnsförälder arbeta i kommunen, likvärdigt för kvinnor och män. Personalpolitiken bör således utformas med aktivt främjande av åtgärder som underlättar för småbarnsföräldrar att kombinera en anställning med tid för barnen.

Det är bra att en extra satsning på utsatta personalgrupper görs i majoritetens budget, att använda för att förstärka lönenivåerna hos undersköterskor, lärare och socialsekreterare men det måste också bli ett slut på överutnyttjandet av sk timmar inom främst omsorgen, ett förslag tillsviðareanställ personal motsvarande hälften av "timmistiden".

Vi räknar med att Hälsoprojektet, Lean arbetet och vår riktade satsning på 5 mkr ger resultat 2018, och bryter trenden med uppgående sjukskrivningstal, och att vi får en bättre arbetsmiljö som bidrar till att sänka sjuktagen med 1 %, vilket innebär en ekonomisk förstärkning med 35 mkr.

BARNVÄNLIGARE ARBETSGIVARE

Södertälje kommun är en stor arbetsgivare i kommunen. Det är viktigt att personalrekryteringen tar sikte på mångfald. En annan viktig insats för att stärka kommunens attraktionskraft är att arbeta offensivt för att utveckla en barnvänlig arbetsgivarprofil. Det skall vara attraktivt att som småbarnsförälder arbeta i kommunen, likvärdigt för kvinnor och män. Personalpolitiken bör utformas med aktivt främjande av åtgärder som underlättar för småbarnsföräldrar att kombinera en anställning med tid för barnen.

GÖR OHÄLSAN FRISK

Den genomsnittliga sjukfrånvaron i Södertälje kommun är fortfarande för hög. Självklart innebär detta, mänskligt lidande för den enskilde men också stora påfrestningar på arbetsorganisationen samt betydande kostnader för alla parter (1 % lägre sjukskrivning innebär en hälsovinst på ca 35 mkr). En långsiktig satsning pågår nu för att komma tillrätta med ohälsan hos våra medarbetare det är bra och steg åt rätt håll under 2017 ger hopp. Det är lätt att missa vad procenttalen står för men 2016 handlar det om 765 000 sjuktimmar, dvs över 400 årsarbeten räknat på en årsarbetstid av 1800 timmar. 50 lärare och 50 barnskötare saknas varje dag är ett annat sätt att uttrycka det på.

Genom våra föreslagna satsningar på ledarskapet, delaktighet och tydliggörande av ansvar, kompetensutveckling och insatser för att bli en barnvänlig arbetsgivare kan kommunen ta några steg till på vägen mot bättre hälsa.

Ohälsan har genom åren ändrat karaktär, är självklart individuell men också ofta ett resultat av många faktorer. Ett gemensamt arbete mellan kommun och andra aktörer i samhället är klart intressant. Strategiskt arbete för minskad rökning och fetma är två viktiga områden att prioritera.

Centerpartiet har satt stor tillit kring arbetet med att införa Lean Production/Växthuset. Nu ser vi att arbetet inte med kraft utvecklas och genomförs och sjuktagen är fortsatt höga. Därför är det extra välkommet med den satsning som nu genomförs och vi skjuter dessutom till 5 mkr 2018.

1 % lägre sjuktag ger direkta besparingar av ca 12-15 mkr/år och med indirekta kostnader ca 35-40 mkr/år i mindre kostnader för kommunen vilket visar sig i att resultatet för 2016 och 2017 förbättras. Vi finansierar delar av våra satsningar med en fortsatt positiv effekt av pågående åtgärder.

KOMMUNENS EKONOMI

Centerpartiet i Södertälje föreslår:

Fastställa skattenivån 2018 till 20,15 kronor per skattekrona

Vid sidan av ovan föreslagna försäljningar upptas år 2017 inom övrig mark och fastighetsexploatering ett markeringsbelopp på ytterligare 5 mkr som avser resultatförbättring.

SÄKRA SKATTENIVÅN

Det är viktigt att vi invånare gemensamt och solidariskt finansierar prioriterade nyttigheter som omfattar alla. Höga skatter är å andra sidan ett gissel. Det finns inget klart samband mellan höga skatter och t ex god utbildning för alla barn eller trygghet i vardagen. En noggrann avvägning mellan skatter och avgifter är därför viktig. Likaså krävs god hushållning med skattemedlen så att människor upplever att de inte slösas bort.

Omtanken om framtiden kräver att vi har kontroll på kommunens ekonomi. Största risken finns när stor upplåning sker i samband med att stora investeringsprojekt genomförs och försätter kommunen långsiktigt i avskrivnings- och räntefällan.

Centerpartiet utesluter vare sig skattehöjningar eller skattesänkningar, men ambitionen är tydlig, skattetrycket måste hållas tillbaka och helst minska. Avgörande är effekterna för kvaliteten i skolan, vården, barn- och äldreomsorgen.

Centerpartiet kommer så fort ekonomin tillåter det att föreslå en skattesänkning främst för att det gynnar de med lägre inkomster och är fördelningspolitiskt riktigt.

ÖKA SJÄLVBESTÄMMANDET PÅ BOSTADSMARKNADEN

Ser vi till Telge Bostäder AB finner vi att företaget har en mycket stark dominans på bostadsmarknaden, vilket i realiteten minskar människors möjligheter att inom Södertälje kommun finna alternativ. Allmännyttans roll har också förändrats, räntebidragen fasas ut och Södertäljes bostadsmarknad behöver förnyas och öka mångfald på bostadsmarknaden. En försäljning av delar av Telge Bostäder AB är alltjämt en av oss prioriterad åtgärd för att komma till rätta med koncernens ekonomi, nödvändigt fastighetsunderhåll/renovering och byggande av nya bostäder. Försäljningen bör innefatta möjligheten för hyresgästerna att själva förvärva fastigheter och bilda bostadsrätter, även detta som en del i integrationsarbetet.

Centerpartiet förslår att en del av det vunna kapitalet används till att betala av lån och en del till nyinvesteringar. Telge Bostäder AB skall kvarstå som ett mindre, men aktivt och byggande kommunägt bostadsföretag i konkurrens med övriga aktörer.

GÖR EN TOTAL GENOMLYSNING AV TELGEKONCERNEN

Centerpartiet föreslår utöver ett antal försäljningar ovan en fördjupad utredning som belyser nyttan och riskerna med de kommunägda bolagen för invånarna, den utredningen ska sen ligga till grund för vilka hela eller delar av våra företag som ska behållas eller säljas.

RIMLIG AVKASTNING PÅ BOLAG VI HAR KVAR

Invånarna har rätt att kräva rimlig avkastning från de även fortsatt stora företag vi gemensamt äger. Självklart förfogar ägaren över resultatet i bolagen. Men detta innebär vare sig att till exempel Telge Energi, Telge Nät eller Telge Bostäder AB ska bli vår egen “kommunakut“, i brist på långsiktig strategi för kommunens ekonomi.

Vi räknar inte med majoritetens föreslagna reversräntor och låneramsavgifter påverkas 2018. Utöver detta föreslår vi att borgensramarna för bolagen inte justeras upp utan kvarstår på samma nivå som tidigare. Siktet bör vara inställt på att minska Södertäljebornas rikstagande, inte öka det.

HEMSTÄLLAN

Kommunfullmäktige föreslår besluta:

MÅL

1. Kommungemensamma visioner fastställs enlighet med Centerpartiets Mål & Budget 2018-2020.
- 1.1. Kommunen skall arbeta för att öka människors självbestämmande, möjlighet att själva forma sin framtid utifrån sina unika behov och möjligheter. Valfrihet, delaktighet tillsammans med personligt ansvar blir kännetecken.
- 1.2. Kommunen skall bejaka mångfald.
- 1.3. Kommunen skall säkra att alla barn får en god utbildning, vilket innebär att alla lämnar grundskolan med godkända kunskaper.
- 1.4. Kommunen skall värna kvalitet och trygghet i vård och omsorg med respekt för den enskilde och dennes anhöriga.
- 1.5. Kommunen skall främja hållbar utveckling och ny miljövänlig teknik.
- 1.6. Kommunen skall vara och av personalen upplevas som en arbetsgivare som stimulerar, lyssnar samt främjar kompetensutveckling för alla.
- 1.7. Kommunen skall underlätta för idéer som växer underifrån och bejaka initiativ till förnyelse av både verksamhet och drift, genom ökad delaktighet, tydligt ansvar och gott ledarskap. Växthuset/Lean ska fortsatt införas och utvecklas. Civilsamhällets del och roll skall aktivt stärkas.
- 1.8. Kommunen skall främja det lokala näringslivets utveckling, välkomna entreprenörer och aktivt använda konkurrensprövning och utmaningsrätt som metoder att utveckla verksamheten.
- 1.9. Kommunen skall aktivt bidra till utvecklingen av hela Södertälje kommun.
- 1.10. Kommunen skall leda en utveckling av attraktiva boendemiljöer med respekt och lyhördhet för dem som berörs samt med omtanke om våra gröna oaser.
- 1.11. Kommunen ska utifrån Barnkonventionens artiklar utveckla och redovisa barnbokslut och barnkonsekvensbeskrivningar till kommunfullmäktige.
- 1.12. Kommunen skall arbeta för att stärka Södertälje som stad i Södra Mälardalsregionen.

BUDGET

2. Allmänna och särskilda ägardirektiv för Telgekoncernen fastställs i enlighet med Centerpartiets förslag.
3. Resultatbudget och balansbudget för 2018-2020 godkänns enligt Centerpartiets förslag.

4. Finansieringsbudget och investeringsbudget för 2018-2020 godkänns enligt Centerpartiets förslag.
5. Kommunstyrelsen får i uppdrag att på nämnderna och styrelserna fördela och/eller omfördela de centralt budgeterade anslagen enligt Centerpartiets budget 2018-2020 och den gemensamma hemställan från alliansen 2018.

TAXOR OCH ERSÄTTNINGAR

7. Taxorna utformas enligt förslaget i alliansens gemensamma hemställan 2018.
8. I övrigt fastställs och utreds taxor och avgifter 2018-2020 i Mål & Budget enligt Centerpartiets förslag till budget.
9. Habiliteringsersättningen fastställs till 6,00 kronor/timme 2018
10. Taxan för att hyra instrument i Kulturskolans verksamhet ska justeras till 2009 års nivå

FINANSIERING

11. Under 2018 upptas, förtidsinlöses och avvecklas lån och tillgångar säljs som förutsätts i Centerpartiets Mål & Budget 2018-2020.

BOKSLUT

13. Kommunstyrelsen får i uppdrag att besluta om balansering av över- och underskott i bokslutet för 2017.

STYRNING OCH UPPFÖLJNING

14. Berörda nämnder får i uppdrag att utifrån Centerpartiets Mål & Budget utarbeta kortsiktiga mål/mätetal och aktiviteter när de arbetar fram sina verksamhetsplaner.

ÖVRIGT

15. De övriga villkor och förutsättningar som anges i Centerpartiets Mål & Budget 2018 med ekonomisk plan 2019 – 2020 godkänns.
16. Att bifalla alliansens gemensamma hemställan för 2018 års budget.

Specifikationer över förändringar i Centerpartiets Mål & Budget
 2018 - 2020 i förhållande till (s-v-mp)-förslaget
 i jämförande tabeller kallad (s).

Drifbudgeten, Centerpartiets tilläggs- och förändringsförslag

Minskade utgifter/ökade intäkter

Specifikationer	2018	2019	2020
Effektiv upphandling, inköp och administration	25,0	25,0	25,0
Ökad vinst försäljning mark o fast, exploatering	5,0	5,0	5,0
Ökat uttag i skogen till 75% nivån av tillväxten	0,9	0,9	0,9
Gatuintrång VA	4,0	4,0	4,0
Minskad sjukskrivning 1-2 % (40 mkr) under perioden. Lean Production, Växthuset, mfl åtgärder	30,0	35,0	35,0
Summa minskade utgifter/ökade intäkter	64,90	69,90	69,90

sid 62

Drifbudgeten, Centerpartiets tilläggs- och förändringsförslag

2018-2020

Ökade utgifter/minskade intäkter (mkr)

Specifikationer	2018	2019	2020
Utveckling i kommundelarna och säkra skolvägar	-1,8	-1,5	-1,5
Mindre barngrupper i förskola/fritidshem	-10,0	-10,0	-10,0
Insatser för ökad måluppfyllelse i grundskolan	-15,0	-25,0	-30,0
Obligatoriskt skolval, busskort mm	-3,0	-3,0	-3,0
Skolläkare/sjuksköterskor Resurcentrum	-2,0	-2,0	-2,0
Kulturskolan, uppsökande arbete	-0,5	-0,5	-0,5
Satsning på skol-/folkbibliotek	-2,0	-2,0	-2,0
Mariekällgårdens kök startas upp 2018	-3,0	-3,0	-3,0
Mötes-/akt.platser, äldre	-1,5	-1,5	-1,5
Handikapp, tillgänglighet	-0,5	-0,5	-0,5
Förstudie språkutveckling mm, projektledare	-0,6		
Drift Oaxens Natura 2000 område	-0,1	-0,1	-0,1
Mer kvalitetstid, Ung Omsorg Telge Tillväxt	-0,8	-0,8	-0,8
Förebyggande föreningsverksamhet bland barn och ungdomar	-1,0	-1,0	-1,0
Förstärkning fritidsgårdsverksamhet	-1,5	-2,0	-2,0
Utredning av fritidsgårdsverksamheten,	-0,5		
Maker Space på alla fritidsgårdar	-0,5		
Tjejhuset	-1,5	-1,5	-1,5
Undomsmottagningen, kuratorer	-1,2	-1,2	-1,2
Fler fältassistenter	-2,0	-2,0	-2,0
Studieförbunden	-1,0	-1,0	-1,0
Satsningar för en friskare personal	-5,0	-5,0	
Hållbar utveckling, Luftkvalite/buller åtg.plan	-2,0	-2,0	-2,0
Bygga upp en ny kvalitetsenhet	-2,0	-2,0	-2,0
Ersättning enskilda vägar	-1,0	-1,0	-1,0
Uppsökande verksamhet, missbruk i centrum	-1,0	-1,0	-1,0
Summa nya satsningar	-61,00	-69,6	-69,6
Sammantaget resultatskillnad drift	3,90	0,3	0,3

sid 63

Investering och exploateringsbudgeten 2018-2020 (mkr)
Centerpartiets förslag, tilläggs- och förändringsförslag

Objekt	2018	2019	2020	
IDROTT/SKOLIDROTT				
Idrottshall i Mölnbo	-1,0	-25,0	-30,0	TF, hyra
Konstgräsplaner Hölö 2087, Vårdinge 2019	-5,0	-5,0		KoF/Kdn
Spontanidrott, Skidspår Viksberg mm	-1,0	-1,0		Kof/Kdn
Idrottshall i Enhörna	-10,0	-45,0		TF, hyra
Spontanidrott inriktning tjejer	-3,0			KoF
SKOLA/FÖRSKOLA				
Glasberga lågstadium	-10,0	-40,0	-30,0	TF, hyra
Enhörna Vallaskolan ersätter den nya skolan i majoritetsförslaget	-20,0	-75,0	-60,0	TF hyra
Ingen ny väg vid nya skolan Enhörna	1,0	15,0	7,0	TN/Kdn
MÖTESPLATSER/FRITIDSGÅRDAR				
Ny fritidsgård vid Ljungbacken i Järna		-6,0	-6,0	TF/Järna kdn
Utred och planera för upprustning av fritidsgårdar till ex, Tajen och Rösberga/Geneta	-0,2			
ÄLDRE				
Äldreboende Vårdinge kd	-1,0	-20,0	-100,0	TF, hyra, färdig 2020
Äldreboende Hölö (34 till 50) 2018/19		-35,0		TF, hyra
MILJÖ; Gång och cykelinfrastruktur				
Fler gång och cykelvägar	-3,0	-3,0	-3,0	TN
<i>G- och c-vägar, vinterväghållning, maskin</i>	-1,0			TN
Cykelgarage, Östertälje o centrum stationer	-4,0	-4,0		TN
CENTRUMUTVECKLING				
Centrumbyggnad, kommersiell WIJ i Hölö	-1,0			TF kommersiell
Parkeringshus, vid Tom Tits	-75,0	-75,0		TF/privat kommersiell
VÄGINFRASTRUKTUR, pm10/buller				
Marenbro	-2,0			
Sagoleden	-5,0	-5,0		TN
Säkra Övergångsställen	-2,0	-2,0	-2,0	TN, KDN
Gatuunderhåll till normalnivå	-10,0	-10,0	-10,0	
<i>Extra gatuunderhåll/asfalt, under tio år</i>	-10,0	-10,0	-10,0	
Summa	-163,2	-346,0	-244,0	
Summa hyresobjekt	-48,0	-246,0	-226,0	
Summa kommunala investeringar	-45,2	-25,0	-18,0	
Summa kommersiella investeringar, intäktsfinansieras	-76,0	-75,0		
Minimålsättning för försäljningar, se text nedan	500,0	500,0	500,0	
Utökade möjligheter till amortering, hyresobjekt-försäljningar	452,0	254,0	274,0	

Nya investeringar 2018-2020 finansieras av utökad exploatering och försäljning och kommunstyrelsens särskilda post och reservutrymme i majoritetens budget tabell 5.3.2.

Äldreboendet i Vårdinge finansieras med egna medel efter försäljning av del av TB, TF projekterar inom ram.

Vi vill se en successiv försäljning av Telge Fastigheters AB kommersiella fastighetsbestånd, och i första hand följande objekt; Kvarteren Flundran, Kringlan och Lunagallerian.

Dessutom vill vi under 2018 utreda förutsättningarna för att sälja elnätet.

Parkeringen vid Spinnrocken (Tom Tits ovan) ska intäktsfinansieras

Byggsprojektens investeringsnivå kommer att justeras efter att förstudier genomförts.

Resultatbudget 2017 (mkr), Jämförelse mellan majoritet och Centerpartiet

	Budget (s) 2017	M & B (S) 2018	M & B (c) 2018
Från verksamheterna			
Kostnader	-5303,0	-5485,0	-5 481,1
Avskrivningar	-100,0	-100,0	-100,0
Verksamhetens nettokostnader	-5403,0	-5585,0	-5 581,1
Allmän kommunalskatt	3713,0	3823,0	3 823,0
Inkomstutjämning	1024,0	1092,0	1 092,0
Kostnadsutjämning	333,5	318,0	318,0
Regleringsbidrag/-avgift	1,0	14,0	14,0
Strukturbidrag	0,0	0,0	0,0
Kommunal fastighetsavgift	139,5	152,0	152,0
LSS utjämning	222,0	221,0	221,0
Slutreglering kommunalskatt föreg år	0,0	0,0	0,0
Slutreglering kommunalskatt innev år	-29,0	-17,0	-17,0
Välfärdsmiljard	106,0	82,0	82,0
Summa intäkter	5510,0	5685,0	5 685,0
Tillfällig utdelning bolagen			0,0
Räntenetto	6,0	4,5	4,5
Räntor markförsäljning	0,0	0,0	0,0
Överföring från koncernbolagen			
Borgensavgifter/låneramsavgifter	47,0	45,5	45,5
Summa finansnetto	53,0	50,0	50,0
Resultat	160,0	150,0	153,9
Extraordinära poster extra exploateringsintäkter			
Årets resultat	160,0	150,0	153,9
Årets resultat exkl jämförelsestörande poster	110,0	100,0	103,9
Centerpartiet i förhållande till majoriteten			3,9

sid 65

Balansbudget - Mål & Budget 2017 (mkr), Jämförelse mellan majoritet och Centerpartiet

(s) 2018 (c) 2018

Tillgångar

Immateriella tillgångar	3,0	3,0
Materiella anläggningstillgångar		
-Mark o byggnader	1 221,0	1 221,0
-Maskiner och inventarier	150,0	150,0
Leasingtillgångar	15,0	15,0
Bidrag statlig infrastruktur	17,0	17,0
Finansiella anläggningstillgångar	12 150,0	12 150,0
Summa anläggningstillgångar	13 556,0	13 556,0
Exploatering	80,0	85,0
Förråd	2,0	2,0
Fakturafodringar	45,0	45,0
Övriga fodringar	350,0	350,0
Likvida medel	300,0	300,0
Summa omsättningstillgångar	777,0	782,0
SUMMA TILLGÅNGAR	14 333,0	14 338,0

Eget kapital, avsättningar och skulder

Ingående eget kapital	3 856,0	3 856,0
ingående nytt eget kapital		1,1
Periodens resultat	150,0	153,9
<i>Varav social fond</i>	24,0	24,0
<i>utnyttjat social fond</i>		
Summa eget kapital	4 006,0	4011,0
Pensioner	360,0	360,0
löneskatt	87,0	87,0
Summa avsättningar	447,0	447,0
Långfristiga lån	9 006,0	9 006,0
Långfristiga skulder	2,0	2,0
Långfristiga leasingskulder	10,0	10,0
Investeringsbidrag	105,0	105,0
Kortfristiga lån		
Kortfristiga skulder	750,0	750,0
kortfristig leasingskuld	7,0	7,0
Summa skulder	9 880,0	9 880,0
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTN och SKULDER	14 333,0	14 338,0

sid 66

Finansieringsbudget Mål & Budget 2017 (mkr)
Jämförelse mellan majoritet och Centerpartiet

	(s) 2017	(c) 2017	
<u>Den löpande verksamheten</u>			
Årets resultat	150,0	153,9	
Avskrivningar	100,0	100,0	
Nettoreavinster	-5,0	-5,0	
Upplösning statliga infrastruktur	1,0	1,0	
Förändring kapitalbindning			
Förändring pensionsavsättningar	27,0	27,0	
Kassaflöde från den löpande verksamheten	273,0	276,9	
 <u>Investeringsverksamheten</u>			
Investeringar materiella	-290,0	-335,2	-45,2
Investeringar immateriella	0,0	0,0	
Investeringar finansiella			
Försäljning av anläggningstillgångar	10,0	127,3	117,3
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-280,0	-207,9	
 Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-7,0	69,0	
 <u>Finansieringsverksamheten</u>			
Förändr långfr. Fodringar, intern upplåning mm	337,0	337,0	
Extern upplåning	-344,0	-344,0	
 Förändring av likvida medel	0,0	0,0	

Beroende på kassaflöde vid försäljningar, se C inv budget, kan vi eventuellt behöva tillfällig finansiering via ökad upplåning. Koncernskulden ökar inte eftersom våra försäljningsförslag minskar skulden. Se investeringsbudgeten. Alliansens krav på minst 50 mkr i amortering uppnås med god marginal.

Moderaterna
Liberalerna
Kristdemokraterna
Centerpartiet

KOMMUNSTYRELSEN

2017-10-27

Ärende 7

Mål och budget 2018 - 2020

Gemensam hemställan

1. Underlätta aktivt val av skola

Många av Södertäljes skolor präglas av segregation och frånval snarare än positiv konkurrens. Skollagen säger att en elev ska placeras i den skola vårdnadshavarna önskar, i mån av plats. Södertälje kommun har från och med läsåret 2017/18 infört aktivt val av skola. Erfarenheter från andra kommuner, där alla vårdnadshavare måste göra ett aktivt val, är mycket goda. I kombination med att alla skolor presenterar en attraktiv verksamhetsidé/profil skapar detta en positiv tillvalseffekt i Södertälje. För att ytterligare stärka valfriheten bör busskort erbjudas om avståndskravet uppfylls.

- Erbjud alla som står i begrepp att välja F/åk 1 en katalog med information om samtliga skolor, inklusive friskolor, samt presentation av verksamhetsidé och nyckeltal.
- Erbjud varje elev busskort om avståndskravet till den valda grundskolan uppfylls.

Kostnad: 3 miljoner kronor.

Finansiering: Inom respektive allianspartis budgetram.

Yrkande:

Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige

- utökar utbildningsnämndens ram med 3 miljoner kronor för busskort.
- uppdrar till utbildningsnämnden/kommundelsnämnderna att komplettera principbeslutet om aktivt val av skola med erbjudande om busskort om avståndskravet till valda skolan uppfylls.

2. Stärk elevernas framtidschanser

Vi vill att varje elev ska rustas, och ges de bästa förutsättningarna, för att klara studierna och i förlängningen förberedas för högre studier samt arbetsmarknaden. En mycket stor andel av eleverna idag är i behov av särskilt stöd för att klara sitt uppdrag i skolan. En annan viktig faktor är att eleverna i ett tidigt skede får det stöd de behöver, till exempel av studie- och yrkesvägledare för att välja rätt program på gymnasiet - för det framtida yrkeslivet.

Vi vill satsa på mer specialpedagogik och studie- och yrkesvägledning.

Kostnad: 10 miljoner kronor.

Finansiering: Inom respektive allianspartis budgetram.

Yrkande:

Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige

- utökar utbildningsnämndens samt kommunalnämndernas ram med totalt 10 miljoner kronor för att stärka elevernas framtidschanser med mer specialpedagogik och studie- och yrkesvägledning.

3. Förstärk elevhälsan

Elevhälsan har ett hälsofrämjande och förebyggande uppdrag, exempelvis gällande trygghet, arbetsro och särskilt stöd. Det är huvudmannens ansvar att säkerställa att alla elever får tillgång till elevhälsa. Psykisk ohälsa har ökat kraftigt bland barn och unga det senaste decenniet. Här har skolan en viktig roll att genom lärare, kuratorer, skolsköterskor och skolpsykologer uppmärksamma elever som inte mår bra och behöver hjälp. Hälсотillståndet för den enskilda eleven har stor betydelse för skolarbetet. För att möta behovet av fler utredningar, mer kurativt stöd, ökad studiero och nya metoder för arbetet med psykisk ohälsa förstärker vi Resurscentrum.

Kostnad: 3 miljoner kronor.

Finansiering: Inom respektive allianspartis budgetram.

Yrkande:

Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige

- utökar utbildningsnämndens ram med ytterligare 3 miljoner kronor till Resurscentrum för förstärkt elevhälsa.

4. Satsa på folkbiblioteken och barnlitteratur

Kommunfullmäktige har antagit en biblioteksplan med tillhörande strukturplan. I syfte att stödja de vällovliga ambitionerna i dokumentet, inte minst en utveckling av folkbiblioteken i kommundelarna och en satsning på barnlitteratur, tillför vi verksamheten ytterligare resurser 2018.

Kostnad: 1 miljon kronor.

Finansiering: Inom respektive allianspartis budgetram.

Yrkande:

Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige

- tillför kultur- och fritidsnämnden och kommunaldelsnämnderna ytterligare 1 miljon kronor i syfte att förverkliga biblioteksplanen.

5. Minska äldres ensamhet – fler mötesplatser/gemensamma måltider

Vi föreslår att mötesplatserna runt om i kommunen för våra äldre ska få stöd och gärna utvecklas i samarbete med ideella föreningar. Ett axplock populära verksamheter är Villa Drömkåken i Hagaberg, Lunaträffen i centrum samt Ljungbacken i Järna kommun. Lunchserveringen utgör för många äldre en betydelsefull mötesplats och gemensamma måltider gör gott för hälsan och livsglädjen. Vi föreslår att det organiseras tillfällen där äldre både tillagar och äter maten tillsammans. Personer med hemtjänst ska en gång i veckan erbjudas skjuts till gemensamma måltider.

Kostnad: 1,5 miljoner kronor.

Finansiering: Inom respektive allianspartis budgetram.

Yrkande:

Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige

- tillför äldreomsorgsnämnden 0,5 miljoner kronor för friskvårdsinsatsen "Gemensamma måltider", inklusive transport till befintliga matställen och organiserad gemensam matlagning.
- tillför äldreomsorgsnämnden 1 miljon kronor för mötesplatser för äldre, både kommunala och ideella alternativ.

6. Upphandla driften av nästa vård- och omsorgsboende

Vi vill låta fler företag bidra till att utveckla Södertäljes äldreomsorg, i stället för att stänga dörren för dessa aktörer. Arbetet med ett nytt vård- och omsorgsboende efter Björkmossen ligger i startgroparna och boendet beräknas tas i drift någon gång 2022. I flera kommuner har man beslutat att upphandla äldreboenden med profilinriktning inom exempelvis konst, kultur och natur. Vi föreslår att driften av det nya vård- och omsorgsboendet upphandlas och verksamhetsidén kan vara ett kriterium i förfrågningsunderlaget. Erfarenheten visar på fler lämnade anbud, högre kvalitet och nöjdare brukare.

Yrkande:

Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige

- upphandlar driften av nästa vård- och omsorgsboende.
- upphandlar nästa vård- och omsorgsboende med profilinriktning.

7. Riktig valfrihet för våra äldre

Vi vill återinföra LOV (Lag om valfrihetssystem) inom hemtjänst från och med den 1 november 2018. Därmed slår vi vakt om de äldres rätt att välja utförare av stöd och service i hemmet. Samtidigt är vi tydliga med att det krävs en kvalitetssäkring och en gedigen kravlista vid certifiering av hemtjänstföretag. För att minimera risken för att oegentligheter ska uppstå vill vi inrätta en oberoende kvalitetsenhet.

Yrkande:

Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige

- uppdrar till äldreomsorgsnämnden att återinföra LOV från och med november 2018.

8. Gör kvalitetsuppföljningen oberoende

Vi föreslår att Södertälje kommun inrättar en fristående och oberoende kvalitetsenhet som ska ha en systematisk kontrollfunktion avseende all verksamhet som berör omsorgerna. Syftet är att säkra, och vid behov förbättra, kvaliteten hos utförarna och i biståndsbedömningen. Kvalitetsenheten ska vara en del i arbete för att utveckla och modernisera verksamheten, vilken behöver stödjas i framtida avtal. Vi satsar, utöver befintliga resurser i dagens kvalitetskontroll, 2 miljoner kronor för tre tjänster i ett första steg.

Finansiering: Inom respektive allianspartis budgetram.

Yrkande:

Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige

- uppdrar till kommunstyrelsen att inrätta en oberoende kvalitetsenhet från och med november 2018.
- anslår 2 miljoner kronor i syfte att bygga upp kvalitetsenheten.

9. Förbered ett kundvalssystem inom daglig verksamhet

Daglig verksamhet innebär sysselsättning och aktivitet för personer med funktionsnedsättning/LSS-beslut och kan innebära alltifrån sensitivitetsträning till hantverk, djurvård och mediearbete. Verksamheten ska erbjuda stimulans, utveckling och meningsfullhet, men på sikt kanske även leda till arbete.

I dag hänvisas personer med funktionsnedsättning framförallt till kommunal daglig verksamhet. Kommunen har dock mängder med enskilda avtal med externa utförare, men det är svårt att skapa jämlikhet och jämförbarhet för brukarna. Vi menar att såväl brukare och utförare som förvaltning skulle tjäna på ett kundvalssystem, där alla utförare konkurrerar till samma pris. Förslaget är kostnadsneutralt, men genererar på sikt besparingar sett till erfarenheter från andra kommuner.

Yrkande:

Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige

- förbereder införandet av ett kundvalssystem inom daglig verksamhet från och med den 1 januari 2019.

10. Håll Södertälje rent

Vi vill höja tempot i arbetet för ett renare och miljövänligare Södertälje. Genomför en informationskampanj på flera språk – ”Håll Södertälje rent” - om vilket ansvar vi var och en måste ta för att stoppa nedskräpningen och öka sopsorteringen. Dumpning av sopor och avfall i både bostadsområden och naturen är ett växande problem.

Kommunen måste tillsammans med fastighetsägare, företagare och Centrumföreningen arbeta aktivt för att få bort avfall och fimpar från marken, särskilt på Gånggatan, i centrala Södertälje. Att frågorna är av största vikt visar både trygghetsmätningar och att polisen numera kan bötfälla för nedskräpning. En informationskampanj på flera språk är ett viktigt led för att förändra attityder till nedskräpning hos Södertäljeborna. Vid sidan om broschyrer och hemsidan kan dörrknackning i bostadsområden och bemanning av återvinningsstationer vara en framgångsrik faktor. Vi tillför tekniska nämnden 1 miljon kronor ytterligare för mer resurser i detta viktiga arbete.

Kostnad: 1 miljon kronor.

Finansiering: Inom tekniska nämndens, Telge Återvinning och respektive allianspartis budgetram.

Yrkande:

Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige

- låter genomföra en informationskampanj på flera språk, ”Håll Södertälje rent” i syfte att minska avfallsdumpningen i naturen och bostadsområden samt komma tillrätta med problemet med cigarettfimpar på gator och torg.
- uppdrar åt tekniska nämnden och Telge Återvinning AB att ta fram en plan för ett väl fungerande system för askkoppar och papperskorgar samt deras utformning och placering samt källsortering i centrum.
- uppdrar åt Telge Återvinning AB att införa en mobil återvinningsstation.
- tillför tekniska nämnden ytterligare 1 miljon kronor.

11. Taxor och avgifter ska belöna sparsamhet

Taxor och avgifter är en del av en samlad strategi för att styra mot ett mer resurssnålt samhälle. Positiv påverkan uppnår man när taxorna är konstruerade så att de belönar minskad användning av energi, friskt vatten och avlopp. Vi föreslår därför att taxor och avgifter för el, VA med flera ska förändras mot en större rörlig del och en mindre fast del, förhållandet 80-20 procent bör vara målet.

Yrkande:

Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige

- fastställer i ägardirektiv för Telge Energi AB, Telge Nät AB, och Telge Återvinning AB att taxor och avgifter ska förändras mot en högre andel rörliga avgifter och en mindre del fasta och att den långsiktiga målsättningen är en fördelning 80-20 procent.

12. Öka den uppsökande verksamheten

Vi vill förstärka arbetet kring missbrukssituationen i Södertälje centrum, både förebyggande och direkta insatser, genom att se över den uppsökande verksamhetens personalbemanning

Kostnad: 1 miljon kronor.

Finansiering: Inom respektive allianspartis budgetram.

Yrkande:

Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige

- tillför socialnämnden ytterligare 1 miljon kronor för en utökad uppsökande verksamhet.

13. Förbättra företagsklimatet i Södertälje

Södertälje kommun måste öppna sig för mer konkurrens, bemöta företag positivt, ge god service med garantier samt erbjuda attraktiv, etableringsbar mark. I Svenskt Näringslivs årliga ranking av företagsklimatet hamnade Södertälje på plats 211 (218 år 2016). Den låga placeringen illustrerar att mycket utvecklingsarbete återstår. Vi bedömer att det krävs ett batteri av åtgärder enligt nedan, som alla rymms inom huvudförslagets ekonomiska ram. Äntligen har alliansen också fått gehör för sitt förslag att minska omfattningen – både fysiskt och verksamhetsmässigt – på kommunens verkstad och förråd i Moraberg, i syfte att erbjuda attraktiv, etableringsklar mark i bästa skyltläge. Men när genomförs detta?

Yrkande:

Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige

- uppdrar till kommunstyrelsen att utarbeta en konkurrenspolicy.

- uppdrar till kommunstyrelsen att pröva en modell för utmaningsrätt inom tre kommunala verksamheter. Om en extern aktör uppger sig kunna driva en kommunalverksamhet bättre och/eller billigare ska kommunen vara lyhörd för att pröva detta i en offentlig upphandling.
- uppdrar till kommunstyrelsen att ta fram tjänstegarantier inom ramen för service till företagare och kommuninvånare, det vill säga håller inte kommunen vad den lovar ska kostnadsreducering eller annan kompensation utgå.
- uppdrar till utbildningsnämnden att verka för företagarkunskap i skolan från årskurs 3.
- uppdrar till kommunstyrelsen att senast mars 2018 utvärdera hur Kontaktcenter i Stadshuset klarat sitt serviceåtagande gentemot både företagare och medborgare.
- uppdrar till kommunstyrelsen att upphandla driften av Stadshusrestaurangen inför hösten 2018.
- uppdrar till kommunstyrelsen att omvandla Näringslivsrådet till ett forum, med en bredare och mer representativ sammansättning.

14. Utred Farsta gård

Egendomen Farsta gård inköptes av Södertälje kommun på 1960-talet för att säkerställa Södertäljebornas tillgång till ett friluftsområde med badmöjlighet i samband med att Södertälje havsbad gick i graven och omvandlades till hamn. Herrgårdsbyggnaden användes under lång tid för interna kurser och konferenser. För några år sedan genomfördes en genomgripande upprustning och handikappanpassning för miljonbelopp.

Efter att gårdens trotjänare pensionerats har dock verksamheten lagts i malpåse. Det är uppenbar kapitalförstöring varför anläggningens framtid snarast måste utredas. Det bör övervägas om gården fortsatt ska användas för interna konferenser eller om en försäljning av hela eller delar av fastigheten ska genomföras.

Yrkande

Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige

- uppdrar till stadsdirektören att utreda framtiden för egendomen Farsta gård och återkomma med ett förslag till beslut i maj 2018.

15. Amortera minst 50 miljoner kronor på låneskulden

Vi tar ansvar för stabila finanser och att kommunkoncernens låneskuld ska minska. Vi vill därför amortera minst 50 miljoner kronor på låneskulden under 2018.

Södertälje har, trots försäljningar, fortfarande en av landets högsta skulder per invånare. Kommunkoncernens skuldsättning uppgår i dag till drygt 8 miljarder kronor. För framtiden är det viktigt att upplåningen sjunker, liksom att borgensramarna hålls på låga nivåer. Vi säljer fastigheter och mark för att finansiera amorteringen.

Yrkande:

Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige

- amorterar kommunkoncernens låneskuld med minst 50 miljoner kronor under 2018.

16. Avtal ska hållas – p-huset måste bli verklighet

I september 2016 nådde Allianspartierna och Socialdemokraterna, Miljöpartiet samt Vänsterpartiet en överenskommelse gällande parkeringsstrategin, efter en långdragen men givande förhandling. Allt för att parkeringssituationen i centrum ska bli bättre och mer lättillgänglig för södertäljeborna och besökare men också för ett levande centrum. Det är viktigt inte minst med utgångspunkt i att Södertälje växer och att centrum förtätas.

En del i överenskommelsen var ett nytt parkeringsgarage i närheten av Tom Tits Experiment och investeringsmedel skulle avsättas i Mål och budget 2017-2019, men det stannade vid projekteringsmedel om 2 miljoner kronor. Det är därför med stor förvåning vi noterar att vänstermajoriteten inte avsatt några som helst investeringsmedel för ett nytt p-hus i Mål och budget 2018-2020. Från vår sida anser vi att avtal ska hållas. Vi hyser tvivel om att ett mobilt, provisoriskt parkeringsdäck kan lösa den svåra parkeringssituationen i centrum. Vi avsätter därför investeringsmedel för ett nytt parkeringshus i våra respektive budgetramar.

Yrkande:

Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige:

- avsätter 75 miljoner kronor i investering för ett nytt parkeringshus i kvarteren Spinnrocken/Sländan i centrala Södertälje.

Södertälje den 27 oktober 2017

Marita Lärnestad (M)

Mats Siljebrand (L)

David Winerdal (KD)

Tage Gripenstam (C)